

1. Identifikační údaje:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

CESTA K VĚDĚNÍ

Vydání, č. 6/2019

zpracovaný podle RVP ZV

Údaje o škole: Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351
57101 Moravská Třebová,
Ředitel školy: Mgr. PETR VÁGNER
Zástupce ředitele : Mgr. Jindřiška Hrdinová
Koordinátor ŠVP: Mgr. Jindřiška Hrdinová,
Kontakty: telefon : 461318291
E-mail : 2zsmtr@mtrebova-city.cz
www: www.2zsmtrebova.cz
IČO: 62031813
IZO: 600100570
REDIZO : 002518015

Zřizovatel: město Moravská Třebová
nám.TGM 29
57101 Moravská Třebová
Kontakty: telefon 461353111

Platnost dokumentu od: 1.9.2019

Datum: 1.9. 2019

Podpis ředitele:

Razítko školy:

Obsah :

1. Stručná charakteristika školy.....	3
(Charakteristika, vybavení, pedagogický sbor, spolupráce rodiči a jinými subjekty, dlouhodobé projekty)	
2. Vzdělávací priority.....	6
3. Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu.....	7
4. Způsoby dosažení základních klíčových dovedností	9
5. Výuka a vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	12
6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami....	14
7. Průřezová témata	18
8. Učební plán	30
8.1 Učební plán pro 1.stupeň.....	30
8.2 Učební plán pro 2.stupeň.....	31
8.3 Volitelné předměty.....	33
9. Učební osnovy.....	34
9.1. Jazyk a jazyková komunikace.....	34
9.1.1. Český jazyk a literatura	34
9.1.2. Cizí jazyk – anglický jazyk	55
9.1.3. Cizí jazyk – německý jazyk	75
9.1.4. Cizí jazyk – ruský jazyk	82
9.2. Matematika a její aplikace.....	94
9.2.1 Matematika.....	95
9.3. Informační a komunikační technologie.....	114
9.3.1. Informatika	118
9.4. Člověk a jeho svět.....	124
9.4.1. Prvouka.....	125
9.4.2. Přírodověda	131
9.4.3. Vlastivěda	138
9.5. Člověk a společnost.....	145
9.5.1. Dějepis	147
9.5.2. Občanská výchova.....	155
9.6. Člověk a příroda	165
9.6.1. Fyzika.....	165
9.6.2. Chemie	181
9.6.3. Přírodopis	187
9.6.4. Zeměpis	198
9.7. Umění a kultura.....	205
9.7.1. Hudební výchova	205
9.7.2. Výtvarná výchova	214
9.8. Člověk a zdraví	221
9.8.1. Tělesná výchova.....	221
9.8.2. Výchova ke zdraví.....	238
9.8.3. Plavání.....	242
9.9. Člověk a svět práce.....	246
9.9.1. Pracovní činnosti	247
9.10. Volitelné předměty	255
10. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků a autoevaluace.....	284
10.1. Pravidla, způsoby a kritéria hodnocení.....	284
10.2. Autoevaluace školy	286
Přílohy	290

Stručná charakteristika školy

1. Úplnost a velikost školy

Základní škola Palackého 1351, je velká městská škola sídlištního typu, založená v roce 1975. Škola je zřízena jako příspěvková organizace obcí na základě rozhodnutí městského zastupitelstva Města Moravská Třebová č.j. 10/S/24101995 k 1.lednu 1996. Nová úprava zřizovací listiny je dána usnesením města Moravské Třebové č. 827/Z/010210 ze dne 1.2.2010.

Základní škola je úplnou základní školou se 2-4 třídami v ročníku. Průměrný počet žáků ve třídách se pohybuje kolem 23. Spádová oblast školy zahrnuje především oblast sídliště Západní a městskou část Udánky. Povinnou školní docházku plní na škole celá řada dětí i z jiných částí Moravské Třebové a dalších obcí regionu. Procentuální podíl žáků z okolních obcí je oproti jiným moravskotřebovským školám výrazně nižší.

Je úplnou základní školou, která poskytuje základní vzdělání cca 600 dětem ve věku od šesti do patnácti let. Kapacita školy je 900 žáků. Součástí školy jsou školní družina se školním klubem a školní jídelna, jejichž služby jsou využívány a rodiči chápány jako nezbytná součást péče o jejich děti.

Školní jídelna navíc zajišťuje závodní stravování pro své zaměstnance a v rámci doplňkové činnosti poskytuje stravu i cizím strávníkům a závodní stravování jiným školám a školským zařízením.

2. Vybavení školy (materiální, technické, hygienické)

Celý školní areál leží na okraji města u velkého sídliště. Budova školy je tvořena šesti pavilony (včetně školní družiny a školní jídelny).

K dispozici je 40 učeben, 18 z nich tvoří odborné učebny: multimediální učebny fyziky a přírodopisu, chemie, dvě jazykové učebny a dvě učebny hudební výchovy, učebna výtvarné výchovy, pěstitelství, učebna praktických činností, kuchyňka, dvě počítačové učebny a keramická dílna. Třídy jsou rozmístěny ve dvou budovách do 3 podlaží, některé z nich jsou vybaveny interaktivní tabulí. Školní budova má prostorné světlé chodby, využitelné pro regenerační fázi výchovně vzdělávacího procesu - pro odpočinek o přestávkách. Interiér školy je vyzdoben bohatou vnitřní zelení a žákovskými pracemi a nástěnkami.

Tělesná výchova má k dispozici dvě tělocvičny (větší s umělým povrchem a horolezeckou stěnou) a bazén, školní hřiště, které tvoří atletická dráha (300 m) s umělým povrchem, sektor pro skok daleký se stejným umělým povrchem, sektor pro vrh koulí a kladivem, víceúčelové hřiště, jehož povrch tvoří umělý trávník. Všechny prostory jsou bohatě využívány v podvečerních a večerních hodinách veřejností a tělovýchovnými jednotami, spravovány Technickými službami Moravská Třebová.

Pěstitelství využívá školní pozemek se skladem nářadí.

Nedílnou součástí práce školy je školní knihovna koncipovaná jako informační centrum školy. Jsou zde soustředěny všechny knihy a časopisy, je zde přístup na Internet. Každý žák si může informaci vyhledat a na místě i zpracovat (počítač). V knihovně je asi 6330 publikací.

Školní družina má 4-6 samostatných heren. Děti mohou využívat prostor školního hřiště, který je upravený pro mladší žáky. V areálu školní družiny je keramická dílna vybavená keramickou pecí a hrnčířským kruhem.

Pro rekreaci dětí o velkých přestávkách slouží dvě venkovní prostranství s asfaltovým povrchem, která jsou upravena opět i pro sportovní činnost - asfaltové hřiště, dva betonové stoly na stolní tenis. Přístup do venkovního sportovního areálu v odpoledních hodinách i o volných dnech je permanentně možný. Na hřišti v odpoledních a podvečerních hodinách jsou správci, kteří kromě dohledu i půjčují sportovní náčiní. Náklady na tento provoz hradí Technické služby města Moravské Třebové.

Škola dbá na pitný režim žáků. Na jednotlivých podlažích jsou várnice s připraveným nápojem pro žáky, kteří chtějí tuto službu využívat. Ve škole jsou pro občerstvení umístěny dva automaty.

V areálu školy je soukromá zubní ordinace. Možnost ošetření chrupu přímo ve škole je nabízena všem žákům školy a využívá ji cca 80 % žáků. Mají tak zajištěnou pravidelnou prohlídku chrupu dvakrát ročně přímo ve škole.

Škola je vybavena počítači propojenými v síti s připojením k Internetu. Počítače jsou umístěny ve dvou počítačových učebnách, další počítače ve třídách a odborných učebnách, počítače pro svoji činnost využívají i ped. pracovníci. Pro výuku se používají také interaktivní tabule. ZŠ je dobře vybavena kvalitní audiovizuální technikou (datarojektory, digitální kamera, digitální fotoaparát, ozvučovací zařízení). Několik tříd je vybaveno videem nebo DVD přehrávačem.

Většina vyučujících má své kabinety, z nichž některé jsou vybaveny počítači. Na škole jsou dvě sborovny, které jsou vybaveny PC zapojenými do sítě s volným přístupem na Internet.

Součástí školy je školní jídelna s kapacitou 1100 strážníků, ve které se stravují i cizí strážníci. Kuchyň nabízí většinou výběr ze dvou jídel.

3. Pedagogičtí pracovníci

Ve škole pracuje cca 35 učitelů, 4-6 asistentek pedagoga a 4-6 vychovatelek školní družiny a školního klubu...

Všichni pedagogičtí pracovníci prošli v rámci SIPVZ kurzem počítačové gramotnosti. Řada z nich pokračuje v dalším získávání znalostí v práci na počítači a jejich využití v jednotlivých vzdělávacích oblastech. Každým rokem se většina vyučujících účastní dalších vzdělávacích akcí a školení, na kterých získávají nové znalosti a dovednosti, jež následně využívají při své práci.

4. Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Zákonní zástupci dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, konzultačních hodinách, na internetových stránkách školy, případně osobně či telefonicky dle přání rodičů (zákonných zástupců). Pro rodiče a veřejnost škola každoročně pořádá Den otevřených dveří, akademie, besídky na 1. stupni.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. §167 a §168 zřizovatel zřizuje Školskou radu. Ve Školské radě zastupují školu 3 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy, 3 členové jsou zákonnými zástupci žáků a 3 členové jsou zvoleni z řad zřizovatele.

V oblasti kulturních akcí spolupracuje škola s Kulturními službami města, s Městskou knihovnou Lad. z Boskovic, Muzeem a s DDM (Letem světem atd.), Policií ČR, Městskou policií, K-Centrem ve Svitavách (protidrogová prevence) a Úřadem práce v Moravské Třebové.

Škola slouží jako zázemí pro činnost kroužků Domu dětí a mládeže v Moravské Třebové. Je využíván bazén a cvičná kuchyňka i k výuce ostatních moravskotřebovských škol, školní hřiště využívá k výuce moravskotřebovské gymnázium.

Dále naše škola spolupracuje:

- s policií při pořádání cyklistické soutěže v měsíci dubnu i při jiných akcích, např. přednášková činnost, besedy se žáky k prevenci kriminality apod.
- s Českým svazem ochránců přírody (besedy, společné projekty v rámci předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda).
- v rámci kult. společ. vystoupení s Domovem důchodců v Moravské Třebové, mateřskými školami (Jiráskova, Piaristická) – vystoupení sborového zpěvu atd.
- při výuce jazyků s Goethe-institutem Praha (NJ-soutěže) a Bear Theatre Praha (AJ)-vystoupení, dále se Střediskem česko-německého porozumění W. Hensela
- se Svazem bojovníků proti fašismu – dějepisné exkurze (Lidice, Osvětim)
- se Svazem požární ochrany – převážně vyučující I. stupně využívají této spolupráce při exkurzích a ukázkách činnosti, při celoškolním nácviku evakuace žáků předvádějí pracovníci tohoto svazu záchranu osob z učebny fyziky
- s matrikou MěÚ v Moravské Třebové (exkurze, besedy ...)
- s lékaři a zdravotními sestrami zdejší polikliniky se pořádají přednášky zdravotní osvěty
- s výrobními podniky (Abner, Hedva, Pekárny Moravec...) převážně v oblastech praktického vyučování a sponzorování různých akcí
- Zpravodajem MT při prezentaci školy na veřejnosti
- se Slovanem Mor. Třebová v rámci sportovních akcí, např. cykloakce, turnaje ve sportovních hrách apod.
- s Technickými službami v Moravské Třebové při zabezpečení chodu školního hřiště

Žáci naší školy se zapojují se svými vyučujícími do akcí i soutěží pořádaných i jinými složkami, organizacemi a institucemi.

Výrazná je také spolupráce s Tělovýchovnou jednotou Slovan Moravská Třebová. V rámci smlouvy o pronájmu je školní tělovýchovné zařízení využíváno pro sportovní a rekreační aktivity moravskotřebovské populace a činnost některých oddílů.

5.Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

5.1. Dlouhodobé projekty

Téma projektů se volí podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo se reaguje na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní. Projekty, vytvářené pedagogickými pracovníky a žáky školy, jsou přínosem pro zpestření a dotváření výchovně vzdělávacího procesu v jednotlivých ročnících a škole jako celku. Jsou přínosem pro pozitivní motivaci žáků a posilují interaktivní vztahy mezi žáky a pedagogickými pracovníky. Na podobě projektů se neustále pracuje a vytvářejí se nové.

Příklady některých projektů:

„Férová škola“ - podpora individuální integraci žáků

„Les ve škole - škola v lese“ – ekologická výchova

„EU peníze školám – Moderní vyučování“ – rozvoj školy z prostředků EU

„Rozumíme penězům“, který je zaměřen na finanční vzdělávání učitelů

„Branný den“ - zaměřený na 1. pomoc, topografii, mimořádné situace, požární ochranu

„Dopravní soutěž“ - zaměřená na dopravní předpisy a zručnost v jízdě na kole

„Recyklohraní“ - environmentální výchova – sbíráme staré baterie a staré elektronické přístroje

„Adaptační program“ - program pro vytváření pozitivních vztahů v kolektivu - 6. roč.

.....

5.2. Mezinárodní spolupráce

V současné době realizujeme mezinárodní spolupráci se slovenskou školou v Banské Štiavnici. Touto aktivitou se snažíme navázat na přerušenu tradici, kterou naše škola již v minulosti měla.

5.3.

Naše škola se hodlá zapojovat dle možností i do případných projektů a programů vyhlášených MŠMT i jiných subjektů.

Cesta k vědění

Vzdělávací priority školy (ŠVP)

ŠVP **Cesta k vědění** respektuje tradice školy, využívá její charakteristické podmínky a reaguje na vzdělávací požadavky klientů (rodiče, žáci). Na základě provedené analýzy vzdělávacích podmínek školy a vzdělávacích požadavků klientů (rodiče, zřizovatel) škola stanovila následující vzdělávací priority:

- 1) **Poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na „aktivní dovednosti“ žáků.**
- 2) **Posílit výuku cizích jazyků s důrazem na jazyk anglický (německý jazyk, ruský jazyk)**
- 3) **Rozvíjet individuální schopnosti žáků formou volitelných předmětů v jednotlivých ročnících a napomáhat tak žákům v jejich profesní orientaci.**
- 4) **Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách.**
- 5) **Vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání.**
- 6) **Rozvíjet komunikační dovednosti žáků**
 - v mateřském jazyce,
 - v cizím jazyce,
 - v informačních a komunikačních technologiích
 - v sociálních vztazích

Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Podněcovat žáka k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů

- Vyhledávat zdroje, nepředpokládat hotové poznatky
- Objevovat vzájemné vztahy a příčiny (klást otázky doplňovací)
- Učit žáky třídit informace, rozlišit podstatné od méně podstatného a uspořádat do struktur
- Využívat praktických aplikací získaných poznatků
- Zadávat zajímavé úkoly, řešit úlohy z praxe

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a splňovali povinnosti

- Podporovat sebedůvěru, vytvářet osobnost žáka a respektovat ji
- Respektovat dohodnutá pravidla (povinnosti i práva)
- Podporovat samostatnost v rozhodování, hledat nejvhodnější řešení
- Vyučovat správnou cestu k určení cíle

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědní

- Vychovávat žáky k zdravému životnímu stylu.
- Rozvíjet pohybové aktivity.
- Důsledně uplatňovat protidrogovou prevenci.
- Vytvářet příjemnou atmosféru ve škole.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je a spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Vést žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při výběru profese
- Vytvářet dovednost kritického nazírání na problémy, aplikovat získané poznatky
- Vést žáky k výběru povolání podle společenských potřeb
- Podněcovat chuť žáků pracovat v oboru

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Rozvíjet schopnost naslouchat druhým, uznat názor druhého.
- Respektovat úspěchy vlastní i druhých.
- Vypěstovat na potřebné úrovni sebekritičnost a objektivní sebehodnocení

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám , učit je žít společně s ostatními lidmi

- Porozumět odlišnému způsobu života jiných kultur
- Seznámit se s tradicemi a zvyky jiných národů a kultur
- Respektovat přesvědčení jiných

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a komunikovat (ve všech předmětech)
- Umět reagovat v běžných denních situacích
- Rozvíjet komunikaci nejen v mateřském, ale i v cizích jazycích

Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Naučit žáky číst s porozuměním, pracovat s textem
- Motivovat žáky pro celoživotní učení (ztráta zaměstnání)
- Uvádět možnost studia i práce v zahraničí
- Řešit úlohy ze života
- Hodnotit za to, co žák zvládá a ne to co neumí
- Upozornit na důležitost celoživotního vzdělávání
- Vytvářet pozitivní vztah k informačním zdrojům (encyklopedie, počítačové databáze..), pramenící z pochopení pro jejich praktický život

Vytvářet u žáků potřebu projevoval pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací: rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem i k přírodě

- Umět projevit pozitivní city, nestydět se za ně.
- Uplatňovat pravidla vnitřního řádu školy, využívat je k ochraně každého jedince
- Vést k ochraně i tvorbě životního prostředí
- Uplatňovat výchovu k rodičovství
- Rozvíjet citové mezilidské vztahy –k hendikepovaným, ke starým a nemocným lidem

Jakými způsoby chceme dosáhnout základních klíčových kompetencí u žáků ?

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- Žákovi je dána možnost různé volby řešení – nebojí se problému.
- Výuka probíhá systémem řešení problémových situací vycházejících ze žakových zkušeností, prožitků i znalostí.
- Vedeme žáky ke kritice a sebekritice, k toleranci.
- Učíme některým problémům předcházet.
- Podporujeme týmovou práci a využíváme moderní techniku při řešení problémů.
- Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života, ve kterých může využít vlastní úsudek a své zkušenosti.
- Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě, ale žáci jsou podle možností vedeni tak, aby k nim dospěli sami, s pomocí učitele.
- Při výuce se využívají mezipředmětové vztahy,
- Dbá se na uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce.

KOMPETENCE K UČENÍ

- Zadáváme získávání informací z různých druhů informačních materiálů (Internet, vyžadujeme, aby žáci byli schopni posoudit věrohodnost informačních zdrojů, aby dovedli své poznatky třídit, průběžně doplňovat.
- Chceme, aby žáci samostatně pozorovali a experimentovali.
- Snažíme se, aby každý žák porovnával výsledky své práce a práce druhých a vyvozoval z nich závěry, prezentoval vlastní výsledky.
- Společnou práci plánujeme, organizujeme a vyhodnocujeme svou činnost.
- Chceme, aby každý žák v běžném životě uměl použít, co se naučil.
- Požadujeme, aby žák chápal smysl a cíl svého učení.
- Naším cílem je, aby žáci projevovali pozitivní vztah k získávání nových poznatků a k učení po celý život.
- Chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatněny v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více zaměřit na činnosti učení se zaměřením na praxi.
- Zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu.
- Při výuce zařazujeme metody, které podporují zvědavost.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování v logickém sledu s důrazem na pozitivně laděnou komunikaci, v dialogu či diskusi v ústním a písemném projevu
- Netolerujeme agresivní, hrubé a vulgární projevy.
- Požadujeme umět naslouchat druhým, spolupracovat ve skupině, besedovat a konstruktivně diskutovat, umět se zapojit do diskuse.
- Zadáváme vyhledávání informací z věrohodných zdrojů, chceme, aby každý žák pojmenoval vlastními slovy podstatu, vystihnul závěr.
- Vedeme k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k práci a orientaci ve světě informací, k vyhledávání informací z různých druhů informačních materiálů.
- Snažíme se, aby žáci byli schopni orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím dosahovat větší věrohodnosti vyhledaných informací.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Snažíme se o účinnou spolupráci ve skupině, učíme žáky pracovat v týmech, chápat potřebu efektivní spolupráce s druhými při řešení daného úkolu a respektovat, co si druzí lidé myslí, co říkají a dělají.
- (besídky, besedy, soutěže, výlety, LVK)
- Klademe důraz na upevňování dobrých mezilidských a kamarádkých vztahů žáků tak, aby v případě potřeby každý žák poskytl pomoc nebo o ni požádal
- Chce, aby každý žák odmítal postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi spolužáky, netoleroval vzájemnou nesnášenlivost a rasismus.
- Zapojujeme žáky do organizace činnosti školy (školní parlament).
- Zapojujeme integrované žáky do třídních kolektivů.
- Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Objasňujeme základní principy občanského soužití
- Vyžadujeme účinnou pomoc ostatním při společné práci – pokusech
- Při naší činnosti respektujeme argumenty ostatních, chceme, aby se své chyby snažil odstranit každý sám, nebo s pomocí ostatních.
- Snažíme se, aby žáci dokázali vyjádřit hrdost na svou vlast a její historii a tradice.
- Chceme, aby každý žák toleroval ostatní menšiny, jejich názory i argumenty, vyjadřovací schopnosti v jazyce, uvažoval v evropských a celosvětových souvislostech.
- Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování.
- Vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu. Naučit žáky zásadě, že pravidla a společenské normy jsou od toho, aby se dodržovaly, nikoliv od toho, aby se porušovaly.

- Žáky vedeme k samostatnému rozhodování tak, aby si byli vědomi odpovědnosti za svá rozhodnutí (jednání).
- U žáků dbáme na rozvoj kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Výuka je vedena tak, aby žáci získali základní vědomosti a dovednosti, které jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou rozvíjení zájmové a profesní činnosti.
- Dbáme na dodržování bezpečnosti při práci (každý dbá na bezpečnost svoji i svých spolužáků), správné používání potřebných pomůcek
- Požadujeme, aby žáci využívali různé informační zdroje, pracovali s tabulkami, mapou, slovníky, encyklopediemi, internetem...
- Chceme, aby ovládal základní vědomosti a dovednosti v počítačové gramotnosti, které jsou nezbytné pro uplatnění na trhu práce, podmínkou pro rozvíjení zájmové a profesní činnosti.
- Připravujeme pro žáky exkurze, např. Zemské muzeum v Brně, návštěvy ZOO, planetárium, INVEX aj.
- Kontrolujeme bezpečné a účinné používání nástrojů, vybavení a materiálů při práci
- Dbáme na ochranu zdraví všech žáků a snažíme se u žáků vypěstovat potřebu dbát při práci a různé další činnosti na bezpečnost svoji i druhých.
- Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci. Pestrou nabídkou zájmových útvarů ve školním klubu podněcujeme u žáků zájem o další orientaci.
- Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných upravují § 16 a 17 školského zákona a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Indikátory mimořádně nadaných žáků jsou zvládnuté mechanismy učení, rychlé učení se novým věcem, jeho znalosti přesahující stanovené požadavky, samostatnost, nápaditost a originalita v řešení problémů, velmi dobře se vyjadřuje, vnímá souvislosti, vyžaduje nové informace, odmítá konvence, může mít problém s uznáváním autority učitele, nechce pracovat v kolektivu, dává přednost samotě či společnosti starších.

Naše škola se snaží vyhledávat a rozvíjet mimořádně nadané a talentované žáky. Třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu ve své třídě při diagnostice žáků zjistí potřebu podpory mimořádně nadaného nebo talentovaného žáka a za pomoci výchovného poradce či speciálního pedagoga sestaví plán pedagogické podpory (PLPP). Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. PLPP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu (písemně zpracuje vyučující do příslušného formuláře). Po třech měsících se sejde komise složená z výchovného poradce, speciálního pedagoga, případně preventisty spolu s vyučujícím a zhodnotí podporu.

1. V případě osvědčení může podpora trvat celou dobu školní docházky.
2. Pominou-li důvody, podpora přestává.
3. Podpora se neosvědčí, škola inicializuje, po konzultaci s rodiči nadaného žáka, návštěvu ve školském poradenském zařízení (ŠPZ).

Určený pedagogický pracovník komunikuje a spolupracuje se ŠPZ. ŠPZ stanoví stupeň a obsah podpůrných opatření, případně doporučí IVP.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel a učitel konkrétního vyučovacího předmětu, IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Koordinátorem práce na IVP mimořádně nadaného žáka je výchovný poradce, který zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Konečné znění IVP schvaluje ředitel školy, který také schvaluje žádost o povolení IVP z předmětů, v nichž bude žák vzděláván na základě doporučení ŠPZ. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP třídnímu učiteli, který je zaznamená do školní matriky.

Mimořádně nadaní žáci jsou na základě komisionální zkoušky přerazováni do vyššího ročníku. Při zjišťování mimořádného nadání žáků škola úzce spolupracuje se školským poradenským zařízením.

Zařazení těchto žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro učitele to znamená variabilitu vyučovacích metod, při nichž žáci hledají, ptají se, projevují svoje vlastní názory, chybují, tvoří, objevují a nalézají. Tyto učební postupy umožňují individuální přístup k žákovi.

Během vyučování hlavních předmětů jsou těmto dětem zadávány náročnější samostatné úkoly, referáty a vypracovávání určitých projektů. Je jim umožněna individuální práce na počítači, pracují s naučnou literaturou a encyklopedií, řeší problémové úkoly, kvízy a hlavolamy, účastní se různých soutěží (fyzikálních, matematických, biologicko-vědních, sportovních, výtvarných), pythagoriád, olympiád z Čj a cizích jazyků. Jsou pověřováni vedením a řízením skupin, kde se klade důraz na činnostní učení a kombinování aktivit s důrazem na činnosti v přirozeném prostředí, které žákovi umožní získat zážitky a zkušenosti.

Na druhém stupni mají žáci možnost vybírat si z velké nabídky volitelných a nepovinných předmětů: informatika, sportovní výchova, výtvarný seminář, cizí jazyk (anglický jazyk, německý jazyk, ruský jazyk), konverzace z cizího jazyka, cvičení z Čj a M, přírodovědné praktikum, technická praktika.

Žáci nadaní spíše technicky jsou směřováni do fyzikálního kroužku, milovníci a ochránci přírody se realizují v přírodovědném kroužku.

Estetické cítění zájemci rozvíjí ve výtvarném kroužku.

Velký rozvoj svých schopností, nápadů a kreativity žáci uplatňují ve školním časopise.

Mimořádné hudební nadání uplatňují žáci ve flétnových soutěžích a vystoupeních.

Pohybově nadaní žáci mají možnost si vybírat z široké nabídky sportovních kroužků (atletika, korfbal, florbal, plavání), kde mají možnost rozvíjet svůj talent, účastnit se sportovních soutěží a reprezentovat školu.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování

podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Plán pedagogické podpory zpracuje škola, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ a poté, co zletilý žák nebo zákonný zástupce žáka udělil ve škole nebo školském zařízení písemný informovaný souhlas s jejich poskytováním. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

„V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo **náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným**, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými

podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce či speciálního pedagoga. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. PLPP má písemnou podobu (písemně zpracuje vyučující do příslušného formuláře). Nejpozději po třech měsících se sejde komise složená z výchovného poradce, speciálního pedagoga, případně preventisty spolu s vyučujícími a zhodnotí podporu.

1. V případě osvědčení může podpora trvat celou dobu školní docházky.
2. Pominou-li důvody, podpora přestává.
3. Podpora se neosvědčí, škola inicializuje, po konzultaci s rodiči, návštěvu ve školském poradenském zařízení (ŠPZ).

Určený pedagogický pracovník komunikuje a spolupracuje se ŠPZ. ŠPZ stanoví stupeň a obsah podpůrných opatření, případně doporučí IVP.

Individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel a učitel konkrétního vyučovacího předmětu, IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného vyhláškou č. 27/2016 Sb. Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Koordinátorem práce na IVP je výchovný poradce, který zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Konečné znění IVP schvaluje ředitel školy, který také schvaluje žádost o povolení IVP z předmětů, v nichž bude žák vzděláván na základě doporučení ŠPZ. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP třídnímu učiteli, který je zaznamená do školní matriky.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;

- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

Předmět speciální pedagogické péče

Předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován pedagogickými pracovníky školy s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky, speciálními pedagogy školy nebo školského poradenského zařízení při dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin, přičemž ve druhém stupni podpory je zaměřen na nápravy v oblasti logopedických obtíží, řečové výchovy, specifických poruch učení, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, zdravotní tělesné výchovy, nácvik sociální komunikace. Ve třetím stupni podpory zahrnuje předměty speciálně pedagogické péče uvedené ve druhém stupni podpůrných opatření, doplněné např. o zrakovou stimulaci, bazální stimulaci u žáků s mentálním postižením, práci s optickými pomůckami, logopedickou péči, u žáků, kteří nemohou vnímat řeč sluchem, se věnuje rozvíjení sluchového vnímání, odezírání, rozumění mluvené řeči a její produkci, českému znakovému jazyku, dále se věnuje prostorové orientaci, případně dalším oblastem speciálně pedagogické péče. Ve čtvrtém stupni podpory je předmět speciálně pedagogické péče zaměřen na oblasti předmětů speciálně pedagogické péče ve druhém i třetím stupni podpůrných opatření a dále na český znakový jazyk, prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, na prostorovou orientaci, na samostatný pohyb zrakově postižených, na práci s optickými pomůckami, na Braillovo písmo, na bazální stimulaci u žáků s kombinovanými vadami, případně vychází z dalších obtíží žáků, které vyplývají z charakteru jejich zdravotních obtíží. V pátém stupni podpory vychází předmět speciálně pedagogické péče ze specifík obtíží žáka, je stanoven SPC.

Průřezová témata

Výchova demokratického občana									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tématického okruhu VDO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola				INT/VI		INT/TV AJ	INT/TV,	INT/TV,VZ	NNT/TV
Občan, občanská společnost a stát								INT/OV	INT/Ov
Formy participace občanů				INT/VI, exkurze					
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování								INT/Ov	

Konkrétní tematický celek, v kterém se bude probírat - Výchova demokratického občana									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu VDO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola				Demokracie v ČR		Význam pohybu pro zdraví Historie dopravy	Význam pohybu pro zdraví,	Význam pohybu pro zdraví Dopravní výchova	Význam pohybu pro zdraví
Občan, občanská společnost a stát								Volby a parl. demokracie	Listina zákl. práv a svobod
Formy participace občanů				Exkurze					
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování								Volby a parl. demokracie	

Mediální výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu MeV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					INT/Čj,Sloh	INT/ Inf	INT/ Inf		INT/Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality						INT/Čj			
Stavba mediálních sdělení									INT/Čj
Vnímání autora mediálních sdělení						INT/ Inf,Hv	INT/Inf, Hv	INT/ Hv	INT/Vv,Hv,
Fungování a vliv médií ve společnosti							INT/Ov		
Tvorba mediálního sdělení						AJ	Pro/inf	Nj	Pro/ NK, INT/ Škola, ČJ, Pro/Vv Nj
Práce v realizačním týmu					INT/Čj		Pro/inf Nj		Pro/ NK, INT/ Škola

Konkrétní tematický celek, v kterém se bude probírat - Mediální výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu MeV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					Chci si dát inzerát	Internet	Internet		Public. styly
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality						Zprávy sdělovacích prostředků			
Stavba mediálních sdělení									Public. styly
Vnímání autora mediálních sdělení						Software Skladby svět. autorů	Paragrafy a počítače Skladby svět. autorů	Skladby svět. autorů	Přístupy k obraz. vyjádřením, Svět umění Skladby svět. autorů
Fungování a vliv médií ve společnosti							Informační a mediální prostředky		
Tvorba mediálního sdělení						Britské kino a zábava	PowerPoint/Inf	Stylizace mluveného a psaného textu v cizím jazyce	Výtvar. Soutěž Komunikace mezi lidmi - informace pro ostatní
Práce v realizačním týmu					Tvorba vlastního textu		PowerPoint/Inf První formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce		

Multikulturní výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu Muv	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference			INT/Prv	INT/ Aj					
Lidské vztahy			INT/Aj	INT/Vl,Aj		INT/Ov,Tv AJ	INT/Tv,Ov	INT/Ov, Tv	INT/ Tv
Etnický původ				INT/ Aj		INT/Ov		INT/Př	INT/D
Multikulturalita			INT/ Aj		INT/Aj	INT/ AJ	Nj		Pro/Aj,Nj
Princip sociálního smíru a solidarity							INT/Ov		INT/D,Z,Ov

Konkrétní tematický celek, v kterém se bude probírat - Multikulturní výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu Muv	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<u>Kulturní difference</u>			Člověk mezi lidmi	Prolíná se					
Lidské vztahy			Člověk člen rodiny	Rozumí me si		Principy sl. chování, morální normy Mezilidské vztahy, sociální smír, solidarita, Poznávání lidí	Mezilidské vztahy, sociální smír, solidarita	Rodinný život Mezilidské vztahy, sociální smír, solidarita	Rozměry lid. života Mezilidské vztahy, sociální smír, solidarita
Etnický původ				Prolíná se		Jsme lidé?		Lidské rasy	Poválečné usprádaní světa
Multikulturalita			Prolíná se		Prolíná se	Životní styly	Tolerance odlišných etnických a kulturních skupin		Životní styl, shody a rozdíly, porozumění Výměnný pobyt – plán Respektování jiných kultur, práv jiných lidí, tolerance odlišných zájmů, názorů
Princip sociálního smíru a solidarity							Globální společenské problémy		Člověk na Zemi, Mezinárodní společnosti

Environmentální výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tématického okruhu EV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy				INT/Př		INT/Z,Př			INT/Př
Základní podmínky života					INT/Př			INT/Ch	INT/Př,Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí						AJ	INT/Ov	INT/ D,F	INT/Ch Př
Vztah člověka k prostředí						INT/Pč		Nj	INT/ Z,Př, Nj

Konkrétní tematický celek v kterém se bude probírat - Environmentální výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu EV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy				Přírodní společenstva		Krajinná sféra Země, Ekosystémy			Ekologie
Základní podmínky života					Podmínky života na Zemi			Směsi	Člověk a životní prostředí, Krajina a životní prostředí
Lidské aktivity a problémy životního prostředí						Ochrana přírody a zvířata	Ochrana přírody a kul. památek	Průmyslová revoluce, Znečištění atm.	Chemie ve společnosti Ekologie
Vztah člověka k prostředí						Význam půdy pro člověka		Zvířata jako součást přírody, vztah k okolí	Globální problémy lidstva, Člověk a životní prostředí Počasí a roční období

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu VMEGS	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá					INT/VI, Aj	INT/Aj		INT/Aj,Nj	
Objevujeme Evropu a svět					INT/VI	Aj	INT/Aj,Nj	INT/Z INT/Aj	INT/Aj
Jsme Evropané							INT/D		INT/D,Ov, Nj

Konkrétní tematický celek, v kterém se bude probírat - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu VMEGS	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá					Evropa – poloha na Zemi	Zvyky a tradice národů		Zvyky a tradice národů Vzájemná propojenost států - cestování	
Objevujeme Evropu a svět					Evropa – poloha na Zemi	Reálie anglicky mluvících zemí	Reálie příslušné jazykové oblasti Reálie německy hovořících zemí	Evropa Reálie příslušné jazykové oblasti	Reálie příslušné jazykové oblasti
Jsme Evropané							Stěhování národů		Mezinár. org. Českosl. demokracie, Obrana demokr. Evropská unie

Osobnostní a sociální výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tématického okruhu OSV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj		INT/Prv,Čj	INT/Prv		INT/Aj	INT/Ov,Tv AJ	INT/Tv	INT/Tv,Vz	INT/Ov,Tv,Vz
Sociální rozvoj					INT/Aj	INT/Čj,Aj Ov	INT/Tv, Nj	INT/Tv, Nj	INT/Ov, Nj
Morální rozvoj							INT/Tv	INT/OV,Tv	INT/Tv

Konkrétní tématický celek, v kterém se bude probírat - Osobnostní a sociální výchova									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tématického okruhu OSV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj		Moje rodina	Člověk		Rozvoj schopnosti poznávání	Rodina a její funkce Sebepoznání, Seberegulace, sebepojetí	Sebepoznání, Seberegulace, sebepojetí	Sebepoznání, Seberegulace, Sebepojetí Prevence soc. patolog. jevů	Rozměr lid. života Sebepoznání, Seberegulace, Sebepojetí Prevence soc. patolog. jevů
Sociální Rozvoj					Lidé Komunikace Mezilidské vztahy	Rodina a její funkce Zdvořilostní komunikace v každodenních situacích Můj život	Kooperace, kompetice, kreativita	Kooperace, kompetice, kreativita	Hledání sebe sama Člověk a právní vztahy, Kooperace, kompetice, kreativita
Morální rozvoj							Řešení problémů, rozhodovací dovednosti, komunikace	Člověk a morálka, Řešení problémů, rozhodovací dovednosti, komunikace	Řešení problémů, rozhodovací dovednosti, komunikace

Učební plán**1. stupeň**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					MČD *	DČD**	CPČD ***
		1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8+2	7+2	6+1	6+1	6+1	33	7	40
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	9	2	11
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4+1	4+1	4+1	20	3	23
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-		1	1	-	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	12	-	12
	Přírodověda	-	-	-	1	1			
	Vlastivěda	-	-	-	2	2			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	-	12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2+1	2	2	2	10	4	14
	Plavání			+1	+1	+1			
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-	5
Časová dotace bez DČD		19	18	20	22	23	102		
Disponibilní časová dotace		3	4	3	3	3		16	
Celková povinná časová dotace		22	22	23	25	26			118

*MČD – minimální časová dotace

**DČD – disponibilní časová dotace

***CPČD- celková povinná časová dotace

Poznámky:

Český jazyk – v 3.,4., 5. ročníku je časová dotace posílena po jedné hodině z disponibilní časové dotace, v 1. a 2. ročníku o 2 hodiny

Anglický jazyk - v 1. a 2. ročníku je přidána jedna hodina z DČD

Matematika – ve 3. až 5. ročníku je přidána 1 hodina z DČD

Tělesná výchova – vzhledem k tomu, že škola má vlastní bazén, tak v 2. až 5. ročníku je posílena časová dotace po jedné hodině z DČD

2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				MČD*	DČD**	CPČD* **
		6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4+1	4	4	3+2	15	3	18
	Anglický jazyk	3+1	3+1	3	3	12	2	14
	Další cizí jazyk Německý, ruský	0	0+2	0+2	0+2	-	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	5	4+1	3+2	15	4	19
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0+1	0+1	0	1	2	3
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1	2	11	0	7
	Občanská výchova	1	1	1	1			4
Člověk a příroda	Fyzika	1+1	1	2	1	21	4	6
	Chemie	0	0	2	1+1			4
	Přírodopis	1+1	2	2	1			7
	Zeměpis	1+1	2	2	1			7
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10	0	4
	Výtvarná výchova	1	1	2	2			6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	0	0	1	10	1	1
	Tělesná výchova	2	2	2	2			8
	Plavání	1	0+1	0	0			2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	0	1	3	0	3
Volitelné předměty		0	0	0+1	0+1	0	2	2
Bez disponibilní časová dotace		24	25	26	23	98		
Disponibilní časová dotace		6	5	5	8		24	
Celková povinná časová dotace		30	30	31	31			122

*MČD – minimální časová dotace

****DČ D–** disponibilní časová dotace

Český jazyk – v 6. ročníku byl posílen o jednu hodinu a v devátém ročníku o dvě z DČD

Anglický jazyk – v 6.a 7. ročníku byl posílen o jednu hodinu z DČD

Další cizí jazyk –v 7., 8. a 9. po dvou hodinách z DČD

Matematika - v 6., 8.. ročníku byla posílena po jedné hodině a v 9. o 2 hodiny z DČD

Informatika – v 7. a 8. ročníku byla posílena po jedné hodině z DČD

Fyzika byla posílena po jedné hodině v 6. ročníku Z DČD a Chemie v 9. ročníku

Zeměpis – byl posílen o jednu hodinu z DČD v 6. ročníku

Plavání – bylo posíleno o jednu hodinu z DČD v 7. ročníku

Volitelné předměty – byly posíleny v 8. a 9. ročníku po jedné hodině z DČD

Volitelné předměty na 2. stupni

Nabídka volitelných předmětů z jednotlivých skupin pro ročníky

Počet hodin týdně:1	8. r.	9. r.
1 volitelný předmět	Konverzace z anglického jazyka	Konverzace z anglického jazyka
	Matematický seminář	Matematický seminář
	Přírodovědná praktika (Př, Fy, Z)	Přírodovědná praktika (Př, Fy, Z)
	Výtvarný seminář	Výtvarný seminář
	Technická praktika	Technická praktika
	Sportovní výchova	Sportovní výchova
	Informatika	Informatika
	Čjse	Čjse
	Kreativní činnosti	Kreativní činnosti

Poznámky:

1. Žáci si volí v osmém ročníku některý z nabízených volitelných předmětů s dotací 1 hodiny týdně a devátém ve volitelném předmětu pokračují.

Učební osnovy

Jazyk a jazyková komunikace

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti a znalosti, které žáci získají a osvojí si je, jsou důležité pro vzdělávání v oblasti Jazyk a jazyková komunikace i ve všech dalších oborech.

Vzdělávací obsah vzdělávání oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Jazyková výchova, Literární výchova a Komunikační a slohová výchova. Komunikační výchova je zařazena 1x týdně v 6. ročníku jako samostatná hodina. Je zaměřena na komunikační dovednosti žáků, zvláště v ústním projevu. Je v ní kladen důraz na schopnost žáka vyjádřit svůj postoj k jednání jiných i svému. Záměrem je také zdokonalení plynulosti, přesnosti a výraznosti projevu. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s dramatickou výchovou (literatura a sloh), dějepisem, informační a komunikační technologií, hudební výchovou, výtvarnou výchovou (ilustrace lit.děl) .

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, některá témata se realizují v městské nebo školní knihovně, v učebně Informatiky (výukové programy).

Cílové zaměření vzdělávacích oblastí

- rozvíjet kultivovaný písemný i ústní projev
- používat český jazyk v běžných situacích
- vyjádřit reakci a pocit žáků
- pochopit role v různých komunikačních situacích
- orientovat se při vnímání okolního světa i sebe sama.
- porozumět různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů,
- poznat záměr autora, hlavní myšlenku textu
- vnímat literaturu jako specifický zdroj poznání a prožitků
- využívat různé zdroje informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání
- poznat bohatost českého jazyka, v praxi používat slovní zásobu a pravidla stylistiky
- chápat funkci divadla, filmu, televize a ostatních médií pro vlastní život
- prostřednictvím četby podporovat emocionální zrání žáků

Časové rozvržení vyučovacích hodin

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět.

Pro první stupeň:	1. ročník	- 10 hodin týdně
	2. ročník	- 9 hodin týdně
	3. ročník	- 7 hodin týdně

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

4. ročník - 7 hodin týdně

5. ročník - 7 hodin týdně

V 1. a 2. ročníku je dále vyčleněno psaní.

Pro druhý stupeň:

6. ročník	-	5 hodin týdně
7. ročník	-	4 hodiny týdně
8. ročník	-	4 hodiny týdně
9. ročník	-	5 hodin týdně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- žáci si osvojují základní literární a jazykové pojmy
- žáci kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhují různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel zadává úkoly, které umožňují volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- učitel vede žáky k výstižné argumentaci
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- žáci se zapojují do diskuse, obhajují své názory
- žáci využívají komunikačních a informačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů
- žáci účinně spolupracují a podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- učitel motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály
- žáci respektují přesvědčení a názor jiných
- žáci mají zájem a pozitivní postoj k uměleckým, zejména literárním dílům

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel vede žáky k dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při výuce
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- žáci dodržují hygienu práce
- žáci využívají svých znalostí v běžné praxi

Český jazyk

Ročník: 1.

Počet hodin týdně: 10

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Žák se vyjadřuje jednoduše, ale souvisle, uspořádaně a jasně. Používá úměrně svému věku spisovnou výslovnost a kulturu mluvené řeči.	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Zdokonalování se při vyjadřování. Krátký souvislý projev – dokončení příběhu – vyprávění části pohádky. Sdělení prožitku.	
Umí tvořit smysluplné věty. Mluví přiměřeně hlasitě, zřetelně artikuluje.	Tvoření otázek a odpovědí v navozených dialogích. Pozdrav, prosba, poděkování, omluva, blahopřání, seznámení se.	
Slova čte plynule a hlasitě. Jednoduché věty čte uvědoměle a se správnou intonací.	Sluchová a hlasová příprava na čtení. Orientace v textu, členění textu. Čtení písmen, slabik, slov a vět.	
Uvědoměle si rozvíjí slovní zásobu.	Slova souřadná, nadřazená, podřazená a opačná.	
Rozumí obrázkové osnově, umí podle ní vyprávět.	Vyprávění a dramatizace jednoduchých příběhů podle obrázkové osnovy.	
Orientuje se na stránce.	Osvojování si pojmů nad, pod, před, za, dole, nahoře, vpravo, vlevo, uprostřed.	
Dodržuje základní hygienické návyky a zdravotní zásady při činnostech jazykové komunikace.	<u>Jazyková výchova a psaní</u> Příprava na psaní a čtení. Uvolňovací cviky, držení psacího nástroje. Správné dýchání, přiměřená síla hlasového projevu, výslovnost.	

Osvojit si fonetickou i grafickou podobu písmen. Při psaní písmen dodržuje správný sklon písma a velikost písmen. Písmena správně napojuje. Rozlišuje hlásky (písmena), slabiky, slova a věty. Umí dělit slovo na slabiky a spočítat slova ve větě. Odlišuje krátké a dlouhé samohlásky. Zvládl opis, přepis a diktát slov a jednoduchých vět. Zná pravidla psaní vlastních jmen osob a zvířat. Seznamuje se s literárními pojmy a výrazy blízkými jeho věku formou citového zážitku a vlastní zkušenosti. Rozlišuje prózu od poezie. Dokáže dramatizovat připravený text, naučit se recitovat básničku.	Poznávání tvarů malé i velké tiskací i psací abecedy. Psaní malých i velkých písmen psací abecedy. Spojování písmen do slabik a slov. Syntéza a analýza písmen. Slabiky otevřené a zavřené. Spojka „a“, „i“ a předložky jako samostatně stojící slova ve větě. Věta - začátek a konec věty. Zpětná kontrola napsaného textu, diakritická znaménka. <u>Literární výchova</u> Pohádka, dětský příběh, hádanka, říkadlo, přísloví, přirovnání, doplňovačka, rozpočítadlo, básnička, loutkové divadlo, kniha, spisovatel, ilustrátor, ilustrace, časopis, film, komiks. Pohovoření o citovém zážitku, reprodukce čteného textu.	

Ročník: 2.

Počet hodin týdně: 9

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Žák čte nahlas i potichu jednodušší texty v plynulém a přiměřeném tempu, vhodně frázuje, v textu se orientuje, dokáže přečtený text vyprávět. Při čtení dbá na správnou intonaci. Rozumí písemným nebo mluveným pokynům a informacím odpovídajícím jeho věku. Při rozhovoru dovede naslouchat, soustředit se, reagovat na otázky. Při komunikaci je zdvořilý.	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Čtení těžších, viceslabičných slov se shluky souhlásek. Poslech a čtení textů přiměřených rozsahem a náročností. Prohlubování správné techniky čtení, čtení s následným úkolem. Čtení, naslouchání a komunikace jako zdroj informací. Třídění informací podle důležitosti. Základní techniky mluveného projevu (správné dýchání, výslovnost, přiměřená hlasitost, rychlost řeči, vhodná	

Ve známém prostředí (rodina, třída, sportovní oddíl) působí v mluveném projevu sebejistěji, zvládá vyřízení vzkazu, organizaci, jednoduché činnosti snadněji komunikuje. Dokáže se verbálně prosadit. V krátkých mluvených projevech umí volit vhodné verbální a neverbální prostředky. Dokáže seřadit ilustrace podle dějové posloupnosti. Vědomě si obohacuje slovní zásobu. Žák umí rozlišit fonetickou a grafickou podobu slova, umí slovo rozčlenit na hlásky. Dovede vyjmenovat měkké a tvrdé souhlásky a poznávat měkké a tvrdé slabiky. Zdůvodňuje a píše správně i/ y po měkkých a tvrdých souhláskách. Žák dovede spojovat věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. Pozná jednotlivé druhy vět podle postoje mluvčího. Osvojil si psaní velkých písmen v typických příkladech vlastních jmen.	mimika a gestikulace). Dialogy na navozená témata. Kolektivní hodnocení mluvených projevů. Verbální projevy zaměřené na citově blízké události. Žánry: vzkaz, oslovení, zpráva, oznámení, dialog. Vyprávění jednoduchého příběhu podle časově seřazených ilustrací. Význam slov. Tvoření slov. Slova příbuzná. Slova jednovýznamová a mnohovýznamová. <u>Jazyková výchova a psaní</u> Rozlišování jednotlivých hlásek na samohlásky, souhlásky a dvojhlásky. Hlávka (písmeno), slabika, slovo, věta. Abeceda. Pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách. Skladba – věta jednoduchá a souvětí v mluveném projevu. Rozvíjení slovní zásoby. Druhy vět. Správná intonace a pravopis jednotlivých druhů vět. Pravopis vlastních jmen na příkladech vlastních jmen osob a zvířat v rodině, u příbuzných	OAV - osobnostní rozvoj OSV- Osobnostní rozvoj

Zvládl psaní a výslovnost skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. Umí zdůvodnit psaní ú nebo ů ve slovech. Píše správně párové souhlásky uvnitř a na konci slova. Zvládá základní zdravotní a hygienické návyky nezbytné při činnosti psaní. Píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky. Svůj písemný projev nezapomíná kontrolovat. Dokáže vyjádřit pocity z obsahu přečteného textu. Rozlišuje vyjadřování v próze a ve veršovaném textu. S literárním textem pracuje tvořivě podle pokynů učitele nebo i samostatně. Žák si osvojil nové literární pojmy a výrazy.	a známých. Pravopis slov s těmito skupinami. Pravopis ú nebo ů na začátku, uvnitř a na konci slova. Zdůvodňování pravopisu psaní párových souhlásek. Souhlásky, které jinak slyšíme a jinak píšeme. Slova příbuzná, slova v jiných tvarech. Přehlednost, úhlednost, čistota a čitelnost písemného projevu. Technika psaní. Žánry: adresa, blahopřání, pozdrav, zpráva, oznámení, vzkaz, dopis. <u>Literární výchova</u> Zážitkové čtení a naslouchání. Recitace básně. Reprodukce prózy. Dramatizace. Vlastní ilustrace. Volná reprodukce prózy, vlastní výtvarný doprovod. Básník, autor, čtenář, herec, rým, přirovnání.	

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost. Respektuje základní komunikační pravidla dialogu, používá vhodné výrazy a zdvořilostní obraty. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Plynule čte a orientuje se v textu přiměřeného rozsahu a náročnosti. Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu. Pracuje tvořivě s literárním textem. Seznámí se se základními literárními pojmy, odliší pohádku od ostatních vypravování. Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje samohlásky. Porovnává významy slov, slova souřadná, nadřazená, podřazená, slova opačného významu, slova příbuzná. Třídí slova podle zobecněných významů. Odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Uvědoměle používá velká písmena ve vlastních jménech a slovech.	<u><i>Komunikační a slohová výchova</i></u> Slovní přízvuk, intonace. Telefonický rozhovor, omluva vzkaz, zpráva. Členění jazykového projevu, osnova, vypravování. Četba uměleckých, populárních a naučných textů. <u><i>Literární výchova</i></u> Volná reprodukce textu, přednes básně. Výtvarný doprovod, dramatizace. Pojmy: poezie - rým, sloka próza - pohádka, povídka. <u><i>Jazyková výchova a psaní</i></u> Stavba slova, hláskosloví. Nauka o slově. Druhy slov, ohebné a neohebné slovní druhy. Vyjmenovaná slova. Jména vlastní a obecná	

Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Dodržování správných hygienických návyků psaní.	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena, kontroluje vlastní písemný projev.	Opis, přepis, vlastní krátký písemný projev.	
Píše věcně i formálně správně jednoduché sdělení.	Adresa, blahopřání, dopis.	

Ročník: 4.

Počet hodin týdně: 7

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Rozvíjí hlasité i tiché čtení přiměřeně náročných textů s porozuměním, při četbě používá vhodné výrazové prostředky a správnou intonaci	<u>Komunikační a jazyková výchova</u> Uvědomělé plynulé čtení přiměřených textů	
Rozpozná podstatu sdělení v textu vhodném pro daný věk a dokáže ji reprodukovat a zaznamenat	Vyhledávání klíčových informací v četbě	
Rozliší úplné a neúplné jednoduché sdělení	Vedení dialogu, vystižení jádra sdělení	
Dokáže sestavit osnovu písemného projevu	Pravidla sestavování osnovy	
Seznámení se s různými druhy popisu	Prostý popis, popis pracovního postupu	
Vypráví podle osnovy jednoduchý příběh a oznámí chystanou událost	Vypravování, členění na odstavce Pozvánka	
Dovede vyjádřit své pocity a zážitky z četby a zaznamenávat je	<u>Literární výchova</u> Zážitkové čtení a naslouchání Ilustrace přečteného	
Umí vyprávět svými slovy obsah přečteného textu	Vystižení děje – volná reprodukce, dramatizace	
Seznamuje se s různými typy uměleckých i neuměleckých textů	Druhy a žánry dětské literatury	

Chápe význam základních literárních pojmů při jednoduchém rozboru literárních textů Pozná ve slově kořen, část předponovou a příponovou Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová Rozlišuje spisovnou a nespisovnou podobu jazyka a vhodně ji používá Odliší větu jednoduchou a souvětí. Vhodně změní větu jednoduché v souvětí Uvědoměle používá i/y po obojetných souhláskách Určuje slovní druhy a používá v mluveném projevu jejich správné tvary Skloňuje podstatná jména a užívá správně i/y v jejich koncovkách Rozpozná základní skladebnou dvojici a respektuje shodu přísudku s podmětem Časuje slovesa oznamovacího způsobu	Verš, rým, básnické výrazy <u>Jazyková výchova</u> Stavba slova Význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu Spisovná a nespisovná řeč Stavba věty Věta jednoduchá Souvětí Vyjmenovaná slova, slova příbuzná Slovní druhy Podstatná jména-rod číslo, pád a vzor Podmět a přísudek Shoda přísudku s podmětem Slovesa, určování osoby, čísla a času, infinitiv	

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Zdokonaluje se ve čtení, pracuje s náročnějšími texty Dokáže najít a posoudit hlavní myšlenku v textu, podchytí základní informace a rozliší je od okrajových Dovede reprodukovat přiměřeně složité texty, orientovat se v nich, vystihnout a zapamatovat si nejdůležitější body, dovede tvořit vlastní literární text na dané téma Zvládne správně vést dialog, telefonický rozhovor, umí zanechat vzkaz na záznamníku, dovede napsat a poslat krátkou textovou zprávu Kriticky přistupuje k reklamě, zaujímá své stanovisko k její manipulativnosti Používá vhodnou intonaci přiměřenou obsahu sdělení, dovede zvolit vhodné tempo řeči, používá pauzy, klade přízvuk podle situace Užívá průběžně spisovnou výslovnost a pravopis v ústním i písemném projevu, rozpozná nespisovné tvary Dovede správně sestavit a napsat jednoduché komunikační žánry Dovede najít a vyznačit ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Praktické čtení - uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů Věcné čtení - čtení jako zdroj informací, vyhledávání klíčových slov Vystižení jádra sdělení Orientace v naučných textech přiměřených věku Vyjadřování závislé na komunikační situaci Pěstování objektivního přístupu ke zpravodajství a reklamě Základy techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary v psaném a mluveném projevu Sestaví osnovu vyprávění Komunikační žánry: dopis, soukromý dopis, inzerát, oznámení, prosba, vzkaz, zpráva, vypravování <u>Jazyková výchova</u> Stavba slova Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Umí rozlišit, kde napíše i/y ve slovech po obojetných souhláskách, své rozhodnutí správně odůvodní Umí správně určit slovní druhy plnovýznamových slov. Určuje mluvnické kategorie. Vyjadřuje se ve správných gramatických tvarech, slova vhodně používá. Správně určí, zda se jedná o spisovný nebo nespisovný tvar slova Umí vyhledat a určit základní skladební dvojici, dovede pracovat i s neúplnou skladební dvojicí a umí označit základ věty Využívá různé spojovací výrazy a podle smyslu věty je dovede vhodně obměnit Umí vyhledat ve větě podmět a přísudek, dovede správně odůvodnit a použít syntaktický pravopis Dovede zaujmout své stanovisko k přečtenému textu, vyjadřuje své názory a pocity, umí jej stručně zaznamenat, vyhledat zajímavé myšlenky Hovoří souvisle o přečteném	kořene slova Psaní slov s i/y po písmenech označujících obojetné souhlásky v kořenu, předponě a příponě Tvarosloví: - slovní druhy - podstatná jména – jejich pád, číslo, rod a vzor, skloňování podstatných jmen - přídavná jména – druhy přídavných jmen, skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých - zájmena – druhy zájmen, skloňování osobních zájmen - číslovky – druhy číslovek slovesa a jejich tvary Spisovné tvary slov v písemném a mluveném projevu – tvarosloví Skladba - věta, skladební dvojice - základní skladební dvojice a její určování podmět a přísudek Souvětí Shoda přísudku s podmětem	

textu. Dovede sestavit vlastní text na zadané téma Orientuje se v literárních dílech, dovede rozpoznat různé druhy uměleckých a neuměleckých textů Provádí jednoduché rozborů literárních textů, přičemž vhodně používá základní literární pojmy, které rovněž umí charakterizovat	<u>Literární výchova</u> Zážitkové čtení a naslouchání, Nalézání příčin věcí a porozumění jim Tvořivé činnosti s literárním textem Literatura umělecká, naučná, věcná Literatura v proměnách času Lidová slovesnost Základní literární pojmy- literární druhy a žánry: lyrika, epika, bajka., přenášení významu, přirovnání, scénář, režisér, divadelní hry tragické, komické	MV– práce v realizačním týmu

Ročník: 6.

Počet hodin týdně: 5

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
-spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - odliší spisovný a nespisovný jazykový projev - rozlišuje a příklady dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování zvláště ve frazéměch	<u>jazyková výchova</u> Obecné poučení o jazyce (jazykové příručky) Zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost) Slovní zásoba a tvoření slov (způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby) Pravopis (lexikální a morfologický) Tvarosloví (ohybné slovní druhy) Skladba (základní větné členy) Pravopis (shoda přísudku s podmětem)	

- v písemném projevu zvládá pravopisné jevy lexikální a morfologické i syntaktické ve větě jednoduché a souvětí - dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy od neohebných - uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu - dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč - dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity - komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích – seminář - vyjadřuje hlavní myšlenky textu, údaje v heslech - dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - zvládá dramatizaci	<u>komunikační a slohová výchova</u> Korespondence (dopis – úřední, soukromý) Vypravování Popis Charakteristika Zpráva, oznámení Vyplňování tiskopisů <u>literární výchova</u> Lidová slovesnost (hádanky, říkadla, rozpočítadla, slovní hříčky,...) Epika, lyrika –poezie (nonsens) Bajka, pověst –próza Pohádka,povídka,balada Cestopis Řecké eposy, řecké báje a pověsti, římské báje Příběhy odvahy a dobrodružství – dobrodružná, detektivní literatura Humor, humoreska, humoristická povídka <u>Komunikační výchova</u> Hlasová, řečová technika Hra se slovy Výrazný přednes Řečová, dechová cvičení Vystoupení před skupinou	

jednoduchého textu - vyjádří své pocity z přečteného textu - uceleně reprodukuje přečtený text, popisuje jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla, případně tvoří vlastní literární text - používá základní literární pojmy - dodržuje zásady řečové techniky a výrazného přednesu - zvládá čtení textů s porozuměním - dokáže vyprávět příběh ze života, předvést přiměřenou dramatizaci - zvládá zásady telefonování - seznámí se s psaním emailů - zvládá základní komunikační situace, rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru / na ulici, na úřadech, v obchodě/	Rozbor lit. ukázky Práce s textem, rozbor situací v textu Mluvní cvičení na dané nebo zvolené téma-vyprávění příběhu ze života Mimika Dramatizace-scénář, vlastní předvedení Vyprávění anekdot Zásady telefonování - porovnání s SMS zprávami Základní informace o formě psaní emailů Komunikace na ulici-popis trasy Komunikace na úřadech-situační rozhovory Představování/vzájemné/ Zdvořilostní fráze Dialog, naslouchání Výrazové prostředky při komunikaci Dialog v rodině Základy asertivního jednání Mezilidské vztahy, konfliktní situace Dialog ve škole-učitel žák Asertivní chování-vyjádření nespokojenosti Já ve školním roce Literární postava, rozbor, diskuse Rozbor jednoduchých citátů a rčení	OSV-Sociální rozvoj

- umí se představit, představit vzájemně neznámé osoby - dokáže aplikovat základy asertivity v jednání s nejbližšími osobami - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních i nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - učí se vyjádřit nespokojenost, spokojenost s konáním jiných i svého - umí se zapojit do diskuse o literární postavě, hodnotit její jednání - umí provést rozbor jednoduchého rčení nebo přísloví - porovnává jednotlivá sdělení s realitou	Rozbor krátkých zpráv sdělovacích prostředků	MV-Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Ročník: 7.

Počet hodin týdně: 4

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- ovládá pravopisné jevy morfologické - správně třídí slovní druhy - tvoří spisovné tvary a uvědomuje si je, používá jev každodenních komunikačních situacích - poznává přenesená pojmenování - používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova - rozlišuje větné členy, ovládá	<u>jazyková výchova</u> Tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy) přísllovečné spřežky Slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma) Způsoby obohacování slovní zásoby, tvoření slov Skladba (stavba věty - základní a rozvíjející větné členy) vedlejší věty, ekvivalenty, věty jednočlenné, dvojčlenné, druhy vět podle postoje mluvčího	

základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek a porovnává je s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady - dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby, schopnosti, zájmy, záliby - rozpoznává manipulativní působení projevu v masmédiích a zaujímá k nim kritický postoj - dokáže chápat literární text jako zdroj informací a prožitků, formuluje vlastní názory na umělecké dílo - pracuje s denním tiskem - učí se formulovat hlavní myšlenky textu, dokáže vytvořit výpisky - odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně využívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu	<u>komunikační a slohová výchova</u> Popis, líčení Charakteristika literární postavy (přímá, nepřímá) Referát (beseda o uměleckém díle), Žádost, pozvánka Výpisky, výtah Vypravování – výstavba děje, napětí, Ich-forma Životopis <u>literární výchova</u> Bajky – veršované, prozaické Pověsti (české), kroniky, legendy Balady a romance, literatura	

záměru - využívá základy studijního čtení, vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - rozlišuje literární směry, charakterizuje hlavní žánry literatury, porovnává i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - formuluje vlastní názory na přečtený text - orientuje se v základních literárních pojmech (viz. učivo) - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text - pracuje s literárním textem - přiřazuje příslušný lit. žánr k lit. textu - vyhledává informace v různých typech katalogů, orientuje se v knihovně, a v dalších informačních zdrojích	doby Karla IV a husitství Humor a satira	

Ročník: 8.

Počet hodin týdně: 4

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- umí odlišit spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich využití - má přehled o slovanských a světových jazycích - umí určovat mluvnické kategorie sloves, třídit slovesa - určuje druhy vedlejších vět - ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché i v souvětí rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i souvětí - používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar - rozlišuje pojmy, fakta, názory, - rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace - ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu - uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu - dokáže samostatně plynule hovořit na dané téma uspořádá informace v textu, s ohledem na jeho účel vytvoří	<u>jazyková výchova</u> Obecné poučení o jazyce (skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka) Slovní zásoba (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování) Odborné názvy- termíny Tvarosloví (slovesa) Skladba (věta jednoduchá a souvětí) – významový poměr mezi větnými členy, větami vedlejšími a hlavními <u>komunikační a slohová výchova</u> Charakteristika Výklad – jednoduchý Výtah - citáty Umělecký popis Úvaha (aktuální témata), zamyšlení <u>literární výchova</u> Renesance a humanismus Romantismus Národní obrození a 1. pol. 19. století	

koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - charakterizuje období v literatuře, uvádí významné představitele naší a světové literatury - rozlišuje znaky uměleckých směrů - formuluje význam národního obrození - přiřazuje díla k autorům - rozpozná základní rysy individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, názor doloží argumenty	Realismus Literatura 2. pol. 19. století, literatura přelomu 19. a 20. stol. Chvála jazyka (aforismus, grafická podoba básně)	

Ročník: 9.

Počet hodin týdně: 5

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění - určuje druhy souvětí - ovládá pravopisné jevy syntaktické v souvětí složitém - pracuje samostatně s všestranným jazykovým rozbořem - uvědomuje si zvukovou stránku jazyka	<u>jazyková výchova</u> Obecné poučení o jazyce (původ a základy vývoje češtiny) práce příručkami Zvuková stránka jazyka – výslovnost, podobnost, znělosti, přízvuk Stavba slova a pravopis a výslovnost cizích a přejatých slov Tvarosloví (opakování vlastních jmen a názvů)	

- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění - chápe roli mluvčího a posluchače - dodržuje zásady dorozumívání, zapojuje se do diskuze a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu (komunikační normy) - vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, nálady, pokouší se o vlastní literární texty - zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu - dovede napsat příspěvek do novin, časopisu - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Skladba (souvětí, pořádek slov ve větě, stavba textu), přímá řeč <u>komunikační a slohová výchova</u> Úřední písemnosti Diskuze (sdělovací prostředky) Výstavba a členění textu Funkční styly – popis, životopis, výtah, proslov Publicistické styly – reportáž, fejeton <u>literární výchova</u> Literatura 1. pol. 20. století (česká i světová) – meziválečná poezie a próza, odraz války v literatuře (ztracená generace) Literatura 2. pol. 20. století – oficiální, exilová a samizdatová česká literatura, moderní román Dramatická tvorba	MV- Stavba a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení

- uvádí základních literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - má přehled o významných představitelích české a světové literatury - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a vlastní názory na umělecké dílo - odlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - chápe literaturu jako významného pomocníka při získávání životních hodnot - orientuje se v televizní a filmové tvorbě - seznamuje se s knižními nakladatelstvími, literárními časopisy - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí literární teorie		

Cizí jazyk, Další cizí jazyk

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní místo ve vzdělávacím procesu. Jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k hlavním rysům vzdělanosti a kulturnosti člověka. Míra jazykové vyspělosti také záleží i na vzájemném propojení jazykové oblasti s ostatními oblastmi vzdělávání. Vybavuje žáky znalostmi, dovednostmi a návyky, které mu umožňují vnímat různá sdělení, rozumět jazykovým projevům, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat výsledky svého poznávání v praktickém životě.

Charakteristika a cílové zaměření vzdělávacího oboru cizí jazyk a další cizí jazyk

Anglický jazyk se vyučuje v 1.-2.ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně, 3.-5.ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně, v 6.-7.ročníku 4 hodiny týdně, v 8.-9.ročníku 3 hodiny týdně.

Německý a ruský jazyk se vyučují v 7.- 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně jako 2.povinný jazyk. Žáci jsou rozděleni do skupin, výuka probíhá v celém ročníku současně v kmenových učebnách, odborných učebnách a v počítačové učebně s výukovými programy pro daný cizí jazyk.

Hlavním cílem výuky je poskytnout žákům živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa. Vzdělávání v předmětu Cizí jazyk směřuje k dosažení úrovně A2, vzdělávání v dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1. (podle Společného evropského referenčního rámce) Obsahem vyučování je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat RVP ZV.

Zařazená průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Ve vyučovacím předmětu Cizí jazyk klademe důraz na všechny životní kompetence (k učení, řešení problémů, komunikativní, sociální, občanské i pracovní), vedeme žáky k:

- získání zájmu o cizí jazyk a vytvoření kladného vztahu k předmětu
- osvojení komplexních jazykových znalostí a dovedností a jejich aktivní použití při komunikaci v daném jazyce v rámci nejběžnějších každodenních situací
- poznání způsobu života, kultury, tradic zemí příslušné jazykové oblasti
- formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, toleranci k odlišným kulturám
- řešení jednoduchých problémových situací, vyjádření vlastního názoru ústně i písemně

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- spolupráci na jednoduchém úkolu, nebát se mluvit s rodilým mluvčím, snižování jazykové bariéry
- porovnávání otázek z oblasti životního prostředí, ekologie doma a v cizích zemích
- dodržování zásad slušného chování, rozvíjíme etickou, emocionální, estetickou složku jejich osobnosti
- vyhledávání informací v různých zdrojích a práce s nimi
- pochopení významu znalosti cizího jazyka pro další studium a praktický život

Vyučování cizím jazykům probíhá v těsné návaznosti na mateřský jazyk, pohybovou, výtvarnou, hudební, dramatickou výchovu, zeměpis, dějepis i matematiku.

Ve výuce uplatňujeme metody názornosti, logického a tvořivého přístupu, samostatnou, skupinovou a projektovou práci. Kontakt s rodilými mluvčími si mohou žáci vyzkoušet v rámci divadelních představení, která tematicky a mluvnicky navazují na vyučovací hodiny. Své místo ve vyučování v daném jazyce má i mediální výchova, audiovizuální technika, videotechnika, práce s PC a Internetem, práce s dvojjazyčnými slovníky, příručkami, autentickými texty v cizojazyčných časopisech či jiných jazykových a literárních pramenech.

Talentovaní žáci si mohou porovnat své znalosti a dovednosti v jazykových soutěžích. Individuální přístup a pozornost je věnována i žákům se specifickými poruchami učení. Oblibu získává i prezentace dramatické tvořivosti žáků v daném cizím jazyce na veřejnosti.

Anglický jazyk

Ročník: 1.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Představí se, pozdraví a zeptá se na jméno.	<i>Pozdravy: Welcome! Hello. I'm. What's your name? Goodbye. Good morning. Who's this? It's Here's a (window).</i>	
Pojmenuje školní potřeby, řekne, co má v aktovce.	<i>a bag, a book, a pen, a pencil, a pencil case, a ruler What's in my bag? There's a (book). What's this? It's a pencil case. Yes. No.</i>	
Počítá do 10, určí počet kusů do 10.	<i>Numbers 1 – 10 How many.? (One) and one more is (two).</i>	

Zazpívá písničku o barvách, označí základní barvy. Pojmenuje členy své rodiny. Umí pojmenovat i určit počet hraček.	<i>colours: red, orange, yellow, green, blue, pink</i> <i>This is my family: mum, dad, sister, brother</i> <i>a car, a doll, a drum, a guitar, a plane, a train, (three dolls)</i> <i>Eight squares, one circle, one triangle</i>	
Zná slovíčka oblečení. Rozumí pokynům obléci a vysvléci se. Tvoří množné číslo podst. jmen. Vyjmenuje další barvy. Řekne, kolik je mu let.	<i>a hat, a jumper, a shoe, a skirt, a sock, a T-shirt Where's my T-shirt?</i> <i>Here you are, Thank you.</i> <i>My favourite (T-shirt) is (green.)</i> <i>Put on/Take off your...</i> <i>One (red) (sock), two (red) (socks) colours: black, grey, purple, white</i> <i>Happy birthday!</i> <i>a badge, a balloon, a cake, a candle, a card, a present</i> <i>Is it a balloon?</i> <i>How old are you?</i>	
Rozumí základním pokynům.	<i>jump, dance, shake, clap, stamp your feet, freeze</i>	
Zná slovíčka osobní hygieny. Pojmenuje zvířata, tvoří otázku. Rozumí otázce: Máš rád?	<i>a duck, a hairbrush, shampoo, soap, a toothbrush, a towel</i> <i>Can you...? Yes, I can./No, I can't. I wash my face. I brush my hair.</i> <i>It's cold/warm/hot</i> <i>a bird, a cat, a dog, a mouse, a snake, a tiger There's a ...in the house.</i> <i>Do you like? Yes, I do./No, I don't. Where's ...? on, in</i> <i>Where do (tigers) live? On land. In water.</i>	
Vybarví obrázek podle pokynů. Komunikuje v rámci tematického okruhu.	<i>a Christmas tree, a bell, a Christmas stocking, a fairy, a star</i>	

Zná základní informace o Velikonocích v Anglii	<i>Easter Day, an Easter egg, flowers, a basket, a chicken, chocolate</i>	

Ročník: 2.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Pojmenuje zvířata žijící v Safari. Umí použít sloveso CAN v kladu, záporu a otázce.	<i>a crocodile, a lion, a monkey, a snake, a zebra I can/can't see. Yes/No. Can it run?</i>	
Umí vyjmenovat školní pomůcky. Zeptá se na počet. Umí napočítat do 20, umí vyjmenovat barvy.	<i>a book, a chair, a clock, a pen, a table, a teacher This is my/your friend. How many..? opakování barev number 11-20</i>	
Umí říci, co má a nemá rád k jídlu a vytvořit otázku: Máš rád...?	<i>bread, cheese, fish, pasta, rice, yoghurt Do you like..? Yes./No. I like/I don't like</i>	
Umí popsat, jak vypadá jeho obličej.	<i>ears, eyes, face, hair, mouth, nose I've got..</i>	
Umí popsat místnosti ve svém obydlí.	<i>a bathroom, a bedroom, a garden, a hall, a kitchen, a sitting room Is it a TV? I don't know. Where's my sock? Is it on/in..?</i>	
Umí slovní zásobu oblečení. Popíše, co má na sobě. Umí vytvořit otázku: Co máš na sobě a příkaz: Sundej si.....	<i>a dress, sandals, shorts, a sunhat, a T-shirt, trainers I'm wearing..... What are you wearing? Take off your....</i>	

Popíše, s čím si hraje a co právě dělá v přítomném čase průběhovém	<i>a ball, a bike, a boat, a scooter, a skipping rope, a trampoline I'm (swimming)</i>	

Ročník: 3.

Počet hodin týdně: 3

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
ŽÁK: Umí pozdravit, rozloučit se, představit se, dovede vyjádřit svůj souhlas a nesouhlas. Uvědomí si, že mnoho slov v češtině má svůj původ v angličtině, ale jinak se vyslovují a jinak se píší. Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. Dokáže pojmenovat a určit barvy. Umí vyjádřit pochvalu. Vyjmenuje anglickou abecedu, naučí se hláskovat svoje jméno i jiná anglická slova. Umí pracovat se slovníkem v učebnici, který je v abecedním seřazení. Umí reagovat na situaci při prvním	<i>Hello! Hi! Good morning! Good bye! Bye! What's your name? Pokyny: Stand up. Sit down. Come here! Listen. Look. Open or close your book.</i> Mezinárodní slova – <i>pizza, banana, Coca Cola, hotel, disco</i> apod. Otázky a odpovědi: <i>What's this? It's a taxi?</i> Barvy - COLOURS Well done! You are right! Yes! Perfekt! OK! Abeceda ENGLISH ALPHABET Pokyny: Write. Colour. Match. Touch. Spell. Sing. Jak se máš?	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.

setkání každý den. Umí poděkovat. Umí se představit (jméno, věk), umí představit členy své rodiny, popsat je. Umí se zeptat na jméno a věk, umí na tyto otázky odpovědět.	HOW ARE YOU? Thank you. Pokyny: Read. Say. Moje rodina - MY FAMILY <i>I'm... . I'm ten.</i> <i>This is my father. He's tall.</i> <i>How old are you? How old is he/she? He (she) is – He's, she's.</i>	
Umí popsat dům, byt, umí pojmenovat místnosti v bytě, umí se vyjádřit odkud je. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. Dovede pojmenovat hračky, určit polohu něčeho na/v něčem, pod něčím, vedle něčeho. Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	Můj domov - MY HOME Zájmena osobní a přivlastňovací: I, you, he, she, it, we, they. My, your, his, her, its, our, their. Sloveso be - časování v přítomném čase: klad, zápor, otázka. Otázky: What's your name? Where are you from? Můj pokoj - MY ROOM Neurčitý člen: a, an. Předložky místa: on, in, next to, under. Otázka na oblíbenou hračku: What's your favourite toy? Otázka na místo: Where's...? Vazba: There is, there are. ME AND MY FRIENDS Sloveso have got - kladné a záporné tvary, plné i zkrácené tvary. Pořádek slov. MY PETS	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy

Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Využívá ji při své práci, rozumí poslechovým materiálům. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	Tvary slovesa TO BE: He's/ She's. Sloveso TO HAVE GOT - otázka na vlastnictví zvířat: Have you got a pet?	

Ročník: 4.

Počet hodin týdně: 3

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
ŽÁK: Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Umí mluvit o různých sportech. Říká, co kdo umí/neumí. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Vyjádří, co má a co nemá rád. Umí se zeptat na to, zdali někdo má něco rád. Vyjádří libost a nelibost pomocí <i>LOVE</i> a <i>HATE</i>. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a volného času. Mluví o koníčcích a sportech v různých ročních obdobích. Zná slovní zásobu - Seasons, Weather, Hobbies. Sdělí jednoduchým způsobem	HELLO AGAIN! MY HOBBIES Sloveso <i>can, can't</i> ve významu umět, neumět. Sloveso <i>can, can't</i> - otázky, krátké odpovědi. MY FAVOURITE FOOD AND DRINK Sloveso <i>LIKE</i> ve tvarech: <i>I like, I don't like.</i> Odpověď na krátkou kladnou otázku: <i>Do you like...?</i> <i>Yes, I do. No, I don't.</i> Upevňování a procvičování tvarů se slovesem <i>like</i>. Popis snídaně. Upevňování: <i>This is / These are.</i> LEISURE TIME ACTIVITIES Otázka a odpověď - <i>present simple</i>. <i>Present simple affirmative - s</i> <i>s různými slovesy.</i> <i>Present simple negative (doesn't).</i>	

základní informace týkající se jeho samotného a školy a rodiny. Popisuje rozvrh hodin, pracuje s formulářem rozvrhu hodin, popisuje činnosti v různých školních předmětech. Používá Anglicko - český a Česko - anglický slovník Určuje čas. Mluví o tom, co dělá v průběhu celého týdne. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Popisuje oblečení (podle skutečnosti nebo podle obrázků, podle barvy, vzorku, oblečení pro různé příležitosti). Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. Vyplní osobní údaje do formuláře. Vyjadřuje, kdo odkud pochází, jakým jazykem mluví a jaké je národnosti. Vyjádří, co kdo dělá. Porovná to, co kdo dělá ve svém povolání a co dělá v daném okamžiku. Vyjádří to, co lidé dělají právě teď. Zná slovní zásobu k tématu. Porovná Velikonoce v ČR a GB. Říká, co lidé dělají. Umí sestavit plán na piknik. Umí popsat ideální den. Vyjmenuje různá povolání, popisuje jejich oblečení.	MY SCHOOL Předložky <i>on, in</i> ve spojení se školními předměty a dny v týdnu. <i>What's the time?</i> Otázky v <i>present simple</i>. CLOTHES Přítomný čas průběhový se slovesem <i>WEAR</i>. Slovní zásoba <i>fashion show</i>. Přítomný čas průběhový se slovesem <i>WEAR</i> v otázce. Přítomný čas průběhový se slovesem <i>WEAR</i> v záporu. Přítomný čas prostý. Sloveso mít: <i>I've got...</i> Rozkazovací způsob. PEOPLE Countries, languages. Rozhovor: <i>Where do you come from, ...?</i> Přítomný čas prostý. Přítomný čas průběhový. EASTER Popis, kde věci jsou. <i>There is / There are at the top, in the middle, at the bottom.</i> FINAL REVISION <i>CAN / CAN'T</i> Předložky času (<i>IN, ON, AT</i>) Present simple, present continuos Present simple – questions.	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Etnický původ Lidské vztahy

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<u>Poslech s porozuměním</u> Žák rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele a spolužáka, které souvisí s osvojovanými tématy, pokud jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a slovním spojením, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a má-li k dispozici vizuální podporu porozumí krátkému a jednoduchému poslechovému textu, je-li pronášen pomalu a zřetelně a má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu v krátkém a jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace, pokud má k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu	Zvuková a grafická podoba jazyka - souhlásky a samohlásky - fonetická abeceda - krátké a dlouhé samohlásky - přízvuk slov - intonace ve větě	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímají
<u>Mluvení</u> Žák ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech použije základní zdvořilostní obraty (např. pozdrav, rozloučení, poděkování) představí se, uvede, odkud pochází, kolik je mu let, co vlastní, co dělá, co má nebo nemá rád sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,	Slovní zásoba - já, moje rodina a moji kamarádi - číslovky 1 – 100 - volný čas, zábava, sporty, režim dne - domov, dům, pokoje - zvířata - škola, předměty ve škole,	Osobnostní a sociální výchova - Komunikace - Mezilidské vztahy

členů jeho rodiny, spolužáků a kamarádů (např. jméno, bydliště, věk, škola, každodenní a volnočasové aktivity) odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho samotného, jeho rodiny a kamarádů a vztahují se k osvojovaným tématům zeptá se na konkrétní informace vztahující se k osvojovaným tématům za použití slov a jednoduchých slovních spojení a vět zapojí se do jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých sdělí konkrétní informace o sobě, dalších osobách, předmětech a činnostech, nebo se na podobné informace zeptá	vyučovací předměty - město, budovy, obchody - části lidského a zvířecího těla - oblečení	
<u>Čtení s porozuměním</u> Žák v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, činnostech, číselných a časových údajích) v krátkém textu z běžného života rozumí významu známých slov, slovních spojení a jednoduchých vět, zejména pokud má vizuální oporu rozumí tématu krátkého textu z běžného života, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je doprovázen vizuální oporou	Tematické okruhy - domov - rodina - škola - volný čas - lidské tělo - jídlo - oblékání - zvířata - nákupy - bydliště - dopravní prostředky - dny v týdnu - hodiny	Multikulturní výchova - Multikulturalita

<u>Psaní</u> Žák s použitím jednoduchých slovních spojení a vět napíše krátký text, ve kterém se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, má, umí nebo neumí, má nebo nemá rád s použitím jednoduchých slovních spojení a vět napíše krátký text, ve kterém představí členy své rodiny, spolužáky a kamarády, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, mají, umí nebo neumí, mají nebo nemají rádi za použití jednoduchých slov, slovních spojení a vět napíše krátký pozdrav, dotaz či vzkaz vyplní osobní údaje do formuláře	Gramatické jevy - slovesa ,být, mít, moci / umět‘ - přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi - otázky ,ano / ne‘ - otázky s tázacími zájmeny - vazba ,there is / there are‘ - osobní a přivlastňovací zájmena - určitý a neurčitý člen - množné číslo podstatných jmen - rozkazovací způsob - přídavná jména a jejich postavení ve větě - předložky místa a času - tázací zájmena - příslovce - přivlastňovací pád - otázky na cenu	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopnosti poznávání

Ročník: 6

Počet hodin týdně: 4

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>

<u>Poslech s porozuměním</u> žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech – projev, vyprávění, rozhovor - jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat, zachytí konkrétní informace příp. konkrétní číselné informace <u>Mluvení</u> žák zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví mluví o své rodině, kamarádech, zájmech, volném čase a dalších osvojovaných tématech jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, zvířata, místa, věci každodenního života, kalendářní rok, svůj jídelníček a přípravu svého oblíbeného jídla,	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetická abeceda - pravopis slov osvojené slovní zásoby - přízvuk slov - intonace ve větě - znělé a neznělé <i>th</i> - výslovnost koncového <i>-s/-es</i> - výslovnost <i>-ed / -d</i> - výslovnost samohlásek <i>i: / ɪ</i> - výslovnost <i>æ / a:</i> - výslovnost <i>ʌ</i> - výslovnost <i>p</i> - výslovnost <i>ɒ / ɔ:</i> - výslovnost <i>r</i> – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, - měsíce v roce, datum, kalendářní rok - každodenní činnosti a volnočasové aktivity - domácí práce	Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní a sociální rozvoj Multikulturní výchova - Lidské vztahy - Multikulturalita

své prázdniny a zemi, odkud pochází vypráví jednoduchý příběh související s výše uvedenými osvojovanými tématy <u>Čtení s porozuměním</u> žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům, vyhledá v nich požadované konkrétní informace <u>Psaní</u> žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři zapiše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat napíše krátký jednoduchý popis osob, míst, kalendářního roku, volnočasových aktivit, přípravy jídla, apod. reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných	- oslava narozenin - zvířata, popis zvířat, jejich pohyb, zvyky, strava - prázdniny, dovolená - cestování, dopravní prostředky - jídlo, stravovací návyky - jídelníček, v kavárně, v restauraci - nákupní seznam - příprava jídla – recept - geografické názvy a pojmenování - počasí - přídavná jména - TV programy, filmové žánry, kultura - domluva schůzky, návrhy - moderní technologie, média práce se slovníkem, rozvoj základních čtenářských dovedností od porozumění obecnému smyslu textu přes vyhledávání hlavních myšlenek až po konkrétní informace Tematické okruhy - domov, volný čas, škola, kalendářní rok - aktuální činnosti, zvířata, každodenní činnosti - cestování	Výchova demokratického občana - Občanská společnost a škola Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy ŽP Mediální výchova - Tvorba mediálního sdělení

témat napiše pohlednici či email kamarádovi z dovolené napiše začátek či konec příběhu	- stravovací návyky - počasí - kultura, moderní technologie a média reálie anglicky mluvících zemí – školní rok, svátky a domácí mazlíčci ve Velké Británii, svátky ve Velké Británii, jak Britové tráví a trávili dovolenou, zeměpis Spojeného království a USA, britský filmový průmysl - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci písemného komunikačního záměru Gramatické jevy: - přítomný čas prostý, otázky s tázacími zájmeny - příslovce častosti děje - řadové číslovky - předložky času - přítomný čas průběhový - přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový - předmětná zájmena - sloveso <i>to be</i> v minulém čase - minulý čas pravidelných sloves - minulý čas nepravidelných sloves - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - <i>some / any</i> - <i>How much / How many?</i> - neurčitý člen <i>a / an</i>, určitý člen <i>the</i> - <i>a little / a few</i>	

	- otázky s <i>How</i> + přídavné jméno - stupňování přídavných jmen - přirovnání <i>as ... as</i> - vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i> - přídavná jména a příslovce - <i>have to</i> - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, - návrhy	

Ročník: 7

Počet hodin týdně: 4

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>

<u>Poslech s porozuměním</u> žák - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - texty jednotlivých lekcí - specifická cvičení na poslech /The sailors's island, A trip around Europe, At a party, An accident, On the phone, The kinds of speaking, Telling about future, The wreckers	
<u>Mluvení</u> žák - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; Činnost o prázdninách Povinnosti studentů Příprava oslav – svátky Nakupování Doprava, nehody, první pomoc Vlastnosti lidí a zvířat Popis částí těla Zlepšení bezpečnosti na silnicích Oblíbené činnosti Zážitky ze společně trávených chvil / třída, kroužek / Problémy životního prostředí Dnešní a budoucí svět, plány do budoucna	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -Objevujeme Evropu a svět
<u>Čtení s porozuměním</u> žák - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	- práce se slovníkem - rozvoj základních čtenářských dovedností od porozumění obecnému smyslu textu přes vyhledávání	

- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <u>Psaní</u> žák - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	hlavních myšlenek až po konkrétní informace / Úvodní texty k lekcím + texty Extra reading - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci písemného komunikačního záměru - kopírování základních modelů /dopis, pozvánka na party, nákupní seznam, plakát, básnička, jednoduchá prezentace – ekologie, budoucnost planety, jednoduché vypravování/ Gramatické jevy: sloveso must sloveso to have to vyjádření množství, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména stupňování přídavných jmen budoucí čas – vazba be going to předpřítomný čas příslovce minulý čas průběhový budoucí čas s will	

Ročník: 8

Počet hodin týdně: 3

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>

<u>Poslech s porozuměním</u> <i>Žák</i> - rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, vyprávění, popisu či konverzace, které se týkají osvojovaných témat, tj. volný čas, každodenní činnosti, společnost a její problémy, volba povolání, nákupy a móda, škola, kultura, moderní technologie a média, pocity a nálady, péče o zdraví, stravovací návyky, sport, příroda a město, počasí, domov, rodina či realie anglicky mluvících zemí - v pomalu a zřetelně vyslovovaném projevu, jenž se vztahuje k výše uvedeným tématům, vyhledá konkrétní informace - rozumí obsahu písničky, jejíž téma se týká osvojovaných témat <u>Mluvení</u> <i>žák</i> - zeptá se na základní informace týkající se činností, osob, míst, času a výše uvedených osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - mluví o své rodině, přátelích,	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetická abeceda - pravopis slov osvojené slovní zásoby - slovní a větný přízvuk - intonace - výslovnost <i>ea</i> - výslovnost koncovek <i>-es</i> a <i>-ed</i> - výslovnost <i>a</i> - intonace – tázací dovětky - výslovnost <i>th</i> - výslovnost <i>i</i> - slovní přízvuk – slovesa - výslovnost <i>o</i> - výslovnost samohlásek - výslovnost podobných slov vázání - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím,	Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá

zájmech, aktivitách, škole, prostředí, ve kterém se pohybuje, o svých zvycích, zážitcích a plánech do budoucna, o svých problémech, životním stylu a stravovacích návycích, zdraví a dalších osvojovaných tématech - adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích a pomocí vhodných slovních spojení a vět se zapojí do rozhovorů, v nichž např. vyjádří své plány do budoucna, poradí v situacích, jež se vztahují k osvojovaným tématům, formuluje pozvání nebo na pozvání reaguje, vyjádří souhlas či nesouhlas, obavy či požádá o laskavost - vypráví jednoduchý příběh související s osvojovanými tématy, události uvádí v logicky správném časovém sledu, věty vhodně propojuje spojkami a jinými prostředky textové návaznosti - popíše místa, osoby, předměty, činnosti a situace na obrázku	- každodenní činnosti - volnočasové aktivity - charitativní činnost - první pracovní zkušenosti a pocity - materiály - oblečení, popis oblečení - nakupování - testy, škola - složená podstatná jména - popis události - film a filmování, práce kaskadérů - výhody a nevýhody života celebrit - televizní pořady - počítače, práce s počítačem - slovesa a předložky - tvoření slov – podstatná a přídavná jména - životopis slavné osobnosti - práce se slovníkem - části lidského těla - zdraví, zdravý životní styl, sport - zdravotní potíže a nemoci - návštěva lékaře, léčba - vyjádření rady - vyjádření souhlasu a	Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní a sociální rozvoj Multikulturní výchova - Lidské vztahy - Multikulturalita

<u>Čtení s porozuměním</u> žák - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům, tj. které se týkají osvojovaných témat, tj. volný čas, každodenní činnosti, společnost a její problémy, volba povolání, nákupy a móda, škola, kultura, moderní technologie a média, pocity a nálady, péče o zdraví, stravovací návyky, sport, příroda a město, počasí, domov, rodina či realie anglicky mluvících zemí - v textu (např. příběhu, vyprávění, článku nebo na internetu) vyhledá požadované informace - rozumí popisu osoby, místa, předmětu či události - rozumí radám, varování, časovým údajům, běžným označením a nápisům na veřejných místech - odvodí z kontextu význam	nesouhlasu - leták - život rytířů ve středověku - přídavná jména končící na <i>-ing / -ed</i> - pocity a nálady - vyprávění - objednání jídla v restauraci - zdvořilá žádost - výtvarné umění – malba - životní prostředí, problémy a ochrana životního prostředí - zvířata, mláďata, ochrana ohrožených druhů - vyjádření obavy - hurikány - plakát – ochrana životního prostředí - přátelství, vztahy, rodina, generační rozdíly - frázová slovesa - slovesa a podstatná jména - vyjádření účelu - Evropská unie - dopis – řešení problému, vyjádření rady	

neznámých slov, porozumí definicím slov nebo výrazů - rozumí literárním textům, zjednodušeným ukázkám z literatury (např. bajce, legendě, povídky) <u>Psaní</u> žák - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat - odpoví písemně na otázky, týkající se osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý text, např. popis osob, míst, předmětů, prostředí, ve kterém se pohybuje, nebo leták či plakát, který souvisí s osvojovanými tématy - napíše jednoduchý dopis nebo příběh, kde používá vhodné spojky a prostředky textové návaznosti, text vhodně člení a propojuje - popíše událost za použití vhodně propojených vět, používá adekvátní prostředky textové návaznosti reaguje na jednoduché písemné sdělení vztahující se	rozvoj základních čtenářských dovedností od porozumění obecnému smyslu textu přes vyhledávání hlavních myšlenek až po konkrétní informace Tematické okruhy - volný čas - každodenní činnosti - společnost a její problémy - volba povolání - nákupy a móda - škola - kultura - moderní technologie a média - pocity a nálady - péče o zdraví - stravovací návyky - sport - příroda a město - počasí - domov, rodina realie anglicky mluvících zemí – život vrstevníků ve Velké Británii, historie Velké Británie do roku 1066, teenageři ve Velké Británii a čtení, sportovní události ve Velké Británii, výtvarné umění – J. M. W. Turner, Král Artuš, Robin Hood, Austrálie - rozvíjení používání	

k osvojovaným tématům	gramatických jevů k realizaci písemného komunikačního záměru Gramatické jevy: - přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový - budoucí čas <i>will</i> – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i> - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky	

	s tázacími zájmeny - minulý čas průběhový vs minulý čas prostý - <i>too, enough</i> - <i>could / couldn't, had to / didn't have to</i> - předpřítomný čas prostý - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne', otázky s tázacími zájmeny, <i>for, since, been, gone</i> - předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý - tázací dovětky - vztažná zájmena <i>who, which, that</i>, vztažné věty vedlejší - <i>should / shouldn't, might / might not</i> - <i>So do I / Neither do I</i> - sloveso + <i>-ing</i> / infinitiv - trpný rod v přítomném čase prostém, minulém čase prostém, předpřítomném čase prostém a v budoucím čase - první kondicionál - časové věty vedlejší - vyjádření účelu – <i>to</i> - spojky a prostředky textové návaznosti	

Ročník: 9

Počet hodin týdně: 3

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>

<u>Poslech s porozuměním</u> <i>Žák</i> - rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, vyprávění, popisu či konverzace, které se týkají osvojovaných témat, tj. volný čas, sport, kultura, volba povolání, péče o zdraví, příroda, moderní technologie a média, společnost a její problémy, cestování, nákupy, společnost a její problémy, město či realie anglicky mluvících zemí - v pomalu a zřetelně vyslovovaném projevu, jenž se vztahuje k výše uvedeným tématům, vyhledá konkrétní informace - rozumí obsahu písničky, jejíž téma se týká osvojovaných témat <u>Mluvení</u> <i>žák</i> - zeptá se na základní informace týkající se činností, osob, míst, času, událostí a jiných výše uvedených osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - mluví o své rodině, přátelích, zájmech, aktivitách, škole, prostředí, ve kterém se pohybuje, o svých zvycích,	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetická abeceda - pravopis slov osvojené slovní zásoby - slovní a větný přízvuk - intonace - silent letters – souhlásky, které nevyslovujeme - výslovnost <i>a</i> - znělé a neznělé souhlásky - intonace - otázky - výslovnost předložek (např. from - <i>a</i> / <i>v</i>) - vázání - výslovnost shluků souhlásek - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, - každodenní činnosti - volnočasové aktivity	Výchova k myšlení

zážitcích a plánech do budoucna, o svých problémech, životním stylu a stravovacích návycích, zdraví a dalších osvojovaných tématech - adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích a pomocí vhodných slovních spojení a vět se zapojí do rozhovorů, v nichž např. vyjádří své plány do budoucna, poradí nebo vyjádří varování v situacích, jež se vztahují k osvojovaným tématům, formuluje návrh a vhodnou reakci na návrh - vypráví příběh související s osvojovanými tématy, události uvádí v logicky správném časovém sledu, věty vhodně propojuje spojkami a jinými prostředky textové návaznosti - popíše místa, osoby, předměty, činnosti a situace na obrázku	- vyjádření libosti a nelibosti - sporty – místa a jejich vybavení - popis osoby – vzhled, charakterové vlastnosti - řešení problémů s nefunkčními předměty - hudba - vyjádření výčtu - práce se slovníkem - volba povolání, ambice - časové údaje - vyjádření návrhu, odmítnutí a přijetí návrhu, přemýšlení o návrhu - biologické hodiny - vyjádření zevšeobecnění a kontrastu - lidské tělo a umění - tvoření slov – slovesa a podstatná jména - vyjádření varování - tvoření slov – podstatná jména a přídavná jména - vyjádření rady - přírodní katastrofy, sopky, zemětřesení - extrémní sporty - aktivní dovolená - vyjádření přidání další informace	v Evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - sebepoznání a sebepojetí - poznávání lidí - mezilidské vztahy

<u>Čtení s porozuměním</u> žák - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům, tj. volný čas, sport, kultura, volba povolání, péče o zdraví, příroda, moderní technologie a média, společnost a její problémy, cestování, nákupy, společnost a její problémy, město či realie anglicky mluvících zemí - v textu (např. příběhu, vyprávění, článku nebo na internetu) vyhledá požadované informace - rozumí popisu osoby, místa, předmětu či události - rozumí návrhům, radám, varování, časovým údajům, běžným označením a nápisům na veřejných místech, - odvodí z kontextu význam neznámých slov, porozumí definicím slov nebo výrazů - rozumí literárním textům, zjednodušeným ukázkám z literatury (např. divadelní hra nebo povídce)	- moderní technologie a média - přídavná jména popisující charakterové vlastnosti - vlastnosti a povolání - frázová slovesa - vyjádření žádosti - zločin v divadle - teenageři a peníze - formální email - cestování - neobvyklé hotely a dovolená - dopravní prostředky, cestování vlakem, koupě jízdenky - podvody - peníze - nakupování - vyjádření protestu - místa ve městě - zdvořilá otázka - vyprávění, popis události v minulosti rozvoj základních čtenářských dovedností od porozumění obecnému smyslu textu přes vyhledávání hlavních myšlenek až po konkrétní informace	

<u>Psaní</u> žák - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat - odpoví písemně na otázky, týkající se osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý text, např. popis osob, míst, předmětů, událostí, prostředí, ve kterém se pohybuje, který souvisí s osvojovanými tématy - napíše jednoduchý dopis nebo příběh, kde používá vhodné spojky a prostředky textové návaznosti, text vhodně člení a propojuje - popíše událost za použití vhodně propojených vět, používá adekvátní prostředky textové návaznosti - reaguje na jednoduché písemné sdělení vztahující se k osvojovaným tématům	Tematické okruhy - volný čas - každodenní činnosti - sport - kultura - volba povolání - péče o zdraví - příroda - moderní technologie a média - společnost a její problémy - cestování - nákupy - společnost a její problémy - město realie anglicky mluvících zemí – Život vrstevníků ve Velké Británii, Americký a britský pop, Systém vzdělávání v USA, Charles Dickens – A Christmas Carol, Aktivní dovolená ve Velké Británii, Britští teenageři a peníze, Cestování vlakem ve Velké Británii, Vývoj anglického jazyka, Americká a britská angličtina, Rosa Parks, segregace a Montgomery Bus Boycott, William Shakespeare – Romeo and Juliet, Oxford a Cambridge, Systém vlády v USA a ve Velké Británii - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci písemného komunikačního záměru Gramatické jevy:	

	- přítomný čas průběhový - přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový - stavová slovesa - minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves – - minulý čas průběhový – - minulý čas průběhový vs minulý čas prostý - předpřítomný čas prostý – - předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý - členy - budoucí čas <i>will</i> - vyjádření budoucího děje pomocí <i>going</i> - vyjádření budoucího děje pomocí přítomného času prostého - první kondicionál - <i>would</i>, druhý kondicionál - <i>so ... that</i> - reflexivní zájmena - otázky, tvoření otázek - gerundium - frázová slovesa - trpný rod v přítomném čase prostém, minulém čase prostém, předpřítomném čase prostém a v budoucím čase - trpný rod způsobových sloves - vztážné věty - nepřímá řeč	

	- <i>say x tell</i> - nepřímá otázka - předložky - spojky a prostředky textové návaznosti	

Ročník: 9

Počet hodin týdně: 3

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>

<u>Poslech s porozuměním</u> <i>Žák</i> - rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, vyprávění, popisu či konverzace, které se týkají osvojovaných témat, tj. volný čas, sport, kultura, volba povolání, péče o zdraví, příroda, moderní technologie a média, společnost a její problémy, cestování, nákupy, společnost a její problémy, město či realie anglicky mluvících zemí - v pomalu a zřetelně vyslovovaném projevu, jenž se vztahuje k výše uvedeným tématům, vyhledá konkrétní informace - rozumí obsahu písničky, jejíž téma se týká osvojovaných témat <u>Mluvení</u> <i>žák</i> - zeptá se na základní informace týkající se činností, osob, míst, času, událostí a jiných výše uvedených osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - mluví o své rodině, přátelích, zájmech, aktivitách, škole, prostředí, ve kterém se pohybuje, o svých zvycích,	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetická abeceda - pravopis slov osvojené slovní zásoby - slovní a větný přízvuk - intonace - silent letters – souhlásky, které nevyslovujeme - výslovnost <i>a</i> - znělé a neznělé souhlásky - intonace - otázky - výslovnost předložek (např. from - <i>a</i> / <i>v</i>) - vázání - výslovnost shluků souhlásek - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, - každodenní činnosti - volnočasové aktivity	Výchova k myšlení

zážitcích a plánech do budoucna, o svých problémech, životním stylu a stravovacích návycích, zdraví a dalších osvojovaných tématech - adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích a pomocí vhodných slovních spojení a vět se zapojí do rozhovorů, v nichž např. vyjádří své plány do budoucna, poradí nebo vyjádří varování v situacích, jež se vztahují k osvojovaným tématům, formuluje návrh a vhodnou reakci na návrh - vypráví příběh související s osvojovanými tématy, události uvádí v logicky správném časovém sledu, věty vhodně propojuje spojkami a jinými prostředky textové návaznosti - popíše místa, osoby, předměty, činnosti a situace na obrázku	- vyjádření libosti a nelibosti - sporty – místa a jejich vybavení - popis osoby – vzhled, charakterové vlastnosti - řešení problémů s nefunkčními předměty - hudba - vyjádření výčtu - práce se slovníkem - volba povolání, ambice - časové údaje - vyjádření návrhu, odmítnutí a přijetí návrhu, přemýšlení o návrhu - biologické hodiny - vyjádření zevšeobecnění a kontrastu - lidské tělo a umění - tvoření slov – slovesa a podstatná jména - vyjádření varování - tvoření slov – podstatná jména a přídavná jména - vyjádření rady - přírodní katastrofy, sopky, zemětřesení - extrémní sporty - aktivní dovolená - vyjádření přidání další informace	v Evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - sebepoznání a sebepojetí - poznávání lidí - mezilidské vztahy

<u>Čtení s porozuměním</u> žák - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům, tj. volný čas, sport, kultura, volba povolání, péče o zdraví, příroda, moderní technologie a média, společnost a její problémy, cestování, nákupy, společnost a její problémy, město či realie anglicky mluvících zemí - v textu (např. příběhu, vyprávění, článku nebo na internetu) vyhledá požadované informace - rozumí popisu osoby, místa, předmětu či události - rozumí návrhům, radám, varování, časovým údajům, běžným označením a nápisům na veřejných místech, - odvodí z kontextu význam neznámých slov, porozumí definicím slov nebo výrazů - rozumí literárním textům, zjednodušeným ukázkám z literatury (např. divadelní hra nebo povídce)	- moderní technologie a média - přídavná jména popisující charakterové vlastnosti - vlastnosti a povolání - frázová slovesa - vyjádření žádosti - zločin v divadle - teenageři a peníze - formální email - cestování - neobvyklé hotely a dovolená - dopravní prostředky, cestování vlakem, koupě jízdenky - podvody - peníze - nakupování - vyjádření protestu - místa ve městě - zdvořilá otázka - vyprávění, popis události v minulosti rozvoj základních čtenářských dovedností od porozumění obecnému smyslu textu přes vyhledávání hlavních myšlenek až po konkrétní informace	

<u>Psaní</u> žák - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat - odpoví písemně na otázky, týkající se osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý text, např. popis osob, míst, předmětů, událostí, prostředí, ve kterém se pohybuje, který souvisí s osvojovanými tématy - napíše jednoduchý dopis nebo příběh, kde používá vhodné spojky a prostředky textové návaznosti, text vhodně člení a propojuje - popíše událost za použití vhodně propojených vět, používá adekvátní prostředky textové návaznosti - reaguje na jednoduché písemné sdělení vztahující se k osvojovaným tématům	Tematické okruhy - volný čas - každodenní činnosti - sport - kultura - volba povolání - péče o zdraví - příroda - moderní technologie a média - společnost a její problémy - cestování - nákupy - společnost a její problémy - město realie anglicky mluvících zemí – Život vrstevníků ve Velké Británii, Americký a britský pop, Systém vzdělávání v USA, Charles Dickens – A Christmas Carol, Aktivní dovolená ve Velké Británii, Britští teenageři a peníze, Cestování vlakem ve Velké Británii, Vývoj anglického jazyka, Americká a britská angličtina, Rosa Parks, segregace a Montgomery Bus Boycott, William Shakespeare – Romeo and Juliet, Oxford a Cambridge, Systém vlády v USA a ve Velké Británii - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci písemného komunikačního záměru Gramatické jevy:	

	- přítomný čas průběhový - přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový - stavová slovesa - minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves – - minulý čas průběhový – - minulý čas průběhový vs minulý čas prostý - předpřítomný čas prostý – - předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý - členy - budoucí čas <i>will</i> - vyjádření budoucího děje pomocí <i>going</i> - vyjádření budoucího děje pomocí přítomného času prostého - první kondicionál - <i>would</i>, druhý kondicionál - <i>so ... that</i> - reflexivní zájmena - otázky, tvoření otázek - gerundium - frázová slovesa - trpný rod v přítomném čase prostém, minulém čase prostém, předpřítomném čase prostém a v budoucím čase - trpný rod způsobových sloves - vztahné věty - nepřímá řeč	

	- <i>say x tell</i> - nepřímá otázka - předložky - spojky a prostředky textové návaznosti	

Německý jazyk

Ročník: 7.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<u>Poslech s porozuměním</u> Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Žák rozumí slovům a	Úvodní fonetický kurz, pozdravy a přitakání, abeceda, základní čísla, dny v týdnu a barvy - poslech s opakováním, hra s ozvěnou. Vlastní německá jména a slova mezinárodní.	

jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat. <u>Mluvení</u> Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů. Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	Představování sebe i jiných osob, rozpoznání sděleného obsahu podle poslechu. Země a lidé – poslech s opakováním, poslech s porozuměním a rozlišením (dobře, špatně) z okruhu osobních údajů i rodiny. Jak se jmenuje – poslech s odpověďmi. Získávání základních informací o rodinných příslušnících. Porozumění krátkému textu. Jednoduchý popis kamaráda a další osoby. „Co slyšíš?“ – analýza textu podle poslechu: správně – špatně. Pojmenování předmětů z tématu škola a školní potřeby, poslech a hra malých dialogů. Zájmové činnosti a volný čas – poslech jednoduchých sdělení. Cvičení jazykové paměti – telefonní rozhovor. Představení sebe i jiných osob, zeptat se na jméno, bydliště a telefonní číslo, umět odpovědět na jednoduché otázky Popsat rodinnou fotografii, získání základních informací o rodinných příslušnících, vyprávět krátký příběh podle obrázků. Zeptat se, kdy někdo přijde a jak dlouho zůstane, časové údaje, jednoduše popsat kamarády a další osoby. Vyjádřit, co rád děláš a říct co máš a nemáš rád. Vyprávět krátký příběh podle obrázků, zeptat se kdy někdo přijde a jak dlouho zůstane, pojmenovat školní potřeby, ptát se na předměty, jednoduše popsat věci, osoby a zvířata, posoudit správnost, přikázat něco někomu.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -Objevujeme Evropu a svět Mediální výchova -Práce v realizačním týmu Osobnostní a sociální výchova -Sociální rozvoj Multikulturní výchova -Multikulturalita

<u>Čtení s porozuměním</u> Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci. <u>Psaní</u> Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Vyprávět o zálibách, popsat činnosti během týdne. Telefonování – domluva a odmítnutí navrženého programu. Četba obrázkových komiksů s jednoduchým textem. Popis rodiny, z textu i pomocných obrázků. Obrázkový příběh pomocným textem. Porozumění krátkému textu. Čtení dialogů na téma – rodina, přátelé, škola, volný čas. Četba delšího textu na stejné téma. Porozumět krátkému textu a posoudit správnost (richtig – falsch) Čtení časových údajů. Psaní jmen s rozdílnou pozicí hlásek, doplňování slov do vět, co se hodí – doplňování odpovědí a otázek. Hádanky a slovní rébusy, psaní jednoduchých vět do pracovního sešitu. Kreativní psaní – jednoduchý e-mail, dopis, odpověď na dopis, dopisování, chatování. Mluvnické struktury: Pozdravy v německy mluvících zemích, německá města, osobnosti, jména, 1. a 2. osoba j. č. pravidelných sloves a slovesa „sein“, zápor „nicht“, otázky zjišťovací, 3. osoba mn. č. pravidelných sloves a slovesa „sein“, 1., 2., 3. osoba j. č. slovesa „mögen“, přídavné jméno v přísudku, „mein-meine“, „dein – deine“, vazba „von“, Pamelas Mutter, předložka „um“ v časových údajích, „gern- am liebsten“, nepřímý pořádek slov v oznamovací větě, určitý člen	

	„der, die, das“, neurčitý člen „ein, eine, ein“, zápor „kein“, rozkazovací způsob lexikálně, časování pravidelných sloves v přítomném čase, časování slovesa „sein“, předložka „am“ v časových údajích.	

Ročník: 8.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<u>Poslech s porozuměním</u> Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat.	Poslech telefonického rozhovoru, doplnění textu podle poslechu na dané téma a slovní zásobu, odpovědi na otázky, poslech a rozpoznání daných textů pozvánek, časové spojení Wann und wo? (kde a kdy). Určování a vyjádření přesného času, analýza textu poslechem a rozlišení rozdílů ve sdělených faktech (jak, kdy, co), určování měsíců – poslech doplnění a reprodukce, rodinný příběh – poslech a doplnění. Vyhledávání časů a místa z daného textu, vyjádření cíle cesty, názvy evropských zemí, zakoupení jízdenky do daného místa, rezervace pokoje, sdělení osobních údajů. Určování delšího textu k hlavní postavě v něm (Zimmer – Rap), dialog – dej mi prosím s určením místa a polohy, poslech textu „pokoj mých snů“, typické činnosti pro jednotlivé roční doby. Jednoduchý popis cesty – telefonní rozhovor.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -Evropa a svět nás zajímá Mediální výchova -Tvorba mediálního sdělení Osobnostní a sociální výchova -Sociální rozvoj – mezilidské vztahy
<u>Mluvení</u> Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů. Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,	Popis co kdo dělá na počítači, říct že někdo něco má nebo kupuje. Sdělít co kdo fotografuje. Hovořit o domácích mazlíčcích.	Environmentální výchova

rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. <u>Čtení s porozuměním</u> Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci. <u>Psaní</u> Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Popsat, kde se nacházejí moji přátelé. Zeptat se na přesný čas a odpovědět na takovou otázku. Sdělit věk, přesný čas nebo telefonní číslo. Počítat do sta a ovládat základní matematické úkony. Určit roční období a měsíce. Zajistit si ubytování pomocí telefonního rozhovoru. Vyjádřit cíl cesty, koupit si jízdenku, sdělit některé údaje o sobě. Popsat svůj dům a pokoj, kde bydlíš, vyjádřit svá přání o vysněném pokoji. Vyprávět, co děláš v průběhu roku. Zeptat se na směr cesty a umět ji jednoduše popsat. Přijmout a odmítnout pozvání. Čtení rodinného příběhu, doplňování časových údajů do textu, čtení s obměnou telefonních textů. Četba pozdravů z cest. Texty s bytovou tematikou, jejich četba a rozbor. Přirazování textu ke správným obrázkům a postavám. Čtení textu pozvánky. Čtení časových údajů spojených s různými činnostmi. Texty interview s odpověďmi. Napsat dopis o sobě, přepis textu do správných tvarů. Napsat jednoduchý pozdrav z dovolené. Sdělit písemně základní údaje o sobě, vyplnit dotazník. Oprava textu podle nahrávky, doplňování vět ve cvičeních. Přepis rozhovoru a vět ve cvičeních.	-Vztah člověka k prostředí

	Mluvnické struktury: Časování slovesa „haben“, 4. pád podstatných jmen s neurčitým členem, časování pravidelných sloves, zápor „kein“ ve 4. pádě, předložka „in“ ve 3. pádě, určování času, množné číslo některých podstatných jmen, předložky „im, um“ v časových údajích, vazba „ich möchte“, předložky „nach, in“, časování slovesa „fahren“, předložky se 3. a 4. pádem s přivlastňovacími zájmeny, užití sloves „stehen, hängen, liegen, sitzen“, zájmeno „kein“ ve 3. a 4. pádě, časování některých nepravidelných sloves a sloves s odlučitelnou předponou, předložky se 3. a 4. pádem ve 4. pádě, tvoření otázek, nepřímý pořádek slov ve větě, užití předložky „für“ s podstatnými jmény a osobními zájmeny.	

Ročník: 9.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<u>Poslech s porozuměním</u> Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat.	Poslech časového průběhu dne rozhodování o správnosti textu. Rozhovor na téma průběhu mého dne, poslech rozhovoru v obchodě. Poslech cestovní zprávy, z poznámkového bloku – poslech, rozhovor v dialogu o denním programu, co dělají žáci v jednotlivých dnech v týdnu – poslech s doplněním podle CD nahrávky, podání informací o své škole, co dělají žáci ve škole, poslech telefonního rozhovoru – „Nemoc“, co umím, přepis nahrávky z CD, poslech porozumění textu z e-mail zprávy, poslech příběhu v minulosti. Poslech příběhu – popis	Multikulturní výchova - Multikulturalita Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

<u>Mluvení</u> Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů. Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. <u>Čtení s porozuměním</u> Žák rozumí jednoduchým	odpoledních událostí, odkud jsem, kam bych chtěl jet Orientace podle jednoduchého plánu – co, kdo vypráví. Popis fotografie s poslechem, poslouchej co je a není správně, co je a není ve skříni? Rap na oblečení – poslech textu s jejich doplněním. Maminka telefonuje s babičkou, tel rozhovor „Móda ve škole“ Poslech plánů na dovolenou s doplněním. Reálie různých evropských zemí a míst poslech a analýza textu. Vyprávět o průběhu svého dne jednoduše promluvit o svém jídelníčku, charakterizovat své povinnosti, používat číslovky větší než sto. Pracovat s časovými údaji. Popis svého týdenního programu, podat informace o své škole, popsat co se ve škole smí a co ne. Domluvit si schůzku a pracovat při sděleních s rozvrhem hodin. Popsat části těla člověka a vyjádřit co mě bolí. Dát někomu pokyn, příkaz. Jednoduchý popis, kde jsem byl/a. Vyprávění jednoduchého příběhu v minulosti. Požádat o informaci – orientace ve městě. Orientace podle plánu a popis místa kde bydlím, vyjádřit čím a kam chci jet. Mluvit o svých plánech na dovolenou, stručně popsat události v minulém čase. Vyjádření toho co se mi líbí (nelíbí). Texty rozhovorů	Mediální výchova -Tvorba mediálního sdělení Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -Jsme Evropané Environmentální výchova -Vztah člověka k prostředí

informačním nápisům a orientačním pokynům. Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci. <u>Psaní</u> Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	v supermarketu. Kdo, co vypráví- popis týdne, strategie čtení – globální čtení s porozuměním. Čtení textu z e-mailu, dopisu s analýzou textu a odpovědí na otázky. Četba příběhu s popisem událostí (Corinino odpoledne). Čtení textu s počasím a ročními dobami. Báseň o jaru četba s doplněním rýmů v textu. Texty s počasím – cesta k moři. Zimní záliby a cestování po Evropě, čtení cestopisných úryvků. Četba textu v minulém čase – popis průběhu dne. Doplňování textů a cvičení s časovými údaji, co se smí ve škole – napiš porovnání. Co tě bolí popis a doplnění vět. Co musím dělat a co slyším ve škole. Popis obrázku – „Co je ve skříni“ co rád nosím? Co ráda dělám – popis zálib a koníčků. Doplňování a tvoření vět s danou gramatickou tematikou. Pondělní příběh přepis do přítomného a minulého času. Mluvnické struktury: Způsobové sloveso „müssen“, používání číslovek více jak 1000, množné číslo podstatných jmen, 3. pád podstatných jmen, další nepravidelná slovesa, způsobová slovesa „können a dürfen“, časové údaje, podmět man, osobní zájmena ve 3. pádě, množné číslo dalších typů podstatných jmen, sloveso „tun a weh tun“,	

	rozkazovací způsob, préteritum sloves „sein a haben“, některé předložky se 3. pádem (von, bis, aus, bei, mit, nach), způsobové sloveso „wollen“, přivlastňovací zájmena, nepravidelná slovesa v přítomném čase, perfektum některých pravidelných sloves, stupňování přídavných jmen a příslovčí, porovnání s „als.“	

Ruský jazyk

Ročník: 7.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<u>POSLECH S POROZUMĚNÍM</u> 1. Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. 2. Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 3. Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Učebnice: <u>POJÉCHALI 1:</u> <u>PŘEDAZBUKOVÉ OBDOBÍ</u> <u>1. – 6. lekce</u> - seznámení se se zvukovou podobou jazyka slabiky, slova, jednoduché fráze spojené imitativním nácvikem správné výslovnosti, přízvuku a intonace s oporou o obrázek, konkrétní předmět - pohybové hry, písně, hry na ozvěnu, fonetické rozcvičky „Rěpka“ píseň „Eto máma“ RODINA DOMÁCÍ ZVÍŘATA „Kak parasjónok govorít naučilsja“ ŠKOLA hra na tlumočníky, pohybové hry – ukázat předměty ve třídě OPAKOVÁNÍ písně „O čížike“, „Plyl po mórju čemodán“ JÍDLO pohádka „Stólik, nakrójsja“ říkanka „V ponědělnik...“	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

<u>MLUVENÍ :</u> 1. Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů 2. Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat. 3. Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	<u>AZBUKOVÉ OBDOBÍ</u> <u>7.-12. lekce:</u> AZBUKA - píseň „Azbuka“, „Kúročka Rjába“ ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA - přízvuk, hádanky, „Kto tut?“ „Kto éto?“ „Kak tebjá zovút?“ „Otkúda oní?“ - píseň „Jésli vjéselo živjótsja“ „Poznakómtěš, éto moja semjá“ „Skóľko tebjé lět?“ <u>PŘEDAZBUKOVÉ OBDOBÍ(</u> <u>1. – 6. LEKCE)</u> ÚVOD DO RUSKÉHO JAZYKA -osvojení si pozdravů a písň „Eto máma“, výslovnost hlásek, jmen, členů rodiny RODINA - slovní zásoba, říkanky, fonetická cvičení, nácvik intonace tázací věty DOMÁCÍ ZVÍŘATA - slovní zásoba, krátká sdělení, kdo kde žije a co kdo má ŠKOLA - slovní zásoba, slovesa, co kdo dělá ve škole. <u>OPAKOVÁNÍ</u> - píseň „O čížike“, „Plyl po mórju“ JÍDLO -slovní zásoba, věty typu „Ja ljubljú... Ty ljubiš... On ljúbit. Čto býlo na objéd?“ , říkanka „V poněděl'nik na objéd'...“ <u>AZBUKOVÉ OBDOBÍ (7. -12. LEKCE)</u> AZBUKA - píseň „Azbuka“, výslovnost	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	jednotlivých písmen ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA - výslovnost slabik, přízvuky <u>„Kto éto?“</u> Mluvnice: věty typu: „Kto tam? Kto éto? Éto mojá máma. - slovní zásoba <u>„Kak těbjá zovút?“</u> - slovní zásoba - zvuková stránka jazyka „Bb, Dd, Zz, Ii, Je j“ <u>Mluvnice: věty</u> <u>typu</u> „Kak těbjá zovút? Meňá zovút...Éto (ně) Ána <u>„Otkúda oní?“</u> - slovní zásoba - zvuková stránka jazyka „Pp, Rr, Ss, Gg, Jj“ <u>Mluvnice: věty typu</u> „Ja iz góroda Toronto“. <u>„Poznakómtěš, éto mojá</u> <u>semjá“</u> - slovní zásoba - zvuková stránka jazyka „Ll, Šč, šč, y, měkký znak“ - nepřízvučné „je“ - výslovnost tvrdého a měkkého „l“ - výslovnost „y“ - výslovnost „š,č“ - měkký znak <u>Mluvnice: věty typu</u> „U meňá brat/ sestrá. Skóľko těbjé lět?...“ - spojení dva (tri, čtyře) bráta, dvě sestry - číslovky 1-10 <u>PŘEDAZBUKOVÉ OBDOBÍ(</u> <u>1. – 6. LEKCE)</u> v tomto období žáci jen mluví, poslouchají, číst se začnou učit od 7. lekce	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

<u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM :</u> 1. Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. 2. Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. 3. Žák rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci. <u>PSANÍ :</u> 1. Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. 2. Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat. 3. Žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	<u>AZBUKOVÉ OBDOBÍ</u> AZBUKA - žáci umí přečíst azbuku, upevnění pomocí her „Kto tut?“ - žáci čtou první krátké věty, nácvik intonace tázací věty, „Kto éto?“ „Kak tebjá zovút?“ „Otkúda oní?“ „Poznakómtěš, éto mojá semjá“ <u>PŘEDAZBUKOVÉ OBDOBÍ</u> :(1. – 6. LEKCE) - žáci v tomto období ještě nepíší <u>AZBUKOVÉ OBDOBÍ :</u> (7. – 8. LEKCE) - žáci si osvojí pravopis písmen „Kk, Oo, Bb, Tt, Uu“, jednoduchých slov a krátkých vět. <u>9. lekce:</u> žáci si osvojí psaní písmen „Aa, Mm, Nn, Ee, Ja ja“ -jednoduchých slov a vět <u>10. lekce:</u> žáci si osvojí pravopis písmen „Bb, Dd, Zz, Ii, Je je“ - píší krátké věty <u>11. lekce:</u> psaní písmen „Pp, Rr, Ss, Gg, Jj“ <u>12. lekce:</u> psaní písmen „Ll, Šš, Čč, y, měkký znak“	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<u>POSLECH S POROZUMĚNÍM</u> 1. Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. 2. Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. 3. Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. <u>MLUVENÍ :</u> 1. Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů. 2.	UČEBNICE: <u>POJECHALI 1</u> „Ja chočů žit' v děrévně“ „Kak ja učil kóšku govorít“ - hry na spisovatele, dramatizace textu „Peremény ja ljubljú“ - říkanka „Čto jest' v klásse?“ „U Filíppa děň roždénija“ - píseň „Kozlík“ <u>TEXTY NA DOPLNĚNÍ:</u> „Razdělí tort“ píseň „Séryje gúsi“ pohádky : „Répka“ „Stólik , nakrójsja“ „Kúročka Rjába“ „Tri medvěďa“ „Lěv i myš“ „Kolobók“ UČEBNICE: <u>POJECHALI 2</u> <u>1.-2. lekce</u> „Rossíjskaja Feděracija“ <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - nejdůležitější informace o Rusku, práce s mapou Ruska“ - písně „Na Kavkaze jest' gorá“ „Žilá byla bábka“ „Vó polě berjóza stojála“ Texty – „Rossija – straná velíkich ravnín“ „Láskovoje slóvo lučše podárka“ Texty: „V gost'ách u Míši“ „Počemú u družěj Míši...“ „Vjéžlivyj slon“ „Koróna i lisá“ UČEBNICE: <u>POJECHALI 1:</u> „Ja chočů žit' v děrévně“	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat. 3. Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	- slovní zásoba - zvuková stránka jazyka „Ch ch, Žž, Cc, Jo jo“ - upozornění na pohyblivý přízvuk <u>Mluvnice:</u> - číslovky 11-20 - tvary slovesa „chotět, žít“ v j.č. - věty typu „Ja živú v górodě. Ja ně živú v górodě. Ja chočú kupít’ (prodát’, podarít’, žít’) <u>„Peremény ja ljubljú“</u> - slovní zásoba - zvuková stránka jazyka „Ju ju, Šč šč“ - čtení –ogo u řadových číslovek (pouze 2.pád j.č.) <u>Mluvnice:</u> - lexikální osvojení tvarů jedn. čísla sloves „čítát’, délat’, igrát’, pisovát’, tancevát’, ljubít’“ - věty typu „U Filíppa děň roždénija“ UČEBNICE: <u>POJECHALI 2:</u> <u>„Rossíja – Rossíjskaja Feděrácija“</u> Mluvnice: PS celkové opakování učiva 1. dílu <u>„V gost’ách u Míši“</u> Řečové situace: -vyjádření omluvy, poděkování, blahopřání a přání. Vyjádření překvapení, radosti. Zvuková stránka jazyka: - shrnutí pravidel výslovnosti - intonace tázacích vět Mluvnice: - minulý čas sloves - „Mne nrávitsja, mně	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

<u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM :</u> 1. Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. 2. Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. 3. Žák rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci. <u>PSANÍ :</u> 1. Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. 2. Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat. 3. Žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	nrávjatsja...“ - zájmena „kakój, kakája, kakíje“ - slovní zásoba PS UČEBNICE: <u>POJECHALI 1 (13.-15. lekce)</u> „Ja chočú žit’ v děrévně“ - „Kak ja učil kóšku govorít“ - dramatizace textu „Peremény ja ljubljú“ „U Filíppa děň rožděnja“ - „Kto prijédět k t’ótě?“ - píseň „Kozlík“ UČEBNICE: <u>POJECHALI 2 (1. -2. lekce)</u> „Rossíja – Rossájskaja Feděrácija“ „V gost’ách u Míši.“ „Počemú u družěj Míši...?“ „Vjězlivyj slon.“ „Voróna i lisá.“ „Zlóje útro“ UČEBNICE: <u>POJECHALI 1: 13. lekce:</u> psaní písmen „Ch ch, Žž, Cc, Jo jo“ <u>14. lekce:</u> psaní písmen „Šč šč, Ju ju“ <u>15. lekce:</u> psaní písmen „Ff, tvrdý znak“ UČEBNICE: <u>POJECHALI 2: 1. lekce:</u> - opakování azbuky, přepis, opis <u>2. lekce:</u>- pravopis „gi, ki, chi“	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<u>POSLECH S POROZUMĚNÍM</u> 1. Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. 2. Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. 3. Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	UČEBNICE: <u>POJECHALI 2:</u> <u>3.-9. lekce</u> „Raz, dva – sosčitáj, tri, četýre – ugaďáj!“ Texty: „Kalěndář XX vjeka“ „Děsjať éto dcat“ „Volk i zájac“ „...ljúbit – ne ljúbit“ Texty: „Čto ja ljubljú...i čegó ně ljubljú.“ „Futból!“ „Kogdá vy slýšite zvonók, Načinájetsja úrok.“ Texty: „Vsje kudá-nibúd' idút.“ „Chorošó prošjól urók.“ „U vas dóma...?“ „Délu vrémia, potéche čas!“ Texty: „Ljudojéd i princéssa, ili vsjo naoborót.“ „Zdrávstvuj!“ „U popá byla sobáka“ – píseň „Vesjólje putěšestveniki“ – píseň - ruský folklór – písně „Ot ulýbki chmúryj děň svetlěj...“ Texty: „Portrét“ „Nos, rot, golová“ „Tóčka, tóčka – vot glazá“ „Tut ja dóma“ Texty: „Górod, gdě ja živú...“ „Dévočka zabludílaš?“ „Kudá on id'ót?“ „Kudá ty prišjól?“... „Na rádošť i dlja razvlěčénija.“ Texty: „Těremók“ – píseň, národní pohádka	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

<u>MLUVENÍ:</u> 1. Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů. 2. Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat. 3. Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	„Ljagúška-carévna“ – ruská národní pohádka „Ankéta“ (seznamování se) <u>„Kalendář XX věka“</u> Řečové situace: - vyjadřování časových údajů - vyjadřování data dotazy a odpovědi, kdo se kdy narodil, komu je kolik let, kolikátého je Zvuková stránka jazyka: - opakování výslovnosti „c“ Mluvnice: - základní číslovky 20 – 100, 900, 1000 lexikálně - praktické užívání 3. pádu osobních zájmen - praktické užívání tvarů 1., 2., 3., pádu podst. jmen - vyjádření roků (1 god, 2, 3, 4 22, 33, 54 góda, 5 lět) lexikálně - slovní zásoba PS, učebnice - měsíce <u>„Čto ja ljubljú...i čegó ně ljubljú.“</u> Řečové situace: - dotazy a odpovědi, co kdo rád či nerad dělá Zvuková stránka jazyka: - opakování výslovnosti tvrdého „l“ - výslovnost zvrtné částice „-tsja, t'sja“ Mluvnice: - věty se spojkami „kogdá, potomú čto“ - časování sloves typu „čitát, govorít“ - časování sloves „ljubít', smotrét“ - slovní zásoba PS, učebnice - hry ruských a českých dětí <u>„Vsje kudá-nibúd' idút“</u> Řečové situace:	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	- dotazy a odpovědi o rozvrhu hodin, o předmětech, určování celých hodin, domluvení si schůzky Zvuková stránka jazyka: - intonace věty tázací a věty oznamovací - přízvuk řadových číslovek - pohyblivý přízvuk u slovesa „učít’sja“ Mluvnice: - časování slovesa „idťi“ - řadové číslovky 1 – 9 v 1. a 6. pádě - vyjádření vykání - lexikální osvojení tvarů zvrtných sloves „načinájetsja, končájetsja“ - slovní zásoba PS, učebnice - oslovování učitele - telefonování <u>„Délu vrémia, potéche čas!“</u> Řečové situace, zvuková stránka jazyka, mluvnice: - PS celkové opakování 1. – 5. lekce - PS celkové opakování slovní zásoby 1. – 5. lekce <u>„Ot ulýbki chmúrjy děň svjetlěj...“</u> Řečové situace: - dotazy a odpovědi, jak kdo vypadá, komu je kdo podobný- popis neznámé osoby Zvuková stránka jazyka: - intonace věty rozkazovací Mluvnice: - časování slovesa „risovát“ - přídavná jména: 1. pád jedn. a množ. čísla typu „nóvyj, molodój“ - 2. pád osobních zájmen - odlišná vazba od češtiny <u>„pochóž na mámu“</u> <u>„Tut ja dóma.“</u>	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

<u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM :</u> 1. Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a	Řečové situace: - dotazy a odpovědi týkající se místa bydliště, orientace ve městě - popis oblíbených míst ve městě Zvuková stránka jazyka: - intonace vět tázacích bez tázacího slova - intonace vět tázacích s tázacím slovem Mluvnice: - časování sloves „žít“, pojtí, chodit“ - minulý čas: „šjol, šla, šli, prišjol, prišlá, prišli - podstatná jména: 4., 6., 7., pád jednotného čísla lexikálně ve vazbách - skloňování zájmen „kto, čo“ - slovní zásoba PS, učebnice - Petrohrad – budova Admirality, názvy ulic v Petrohradě <u>„Na rádosť i dlja razvlěččénija“</u> Mluvnice: - PS celkové opakování - slovní zásoba PS celkové opakování <u>„Kalěndár XX vjéka.“</u> „Désjat – éto dcat.“ „Volšěbnaja tablička“ „Zagádka: Kto éto?“ „Volk i zájac“ <u>„Čto ja ljubljú...i čegó ně ljubljú.“</u> „Futból!“ <u>„Vsje kudá-nibúd’ idút“</u> „Chorošo prošjól urók“ „U vas dóma tóže tak byvájjet?“ „Dněvník“ „Naš učítěl“ <u>„Ljudojéd i princéssa, íli vsjo naoborót“</u> „Zdrávstvuj!“ „U popá bylá sobáka“ píseň	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

orientačním pokynům. 2. Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. 3. Žák rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a požadovanou informaci vyhledává v něm <u>PSANÍ :</u> 1. Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. 2. Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat. 3. Žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	„Vesjólyje putěšestveniki“ píseň <u>„Portrét“</u> „Tóčka, tóčka – vot glazá“ <u>„Górod, gdě ja živú...“</u> „Dévočka zabludílaš?“ „Kudá on id’ót?“ <u>„Teremók“</u> píseň „Teremók“ ruská národní pohádka „Ljagúška-carévna“ ruská národní pohádky <u>3. lekce</u> - psaní dnů v týdnu - psaní základních číslovek 1-100 <u>4. lekce:</u> - pravopis záporné částice „ně“ - pravidla psaní měkkého znaku u sloves <u>5. lekce:</u> - pravopis řadových číslovek 1.-10. - pravopis vykání v ruštině <u>6. lekce:</u> - celkové opakování všech probraných jevů u 1. – 5. lekce <u>7. lekce:</u> - vyčasovat sloveso „risovat“ písemně - užití přídavných jmen „nóvyj, molodój“ ve větách popsat, kdo je komu podobný - vyplňování dotazníku <u>8. lekce:</u> - umět popsat oblíbená místa ve městě - vyplnit plánec města - užití sloves „žit“, pojtí, chodít“ <u>9. lekce:</u> - vyplňování dotazníku - dopisování přes internet - PS celkové opakování	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Matematika a její aplikace

Matematika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět MATEMATIKA je založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získat matematickou gramotnost.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů a matematických postupů, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení, vede žáky k logickému a kritickému usuzování.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět MATEMATIKA se vyučuje jako samostatný předmět od prvního do devátého ročníku:

I. stupeň

1. ročník - 4 hodiny týdně
2. ročník - 4 hodiny týdně
3. ročník - 5 hodin týdně
4. ročník - 5 hodin týdně
5. ročník - 5 hodin týdně

II. stupeň

6. ročník - 5 hodin týdně
7. ročník - 4 hodiny týdně
8. ročník - 5 hodin týdně
9. ročník - 5 hodin týdně

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. Fyzika – převody jednotek, rovnice,... Zeměpis – měřítko, výpočty..... Chemie - řešení rovnic, převody jednotek,...)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- řešíme takové příklady, ve kterých zjišťujeme, že realita je složitější než její matematický model
- žáci jsou vedeni k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- jsou vedeni k volbě správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- zdůvodňování matematických postupů
- vytváření hypotéz
- ke komunikaci na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k

- spolupráci ve skupině
- vytváření příjemné atmosféry v týmu
- věcné argumentaci a schopnosti sebekontroly

Kompetence občanské

Při výuce dbáme,

-aby žáci respektovali názory ostatních

-aby se dovedli zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k

- zdokonalování grafického projevu

- efektivitě při organizování vlastní práce

Matematika

Ročník: 1.

Počet hodin týdně: 4

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
používá přirozená čísla k modelování reálných situací počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává čísla číselné řady 0 – 20 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose zakreslí čísla 0 – 20 na číselné ose umí provádět rozklad čísla na jednotky a desítky zapisuje, chápe a umí číst matematické symboly +, -, = dokáže je použít do matematických zápisů provádí z paměti jednoduché početní operace v číselném oboru 0 - 20 řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace využívá vztahy o n- méně, o n- více umí číst a použít mince a provádí s nimi jednoduché matematické operace	Obor přirozených čísel 0 - 20 manipulace s předměty počítání prvků čtení a zápis čísel 0 - 20 vztahy – větší, menší, rovno znaménka <, >, = orientace na číselné ose pojmy: za, před, hned za, hned před, mezi, vlevo, vpravo sčítání a odčítání v číselném oboru 0 – 20 bez přechodu přes desítku sčítání a odčítání v číselném oboru 0 – 20 bez přechodu přes desítku sčítání a odčítání v číselném oboru 0 – 20 bez přechodu přes desítku	

rozezná, dokáže pojmenovat, popsat a vymodelovat základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) a nachází je v realitě	Geometrie základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) užití dětských skládanek a stavebnic	
umí rozlišit a pojmenovat jednoduchá tělesa (krychle, koule) a nachází je v realitě	jednoduchá tělesa (krychle, koule)	
umí se orientovat v prostoru	pojmy – nahoře, dole, vpřed, za, vpravo, vlevo	

Ročník: 2.

Počet hodin týdně: 4

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace využívá vztahy o n- méně, o n- více umí číst a použít mince a provádí s nimi jednoduché matematické operace čte, zapisuje a porovnává čísla v číselném oboru 0 – 100 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti zakreslí čísla 0 – 100 na číselné ose užívá lineární uspořádání umí provádět rozklad čísla na jednotky, desítky a stovky provádí z paměti jednoduché početní operace v číselném oboru 0 - 100	Opakování učiva, obor přirozených čísel 0 - 20 sčítání a odčítání v číselném oboru 0 – 20 s přechodem přes desítku Obor přirozených čísel 0 -100 čtení a zápis čísel 0 – 100 orientace na číselné ose, zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění na číselné ose rozklad čísel na jednotky, desítky, stovky sčítání a odčítání v číselném oboru 0 – 100 i s přechodem přes desítku sčítání a odčítání dvojčíferných čísel v	

zapisuje, rozumí a umí použít matematické operace se závorkou provádí písemné početní operace v číselném oboru 0 - 100 zapisuje, chápe a umí číst matematické symboly $\times$, $:$; umí používat $\times$, $:$ v matematických zápisech a provádí s nimi jednoduché operace popisuje jednoduché závislosti z praktického života řeší a tvoří slovní úlohy s využitím vztahů n- krát více, n- krát méně řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami a umí s nimi provádět jednoduché početní operace umí si připravit pomůcky na geometrii (ořezaná tužka s tvrdou tuhou, pravítko) zná pojem – bod, lomená a křivá čára, přímka a úsečka dokáže modelovat a rýsovat bod, část přímky, libovolnou úsečku i úsečku dané délky v cm odhaduje délku úsečky, dokáže měřit a porovnat úsečku dané délky v cm dokáže rozeznat a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině umí rozlišit a pojmenovat jednoduchá tělesa (kvádr) a nachází je v realitě	číselném oboru 0 – 100 (pouze typ příkladu $35 + 20$, $78 - 20$) sčítání a odčítání v číselném oboru 0 – 100 se závorkou vlastnosti početních operací písemné sčítání a odčítání v číselném oboru 0 – 100 bez přechodu přes desítku násobení a dělení v číselném oboru malé násobilky (pouze 0 – 5) násobení a dělení v číselném oboru malé násobilky (pouze 0 – 5) Geometrie rozlišení tužky na rýsování od ostatních bod, lomená čára, přímka, úsečka jednotky délky rýsování úsečky dané délky v cm osově souměrné útvary jednoduchá tělesa (kvádr)	

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
matematické symboly $\times$, $:$ umí použít do matematických zápisů a provádí s nimi jednoduché početní operace provádí z paměti jednoduché početní operace provádí písemné početní operace sčítání a odčítání dvojciferných čísel v číselném oboru 0 - 100 řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace v číselném oboru 0 - 100 umí provést zápis jednoduché slovní úlohy v číselném oboru 0 – 100 doplňuje posloupnosti čísel čte, zapisuje a porovnává čísla v číselném oboru 0 – 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo 0 – 1000 na číselné ose umí provádět rozklad čísla na stovky a tisíce umí zaokrouhlit čísla na desítky a stovky provádí písemné i pamětné početní operace sčítání a odčítání v číselném oboru 0 - 1000 chápe a umí použít matematický výraz zbytek tvoří a řeší slovní úlohy v číselném	Obor přirozených čísel 0 – 1000 násobení a dělení v číselném oboru malé násobilky (0 – 10) pamětné a písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel v číselném oboru 0 – 100 písemné algoritmy početních operací sčítání a odčítání v číselném oboru 0 - 100 násobení a dělení v číselném oboru 0 – 100 čtení a zápis čísel v číselném oboru 0 – 1000 orientace na číselné ose rozklad čísla na stovky a tisíce zaokrouhlování čísel na desítky a stovky sčítání a odčítání v číselném oboru 0 – 1000 s přechodem přes desítku dělení se zbytkem v oboru malé násobilky (typ příkladu 36 : 5) sčítání a odčítání v číselném	

oboru 0 – 1000, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel zná jednotky délky, hmotnosti, objemu a času provádí jednoduché převody jednotek jednotky délky používá k měření, umí změřit základní rovinné útvary umí modelovat polopřímku a zná pojem polopřímka opačná pozná osově souměrné útvary dokáže vymodelovat a určit vzájemnou polohu přímek umí kreslit základní geometrické tvary porovnává velikost útvarů rozlišuje geometrická tělesa (krychle, kvádr, jehlan, koule, kužel, válec) a dokáže určit jejich vrchol, stěnu a hranu umí manipulovat s kružítkem zná rozdíl mezi kruhem a kružnicí a chápe rozdíl mezi poloměrem a průměrem zná a používá význam pojmu průsečík	oboru 0 – 1000 pohyb ve čtvercové síti, znázornění čísla na číselné ose práce s údaji (jízdní řád, ceník) jednotky délky, hmotnosti, objemu a času měření základních rovinných útvarů v jednotkách délky Geometrie polopřímky osově souměrné útvary rovnoběžky, různoběžky kolmice kreslení základních geometrických tvarů (trojúhelník, čtverec, obdélník) geometrická tělesa kružnice s daným středem a poloměrem kruh, kružnice (poloměr, průměr) průsečík	

Ročník: 4.

Počet hodin týdně: 5

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose porovnává čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<u>Obor přirozených čísel do 1 000 000</u> zápis čísla v desítkové soustavě, číselné řady číselná osa, porovnávání přirozených čísel nerovnice vlastnosti početních operací pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení	

provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemné algoritmy početních operací, písemné sčítání a odčítání písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem	
zaokrouhluje přirozená čísla na tisíce umí provést odhad a kontrolu výsledku dané početní operace modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku vyjádří části celku na příkladech z běžného života řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel úlohy s použitím početních operací čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy sčítá, odčítá, násobí a dělí na kalkulátoru doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel vyhledává, sbírá a třídí data zná jednotky délky, hmotnosti, objemu a času, převádí jednotky délky a hmotnosti narýsuje a znázorní základní rovinné útvary užívá jednoduché konstrukce	zaokrouhlování čísel odhad a kontrola výpočtu celá čísla, zlomky diagramy jednoduché a složené slovní úlohy na porovnávání čísel, na 1-2 početní výkony, na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně) závislosti a jejich vlastnosti práce s kalkulátorem diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády jednotky a převody jednotek Geometrie rýsování kružnice, kruhu se zadaným středem a poloměrem konstrukce trojúhelníku ze tří stran rýsování obdélníku, čtverce	
sčítá a odčítá graficky úsečky, odhadne a určí délku lomené čáry sestrojí rovnoběžky, různoběžky, kolmice a umí určit jejich vzájemnou polohu v rovině vypočítá obvod obrazce sečtením délek stran řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské	délka úsečky- grafický součet a rozdíl úsečky vzájemná poloha dvou přímek v rovině rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou rýsování rovnoběžek a různoběžek vyznačování průsečíku obvod čtverce, trojúhelníku, obdélníku a mnohoúhelníku řešení jednoduchých slovních úloh na výpočet obvodů prostorová představivost	

matematiky rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary, určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	osově souměrné útvary obrázkové řady	

Ročník: 5

Počet hodin týdně: 5

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
čte, zapíše, zobrazuje a porovnává na číselné ose přirozená čísla do 1000000 a přes 1000000 zaokrouhluje přirozená čísla, s požadovanou přesností provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací sčítá a odčítá z paměti i písemně do 1000000 násobí a dělí 10, 100, 1000, 10000, 1000000, 1000000 násobí písemně až trojčíslicím činitelem	<u>Obor přirozených čísel do 1 000 000</u> rozvinutý zápis čísel v desítkové soustavě zaokrouhlování sčítání a odčítání násobení a dělení pamětné dělení se zbytkem písemné násobení dvojčíslicím a trojčíslicím činitelem	
dělí písemně dvojčíslicím dělitelem Řeší a tvoří jednoduché a složené slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru do 1000000 umí převádět jednotky času a objemu umí využívat komutativnost a asociativnost sčítání a násobení při pamětném i písemném počítání zná pojmy celek, část, zlomek umí názorně vyznačit polovinu, čtvrtinu celku umí řešit jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu	písemné dělení jednocíslicím a dvojčíslicím dělitelem jednoduché a složené slovní úlohy pamětné a písemné algoritmy početních operací zlomky vlastnosti početních operací	

porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel zná římské číslice I až X, L, C, D, M umí přečíst řadové číslovky a letopočet	římské číslice	
na příkladech z běžného života vysvětlí a znázorní na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem, přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo řádu desetin a setin porozumí významu znaku „ - „, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose umí řešit slovní úlohy s časovými údaji, vyhledávat v jízdním řádu vyhledává, sbírá a třídí data umí se orientovat se v údajích jednoduchých tabulek, ceníků čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy popisuje jednoduché závislosti z praktického života zná pojmy rovina a polorovina, úhel a pravý úhel narýsuje trojúhelník obecný, pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný narýsuje, znázorní a modeluje základní rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh vypočítá obvod trojúhelníku, čtyřúhelníku a mnohoúhelníku určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá a převádí základní jednotky obsahu vypočítá obsah čtverce a obdélníku sestrojí rovnoběžky a kolmice	desetinná čísla jízdní řády diagramy, grafy a tabulky závislosti a jejich vlastnosti Geometrie úhel trojúhelník, vlastnosti trojúhelníku čtverec a obdélník kružnice a kruh obvody obrazců slovní úlohy jednotky obsahu obsah čtverce a obdélníku slovní úlohy	

přečte a zapíše data z grafu ve čtvercové síti pozná tělesa: kvádr, krychle, koule, válec, jehlan, kužel	rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem souřadnice bodů tělesa	
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech	„oříšky pro chytré hlavy“ logické úlohy magické čtverce	

Ročník: 6.

Počet hodin týdně: 5

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
a) - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - zaokrouhluje - umí zobrazit přír. číslo na čísel. ose - analyzuje a řeší jednoduché slovní úlohy pomocí aparátu v oboru N b) - užívá a rozlišuje pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka - rýsuje jednoduché útvary - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - používá potřebnou matematickou symboliku - čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit des. číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje des. čísla	Rozšířené opakování a) - přirozená čísla - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace, pořadí poč. výkonů, závorky - slovní úlohy b) - rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh - kolmice, rovnoběžky - konstrukce trojúhelníku, obdélníku, čtverce Desetinná čísla - čtení a zápis v desítkové soustavě - rozvinutý zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose	

- provádí početní operace s des. Čísly - umí vypočítat aritmetický průměr - převádí jednotky délky, hmotnosti - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, používá kalkulátor ke kontrole - analyzuje a řeší jednoduché slovní úlohy s využitím aparátu v oboru des. čísel - zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo Složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru N - rozumí pojmu - narýsuje a změří daný úhel - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) - pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností k výpočtu - načrtne a sestrojí trojúhelník z daných prvků - využívá potřebnou matematickou symboliku - načrtne a sestrojí obraz rovin-	- porovnávání - zaokrouhlování - početní operace, pořadí poč. výkonů, závorky - aritmetický průměr - převody jednotek - kalkulátor - slovní úlohy - jednoduché číselné řady Dělitelnost přirozených čísel - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - rozklad čísla složeného na součin prvočísel - společný násobek, společný dělitel - čísla soudělná a nesoudělná - slovní úlohy s využitím vědomostí n, D Úhel a jeho velikost - pojem, rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly - konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu Osová souměrnost - osová souměrnost - konstrukce os. souměrných	

ného útvaru v osově souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné útvary - zná jednotky obsahu, umí je převádět - umí vypočítat a odhadovat obsah čtverce a obdélníku - využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců - určuje a charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle), analyzuje jejich vlastnosti - umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru - analyzuje a řeší aplikační geom. úlohy s využitím získaných vědomostí - určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly, ...) - umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku - umí sestrojit trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou - rozumí pojmu mnohoúhelník, - umí sestrojit pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník	obrazců - shodné útvary - osově souměrné útvary Obsah a obvod čtverce a obdélníku - jednotky obsahu - obvod a obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) - slovní úlohy na o, S obdélníku a čtverce Povrch a objem krychle a kvádrů - kvádr, krychle, síť těles - zobrazování těles - povrch krychle, kvádrů - jednotky objemu - objem krychle, kvádrů - slovní úlohy na V, S kvádrů a krychle Trojúhelník - pojem, druhy - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - těžnice, střední příčky, výšky - kružnice opsaná, vepsaná - mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod)	

- rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose - umí porovnat C podle velikosti - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - sčítá a odčítá celá čísla - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Celá čísla - pojem, čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose, porovnávání - opačné číslo - absolutní hodnota - sčítání a odčítání celých čísel, závorky Aplikační úlohy a problémové úlohy - číselné a logické řady a analogie	

Ročník: 7.

Počet hodin týdně: 4

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na des. čísla a naopak - porovnává zlomky - provádí početní operace s kladnými zlomky - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část přirozeným číslem, zlomkem, deset. číslem - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematic. aparát v oboru kladných	Zlomky - vztah mezi zlomky a des. čísla - zobrazení na číselné ose - porovnávání kl. zlomků - převrácený zlomek - krácení a rozšiřování zlomků - smíšené číslo - početní operace - složený zlomek - slovní úlohy	

zlomků - pozná shodné útvary - načrtne a sestrojí rovinné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků k argumentaci a v početních a konstrukčních úlohách - umí sestrojit trojúhelník z daných prvků, dbá na kvalitu a přesnost rýsování - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar - rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose - umí porovnat C podle velikosti - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel - porovnává a znázorňuje rac. čísla - provádí početní operace s rac. čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematic. aparát v oboru racionálních čísel - umí charakterizovat pojem rovnoběžníku - charakterizuje a třídí rovinné útvary - rozlišuje různé typy rovno-	Trojúhelník - shodnost trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků Středová souměrnost - sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti - útvary souměrné podle středu Celá čísla - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose, porovnávání podle velikosti - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace - slovní úlohy Racionální čísla - pojem - zobrazení na číselné ose, porovnávání rac. čísel - početní operace Čtyřúhelníky - pojem, rozdělení - rovnoběžníky - vlastnosti - konstrukce - obvod a obsah	

běžníků - umí načrtnout a sestrojit rovnoběžník - odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku - odhaduje a vypočítá obsah a obvod trojúhelníku Lichoběžník - rozpozná a pojmenuje lichoběžník - umí načrtnout a sestrojit lichoběžník - vypočítá a odhaduje obvod a obsah lichoběžníku - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rov. útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - využívá potřebnou matematickou symboliku pro zápis konstrukce Poměr - umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - rozumí a využívá pojmu poměr - úměra - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti Povrch a objem hranolů - určuje a charakterizuje hranol - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy se získanými vědomostmi - účelně využívá kalkulačtor	- obsah a obvod trojúhelníku - slovní úlohy Lichoběžník - pojem - konstrukce - obsah a obvod - slovní úlohy Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost. - pojem, převrácený poměr - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko plánu a mapy - úměra, trojčlenka - přímá a nepřímá úměrnost - slovní úlohy Povrch a objem hranolů - pojem hranol, rozdělení, náčrty - povrch a objem hranolu - slovní úlohy	

- chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, deset. číslem, procentem - řeší slovní úlohy - chápe pojem promile - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - účelně využívá kalkulátor - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, pracuje s diagramy - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblast	Procenta - pojem - základ, procentová část, počet procent, tři typy základních úloh na procenta - procenta na diagramech - promile - slovní úlohy Aplikační úlohy a problémové úlohy - číselné a logické řady a analogie - logické a netradiční geometrické úloh	

Ročník: 8.

Počet hodin týdně: 5

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek a kalkulačky - užívá druhou mocninu odmocninu ve výpočtech - účelně využívá tabulky a kalkulátor - chápe pojem reálné číslo - rozliší odvěsny a přepony - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatků při výpočtu	Druhá mocnina a odmocnina - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin z paměti, pomocí tabulek a kalkulátoru - pojem reálného čísla Pythagorova věta - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku	

délky stran pravoúhlého trojúhelníku - umí využít poznatky ve slovních úlohách - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - účelně využívá kalkulátor - zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítá a odhaduje obvod a obsah kruhu - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rov. útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy se získanými vědomostmi - účelně využívá kalkulátor - určuje a charakterizuje válec - odhaduje a vypočítá povrch a objem válce - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - načrtne a narýsuje síť válce a z ní těleso vymodeluje - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy se získanými vědomostmi - účelně využívá kalkulátor - rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím	- užití Pythagorovy věty - slovní úlohy Mocniny s přirozeným mocnitelem - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - mocniny s nekladným celým mocnitelem Kruh, kružnice. - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu - slovní úlohy Válec - pojem - povrch válce - objem válce - slovní úlohy Výrazy - číselné výrazy - proměnná	

proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - umí dosadit do výrazu s proměnnou a vypočítat jeho hodnotu - provádí početní operace s výrazy - umí používat vzorce při násobení dvojčlenů - rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) - umí sestavit jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice,...) v konstrukčních úlohách - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh - využívá potřebnou matematickou symboliku pro zápis konstrukce - dbá na přesnost rýsování - užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení - formuluje, matematizuje a řeší reálné situace pomocí rovnic - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou,...) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kom-	- výrazy s proměnnou - dosazování za proměnnou, výpočet hodnoty výrazu. - úpravy výrazů (+-*) - násobení pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin Konstrukční úlohy - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy Lineární rovnice - rovnost - lineární rovnice - ekvivalentní úpravy - řešení lin. rovnic s neznámou v čitateli - výpočet neznámé ze vzorce Slovní úlohy - slovní úlohy řešené rovnicemi	

binační úsudek, nalézá různá řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Aplikační úlohy a problémové úlohy - číselné a logické řady a analogie - logické a netradiční geometrické úlohy	

Ročník: 9.

Počet hodin týdně: 5

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) - provádí početní operace s lomenými výrazy - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech - provádí zkoušku řešení - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic - matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou,...) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kom-	Výrazy - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - pojem lomený výraz, smysl lom. výrazu - rozšiřování a krácení lom. výrazů - početní operace s lomenými výrazy Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy rovnic - rovnice o dvou neznámých - soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými a jejich řešení - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	

binační úsudek, nalézá různá řešení - zakreslí bod v PSS - chápe pojem funkce - rozlišuje lineární a kvadratickou funkci, nepřímou úměrnost - sestaví tabulku a zakreslí graf lineární funkce a nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - užívá funkční vztahy při řešení úloh - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů z praktického života - čte a sestavuje jednoduché tabulky - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách - určuje a charakterizuje jehlan a kužel - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - odhaduje a vypočítá povrch a objem jehlanu a kužele - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - účelně využívá kalkulátor - rozliší shodné a podobné útvary - užívá věty o podobnosti trojúhelníků k argumentaci a v početních a konstrukčních úlohách - zmenší a zvětší zákl. geom. obrazce v daném poměru - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy se získanými vědomostmi	Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce, graf funkce - lineární funkce (přímá úměrnost) - rovnice, tabulka, graf, průsečíky s osami - grafické řešení dvou lin. rovnic o dvou neznámých - nepřímá úměrnost-rovnice, tabulka, graf - slovní úlohy z praktického života Tělesa - kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles - slovní úlohy Podobnost - podobnost útvarů - poměr podobnosti (zmenšení, zvětšení, shodnost) - věty o podobnosti trojúhelníků - redukční úhel, dělení úseček v daném poměru geometricky a početně - zmenšení a zvětšení obrazce v daném poměru - aplikační úlohy Shromažďování, třídění a	

- čte a sestavuje jednoduché tabulky, grafy a diagramy - četnost znaku, aritmetický průměr - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek, porovnává soubory dat - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech, diagramech a tabulkách - využívá vhodný počítačový program - řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování - umí si vypočítat soc. a zdrav. pojištění, daň z příjmu - účelně využívá kalkulátor - využívá vhodný počítačový program - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	vyhodnocování statistických údajů - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru - statistická šetření, příklady z praktického života - zpracovávání a vyhodnocování výsledků v EXCELU Finanční matematika - základní pojmy finanční matematiky - jednoduché a složené úrokování - výpočet daně z příjmu, soc. a zdravotní pojištění - práce v EXCELU Aplikační úlohy a problémové úlohy - číselné a logické řady a analogie - logické a netradiční geometrické úlohy Rozšiřující učivo - goniometrické funkce - nerovnice, soustavy nerovnic - základy rýsování	

Informační a komunikační technologie

Charakteristika předmětu

Oblast Informační a komunikační technologie je zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Realizuje se prostřednictvím předmětu **INFORMATIKA** v 5. ročníku (1 hodina týdně), na 2.stupni v 6. až 8. ročníku (1 hodina týdně).

Předmět **INFORMATIKA** umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti mají být nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

Kompetence k učení

- poznání úlohy a významu využívání moderních informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- žáci poznávají, že využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software vede ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti, a racionálnější organizaci práce
- snažíme se, aby žáci byli schopni orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním problémových úkolů a projektů k tvořivému přístupu jejich řešení
- vyžadujeme, aby žáci byli schopni posoudit věrohodnost informačních zdrojů, aby dovedli své poznatky třídit, průběžně doplňovat, ukládat a přenášet

Kompetence sociální a personální

- při práci, řešení problémů, projektů jsou žáci vedeni k případné vzájemné pomoci, radě, učíme žáky pracovat v týmech, ve kterých si žáci rozdělují úkoly, které musí vykonat.
- vedeme žáky k využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce, při které se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních spolužáků.

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni ke komunikaci prostřednictvím počítačových sítí, Internetu (elektronické pošty)

Kompetence občanské

- jsou vedeni k respektování práv duševního vlastnictví při využívání SW
- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony
- při zpracování informací jsou vedeni k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích.

Kompetence pracovní

- vyžadujeme u žáků šetrnou práci s výpočetní technikou, dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel

Informatika

Ročník: 5.

Počet hodin týdně: 1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Ovládá práci s myší, umí používat klávesnici, zná důležité klávesové zkratky, zná funkci a využití všech důležitých kláves. Umí zmenšit, zavřít, přizpůsobit zobrazení, umí se pohybovat vpřed a	PC a základní dovednosti Klávesnice, myš Klávesové zkratky Práce s okny, pohyb vpřed,	

vzad mezi okny Bezpečně užívá základní ovládání používaného operačního systému (plocha, hlavní panel, ikona, zástupce, aktivní okno, dialogové, uspořádání oken ... Postupuje poučeně v případě nefunkčnosti PC a společně s vyučujícím dovede odstranit závadu. Dokáže vytvořit novou složku. Dovede prohlédnout soubor, Dovede otevřít složku v PC, přejmenovat složku nebo soubor, odstranit složku nebo soubor, Umí uložit soubor (dokument, obrázek) do složky na PC. Vybere druh, velikost, tloušťku, náklon a podtržení písma, barvu. Napiše krátký text, dokáže ho smazat text, opravit. Spustí prohlížeč internetu. Pod vedením učitele zapíše adresu do správného pole. Používá ikony Zpět, Vpřed, Přejít, Zastavit, Domů. Pod vedením učitele navštěvuje stránky vhodné pro svou věkovou kategorii. Pod vedením učitele dovede použít e-mail Dokáže vysvětlit pojem informace, její velikost a měření. Rozlišuje pojem soubor, složka, formáty souborů. Chápe důležitost využití počítačové techniky v různých oblastech lidské činnosti. Popíše základní součásti PC a jejich vztahy a vlastnosti. Zná nejdůležitější přídatná zařízení PC	vzad, zobrazení okna Pojmy operačního systému - Soubory a složky, vytváření složek, Práce se soubory a složkami (mazání, přejmenování, kopírování.) Ukládání souborů, otevření souboru, dokumentu <u>Práce s programem Word</u> Word -text - formátování písma, označování textu, mazání <u>Internet</u> Připojení k internetu Ovládání a procházení internetem Vyhledávání informací Komunikace pomocí Internetu <u>Informace, měření informací</u> Informace, bit, byte Soubory a složky Formáty souborů <u>PC a hardware</u> Počítače a jejich využití Technické složení počítačů a jejich druhy Přídavné zařízení PC Záznam informací, nejrozšířenější záznamové média (flash disk, pevný	

Zná různé druhy záznamových médií a jejich vlastnosti, dovede je srovnat. Orientuje v základním programovém vybavení pro PC, Zná druh OS na svém počítači, zná mezníky jeho vývoje, různé verze OS Má představu o internetu jako o soustavě navzájem propojených počítačů. Má představu o různých možnostech jeho využití Internetu. Zná základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) Dokáže uvést negativní vlivy práce s PC na zdraví a ví, jak je omezit, řídí se správnými zásadami při práci na PC	disk, CD ROM, DVD) <u>Software</u> Programy – důležitá součást každého PC Operační systém Windows – základní informace o OS <u>Internet, celosvětová síť</u> Internetu, celosvětová počítačová síť Využití Internetu, způsob získávání informací Komunikace prostřednictvím Internetu <u>Práce s PC a ochrana zdraví</u> Vliv práce na tělesné zdraví (oči, bolesti hlavy, zvýšená únava, záda, krční páteř, ruce, kompenzační cvičení)	

Ročník: 6.

Počet hodin týdně: 1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Dovede otevřít složku v PC, přejmenovat složku nebo soubor, odstranit složku nebo soubor, zkopírovat složku, soubor do předem zvoleného místa. Umí uložit soubor (dokument, obrázek) do složky na PC. Ovládá psaní textu ve Wordu různým stylem, písmem, umí změnit druh a vlastnosti písma, umí opravit text, smazat ho, umí text zkopírovat do jiného místa nebo do jiného dokumentu. Dovede upravit obrázek, vložit obrázek do textu. Dovede vytvořit tabulku, dovede změnit ohraničení, barvu pozadí,	<u>PC a základní dovednosti</u> Práce se soubory a složkami (mazání, přejmenování, kopírování...) Ukládání souborů, otevření souboru, dokumentu Tisk dokumentu, vlastnosti tisku <u>Textový editor Word</u> Word – text – formátování písma, označování textu, mazání, kopírování Vkládání obrázků do textu – cliparty, ze souboru, úprava obrázků, způsob umístění obrázku do textu Tabulky a jejich formátování (šířka sloupců a řádků,	

počty sloupců a řádků. Umí vyplnit tabulku údaji. Dovede nastavit formát dokumentu, okraje, použít odrážky, psát do sloupců. Vytvoří a upraví objekty v grafickém editoru. Dovede používat internetový prohlížeč pro připojení k Internetu (historie, oblíbené, nastavení bezpečnosti) Vyhledá potřebné informace s užitím WWW vyhledávačů Dokáže si zřídit soukromou e-mailovou schránku, Zvládne zasílat e – maily Umí zpracovat informace získané na internetu prostřednictvím textovém editoru, umí je uložit. Uvědomuje si důležitost používání antivirových programů, nebezpečnost virů a možné způsoby zavirování PC. Dovede spustit antivirový program a test vybraných zařízení. Dodržuje pravidla preventivní ochrany před viry. Dokáže vysvětlit pojem informace, její velikost a měření. Má přehled o vývoji osobních počítačů Zná různé druhy záznamových médií a jejich vlastnosti, dovede je srovnat Dovede popsat složení základní poč.	ohraničení, pozadí, vkládání a mazání řádků, sloupců, Text v tabulce, barva, zarovnání Další možnosti ve Wordu vzhled dokumentu, okraje odrážky a číslování psaní do sloupců <u>Počítačová grafika</u> Rastrová a vektorová grafika. Vytváření a úprava obrázků, fotografií. <u>Základní dovednosti a orientace v síti Internetu</u> Pokročilejší ovládání internetových prohlížečů. Vyhledávání informací na internetu pomocí vyhledávacích portálů, pomocí www adres Elektronická pošta Ukládání informací z Internetu (textu, obrázků) <u>Antivirová ochrana</u> Počítačové viry, antivirové programy <u>Informace, měření informací</u> Informace, bit, byte (kB, MB, GB, TB) <u>PC a hardware</u> Vývoj počítačové techniky, PC Paměťová zařízení (pevný disk, CD ROM, DVD, USB Flash disk, SmartMedia cart, Blue ray, RAM, ROM)	MV- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV- Vnímání autora

jednotky Orientuje se v programovém vybavení pro PC, zná určité skupiny programů (jejich zástupce) a jejich použití. Rozlišuje grafiku rastrovou a vektorovou, jejich vznik, vlastnosti a možnosti zpracování. Dovede objasnit pojem Internet a jeho vývoj. Zná různé možnosti připojení k Internetu Má představu o různých možnostech jeho využití Chápe rizika různých závislostí na PC - zhodnotí klady a zápory počítačových her - je informován o negativních jevech Internetu	Základní počítačová jednotka <u>Software</u> Druhy programů (uživatelské, OS, speciální, výukové, antivirové, výukové, zábava na PC...) Grafické programy – rastrové a vektorové editory Internet, celosvětová síť Vývoj Internetu, celosvětová počítačová síť Využití Internetu, způsob získávání informací <u>Práce s PC a ochrana zdraví</u> Psychologická a sociální rizika práce s PC (omezené schopnosti komunikace, rizikové skupiny, násilí, pornografie), poč. hry) a pojmy z oblasti her (rozsah her, úroveň, proč lidé hry hrají, hodnocení her)	mediálních sdělení

Ročník: 7.

Počet hodin týdně: 1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Ovládá základní práci v tabulkovém editoru - Excel vytvoří a upraví tabulky s využitím funkcí součtů, průměrů, -řazení v tabulkovém editoru - statistické tabulky doplní o grafickou prezentaci dat	<u>Microsoft Excel</u> Tabulky a grafy – tabulka formát buňky (zarovnání, písmo, barva podkladu, formát čísel), Jednoduché výpočty –	

Vytvoří a upraví vektorové objekty v grafickém editoru (např.: Zoner Callisto) Vytvoří a upraví rastrové objekty v grafickém editoru (např.: Zoner Photo Studio, GIMP) - zpracuje dokument v grafickém editoru - zkombinuje v dokumentu rastrové a vektorové objekty Vytváří prezentace v programu pro tvorbu prezentací PowerPoint) vyhledá potřebné informace s užitím WWW vyhledávačů - odpovědně přistupuje k nevhodným obsahům na webových stránkách Porovná základní vlastnosti operačních systémů. - provádí základní operace v konfiguraci OS Orientuje se v základních parametrech PC Seznámí se s dalšími zařízeními a jejich využitím v ICT – scanner, digitální fotoaparát, kamera, dataprojektor.	součet, průměr grafy (prvky a oblasti grafu, typy grafů) Počítačová grafika Počítačová grafika – vektorové obrázky (obrys, výplň, velikost, rotace, uspořádání, zarovnání objektů, tvarování, překrývání - ZONER CALLISTO), Rastrová grafika – úpravy obrázků – velikost, redukce červených očí, klonovací razítko Vytvoření GIF animací Prezentace – PowerPoint Vytváření a publikování prezentací – základy práce se snímky, vlastnosti prezentací, vkládání objektů (text, grafika, diagramy), zásady pro zpracování počítačové prezentace ... POWER POINT Operační systémy Operační systémy – stručná historie (DOS a jeho nadstavby, Windows 3.1, W95, W98, W2000, OS/2, UNIX, ...), Průzkumník, Ovládací panely, ScanDisk, Defragmentace Hardware – orientovat se v základních parametrech PC (zastarávání PC, nabídky PC, trendy a novinky) Přídavná zařízení PC (scanner, digitální fotoaparát, kamera, dataprojektor)	MV- Tvorba mediálního sdělení MV-Práce v realizačním týmu. MV- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Uvědomuje si problémy spojené s autorskými právy, zásadami etiky, výhody registrace programů. Jmenuje výhody a nevýhody lokálních sítí - načrtne základní strukturu školní sítě Zná výhody, možnosti a využití sítě Internetu Je si vědom možnosti zneužití počítačových sítí pro šíření počítačových virů	<u>Paragrafy a počítače</u> Paragrafy a počítače – vznik programu a náklady spojené s jeho tvorbou, autorská práva, licence, multilicence, výhody registrovaného uživatele, výhody a kontrola užívání legálního softwaru ochrana před nelegálním kopírováním, základy počítačové etiky. Počítačové sítě Počítačové sítě - lokální sítě (základní druhy, jejich výhody a nevýhody, bezpečnost sítě),	MV – vnímání autora mediálních sdělení

Ročník: 8.

Počet hodin týdně: 1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Zná výhody OS Windows, orientuje se ve vývoji OS Windows, zná i další operační systémy Umí nakonfigurovat základní části PC. Zná některé další možnosti při práci s OS (plocha, koš, hledání souborů, zástupci..) Vytvoří prezentaci (s animacemi, doprovodným zvukem) na zvolené téma zaměřené na výpočetní techniku a software v programu pro tvorbu prezentací PowerPoint. Dokáže vytvořit tabulku s číselnými hodnotami a upravit její vzhled. S daty dokáže provést jednoduché operace.	Základní vlastnosti a výhody Windows, vývoj OS Ovládací panely, konfigurace Zástupci, plocha, koš, hledání souborů Prezentace, zpracování informací zpracování počítačové prezentace ... POWER POINT EXCEL Pojmy tabulka, buňka, sloupec, řada	MV- Tvorba mediálního sdělení MV-Práce v realizačním týmu. MV- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Dokáže vytvořit graf a dovede změnit vlastnosti grafu, druh grafu. Dovede použít základní funkce, vytvoří a použije vzorce v tabulce. Vytvořenou tabulku a graf dovede přenést do textového editoru Dovede použít pokročilejší dovednosti. Při vytváření textového dokumentu (použití odrážek, psaní do sloupců, textového pole, složitější struktura tabulek, vzhled stránek, okraje, odstavce, šablony...). Jmenuje výhody a nevýhody lokálních sítí - načrtne základní struktury sítí. Zná výhody, možnosti a využití sítě Internetu Je si vědom možnosti zneužití počítačových sítí pro šíření počítačových virů	Formát buňky Jednoduché vzorce (součet, násobení, rozdíl, dělení...) Vytvoření grafu z tabulky - připomenutí Absolutní a relativní odkazy vzorce (procenta a základní počet. operace), základní funkce Spolupráce s textovým editorem Pokročilá práce ve Wordu Odrážky a číslování Psaní do sloupců Tabulátory, zarážky Práce se šablonami Záhlaví a zápatí Textové pole, konec stránky, vkládání symbolů Rozdělení buňky, sloučení buněk v tabulce Vzhled stránky, okraje, styly, odstavce Hromadná korespondence Počítačové sítě Počítačové sítě - lokální sítě (základní druhy, jejich výhody a nevýhody, bezpečnost sítě), Celosvětové počítačové sítě - Internet	

Člověk a jeho svět

Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

- Vyučuje se ve 1. – 3. ročníku dvě hodiny týdně.
- Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.
- Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, záleží na charakteru učiva.
- Preferovanou formou výuky předmětu je vyučovací hodina - individuální nebo skupinová práce, pokusy a pozorování, soutěže, hry, kvízy, rozhovory a krátkodobé projekty.
- Žáci využívají při práci učebnice, encyklopedie, populárně naučnou a odbornou literaturu.
- V Prvouce budou realizována 2 průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj (ve 2. třídě) a
Multikulturní výchova - Kulturní diferenciaci (ve 3. třídě).
- Předmět je tvořen 6 tematickými oblastmi:
Místo, kde žijeme - poznávání třídy, školy a jejího okolí, poznávání obce, práce s buzolou a kompasem, dopravní výchova – „Chci být dobrým chodcem“
Lidé kolem nás - pojmenovávání nejbližších i vzdálenějších členů rodiny, pochopení rozdílů mezi lidmi, rozlišování vhodného a nevhodného chování, seznámení se základními právy a povinnostmi, s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy)
Lidé a čas - pochopení a orientace v čase - rok, měsíce, dny, hodiny, minuty, vteřiny; poznávání některých příběhů z minulosti obce
Rozmanitost přírody - popis a pochopení proměnlivosti přírody ve všech ročních obdobích, pochopení významu ochrany životního prostředí
Člověk a jeho zdraví - základní poznání člověka jako živé bytosti, poučení o nemocech a úrazech, o bezpečném chování a vzájemné pomoci v různých životních situacích, o nutnosti znát čísla tísňového volání, o základních hygienických a režimových návycích, o zdravém životním stylu a pitném režimu
Finanční gramotnost - svět financí – orientace v problematice peněz a cen a vedení k zodpovědnému spravování osobního účtu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- **Kompetence k řešení problémů:**
 - Učitel pomáhá prohlubovat u žáků samostatný přístup k objevům, řešením a závěrům.
 - Učitel upevňuje u žáků účelné rozhodování ohledně své bezpečnosti a zdraví a bezpečnosti a zdraví druhých.
- **Kompetence k učení:**
 - Učitel zapojuje do výuky metody, které podporují zvědavost u žáků.
 - Učitel pomáhá žákům získávat informace z různých druhů informačních materiálů, požaduje, aby žáci byli schopni posoudit věrohodnost zdroje.

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy
Učitel se snaží, aby žáci byli schopni porovnávat výsledky svých prací a prací druhých.

- **Kompetence komunikativní**

- Učitel podporuje žáky k tomu, aby se samostatně vyjadřovali.
- Učitel vede žáky k rozšiřování slovní zásoby u probíraných témat, k formování závěrů svých pozorování.

- **Kompetence sociální a personální**

- Žáci pracují ve skupině a učí se respektovat názory druhých a spolupracovat na řešení situací.
- Učitel vede žáky k toleranci sebe samého a druhých.
- Žáci jsou schopní v případě potřeby poskytnout pomoc sobě a druhým, nebo o pomoc
- Žák se dokáže pro sebe či druhého požádat.
- Žák upevňuje a poznává preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích
- správně zachovat při mimořádných událostech

- **Kompetence občanské**

- Učitel podporuje u žáků snahu ohleduplného chování k přírodě i lidským výtvorům.
- Učitel vede žáky k ochraně životního prostředí a k dodržování stanovených pravidel.

- **Kompetence pracovní**

- Učitel se snaží vypěstovat u žáků potřebu při všech činnostech dbát na svoji bezpečnost i bezpečnost druhých

Prvouka

Ročník: 1.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>

Zná bezpečnou cestu do školy a zpět Zná název školy Orientuje se ve škole Zná jméno třídní učitelky a ředitele školy Udržuje pořádek ve svých věcech, v aktovce a na pracovním místě Umí si připravit pomůcky do školy Uvede plnou adresu a ví, že je nevhodné ji sdělovat cizím lidem Rozlišuje vhodné a nevhodné chování ve škole i mimo školu Chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi Ví, jak je škola organizovaná - rozvrh hodin, přestávky, volné dny, prázdniny	Místo, kde žijeme: Cesta do školy Jsem školák Naše škola a třída	
Zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, bratr, děti, sestra, bratr mámy, teta apod.) Umí vyprávět o rodinných akcích a událostech a znázorňovat je kresbou	Lidé, kolem nás: Moje rodina Rodinná oslava	
Umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem a nedostatkům	Náš domov	
Orientuje se v čase - rok, měsíc, týden, den, hodina Vyjmenuje dny v týdnu Zná čtyři roční období a umí je charakterizovat Vyjmenuje měsíce jednotlivých ročních období Umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce Zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice	Lidé a čas: Orientace v čase podle hodin Kalendářní rok Vánoce, zvyky a tradice Velikonoce	
Uplatňuje základní hygienické a režimové návyky Zná základy zdravého životního stylu - výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim	Člověk a jeho zdraví: Hygiena a čistota Zdravý životní styl - potraviny a výživa	

apod. Umí pojmenovat části lidského těla podle skutečnosti a obrázku Zná názvy běžných onemocnění Ví, co dělat v případě úrazu Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Člověk – stavba těla Prevence nemocí a úrazů Číslo tísňového volání	

Ročník: 2.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Zná a dodržuje základní pravidla pro chodce Umí správně přecházet vozovku Zná základní dopravní značky Rozlišuje dopravní prostředky	Místo, kde žijeme: Pravidla silničního provozu Jak se chovám na silnici Jsem chodec Riziková místa a situace	OSV - Osobnostní rozvoj
Zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti Umí požádat o pomoc a poděkovat Zná vztahy rodina - příbuzní: sestřenice, bratranec apod.	Lidé kolem nás: Umíš se chovat?	
Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, vysvětlí nemožnost realizace všech chtěných výdajů: Pozná české mince, uvede příklad použití platební karty, odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu Zdůvodní, proč je nutné spořit a proč si peníze nepůjčovat.	Moje rodina Domov Finanční gramotnost: Oslava narozenin Rodinná oslava Příprava a nákup na oslavu Dárek a jeho cena	
Umí charakterizovat rozdělení rolí v rodině Pojmenuje základní povinnosti a úkoly členů rodiny Zná zaměstnání rodičů Umí vysvětlit, v čem spočívají určitá povolání (lékař, učitel) a umí vysvětlit v čem spočívá	Povinnosti členů rodiny Práce dospělých	

potřeba povolání Chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti Orientuje se v čase- kalendář, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty, vteřiny Zná významné budovy v obci a jejich označení- obecní úřad, policie, nemocnice, pošta, obchody apod. Popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích Chápe význam životního prostředí pro člověka Zná některé pěstované pokojové rostliny a chápe nutnost pravidelné péče o ně Zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny Rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté Poznává některé rostliny a živočichy z různých přírodních společenstev Rozlišuje druhy ovoce a zeleniny Zná a umí pojmenovat čtyřnohá zvířata Zná části čtyřnohých zvířat a ptáků Zná některé živočichy chované pro radost a chápe nutnost pravidelné péče o ně Zná některá volně žijící zvířata a ptáky Umí popsat svůj denní režim- práce a odpočinek Umí sestavit jednoduchý jídelníček z potravin podporujících zdraví Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci Odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná	Lidé a čas: Orientace v čase a časový řád Rok Měsíce Týden Hodiny Naše obec Rozmanitost přírody: Začíná podzim Životní prostředí Začíná zima Pokojové rostliny Začíná jaro Začíná léto Příroda v zimě Stromy na jaře Jehličnaté a listnaté stromy Podzim v zahradě, v sadu, na poli, v lese Sklizeň ovoce Rozmanitost přírody: Začíná léto Hospodářská zvířata Zvířata a rostliny na jaře Léto v lese, na louce, u rybníka, na poli Člověk a zdraví: Volný čas Zdravá strava Zásady opatrnosti Krizové situace- vhodná a nevhodná místa pro hru	

Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval své zdraví a zdraví jiných. Zná nejdůležitější telefonní čísla na záchrannou službu, policii a hasiče V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Pravidla silničního provozu Bezpečné chování Předcházení riziku Integrovaný záchranný systém Mimořádné události a rizika s nimi spojená – varovný signál, zkouška sirén, evakuace	

Ročník: 3.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Bezpečně se orientuje v nejbližším okolí svého bydliště a školy a rozlišuje nebezpečí v okolí Umí zhotovit jednoduchý plánec obce a orientuje se v něm Začlení svoji obec do příslušného kraje Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obce Pojmenuje nejdůležitější části obce muzeum, radnice, divadlo apod. Rozlišuje přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost Pojmenuje hlavní a vedlejší světové strany Seznámí se principem kompasu a buzoly Seznámí se s možností určovat světové strany podle přírodních úkazů Zná a umí pojmenovat základní části vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty Popíše základní rozdíly mezi lidmi a mezi lidmi a jinými živočichy	Místo, kde žijeme: Domov Krajina našeho domova Sídla v okolní krajině Chráněná krajinná oblast Procházka okolní krajinou Jsem cyklista Lidé kolem nás: Člověk mezi lidmi	MKV- Kulturní diferenciacce

Orientuje se v etapách průběhu lidského života a v lidských potřebách a životních projevech Zná základní údaje z historie a současnosti obce Pojmenuje některé kulturní a historické památky ve městě Uvede některé pověsti nebo báje vztahující se k obci a okolí Zná některé lidové a místní zvyky a tradice Zná významné osoby ve městě a rodáky svého města a okolí Umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek- barva, chuť, rozpustnost, hořlavost (i za použití jednoduchého pokusu) Rozezná přírodniny, suroviny a výrobky Rozpozná různé materiály a orientuje se v jejich výrobě a použití Užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem a teplotu v základních veličinách Vysvětlí význam vody, vzduchu a půdy pro život člověka Zná nejznámější chráněné a ohrožené živočichy Zná základní rozdělení živočichů- savci, ptáci, ryby Urcí některé typické znaky nejznámějších živočichů ve svém okolí Ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých živočichů Rozlišuje domácí a hospodářská zvířata Zná vybraná volně žijící zvířata v okolí Umí zařadit některé živočichy do příslušného přírodního společenstva	Lidé a čas: Moje rodina Památky na staré časy Z dávných dob Lidé a čas Rozmanitost přírody: Nejdůležitější látky a jejich vlastnosti Třídění látek Materiály Rozmanitost přírody: Pokusy Vzduch Voda Půda Chráněné a ohrožené druhy živočichů Znaky života živočichů Stavba těla běžně známých živočichů a funkce jednotlivých částí těla Živočichové ve volné přírodě	

Umí pojmenovat části těl rostlin Umí popsat životní potřeby a projevy života rostlin Pozná a pojmenuje vybrané druhy plodů a semen Vypěstuje samostatně nenáročnou rostlinu ze seménka nebo sazenice Zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny Vysvětlí rozdíl mezi dřevinami a bylinami Zná vybrané léčivé byliny Pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat Uvědomuje si význam ochrany životního prostředí Uplatňuje zásady ohleduplného a bezpečného chování v přírodě Orientuje se v základních odlišnostech člověka od ostatních živočichů. Zná základní stavbu lidského těla, základní funkce a projevy člověka Uplatňuje zásady zdravého životního stylu, vhodné skladby stravy a pitného režimu (s pomocí učitelů a rodičů)	Životní potřeby a projevy Části těla rostlin Pěstování vybraných druhů zeleniny a okrasných rostlin Poznávání a určování běžně známých rostlin a dřevin Léčivé byliny Houby Ochrana životního prostředí Prospěšné a škodlivé zásahy do přírody Člověk a jeho zdraví: Společné a odlišné znaky Lidské tělo- stavba a funkce Vhodná skladba stravy a pitný režim	OSV- Osobnostní rozvoj

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- předmět se vyučuje ve 4. a v 5. ročníku po jedné hodině týdně
- je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět
- je utvořen ze dvou tematických okruhů:

Rozmanitost přírody

- postavení planety Země ve sluneční soustavě, vliv pohybů Země na přírodu
- rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody, proměnlivost přírody během 4 ročních období
- životní podmínky
- rovnováha v přírodě, společenstva živých organismů, třídění organismů a vztahy mezi nimi
- ochrana přírody a životního prostředí, vliv člověka na přírodu, živelné pohromy a ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo - stavba a funkce, seznámení s vývojem od narození do dospělosti, potřebami, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy, vzájemná pomoc v různých životních situacích
- zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života, podstata zdraví i příčin jeho ohrožení, odpovědnost za zdraví své i jiných lidí jako důležité hodnotě v životě člověka, základní poučení o zdraví, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení, poskytování první pomoci,
- zdravá výživa
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti, rovněž i zdraví a bezpečnosti druhých,
- účelné chování při mimořádných událostech

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny 2 tematické okruhy průřezového tématu Enviromentální výchova: Ekosystémy a základní podmínky života.

Součástí výuky je exkurze do planetária v 5. ročníku.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, dle charakteru učiva i formou vycházek do terénu.

Preferovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina - frontální nebo skupinová práce, pokusy a pozorování, simulační hry, soutěže a kvízy, beseda, krátkodobé projekty.

Žáci využívají při práci učebnice, časopisy, populárně naučnou a odbornou literaturu, atlasy, encyklopedie, internetové připojení k počítači.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k řešení problému

- učitel předkládá žákům náměty k uvažování a řešení problémů souvisejících s ochranou přírody, se zdravím člověka
- učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací, jejich zpracování a používání

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům získávat poznatky z různých informačních zdrojů - časopisů, encyklopedií, populárně naučné a odborné literatury, internetu
- učitel zařazuje do výuky pokusy a pozorování přírodnin, umožní žákům pozorované jevy popsat, porovnat, ztvárnit vlastními vyjadřovacími prostředky

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k rozšiřování slovní zásoby v probíraných tématech, ke správnému a přesnému pojmenování pozorovaných skutečností, formulování závěrů svých pozorování, ověřování získaných dovedností v modelových situacích

Kompetence sociální a personální

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- žáci se učí spolupracovat s ostatními při řešení úkolů, zodpovědnosti za výsledky své práce
- učitel vede žáky k samostatnému jednání, respektování názorů a potřeb jiných lidí, ohleduplnému chování k druhému pohlaví

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě i lidským výtvorům, vede žáky k hledání možností aktivního uplatnění při ochraně přírody a životního prostředí
- učitel nabízí modelové situace k ověření dovedností o správném chování v situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti, i bezpečnosti jiných
- učitel podporuje žáka v poznávání, umožní žákovi zažít radost a úspěch z dosaženého výsledku

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k utváření správných pracovních návyků při plnění samostatných i společných úkolů
- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti
- učitel vede žáky k cílenému využívání informačních zdrojů

Přírodověda

Ročník: 4

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Vysvětlí na základě elementárních poznatků význam Slunce pro život na Zemi	<u>Rozmanitost přírody</u> Rozmanitost života rostlin a živočichů během čtyř ročních období	Environmentální výchova - Ekosystémy
Objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody	Živá a neživá příroda, životní podmínky: Voda, vzduch, světlo a teplo, půda	
Dokáže charakterizovat dané ekosystémy	Živá příroda od podzimu do zimy, od jara do léta: Ekosystém okolí lids. obydlí Ekosystém pole Ekosystém louka Ekosystém voda Ekosystém les Ekosystém park	
Pozná běžně se vyskytující živočichy, rostliny a houby v jednotlivých ekosystémech Dokáže je správně do ekosystémů zařadit Popíše stavbu těla u některých nejznámějších druhů živočichů a popíše části těla rostlin	Určování a zařazování živých organismů Stavba těla u známých druhů živočichů a rostlin	

Zná jejich způsob života, výživu, životní potřeby a projevy Založí jednoduchý pokus, naplánuje ho a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu Chápe nutnost zachování rovnováhy v přírodě, zdůvodní vzájemné vztahy mezi některými organizmy Chápe základní pravidla ochrany přírody a ohleduplného chování k ní Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě Rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí V modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit Uvědomuje si odpovědnost člověka za životní prostředí	Znaky života, životní potřeby a projevy, výživa Pokusy a pozorování živých a neživých přírodnin Rovnováha v přírodě- -potravní vazby rostlin, hub a živočichů, Vztahy mezi organizmy, přizpůsobivost organismů Člověk a příroda Chování člověka k přírodě a ochrana přírody-odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, Podíl člověka na stavu přírody a krajiny, Některé hospodářsky významné horniny a nerosty Zvětrávání Význam energetických surovin Vznik půdy a její význam Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená (požár, povodeň, vzdušný vír...) Modelové situace Živelné pohromy, ekologické katastrofy, likvidace odpadů	

Ročník: 5

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Uvědomuje si závislost živé přírody na příznivých životních podmínkách planety Země Uvede příklady přizpůsobení živých organismů podmínkám prostředí, kde žijí Samostatně vyhledává organizmy žijící v různých částech světa Nachází souvislosti mezi zásahy člověka do přírody a jejím konečným vzhledem Umí uvést příklady škodlivých i prospěšných zásahů člověka do přírody Navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce Uvědomuje si nutnost péče o zdravé životní prostředí pro rostliny a živočichy, a tím i pro člověka Popíše na příkladech význam energie pro život a nutnost šetření energií Zná zdroje elektrické energie Uvede příklady alternativních zdrojů elektrické energie Zná základní způsoby využití elektrické energie	<u>Jsme součástí přírody</u> Podmínky života na Zemi Vliv životních podmínek na rostliny a živočichy Podnebí a počasí, podnebné pásy Rozmanitost přírody v Evropě a ve světě (soutěže a kvízy) Nerosty a horniny, půda Nerostné suroviny Energetické suroviny Půda Podíl člověka na stavu přírody a krajiny Obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje Problémy, které nás trápí Ochrana přírody a životního prostředí, tvorba životního prostředí Pravidla chování v přírodě, v chráněném území, význam přírodních rezervací, národních parků, zoologických a botanických zahrad Ochrana přírodních zdrojů (ovzduší, vod, půdy) Člověk a technika Jednoduché stroje a jejich použití Člověk a energie Zdroje, výroba	Environm.výchova- Základní podmínky života

Zná zásady bezpečné práce s běžnými elektrickými spotřebiči Vysvětlí pojmy planeta, hvězda, družice Popíše pozici Země ve vesmíru Ukáže pohyby země na glóbu a vysvětlí důsledky těchto pohybů na život a rytmus života na Zemi Porovnává a třídí na základě pozorování konkrétní živé organismy do skupin podle společných znaků, svá určení umí zdůvodnit. Používá k tomu atlasy a jednoduché klíče Popíše charakteristické životní potřeby a projevy člověka Zná důležité orgány a jejich funkci Vyjmenuje jednotlivá vývojová stadia člověka a popíše jejich výrazné odlišnosti Orientuje se v otázkách vývoje dítěte před narozením a po narození Uvědomuje si význam rodiny, rozlišuje vztahy mezi lidmi (přátelství, láska, manželství, rodičovství, příbuzenství) Chová se ohleduplně k druhému pohlaví, zná bezpečné způsoby sexuálního chování mezi chlapci a dívkami v určitém věku Ošetří drobná poranění,	Osobní bezpečí Člověk a vesmír Sluneční soustava Postavení země Pohyby Země Střídání dne, noci, ročních období, (práce s glóbem) Exkurze do planetária Třídění organismů Práce s atlasy a klíči, pozorování a popisování organismů podle zadané osnovy <u>Člověk a jeho zdraví</u> Lidské tělo Postavení člověka mezi organismy- společné znaky a odlišnosti Stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby tělní soustavy smyslová ústrojí Období vývoje člověka pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou Základy lidské reprodukce Partnerství, manželství, rodičovství Základy sexuální výchovy-rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, plánované rodičovství Biologické a psychické změny v dospívání Etická stránka sexuality Nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví, (hepatitida, HIV/AIDS), Chráníme si zdraví Drobné úrazy a poranění,	

rozpozná život ohrožující zranění Zajistí lékařskou pomoc zná telefonní čísla tísňového volání a postup při volání Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou Dokáže plánovat svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na ostatní osoby Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví, v krizových situacích a v modelových situacích stimulujících mimořádné události (nutnost dodržování pokynů při evakuaci) Rozpozná možné nebezpečí ohrožující zdraví Ví, jak se chovat v případě osobního	zásady při poskytování první pomoci první pomoc při drobných poraněních prevence nemocí a úrazů, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku Péče o zdraví, zdravá výživa (vhodná skladba stravy, výběr a způsoby uchování potravin) denní režim pitný režim pohybový režim reklamní vlivy osobní, intimní a duševní hygiena hygiena odívání Návykové látky a zdraví Návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Prevence Krizové situace Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) Požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), Integrovaný záchranný systém Vhodná a nevhodná místa pro hru Bezpečné chování v rizikovém prostředí Modelové situace zaměřené	

ohrožení a při mimořádných událostech	na nácvik bezpečných způsobů chování v situacích ohrožující zdraví a mimořádných situacích, (silniční provoz, domov, škola aj.)	
Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) označování nebezpečných látek	
Předvede v modelových situacích jednoduché způsoby chování při setkání se s některou z krizových situací	Osobní bezpečí Modelové situace zaměřené na nácvik způsobů chování v různých krizových situacích (šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích) Pravidla telefonování na služby odborné pomoci	

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět

Předmět se vyučuje ve 4. a 5.roč. po dvou hodinách týdně

Vzdělávací obsah tvoří tři tematické okruhy:

1. Místo, kde žijeme

- domov, obec, místní krajina, minulost a současnost obce, praktické poznávání regionu, příroda a kultura
- okolní krajina, zemský povrch, vodstvo, nerostné suroviny, zemědělství, průmysl
- působení lidí na krajinu a životní prostředí
- regiony ČR
- orientace na mapách
- dopravní výchova, bezpečí

2. Lidé kolem nás

- soužití lidí, chování a jednání mezi lidmi (tolerance, solidarita, pomoc, úcta)
- všímání si krásy lidských výtvořů a podílení se na jejich uchování
- porozumění soudobému způsobu života s jeho přednostmi i problémy včetně situace ohrožení
- seznámení se základními právy a povinnostmi
- orientace ve světě financí, rozvoj finanční gramotnosti

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- ČR – demokratický stát, výchova budoucího občana demokratického státu,
- principy demokracie
- územní rozdělení ČR, regiony ČR
- globální problémy

3. Lidé a čas

- orientace v čase dějin, posloupnost událostí, porovnávání se současností
- snaha o vyvolání zájmu žáků o historii
- vyhledávání dat, informací z historie i současnosti
- dějiny naší vlasti od nejstaršího osídlení po současnost

Organizace výuky: žáci pracují ve třídě, mají možnost využít i výukové programy v počítačové učebně. Využívání různých forem práce s dostupnými vyučovacími pomůckami.

V oblasti finanční gramotnosti probíhá kooperace mezi vyučujícími předmětů společenských a vyučujícími matematiky.

Do vzdělávacího obsahu předmětu je začleněno průřezové téma Výchova demokratického občana – tematické okruhy Občanská společnost a škola, Formy participace občanů, dále průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – tematické okruhy Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k řešení problémů

- žáci dochází k řešení problémů na základě problémových situací, vlastních zkušeností, prožitků a znalostí.
- učitel předkládá žákům náměty k zamyšlení, k řešení problémů souvisejících s ochranou přírody, s rozvojem města (obce) a okolí
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel využívá různých forem práce (týmová, párová..)
- ve výuce využívá mezipředmětové vztahy
- učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací, k práci s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem apod.
- učitel učí rozlišovat přírodní a umělé prvky v okolní krajině

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k samostatnému pozorování a vyvozování závěrů, prezentaci svých výsledků.
- učitel žáky systematicky učí používat správné terminologie, symboliky, značek
- učitel se snaží, aby žáci naučené a osvojené poznatky dovedli používat v životě a tím viděli smysl svého učení
- učitel při výuce zařazuje metody podporující zvědavost

Kompetence komunikativní

- učitel podněcuje žáky k vnímání rozmanitosti krajiny a k její estetické hodnotě, k jejich ochraně

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- učitel vysvětluje žákům, jak využít časové údaje, rozlišit děj v minulosti, současnosti, budoucnosti.
- učitel vede žáky umět se vyjadřovat v logickém sledu, v dialogu, v diskusi
- učitel vštěpuje žákům zásadu vždy si ověřovat výsledky své práce
- učitel pomáhá žákům orientovat se v problematice peněz a cen a k odpovědnému zacházení s osobními financemi (kapesné, peněžitý dar)

Kompetence sociální a personální

- učením žák rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- **žáci jsou vedeni k týmové práci, rozvíjení kamarádských vztahů, respektování názorů druhých,**
- žáci se mohou zapojit (v 5. ročníku) do práce školního parlamentu, aby si ověřili systém demokracie
- žák odůvodní své názory, připustí svůj omyl

Kompetence občanské

- učitel seznamuje žáky s některými významnými osobnostmi města, země, s významnými kulturními a historickými památkami
- učitel objasňuje žákům základní principy lidského soužití
- žák si osvojuje povinnosti chodce a cyklisty

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k plánování úkolů, práce a zpětné kontrole
- učitel se zajímá o názory a zkušenosti žáků
- učitel organizuje besedy, exkurze vedoucí nejen k prohloubení učiva, ale výhledově i k utváření cesty k budoucímu povolání

Vlastivěda

Ročník: 4.

Počet hodin týdně: 2

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Umí najít na mapě MT a pozná své bydliště na plánu obce Najde na mapě řeky, rybníky, vrchy v okolí MT Popíše krajinu svého bydliště Umí správně vyhodnotit dopravní situaci podle pravidel silničního provozu bezchybně jako chodec a částečně jako cyklista Zná název kraje, krajského města Umí vyhledat ČR na mapě Evropy Orientuje se na mapě, umí ukázat na mapě světové strany Zná turistickou mapu a její značky Pracuje s turistickou mapou místní krajiny Rozumí její barevné grafice, značkám Řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, riziková místa a situace Umí vyhledat Prahu na mapě ČR Ví, že Praha je hlavním městem ČR Zná pověst o založení Prahy Zná významné politické kulturní a vzdělávací instituce Prahy, průmyslové podniky Umí najít a ukázat na mapě střední, západní, východní a severní Čechy, Moravu a Slezsko Charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy Vyhledá významná města, řeky, pohoří Seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech Zná významné historické	<u>Místo, kde žijeme</u> Obec, město, místní krajina části, poloha v krajině Minulost, současnost Riziková místa Dopravní situace ve městě Okolní krajina (místní oblast, region), Zemský povrch a jeho tvary Orientace, světové strany Regiony ČR Praha a vybrané oblasti ČR Výroba, služby obchod, rekreace Životní prostředí	

památky regionu Uvede atraktivní místa cestovního ruchu a střediska rekreace v regionu, v ČR Uvede významné chráněné oblasti Charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné dopravy a při akcích školy je uplatňuje Umí pojmenovat a ukázat na mapě sousední státy Zná jméno prezidenta a premiéra ČR Zná oficiální název ČR a správně ho napíše Pozná státní symboly Seznámí se s demokracií v ČR Vysvětlí význam globusu, mapy VÍ, k čemu slouží měřítko mapy Zná základní geografické značky, zná pojem nadmořská výška Umí ukázat na mapě a pojmenovat pohoří, vrchoviny, nížiny, vysvětlí rozdíl Zná nejvyšší horu ČR Pozná rozdíl mezi jezerem, rybníkem, přehradní nádrží Najde na mapě a pojmenuje důležité řeky, jezera, přehradní nádrže v ČR Zná pojmy povodí, rozvodí, úmoří Pozná rozdíl života na vesnici, ve městě Pozná vyšší bankovky Orientuje se v cenách dražšího zboží, dokáže spočítat peníze a správnost vrácení VÍ, jak pracuje obecní, městské zastupitelstvo v našem městě	Dopravní prostředky jako způsob přepravy k památkám Vhodné chování v dopravních prostředcích při rizikových situacích Naše vlast – domov, národ Státní symboly, státní zřízení a politický systém, samospráva Armáda ČR jako součást demokratického státu <u>Lidé kolem nás</u> Soužití lidí ve městě a na vesnici – mezilidské vztahy Vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné, používání peněz Soužití národů a národností	MKV- Lidské vztahy Výchova demokratického občana- Občanská společnost a škola, Formy participace občanů

(obci) Zná jméno starosty města (obce) Ví, k čemu jsou soudy Ví, že obyvatelstvo ČR tvoří Češi, Moravané, Slezané a početnější národ. Menšiny, které jsou si rovný Toleruje a uznává rozdíly mezi jednotlivci, umí obhájit své názory a připustit omyl Poznává významné národopisné oblasti ČR Poukáže na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce, města Zná významná místa a kulturní památky MT a regionu Zná a umí vyprávět některé region. pověsti Zná některé postavy ze Starých pověstí českých Zná významné osobnosti českých dějin (Cyril a Metoděj, Karel IV., Jan Hus, J. A. Komenský, Marie Terezie) Zná památná místa (Velehrad, Vyšehrad, Praha, Karlštejn, Bílá Hora) Zná pojmy Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové, Habsburkové a zařadí je do čas. Sledu událostí Popíše charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a rozdíly oproti dnešku	v zemi Právo a spravedlnost <u>Lidé a čas</u> Regionální památky a péče o ně, jejich ochrana Lidé a obory zkoumající minulost Báje, mýty, pověsti – minulost kraje, domova, vlasti Současnost a minulost v našem životě, proměny způsobu života Nejvýznamnější události, osobnosti naší minulosti Státní svátky a významné dny (5.7., 6.7.,28.9.)	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
dokáže s pomocí mapy charakterizovat zvláštnosti osídlení krajiny, přírody, hospodářství a kultury, významné zemědělské a průmyslové oblasti orientuje se na mapě, popíše polohu ČR v Evropě, umí ukázat na mapě státy EU, orientuje se na mapě polokoulí předává ostatním zkušenosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti a jiných zemích rozlišuje mezi plány a základními typy map zjišťuje základní údaje o přírodních podmínkách míst, kde žijí lidé na základě vlastních zkušeností vyjádří vztahy mezi lidmi dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v obci rozlišuje jednání a chování, která porušují lidská práva nebo demokratické principy dokáže ukázat na rozdíly ve společenském prostředí, rozdíly způsobu života ve středověku a dnes na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží porovná svá přání a potřeby s finančními možnostmi sestaví jednoduchý osobní rozpočet, umí objasnit, jak řešit situace, kdy jsou příjmy větší nebo menší než výdaje na příkladech objasní rizika	Místo, kde žijeme Regiony ČR – rozšíření učiva 4. ročníku vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod Evropa a svět cestování, sousední evropské státy a hlavní města, EU, práce s mapou Evropy a světa orientační seznámení s polohou světadílů a oceánů na Zemi mapy obecně zeměpisné a tematické- grafika, obsah, vysvětlivky Lidé kolem nás Soužití lidí mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, politické strany, církve, pomoc sociálně slabým Základní lidská práva a práva dětí Práva a povinnosti žáků školy. Protiprávní jednání a korupce Právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci Rozpočet domácnosti – příjmy a výdaje, hotovostní a bezhotovostní platby, úspory, půjčky Chování lidí principy demokracie, lidská práva, rizikové situace, rizikové chování, předcházení	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

půjčování peněz uveďte příklady základních příjmů a výdajů domácnosti v modelových rodinách pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy posoudí na ukázkách způsob života a práce předků na našem území využívá knihoven a muzeí jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik orientuje se v současném a minulém objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	konfliktům Kultura návštěvy kulturních zařízení Základní globální problémy nesnášenlivost mezi lidmi chování lidí – pravidla slušného chování, ohleduplné, etické zásady, zvládání vlastní emocionality Lidé a čas Orientace v čase a časový řád dějiny jako časový sled událostí, letopočet denní režim Regionální památky prohlídka muzea v Moravské Třebové návštěva knihovny, využití internetu Významné události našich dějin Národní obrození české země ve druhé polovině 19. století 1. světová válka a 2. světová válka Československá republika vznik České republiky Státní svátky a významné dny 1. leden 5. a 8. květen 28. říjen 17. listopad	

Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

pro jeho zapojení do života v demokratické společnosti. Výuka žáka směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu. Důležitou součástí této oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci, respektování lidských práv a svobod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Rozvíjení klíčových kompetencí

vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
 - odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
 - hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
 - utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
 - rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
 - vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
 - rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
 - účtě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
 - uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
 - získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
 - utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
 - orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k
- rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
 - rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
 - uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Dějepis

Vzdělávání žáků v dějepise jim otevírá pohled na hlavní období historického vývoje lidstva a vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současném světě.

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v šestém, sedmém a devátém ročníku dvě hodiny týdně, v osmém 1 hodinu týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke vzdělávání po stránce etické a estetické
- předkládáme různé druhy informací
- směřujeme žáky k samostatné práci
- umožňujeme orientovat se v historickém čase a umožňujeme chápat vývoj lidské společnosti

Kompetence k řešení problémů

- využíváme mezipředmětové vztahy
- vedeme žáky k zamyšlení nad vývojem světa ve 20. a 21. století a nad problémy, které bude v budoucnu řešit mladá generace

Kompetence komunikativní

- vytváříme se žáky synchronní přehled probíhajících událostí
- vedeme k pochopení kontinuity národních dějin

Kompetence sociální a personální

- vytváříme pozitivní vztahy v třídním kolektivu
- umožňujeme prezentaci referátů, samostatných prací

Kompetence občanské

- vedeme žáky k formování úcty ke kulturnímu dědictví lidstva
- směřujeme žáky k respektování a pochopení specifik pro současný multikulturní svět
- vedeme žáky k ochraně kulturních a historických památek
- předkládáme materiální a duchovní památky
- vytváříme morální a charakterové vlastnosti člověka

Kompetence pracovní

- nabízíme různé informační zdroje
- nabízíme historické zkušenosti pro nutnost člověka žít v míru
- vytváříme dovednosti pro další studium a život

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
- osvojí si práci s časovou přímkou - osvojí si základní periodizaci dějin - dokáže se orientovat v historickém čase a v historické mapě - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány - rozpozná vývojová stadia člověka - seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí - pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pochopí podmínky vzniku řemesel - pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu, pochopí význam zpracování kovu pro lidskou společnost - uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa ⇒ chápe kulturní rozmanitost světa, uvede příklady archeologických kultur na našem území - pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s podstatou	Pravěk Úvod do učiva Hlavní období historie Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny historický čas a prostor Hmotné a písemné prameny Archívy, muzea, galerie Australopiték Homo habilis Homo erectus Homo sapiens Sapiens sapiens Paleolit, mezolit Způsob života jednotlivých vývojových typů člověka • neolit, eneolit • způsob života a obživy • počátky řemesel Doba bronzová a železná Rozvoj řemesel a obchodu, způsob života, zánik rodové společnosti Člověk a lidská společnost v pravěku Keltové Germáni	

	Počátky Říma Život v Římě • království • republika • 1. a 2. triumvirát • principát • počátky křesťanství • římská kultura • rozpad římské říše • naše země v době římské Shrnutí Opakování učiva 6. ročníku	

Ročník: 7.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- osvojí si dělení středověku - popíše změnu evropské civilizace - seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu - charakterizuje první státní útvary - učí se chápat úlohu křesťanství a víry - uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu - seznámí se se státoprvnou úlohou panovnických dynastií - uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního - porovnává základní rysy kulturních oblastí - ilustruje postavení jednotlivých vrstev	<u>Středověk</u> <i>Raný středověk</i> • nový etnický obraz Evropy • byzantská, arabská a franská říše • první státní útvary na našem území, Sámova říše, Velká Morava • český stát v době knížecí • formování prvních státních celků v Evropě • boj mezi mocí světskou a církevní • kruciáty • románská kultura a životní styl raného středověku Shrnutí Vrcholný středověk • rozvoj řemesel a	VMEGS - Jsme Evropané

středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury - uvědomí si kontext evropského vývoje - učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance - osvojí si periodizaci novověku - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu – humanismus, renesance projevy v kultuře, myšlení a životě lidí poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí - demonstruje průběh zámořských objevů - seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli - chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus - učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok - posoudí třicetiletou válku	obchodu, vznik měst a jejich význam • český stát za vlády posledních Přemyslovců • nástup Lucemburků a vláda Karla IV. • gotická kultura v našich zemích a v Evropě • konflikt mezi Anglií a Francií, stoletá válka • kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách Pozdní středověk • doba poděbradská • doba jagellonská Shrnutí <u>Raný novověk</u> Počátky novověku Humanismus • objevné plavby, průběh a jejich společenské důsledky • náboženská reformace • počátky absolutních monarchií v Anglii a ve Francii, Svatá říše národa německého • český stát v předbělohorských poměrech • třicetiletá válka a její důsledky • občanská válka v Anglii Shrnutí Období od 2. poloviny 17. století do konce 18. století • upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce	VMEGS - Jsme Evropané

jako mocensko ideový konflikt - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti - osvojí si pojmy parlamentarismus - monarchie a konstituční - učí se rozpoznávat projevy barokní kultury - seznámí se se situací v českých zemích a vybraných evropských zemí po třicetileté válce	• baroko a životní styl • shrnutí	

Ročník: 8.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu - chápe kulturu, jazyk a náboženské obřady Romů - uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad společenských změn, dopad na životní prostředí	• rozvoj vzdělanosti v době osvícenství • dělení Polska • české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. • situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie • postavení Romů • boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických shrnutí Novověk od konce 18. století do roku 1914 • Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny • napoleonské války a jejich důsledky • průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury • průmyslová revoluce v našich zemích a Evropě • národní a osvobozeněcká hnutí v Evropě, pojem	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti - chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů - seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození, porovnává - uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností - uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran - chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) - seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků - uvede historický rozměr pojmu rasismus	vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj • utváření novodobého českého národa • rok 1848 v Evropě a v Čechách • postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. poloviny 19. století • základní rysy české politiky, její představitelé • procesy sjednocování v Německu a v Itálii • občanská válka v USA • imperialismus a kolonialismus • Rusko za posledních Romanovců • Nová asijská velmoc- Japonsko • 1. světová válka, průběh a důsledky • Češi za 1. světové války Shrnutí, opakování 8. roč.	

Ročník: 9.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek - učí se chápat okolnosti vzniku samostatného Československa, vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu,	• Vznik Československa hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy • mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech • počátky fašistického hnutí • světová hospodářská krize a její důsledky • první projevy fašistické agrese, vznik válečných	MuV - Etnický původ VMEGS - Jsme Evropané

totalitarismu a vypjatého nacionalismu - uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese - rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu - seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období druhé republiky, protektorátu - učí se účtět k odkazu domácího i zahraničního odboje - zaujme stanovisko k postavení Romů - učí se chápat poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události 1948 - chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím - seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech - učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti - učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa - uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých - seznámí se s vnitřní	ohnisek • kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války • cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky • Protektorát Čechy a Morava druhá světová válka • domácí a zahraniční odboj, holocaust, tábory • pro Romy, vyvražďování • mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa • poválečné Československo v letech 1945 – 1948 • únorový převrat 1948 bory Dějiny od poloviny 20. století do současnosti • postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu Sovětského svazu všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí • studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků • rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) • 50. a 60. léta • Léta uvolnění - Normalizace krize sovětského impéria a přestavba - obnova demokracie ve východní Evropě - “sametová“ revoluce - rozpad	MuV - Princip sociálního smíru a solidarity

situaci v naší republice (události r. 1968) - učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů - seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech - –vznik České republiky, ustavení demokratického režimu - hrozba terorismu - vliv médií na každodenní život a politické dění - ujasnění si začlenění České republiky do integračního procesu vstup do Evropské unie - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Československa, vznik České republiky - na přelomu tisíciletí - Technika, věda, kultura - ,vzdělávání, sport, zábava koncem 20.století - Shrnutí - Opakování 9.ročníku	

Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět občanská nauka vede žáky postupně k orientaci ve společenském životě. Žáci se seznamují s fungováním systému ve společnosti. Učí se vyjadřovat svůj názor na společenské dění. Cílem předmětu je postupně vést žáky k sebehodnocení a zařazovat sebe sama do života společnosti. Jedním z hlavních záměrů Ov je výchova k odpovědnosti a k tomu, že člověk je odpovědný za svůj život. Důraz je kladen i na výchovu k vlastenectví, vedeme však žáka k formování pozitivních postojů směrem k jiným národům, národnostním menšinám i rasám.

Předmět se zaměřuje i formování postojů směrem k handicapovaným lidem.

V Ov žáci pracují formou diskuse, týmové práce. Vytvářejí projekty, vyhledávají si materiály, sledují dění doma i ve světě, vytvářejí vlastní úvahy, vzájemně komunikují. Učí se vyjadřovat přesně své myšlenky.

Předmět je vyučován v 6. -9. ročník jednu hodinu týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Snažíme se, aby žáci získávali informace ze sdělovacích prostředků, třídili je, vyhodnocovali a porovnávali

- vedeme žáky, aby se orientovali v situacích z běžného života, učili se o nich mluvit
- chceme, aby hodnotili sami sebe i práci jiných

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémových situací, jsou jim nastiňovány
- jsou vedeni k týmové práci, aby tak mohli posoudit názory jiných a na základě toho formovat své řešení, měnit je nebo setrvalovat na svém
- Snažíme se, aby byli schopni kritizovat a utvářet si názor na sebe

Kompetence komunikativní

- zapojujeme žáky do řešení skupinových problémů
- podporujeme snahu naslouchat jiným naslouchat jiným,
- spolupracujeme s nimi na formulaci svého názoru před třídním kolektivem, případně formou příspěvků do časopisu nebo prostřednictvím nástěnky
- vedeme je komunikaci na potřebné úrovni

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k utváření dobrých mezilidských vztahů
- vedeme je k poznávání lidských hodnot každého člověka
- učíme je odmítat, ale v případě potřeby pomoci druhému – základy asertivního jednání
- žáci jsou vedeni k uvědomění si občanských povinností v dospělosti

Kompetence občanské

- učíme se orientovat se v legislativě ČR
- vedeme je k uvědomování morálních hodnot
- vedeme je k hodnocení společenských jevů
- chceme, aby vyjádřili svůj postoj k vlasti

Kompetence pracovní

- snažíme se, aby si každý žák vytvořil svůj názor na sebe samého s ohledem na volbu povolání
- ukládáme orientaci a práci s tiskem, Internetem
- dbáme na to, aby se žáci dovedli orientovat v informacích o možnosti studia, o pracovních příležitostech, o profesích, o požadavcích na trhu práce

Ročník: 6.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
-rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu -umí se orientovat v kalendáři -učí se vysvětlovat pranostiky -zná data vztahující se významným dnům ČR - uvědomuje si důležitost harmonických vztahů v rodině -dokáže si uvědomit svou roli v rodině -dokáže vysvětlit příbuzenské vztahy z hlediska pojmenování -umí pojmenovat důsledky rozpadu rodiny	Člověk ve společnosti Rok v jeho proměnách Kalendář Čas svátků Pranostiky Rodina Rodina a její funkce Rodokmen Podoby rodiny Zvyky a rituály v rodině Svatba Manželství, registrované partnerství Neúplná rodina Náhradní rodinná péče	OSV Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj

- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje - rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů -dokáže pojmenovat základní příjmy a výdaje v rodinném rozpočtu - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat dětem v nouzi - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - začíná si uvědomovat pojem slova domov – dům - chápe, jak on může přispět ke zkrášlování domova -seznámí se s osobnostmi, které proslavily vlast, vysvětlí pojem vlastenci - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - vysvětlí rozličnost vhodně a nevhodně tráveného času -umí pojmenovat účelné a	Adopce na dálku Rodinný rozpočet a moje role v něm Rodinný konflikt, jeho řešení Vzájemná komunikace Způsoby řešení konfliktů Domov Obec, obecní samospráva Žiji v kraji, krajská samospráva Žiji ve státě Národnost, státní občanství Osobnosti, které proslavily naši vlast Státní symboly Žiji v Evropě a ve světě Pravidla pomáhají žít spolu Lidská práva Porušování lidských práv Násilí na dětech Volný čas Negativní jevy v souvislosti s nesprávně využitým volným	MuV – Lidské vztahy MuV – Etnický původ

neúčelné aktivity, aktivní a pasivní odpočinek -začíná se orientovat v denním tisku -sbírá informace o regionálním dění	časem Pracujeme s informacemi průběžně	

Ročník: 7.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí - pojmenuje a charakterizuje období lidského života - charakterizuje své vlastnosti - učí se rozpoznat projevy schopností svých i druhých lidí - rozliší společenské skupiny, do kterých patří - zhodnotí důležitost společnosti pro svůj život - objasní nutnost pravidel pro život ve škole a ve společnosti - rozpozná projevy společensky vhodného a nevhodného chování - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace - uvědomuje si důsledky porušování pravidel pro sebe i své okolí - rozšíří si vědomosti o významných osobnostech české kultury, vědy a sportu - objasní rozdíl mezi hmotnou a duchovní kulturou - rozliší základní druhy umění - dokáže se vhodně chovat při kulturních událostech - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k	Člověk ve společnosti Kam patřím Období lidského života Člověk jako osobnost Žiji ve společnosti Společenské skupiny Řešení názorového střetu Povinná školní docházka Komunikace Pravidla chování Důsledky porušování pravidel Já a okolní svět Naši slavní předkové a současníci Kultura a umění Kultura v našem životě Masová kultura Masmédia	MeV Fungování a vliv médií na společnost MuV Princip sociálního smíru a solidarity EV Lidské aktivity a problémy životního

jejich ochrany, uveďte příklady - popíše funkci a formy peněz - učí se zacházet s penězi - uvědomuje si nutnost ochrany majetku kteréhokoli vlastníka - uvědomuje si škodlivost projevů vandalismu	hospodaření s hmotným majetkem Peníze, jejich funkce, formy peněz, způsob platby Hospodaření s penězi Rozpočet Druhy rozpočtu	

Ročník: 8.

Počet hodin týdně: 1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - vyloží znaky demokratického způsobu rozhodování - popíše způsoby nabytí a pozbytí státního občanství - objasní funkci Ústavy ČR - objasní práva a povinnosti občana ČR	Člověk, stát a právo Typy států Demokracie, princip voleb Politické strany	VDO Občan, občanská společnost a stát
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Jsme občané Ústava ČR Právo a morálka Právní vztahy a právní normy Účastníci právních vztahů Právní řád Právní odpovědi Formy smluv a práva vyplývajících z nich Orgány právní ochrany Protiprávní jednání, druhy provinění Význam právních předpisů v občanském životě Kriminalita dětí a mládeže Člověk ve společnosti Člověk, láska a manželství	OSV Morální rozvoj VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MuV Lidské vztahy

- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole - objasní pojem registrované partnerství, heterosexuality, homosexuality - popíše metody antikoncepce - charakterizuje instituci manželství - objasní proces vzniku lidského života - chápe problematiku náhradní rodinné péče - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - objasní pojmy schopnost, vůle - uvědomuje si nutnost citů ve svém životě - charakterizuje životní styl současné společnosti - zvládne jednoduché odmítací techniky - uvede příklady solidarity mezi lidmi - dokáže charakterizovat pojem konflikt, uvést a demonstrovat řešení konfliktů	Láska Metody antikoncepce Nebezpečí sexuálního života Manželství Založení rodiny, neshody, rozvod Vznik lidského života Náhradní rodinná péče Člověk jako jedinec Člověk jako osobnost Duševní vlastnosti osobnosti Potřeby, zájmy, hodnoty Já, moje pocity a emoce Já, moje smysly a paměť Já a životní styl Závislost Osobnosti naší země Člověk mezi lidmi Společenská skupina Vztahy mezi lidmi Chování v konfliktních situacích	MuV Lidské vztahy

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- pozná svoje zájmy, schopnosti a dovednosti - orientuje se v typech středních škol - ví, kde najde informace k volbě povolání - seznámí se s pravidly potřebnými k přijímacímu pohovoru - dokáže napsat strukturovaný životopis - ví, jak by měla vypadat pracovní smlouva - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - charakterizuje pojem národní hospodářství - ví, kdo provádí hospodářskou politiku státu - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního	Člověk jako jedinec Moje budoucnost Než se rozhodnu Volba povolání Volba střední školy Nástup do zaměstnání Pracovní smlouva Člověk, stát a hospodářství Finanční gramotnost Peníze Funkce peněz, forma peněz Měna Možnosti platby Hospodaření domácnosti, investice Trh výrobku a služeb Úspory, úvěry a úroky Banky Vybrané finanční produkty Projekt FG – témata: Hospodaření domácnosti Kupujeme auto Dovolená Nové bydlení Výhodné nakupování Zadlužování Národní hospodářství Tržní a plánovaná ekonomika Úroveň národního hospodářství Struktura národního hospodářství Ukazatelé národního hospodářství Hospodářská politika státu Státní rozpočet Daně	OSV Osobnostní rozvoj OSV – Sociální rozvoj

rozpočtu získávají občané - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - vysvětlí pojem daň - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru - formuje svůj názor na náboženství - orientuje se v hlavních světových náboženstvích - objasní pojem náboženská tolerance - charakterizuje pojmy extremismus, fanatismus - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a	Mezinárodní vztahy, globální svět Mezinárodní spolupráce Světové organizace Evropská integrace Evropská unie Globalizace Člověk ve společnosti Člověk a náboženství Náboženství a náboženská tolerance Judaismus Křesťanství Islám Hinduismus Budhismus Další náboženství a náboženská hnutí Extremismus a fanatismus	MuV Princip sociálního smíru a solidarity VMEGS Jsme Evropané VDO- Občan, občanská společnost a stát

extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		

Člověk a příroda

FYZIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda, zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Fyzika se vyučuje na druhém stupni od 6. do 9. ročníku.

Hodinové dotace:

6., 8. ročník – 2 hodiny týdně

7., 9. ročník – 1 hodina týdně

Další vědomosti mohou žáci získávat v nepovinných předmětech a kroužcích.

Vzdělávání ve fyzice směřuje k podpoře hledání a poznávání faktů a jejich vzájemných souvislostí. Vede také k rozvoji a upevnění dovedností objektivně pozorovat, popisovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy. V hodinách fyziky se žáci učí vytvářet a ověřovat hypotézy, zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie, podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a logického uvažování.

V hodinách fyziky se využívají **formy a metody práce** podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními i jinými pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů a odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty (laboratorní práce, ...)

Součástí vybavení učebny je **řád odborné učebny fyziky**, jehož dodržování je pro každého žáka závazné.

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy
Jak je psáno v úvodu, je fyzika součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**, proto některá probíraná témata úzce souvisí s ostatními předměty, které jsou do této oblasti zařazeny:

- **chemie:** jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- **přírodopis:** světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch)
- **zeměpis:** magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat
- rozvíjení dovedností a schopností
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky
- komunikace a kooperace, kritické čtení
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj
- vzájemné respektování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Ročník: 6.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- osvojuje si pravidla bezpečnosti v učebně fyziky, ve škole i mimo školu - rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles - rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly - změří sílu siloměrem - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší - správně používá pojem atom, molekula, iont - má představu o tom, z čeho se skládá atom	Seznámení s předmětem <u>Poučení o bezpečnosti</u> <u>Látka a těleso, vlastnosti látek</u> <u>Stavba látek</u> - Tělesa a látky - Vzájemné působení těles, síla - Měření síly - Gravitační síla. Gravitační pole - Složení látek. Atomy a molekuly - Neustálý neuspořádaný pohyb částic látky - Částicové složení pevných krystalických látek - Vlastnosti kapalin a plynů <u>Elektrické vlastnosti látek</u> - Model atomu. Atomy různých chemických prvků - Ionty - Elektrování těles při vzájemném dotyku	

- získá názornou představu o magnetickém poli – silové působení na magnetku - osvojí si význam feromagnetických látek a jejich praktického využití - pochopí indukční čáry jako geometrické znázornění silového působení magnetického pole - osvojí si poznatek, že Země se chová jako magnet a tudíž v jejím okolí je magnetické pole - ovládá značky a jednotky základních fyzikálních veličin - vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku - změří délku tělesa, výsledek umí zapsat a vyjádřit v různých jednotkách - změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a umí zapsat výsledek - získá dovednosti v použití odměrného válce a stanovení objemu daného tělesa - správně zapíše naměřené hodnoty - změří hmotnost pevných a kapalných těles na digitálních vahách a výsledek zapíše ve vhodných	- Elektrické pole <u>Magnetické vlastnosti látek</u> - Magnety přírodní a umělé - Póly magnetu - Magnetické pole - Magnetizace látky - Indukční čáry magnetického pole - Magnetické pole Země <u>Vlastnosti těles</u> <u>Měření fyzikálních veličin</u> <u>Měření délky pevného tělesa</u> - Porovnávání a měření - Jednotky délky, délková měřidla - Měření délky - Opakované měření délky <u>Měření objemu tělesa</u> - Jednotky objemu - Měření objemu kapalného tělesa - Měření objemu pevného tělesa <u>Měření hmotnosti tělesa</u>	

jednotkách - umí příslušné jednotky převádět - orientuje se v tabulce hustot látek (i v jejich chemické části) - osvojí si správné návyky při zápisu a výpočtu fyzikálních příkladů - určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa a výpočtem; s porozuměním používá vztah $\rho = m:V$, pracuje s tabulkami - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - odhadne a změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin - změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot - předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší - určí rozdíl teplot z naměřených hodnot teplot - změří změny teploty v závislosti na čase a zaznamená údaje do tabulky a grafu - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	- Hmotnost tělesa - Porovnávání hmotnosti těles - Jednotky hmotnosti - Měření hmotnosti pevného a kapalného tělesa <u>Hustota</u> - Hustota látky - Výpočet hustoty látky - Výpočet hmotnosti těles - Výpočet objemu těles <u>Měření času</u> - Jednotky času - Měření času <u>Měření teploty tělesa</u> - Změna objemu kapalného a plynného tělesa při zahřívání nebo při ochlazování - Změna délky kovové tyče při zahřívání nebo při ochlazování - Teploměr, jednotky teploty - Měření teploty tělesa - Změna teploty vzduchu v průběhu času	

- rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas - určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas - používá s porozuměním vztah $v=s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh - znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak	<u>Pohyb tělesa</u> - Klid a pohyb tělesa - Jak můžeme popsat pohyb - Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - Rychlost rovnoměrného pohybu - Dráha při rovnoměrném pohybu tělesa - Průměrná rychlost pohybu tělesa	

Ročník: 7

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- osvojuje si pravidla bezpečnosti v učebně fyziky, ve škole i mimo školu - rozeznává jednotlivé druhy sil - rozpozná, zda na dané těleso	<u>Poučení o bezpečnosti</u> <u>Opakování učiva ze 6. ročníku</u> <u>Síla</u> <u>Síla, skládání sil</u>	

působí síla - změří sílu siloměrem - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh - určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů - určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích - využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací	- Znázornění síly - Gravitační síla a hmotnost tělesa - Skládání dvou sil stejného a opačného směru - Rovnováha dvou sil - Těžiště tělesa <u>Posuvné účinky síly, pohybové zákony</u> - Zákon síly - Zákon setrvačnosti - Zákon vzájemného působení dvou těles <u>Otáčivé účinky síly</u> - Účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy, páka - Rovnovážná poloha páky - Užití páky v praxi	

- v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly - užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy, na niž síla působí - změří třecí sílu - užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu - navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh - objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci - porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže	- Kladky <u>Deformační účinky síly</u> - Tlaková síla, tlak - Tlak v praxi <u>Tření</u> - Třecí síla - Měření třecí síly - Význam třecí síly pro pohyb těles v denní i technické praxi <u>Mechanické vlastnosti kapalin a plynů</u> <u>Mechanické vlastnosti kapalin</u> - Opakování základních poznatků o kapalinách 6. ročníku - Tlak v kapalině - Hydraulická zařízení - Účinky gravitační síly Země na kapalinu - Hydrostatický tlak - Vztlaková síla působící na těleso v kapalině - Archimédův zákon - Potápění, plavání a	

předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině, předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní - vysvětlí vznik atmosférického tlaku - umí jednoduše vysvětlit změny atmosférického tlaku - zná význam tlaku pro předpověď počasí - jednoduše vysvětlí zákony pohybu těles v atmosféře - určí tlak plynu v uzavřené nádobě	vznášení se stejnorodého tělesa v kapalině - Plování nestejnorodých těles <u>Mechanické vlastnosti plynů</u> - Opakování základních poznatků o plynech 6. ročníku - Atmosféra Země, atmosférický tlak - Měření atmosférického tlaku - Změny atmosférického tlaku - Vztlková síla působící na těleso v atmosféře Země - Tlak plynu v uzavřené nádobě, manometr	

Ročník: 8

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
– osvojuje si pravidla bezpečnosti v učebně fyziky, ve škole i mimo školu - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná	<u>Poučení o bezpečnosti</u> <u>Opakování učiva ze 6. – 7. ročníku</u> <u>Práce, energie, teplo</u> <u>Práce, výkon</u> - Práce - Práce při zvedání tělesa kladkami - Výkon - Výpočet práce z výkonu a času - Účinnost	

- s porozuměním používá vztah $W=F \cdot s$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh - z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	<u>Pohybová a polohová energie</u> - Pohybová energie těles - Polohová energie těles - Vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa	
- vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) - dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství) - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<u>Vnitřní energie, teplo</u> - Složení látek - Proč se tělesa zahřívají při tření? - Změna teploty těles tepelnou výměnou - Teplo - Měrná tepelná kapacita látky - Měření tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně - Tepelná výměna prouděním - Tepelné záření - Využití energie slunečního záření	
- rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace,	<u>Změny skupenství látek</u> - Změny skupenství látky - Tání a tuhnutí - Vypařování - Var	

sublimace a desublimace) - určí skupenské teplo tání u některých látek - zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje - objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě - porozumí základním pojmům (atom a jeho složení, molekula, iont) - na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat - podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont - ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole - pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) - změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem - dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem	- Kapalnění - Pístové spalovací motory <u>Elektrické jevy</u> <u>Elektrický náboj, elektrické pole</u> - Elektroskop. Jednotka elektrického náboje - Vodič a izolant v elektrickém poli - Siločáry elektrického pole <u>Elektrický proud</u> - Elektrický proud - Měření elektrického proudu a napětí - Zdroje elektrického napětí - Ohmův zákon. Elektrický odpor - Závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče - Výsledný odpor rezistorů spojených v elektrickém obvodu za sebou a vedle sebe - Reostat - Elektrická práce a elektrická energie - Výkon elektrického proudu	

- používá s porozuměním Ohmův zákon ($I=U/R$) pro kovy v úlohách při řešení praktických problémů - pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se, jestliže se zvětšuje obsah jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben - správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu - volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí - odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů - rozliší pokusně vodič od izolantu - určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku - pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí - chápe odraz zvuku jako odraz zvukového rozruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny - využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří - zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet - rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje	<u>Zvukové jevy</u> - Zvukový rozruch - Šíření zvukového rozruchu prostředím - Tón, výška tónu - Ucho jako přijímač zvuku - Nucené chvění, rezonance - Odraz zvuku - Ochrana před nadměrným hlukem	

zvuku v jeho okolí - posoudí možnosti, omezení nepříznivého vlivu nadměrně hlasitého zvuku (hluky) na člověka a na životní prostředí - umí popsat problémy a navrhnout řešení (úměrné svému věku) při ochraně životního prostředí	Počasí kolem nás - Meteorologie - Atmosféra Země a její složení - Základní meteorologické jevy a jejich měření - Problémy znečišťování atmosféry	Průřezové téma – enviromentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Ročník:9

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
–osvojuje si pravidla bezpečnosti v učebně fyziky, ve škole i mimo školu - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce - rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu, umí tyto veličiny změřit - objasní vznik střídavého proudu - popíše funkci transformátoru	<u>Poučení o bezpečnosti</u> <u>Opakování učiva ze 6. - 8. ročníku</u> <u>Elektromagnetické jevy</u> - Magnetické pole cívky s proudem - Elektromagnet a jeho užití - Působení magnetického pole na cívku s proudem - Elektromotor - Elektromagnetická indukce <u>Střídavý proud</u> - Vznik střídavého proudu - Měření střídavého proudu a napětí - Transformátory - Rozvodná elektrická síť	

a jeho využití při přenosu elektrické energie - dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie - popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí - uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody - zapojí správně polovodičovou diodu rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními - rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla - rozliší mezi zdrojem světla a	<u>Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech</u> - Vedení elektrického proudu v kapalinách - Vedení elektrického proudu v plynech <u>Vedení elektrického proudu v polovodičích</u> - Jak lze měnit odpor polovodičů - Polovodiče typu N a P - Polovodičová dioda - Dioda jako usměrňovač - Další součástky s jedním přechodem PN <u>Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními</u> - Elektrické spotřebiče v domácnosti - Ochrana před úrazem elektrickým proudem - První pomoc při úrazu elektrickým proudem <u>Světelné jevy a jejich využití</u> <u>Přímočaré šíření světla</u>	

tělesem, které světlo pouze odráží - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu - vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle - pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi - najde pokusně ohnisko dutého zrcadla - rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně	- Světelné zdroje, šíření světla - Stín - Rychlost světla <u>Odraz světla, zobrazení zrcadly</u> – Odraz světla, zákon odrazu světla – Zobrazení zrcadly rovinnými i kulovými – Zrcadla v praxi <u>Lom světla</u> - Čočky - Optické vlastnosti oka - Lupa a mikroskop - Dalekohledy	

ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost - dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě - porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi - pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě - popíše Sluneční soustavu, má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách) - odliší planetu a hvězdu - popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety) - má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci - objasní střídání dne a noci, ročních období, vznik jednotlivých měsíčních fází, zatmění Slunce a Měsíce	<u>Země a vesmír</u> - Sluneční soustava - Naše Galaxie - Kosmonautika	

CHEMIE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět CHEMIE se vyučuje jako samostatný předmět 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání v chemii:

- učí žáky hledat souvislosti mezi novými poznatky a tím co znají z běžného života
- směřuje k rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využitím jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a vhodně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí využívat poznatky k rozvíjení občanské zodpovědnosti
- učí pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech způsobených chemickými látkami

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka
- praktická cvičení, laboratorní práce
- demonstrační pokusy
- využití audiovizuální techniky, počítačů- výukové programy, Internet
- práce ve skupinách

Práce ve skupinách a praktická cvičení jsou omezena možnostmi školy. Vždy je nutné dodržovat zásady bezpečnosti práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Nedílnou součástí učebny chemie je laboratorní řád, který je závazný pro žáky i učitele.

Předmět chemie patří do vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Propojení s ostatními předměty z této oblasti je výrazné (např. přírodopis – fotosyntéza, životní prostředí, mineralogie, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, částicové složení látek, fyzikální veličiny, jednotky, zeměpis – naleziště nerostných surovin, ekologie), ale chemie úzce souvisí i s matematikou (chemické výpočty).

Předmětem chemie prolínají **průřezová témata**:

- environmentální výchova
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni

- k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek,

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- jejich přeměn a podmínek, za jakých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- k formulování závěrů na základě pozorování a pokusů buď samostatně, nebo ve skupinách

Kompetence k řešení problémů

Žákům

- jsou předkládány problémové situace související s učivem chemie
- je dána možnost volit různé způsoby řešení a obhajovat svá rozhodnutí
- je zdůrazňována aplikace poznatků v praxi

Žáci

- jsou vedeni k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- jsou vedeni k nacházení příkladů chemických dějů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty

Kompetence komunikativní

Žáci

- jsou vedeni ke správnému používání chemických symbolů a značek
- jsou podněcováni k argumentaci
- dostávají úkoly, při kterých mohou navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- se učí věcně argumentovat
- se učí respektovat názory druhých

Kompetence občanské

Žáci

- respektují pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny, laboratorní řád
- dodržují pravidla slušného chování
- respektují názory ostatních
- chápou základní ekologické souvislosti a požadavky na kvalitní životní prostředí
- jsou vedeni k zodpovědnému chování v krizových situacích, k poskytnutí první pomoci

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k bezpečnému a účinnému používání vybavení a materiálů
- dostávají takové úkoly, aby byli schopni využívat poznatků v běžné praxi
- jsou vedeni k dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany zdraví a ochrany životního prostředí

Ročník: 8.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Určí vlastnosti látek Zná zásady bezpečnosti práce, zásady první pomoci Umí rozlišit směsi a chem. látky Umí rozlišit a pojmenovat jednotlivé směsi Zná pojem roztok (zředěný, koncentrovaný, nasycený, nenasycený) Vypočítá koncentraci roztoků Zná faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek Zná metody oddělování složek směsi – usazování, filtrace, destilace, krystalizace Dovede navrhnout postup oddělování složek směsi Umí vyjmenovat druhy vod a jejich využití Zná příklady znečišťování vod a prevenci Zná procentové složení vzduchu Umí vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny Ví co je inverze a smog Zná hlavní příčiny znečištění vzduch Zná pojmy atom a molekula, atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční vrstva, valenční elektron, protonové číslo Zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu Umí odvodit vznik kationtů a aniontů Zná princip uspořádání prvků v PSP Umí zařadit prvek do skupiny a periody PSP a naopak Zná znění a význam	Úvod do učiva chemie BOZP Látky a tělesa, vlastnosti látek Nebezpečné látky a přípravky Mimořádné události Význam chemie Historie chemie Směsi Rozdělení směsí – stejnorodé a různorodé Složení roztoků – výpočty, hmotnostní zlomek Oddělování složek směsí Voda Vzduch Složení látek a chemická vazba Atom, molekula, ionty Periodická soustava prvků	EV- Základní podmínky života

periodického zákona Zná pojmy – kovy, nekovy, polokovy Umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou Určí počet atomů ve vzorci Zná pojem elektronegativita Určí druh chemické vazby podle elektronegativity Značky a české názvy vybraných prvků Rozlišuje reaktanty a produkty Umí zapsat chemickou reakci chemickou rovnicí Zná zákon zachování hmotnosti Dokáže upravit jednoduché rovnice Zná faktory ovlivňující chem. reakci Umí vysvětlit pojem halogenid Zná pravidla názvosloví halogenidů Umí tvořit vzorec z názvu a naopak Zná význam a užití chloridu sodného Umí vysvětlit pojem oxid Zná pravidla názvosloví oxidů Umí tvořit vzorec z názvu a naopak Zná význam a užití oxidu uhličitého, uhelnatého, siřičitého, sírového, dusnatého, dusičitého, vápenatého Zná podstatu kyselých dešťů Zná pojmy kyselinotvorný a zásadotvorný oxid Orientuje se na stupnici pH Zná rozmezí pH kyselin a hydroxidů Zná pojem indikátor Umí vysvětlit pojem kyselina Zná pravidla názvosloví kyselin kyslíkatých a bezkyslíkatých	Chemické sloučeniny Chemická vazba Chemické prvky Chemické reakce Zákon zachování hmotnosti Chemické rovnice Dvoupřvkové sloučeniny Halogenidy Oxidy Kyseliny Rozdělení kyselin Názvosloví	

Umí tvořit vzorce a názvy Zná zásady bezpečné práce s kyselinami Zná princip ředění kyselin Zná vlastnosti a užití kyseliny chlorovodíkové, sírové, dusičné Umí vysvětlit pojem hydroxid Zná pravidla názvosloví hydroxidů Umí tvořit vzorce a názvy Zná principy bezpečné práce s hydroxidy Zná vlastnosti a užití hydroxidu sodného, draselného, vápenatého Zná princip neutralizace Zná příklady využití neutralizace v praxi Umí vysvětlit pojem sůl Zná pravidla názvosloví solí Umí tvořit vzorce a názvy Zná využití solí v praxi – hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec Zná princip výroby páleného a hašeného vápna Zná princip tvrdnutí malty	Hydroxidy Soli Neutralizace Názvosloví Průmyslová hnojiva	

Ročník: 9.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Zná pojem oxidace, redukce, redoxní reakce Zná princip výroby surového železa a oceli Zná princip koroze a ochrany před ní Umí vysvětlit elektrolýzu NaCl Zná princip galvanického článku Umí vysvětlit rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí Umí třídit paliva Zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie Zná způsoby hašení požáru, typy a užití hasicích přístrojů Zná vliv produktů spalování na životní prostředí Zná význam ropy, zemního	Redoxní reakce Energie	

plynu a uhlí, hlavní produkty jejich zpracování. Zná pojmy látkové množství, molární hmotnost, látková koncentrace Zvládá výpočty Zná pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku, uhlíkaté řetězce Umí vyjmenovat prvních osm uhlovodíků Zná pojmy alkan, alken, alkyn, aren Umí zapsat vzorce molekulové, strukturní, racionální Zná pojem derivát uhlovodíku, radikál, charakteristická skupina Zná významné halogenderiváty – teflon, freony Zná kyslíkaté deriváty Zná pojem alkohol Zná vzorec, význam, užití metanolu, etanolu, glycerolu Zná pojmy jednosytný a vícesytný alkohol Zná důsledky působení metanolu a etanolu na člověka Zná fenol Zná karbonylové sloučeniny a rozdělení na aldehydy a ketony Zná bezpečnost práce s nimi Zná karboxylové kyseliny- kyselinu mravenčí, octovou, aminokyseliny Zná pojem ester, esterifikace Zná pojem makromolekula, polymerace Zná rovnici a podmínky fotosyntézy Zná rozdělení sacharidů Zná podstatu diabetes Zná zdroje sacharidů Rozlišuje tuky podle původu, zná příklady z praxe Zná zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu	Chemické reakce Uhlovodíky Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty Alkoholy Fenoly Karbonylové sloučeniny Karboxylové kyseliny Estery Plasty Přírodní látky Sacharidy	

Zná princip ztužování tuků, princip výroby mýdla Umí vysvětlit rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí Zná zdroje bílkovin a význam ve výživě Zná význam DNA, RNA Zná význam enzymů, hormonů, vitamínů Zná zdroje vitamínů Zná zásady zdravé výživy Umí vysvětlit rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska vlastností a vlivu na životní prostředí Zná rozdělení plastů, běžně užívané zkratky plastů (PE, PP, PET, PAD, PES PAN, PVC, PS), jejich vlastnosti a užití Zná význam recyklace plastů Zná rizika chem. průmyslu Zná pojmy léčiva, drogy, pesticidy Zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání Zná význam průmyslových hnojiv	Tuky Bílkoviny Chemie ve společnosti Chemický průmysl Plasty a syntetická vlákna Návykové látky, léčiva Průmyslová hnojiva	EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

PŘÍRODOPIS

Charakteristika předmětu

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V 6., 7. a 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích

- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie : ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Lidské rasy (diskriminace menšin, rasismus)
- Ekologie, Přírodní krajiny
- Globální problémy lidstva

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů

- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s laboratorní technikou, mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Ročník: 6.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Popíše základní stavbu rostlinné buňky a objasní funkci jednotlivých organel, popíše základní projevy života, připraví jednoduchý preparát, zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, vybere pomůcky pro pozorování.	Rostlinná buňka a základní projevy života Mikroskop – preparáty, protokoly	
Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých rostlinných orgánů (pletiv) a vysvětlí jejich funkci a vztah pro rostlinné tělo	Pletiva a orgány rostlinného těla Význam jednotlivých částí těla rostlin	
Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Fotosyntéza, dýchání, růst a vývin rostlin	
Vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožování rostlin, objasní pohyby rostlin	Pohlavní a nepohlavní rozmnožování rostlin Pohyby rostlin	
Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Adaptace rostlin, vliv prostředí na utváření organismů	
Uvede příklady virů a bakterií	Význam, přenos, využití	

z běžného života, význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka, vysvětlí rozdíl mezi bakterií a virem Popíše buňku houby. Vysvětlí rozdíl mezi stopkovýtrusou a vřeckovýtrusou houbou, rozpozná naše jedlé a jedovaté houby a popíše jejich charakteristické znaky. Pozná nejznámější houby. Vyzná se v systému hub Vysvětlí různé způsoby výživy hub, jejich využití a význam pro člověka, výskyt v ekosystémech, vysvětlí rozdíl mezi parazitizmem a symbiózou. Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku, pozná terčovku, dutohlávku Zná význam řas, jejich rozdělení, výskyt v přírodě Dokáže rozlišit vyšší a nižší rostlinu. Pozná zástupce mechorostů, kaprad'orostů, výskyt v přírodě, popíše jejich charakteristické znaky, vysvětlí rozdíl mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami, rozezná jehličnany. Zná význam lesa a způsoby jeho ochrany, vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami Vysvětlí rozdíl mezi jednoděložnou a dvouděložnou rostlinou, rozlišuje základní systematické skupiny jednoděložných rostlin a určuje jejich zástupce pomocí klíčů a atlasů Rozlišuje základní systematické skupiny dvouděložných rostlin a určuje jejich zástupce pomocí klíčů a atlasů Zná významné zástupce	bakterií a virů Nemoci způsobené bakteriemi, viry. Vřeckovýtrusné a stopkovýtrusé houby Rozdělení stopkovýtrusých hub Práce s atlasem hub Základní členění z hlediska výživy hub První pomoc při otravě houbami Lišejníky, stavba, symbióza, výskyt Řasy Mechorosty a kaprad'orosty Nahosemenné a krytosemenné rostliny Jehličnany Ekosystém les Jednoděložné rostliny – charakteristické znaky, systém, výskyt v přírodě Dvouděložné rostliny – charakteristické znaky, systém, výskyt v přírodě, ekosystém louka	EV - Ekosystémy

jednotlivých čeledí a dokáže je rozřadit Vysvětlí význam lučních porostů Zná příklady a využití kulturních plodin pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin		

Ročník: 7.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin a živočichů, objasní funkci základních organel. Umí zpracovat protokol o cíli a výsledcích své experimentální práce. Umí poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři, dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí, vyhledá všechny podklady pro experimentální práci, umí vybrat vhodné pracovní postupy, přístroje pro měření Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a	Význam a zásady třídění organismů Struktura rostlinné a živočišné buňky Vyhledávání společných a odlišných znaků Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky. Praktické metody poznávání přírody Významní biologové a jejich objevy Význam a zásady třídění organismů Přehled základního	

nižších taxonomických jednotek Rozliší základní rozdíly mezi prvky, popíše stavbu těla trepky obecné, nemoci způsobené prvky Rozliší základní rozdíly mezi prvky a mnohobuněčnými živočichy, popíše stavbu těla nezmara obecného a způsob života žahavce Vysvětlí rozdíl mezi tasemnicí a motolicí, adaptace na parazitický způsob života. základní projevy života, přenos na člověka, stavba těla Vysvětlí způsob života škrkavky a roupa, prevenci proti jejich nákaze, přenos na člověka, stavbu těla. Vysvětlí stavbu těla hlemýžďe zahradního, jeho orgánové soustavy, výskyt, způsob života, na základě pozorování odliší mlže a plže, popíše stavbu těla chobotnice, škeble, rozdíly mezi suchozemskými a vodními měkkýši, chování Popíše stavbu těla žížaly obecné, vysvětlí parazitický způsob života pijavic Vysvětlí základní rozdíly mezi kroužkovci a členovci, na základě pozorování charakterizuje stavbu těla (funkci jednotlivých orgánů) křížáka, raka, včely medonosné, výskyt v přírodě, význam pro člověka. Rozlišuje základní systematické skupiny hmyzu a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů Vysvětlí a popíše základní	dělení rostlin a živočichů Prvoci – charakteristika a systém prvků Žahavci – charakteristika a zástupci žahavce Ploštěnci – charakteristika a rozdělení. Hlísti – charakteristika a rozdělení hlístů Měkkýši – charakteristika a systém měkkýšů Kroužkovci – charakteristika a zástupci kroužkovců Členovci – pavoukovci, korýši, hmyz Práce s atlasem hmyzu Přehled základního dělení hmyzu Poznává a zařazuje zástupce běžných druhů jednotlivých tříd hmyzu Strunatci – charakteristika,	

charakteristiku Strunatců, objasní základní vývojové znaky, jejich členění na nižší taxonomické jednotky, popíše orgánové soustavy. Vysvětlí a popíše na základě pozorování stavbu těla žraloka, způsob života, adaptace na život v moři. Rozlišuje základní druhy ryb, určuje jejich zástupce pomocí atlasů, umí popsat stavbu (kostru) těla kapra obecného, funkci jednotlivých částí těla. Poznává mořské druhy ryb. Rozpozná naše nejznámější druhy obojživelníků, popíše jejich stavbu těla, odvodí na základě pozorování jejich přizpůsobení vnějším podmínkám, funkci jednotlivých částí těla. Objasní důvod jejich ochrany v přírodě, výskyt v přírodě. Vysvětlí a popíše stavbu těla ještěrky obecné, rozliší základní skupiny plazů, charakterizuje jejich stavbu těla, přizpůsobení vnějším podmínkám, rozpozná naše nejznámější druhy plazů. Vyjmenuje naše chráněné druhy plazů, výskyt v přírodě Vysvětlí stavbu těla ptáků na základě pozorování kura domácího, přizpůsobení vnějším podmínkám, objasní stavbu pera, výskyt, funkci jednotlivých částí těla, chování, chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu. Poznává vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) – přizpůsobení prostředí zná zástupce tažných a přezimujících	systém strunatců – pláštěnci, bezlebeční, obratlovci Kruhoústí, paryby Ryby – charakteristika, systém Obojživelníci – bezocasí a ocasatí. Práce s atlasem obojživelníků Výskyt v přírodě Plazi Poznává a zařazuje zástupce jednotlivých tříd plazů Výskyt v přírodě Ptáci – charakteristika Poznává a zařazuje jednotlivé ptáky Práce s atlasem ptáků	

ptáků Vysvětlí stavbu těla savců, objasní jejich rozdělení, přizpůsobení vnějším podmínkám, výskyt, funkci jednotlivých částí těla, chování v přírodě, význam pro člověka, vyjmenuje chráněné druhy. Podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce Vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) Pozná vybrané zástupce zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému	Savci – charakteristika Práce s atlasem savců Poznává a zařazuje naše nejznámější savce	

Ročník: 8.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Vysvětlí rozdíl mezi naučeným a vrozeným chováním, pojem etologie, dorozumívání a sociální chování živočichů. Umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu Umí vysvětlit vývoj člověka, zná jednotlivé vývojové formy člověka Zná jednotlivé lidské rasy, výskyt na Zemi Zná stavbu a funkci jednotlivých tkání těla Zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb, umí pojmenovat kosti lidského těla, jejich stavbu.	Chování živočichů Vývoj člověka – primáti, polidštění Lidské rasy Tkáně Soustava opěrná, stavba kosti.	EV –Etnický původ

Popíše první pomoc při zlomeninách. Vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy svalových tkání, zná stavbu kosterního svalu, pojmenuje svaly lidského těla Umí popsat stavbu a složení krve, krevní skupiny, první pomoc při krvácení, srážení krve, funkce krve. Popíše stavbu srdce, vysvětlí funkci velkého a malého krevního oběhu, popíše rozdíl mezi tepnami, žilami, vlásečnicemi, Vysvětlí pojem krevní tlak, tep, funkci srdce, nemoci oběhové soustavy, zásady první pomoci. Umí popsat funkci a stavbu dýchací soustavy, přenos kyslíku v těle, popíše stavbu plic, zná příčiny nemoci dýchací soustavy, pojem vitální kapacita plic, prevenci a zásady první pomoci, umělé dýchání. Vyjmenuje onemocnění způsobená viry, bakteriemi, přenos, prevenci proti chorobám, rozdíl mezi viry a bakteriemi. Umí vysvětlit rozdíl mezi aktivní a pasivní imunitou, alergie, očkování, pojem imunita. Objasní význam zdravého způsobu života. Umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci Zná příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci. Vysvětlí hygienu stravování, základní vitamíny, jejich funkci a zásady	Soustava pohybová Krev – funkce, složení Oběhová soustava Dýchací soustava Nakažlivé nemoci, epidemie, imunita Prostředí a životní styl Trávicí soustava	

správné výživy Vysvětlí funkci a stavbu vylučovací soustavy, zná příčiny onemocnění vyluč. s., jejich prevence a zásady první pomoci. Zná význam a stavbu kůže Zná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci Zná stavbu nervové soustavy Umí popsat činnost nervové soustavy Umí popsat části mozku a jejich význam Zná příčiny nemocí nerv. s., jejich prevence a zásady první pomoci Zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí Zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci Zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu Umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy Vysvětlí způsob oplození Zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob. Popíše jednotlivé etapy života Zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka Zná návykové látky a jejich nebezpečí Vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady	Vylučovací soustava Kožní soustava Nervová soustava Smyslové orgány Žlázy s vnitřní sekrecí Vývin lidského jedince Genetika, dědičnost	

vlivu prostředí na utváření organismů Zná pojem gen. křížení, genové inženýrství		

Ročník: 9.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Vysvětlí teorii vzniku Země Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života, Objasní stavbu Země. Rozliší prvky souměrnosti krystalu, orientuje se ve stupnici tvrdosti, rozezná jednotlivé soustavy nerostů. Vyjmenuje základní fyzikální a chemické vlastnosti nerostů. Poznává rozdíl mezi horninou a nerostem, pojem krystal. Podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty, zná význam některých důležitých nerostů (руды), jejich výskyt v ČR. Rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku, vyjmenuje nejznámější horniny, jejich výskyt v ČR. Zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) Uvede konkrétní příklad vnitřních geol. dějů, vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě aktivní sopky, zemětřesení Uvede konkrétní příklad vnějších geol. dějů Popíše druhy zvětrávání Dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí (skalní města),	Země - vznik, stavba Mineralogie – nerost, hornina, krystal Třídění nerostů Petrologie - horniny Vnitřní geologické děje Vnější geologické děje	

vysvětlí působení ledovců, tekoucí vody a větru na krajinu. Vysvětlí vznik krasu - jeskyně, krápníky, výskyt v ČR Porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy Popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi Rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů Orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) Rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí. Uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce, vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitizmu a symbiózy. Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů Sleduje aktuální stav životního prostředí Chápe principy trvale udržitelného rozvoje Rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie orientuje se v globálních problémech biosféry Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi různých ekosystémů Charakterizuje mimořádné	Pedologie Vznik a vývoj života na Zemi Éry vývoje Země Ekologie Člověk a životní prostředí Podnebí a počasí ve vztahu k životu Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV- Ekosystémy EV – Vztah člověka k prostředí EV – Základní podmínky života

události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi		

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zeměpis jako vyučovací předmět plní v rámci základního vzdělávání mnoho funkcí. Za jednu z nejdůležitějších lze považovat funkci integrační. Zeměpis už ze své podstaty spojuje základní poznatky z řady přírodních i společenských věd, z techniky i oblasti kultury. Proto lze celkem snadno využít zeměpis jako vazbu na astronomii, geologii, klimatologii, hydrologii, fyziku, chemii, biologii a další disciplíny. V oblasti humánní pak na demografii, ekonomii, historii, v politickém zeměpisu na politologii. Komplexní zeměpisné poznávání reality napomáhá žákům postupně si vytvářet celkový postoj ke světu, názory na jeho vznik a vývoj, k chápání obecných kategorií (např. příčina, důsledek, část, celek, jedinečné, obecné,...). V řadě geografických disciplín se využívá matematických a statistických metod. Samozřejmostí je úzká vazba na kartografii. Mezipředmětové vztahy nalezneme i k českému jazyku, občanské výchově.

Vyučovací předmět **Zeměpis** napomáhá k plnění obecných vzdělávacích cílů uváděných v Národním programu rozvoje vzdělávání v České republice (Bílá kniha), patří do vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**.

Je vyučován jako samostatný předmět **v 6., 7., 8. ročníku 2 hodiny týdně, v 9. ročníku pak s hodinovou týdenní dotací.**

Vzdělávání v zeměpise směřuje k:

- vyváženosti poznatkového základu, rozvoje kompetencí, osvojování postojů a hodnot
- provázanosti mezi cíli, obsahem vzdělávání a klíčovými kompetencemi
- nové orientaci vzdělávání - naučit se poznávat, zvládnout metody, jak se učit, jak využívat nové informační technologie, jak se naučit geografické informace zpracovávat, měnit je ve znalosti a aplikovat v praktickém životě
- umění orientovat se v různých situacích, adekvátně na ně reagovat, schopnosti řešit problémy na základě vlastního úsudku, ale v souladu s morálními normami
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlasti i regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvarů, ochraně životního prostředí
- učení se žít společně - umět pracovat samostatně i v týmech, respektovat odlišné názory, otevřeně diskutovat, chápat vzájemnou závislost
- rozvoji logického myšlení

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projektové úkoly

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k řešení problému

- Výuka probíhá systémem řešení problémových situací na základě geografických znalostí a žakových poznatků z běžného života (cestování, četba, televize...)
- Vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách při řešení úkolů, sestavování referátů a při přípravě geografických projektů.
- Při vyvozování nových pojmů a souvislostí mezi nimi, dbáme na to, aby k závěrům dospěli žáci sami nebo s pomocí učitele.
- Při získávání geografických informací využíváme i poznatky z ostatních předmětů.

Kompetence k učení

- Snažíme se, aby žáci získané informace dovedli analyzovat, porovnávat, vyvozovat z nich závěry a vhodnou formou je prezentovat.
- Žáky vhodnou motivací zapojujeme do vzdělávacího procesu.
- Chceme, aby každý žák v běžném životě použil to, co se naučil.
- Naším cílem je, aby žák pochopil smysl a cíl svého učení, k získávání nových geografických poznatků přistupoval pozitivně po celý život.
- Je třeba učit žáky takovým znalostem a dovednostem, které uplatní v životě, oprostít se od pasivního memorování encyklopedických údajů.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování v logickém sledu v ústním i písemném projevu.
- Vést žáky k naslouchání a respektování názorů druhých a ke schopnosti obhájit své názory.

Kompetence sociální a personální

- Klást důraz na upevňování dobrých mezilidských vztahů tak, aby žák v případě potřeby poskytl pomoc nebo o ni požádal, aby odmítal vše, co narušuje dobré vztahy
- mezi žáky, netolerovat nesnášenlivost, rasismus, etnické, náboženské a jiné rozdíly.
- Vést žáky ke spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel a ke vzájemnému respektování se.

Kompetence občanské

- Seznamovat žáky se základními principy občanského soužití v různých zemích světa a s jejich důsledky na život obyvatel.
- Podporovat prvky vlastenectví (kladný vztah k přírodním a kulturním hodnotám ČR).
- Vést žáky k chápání globálních problémů lidstva (životní prostředí, migrace, výživa obyvatel, energetické zdroje, válečné konflikty...)
- Vést žáky k samostatnému rozhodování, k odpovědnosti za svá rozhodnutí a jednání na základě společenských norem.

Kompetence pracovní

- Výuka je vedena tak, aby žáci využili získané vědomosti při volbě dalšího studia a byli schopni se uplatnit v životě.
- Při výuce používáme různé informační zdroje, pracujeme s tabulkami, mapami, encyklopediemi, atlasy, internetem, výukovými programy.
- Připravujeme pro žáky exkurze, návštěvy muzeí, planetária aj.

Zeměpis

Ročník: 6.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Přírodní obraz Země - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnání vlastností Země a ostatních planet sluneční soustavy - zhodnotí důsledky pohybů Země a jejich vliv na život lidí a organismů - vysvětlí pojmy: měsíce, planeta, hvězda, meteorická tělesa, komety, Galaxie, astronomické jednotky - dokáže rozlišit a porovnat složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemné souvislosti a odlišnosti - objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů, vzniku pohoří, působení exogenních a endogenních činitelů - objasní vliv lidské činnosti - vysvětlí pojmy: podnebí, počasí, meteorologické prvky, oběh vzduchu v atmosféře, podnebné pásy, počasí v místě bydliště, vliv na život lidí v různých regionech světa - má představu o rozložení vody na Zemi, vysvětlí pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtoké oblasti, jezera, umělé vodní nádrže, ochrana zdrojů pitné vody, člověk a voda - má představu o vzniku, složení, významu a využití půdy, používá pojmy: mateční hornina, půdní typy a druhy, humus, eroze, zemědělská půda a její ochrana - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - používá pojmy: tropický	Země jako vesmírné těleso - tvar a velikost Země - Sluneční soustava - střídání dne a noci, ročních období, časová pásma, polární den a noc - vesmír Krajinná sféra Země a její složky - litosféra - atmosféra - hydrosféra - pedosféra - biosféra	EV - Ekosystémy

deštný les, savana, step, poušť, lesy, polární oblast, sukulent, vysvětlí jejich lokalizaci, jejich význam a využití, důležitost ochrany přírody Geografické informace, zdroje dat, kartografie, topografie - vyhledává a využívá geogr. informací z různých zdrojů - používá základní geogr., topogr., a kartografickou terminologii - dovede pracovat s buzolou a mapou	- mapa, globus, atlas, plány, statistická data, encyklopedie, internet, aj. - zeměpisná síť, měřítko mapy, polohopis a výškopis, mapový klíč, geografická poloha - orientace map, určování světových stran	

Ročník: 7.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Regiony světa - lokalizuje na mapě světadíly, oceány, makroregiony podle zvolených kritérií, určuje hlavní znaky - rozlišuje základní přírodní, hospodářské a společenské atributy jedn. regionů - stručně charakterizuje nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí - vyhledává hlavní soustředění těžby surovin, hospodářských činností, porovnává jejich sektorové struktury v souvislosti s přírodními poměry - určuje a zdůvodňuje soustředění osídlení - posuzuje životní styl, zvyky, vzdělanost obyvatel modelových států a regionů - stručně charakterizuje vybrané státy - vyhledává nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu - má představu o politické situaci, změnách, aj. v jednotlivých regionech světa - na mapě vyhledá a ukáže významné geografické pojmy	Zeměpis světadílů - <u>Amerika</u> - <u>Asie</u> - <u>Antarktis</u> - <u>Afrika</u> - <u>Austrálie a Oceánie</u> - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, biota, suroviny, hospodářství, obyvatelstvo - vybrané státy - u všech světadílů přírodní a socioekonomická sféra	

Počet hodin týdně: 1

Česká republika - charakterizuje místní region - z hlediska historie, přírodních poměrů, hospodářství, osídlení, kultury, cestovního ruchu, středisek - pracuje s jízdními řády, využívá k vyhledávání spojů internet - porovnává společenské a hospodářské prostředí - posuzuje prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst počtu obyvatel (příčiny a důsledky) - vysvětluje souvislosti sídel s přírodními podmínkami, funkce sídel, lokalizuje vybraná sídla na mapách - posuzuje migraci a její důsledky - popisuje rozmístění lidských ras, národů, náboženství, jazyků - vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele pomocí tematických map, internetu - porovnává státy, podle státního zřízení, formy vlády, míry demokracie, životní úrovně, vzdělanosti aj. - lokalizuje aktuální politické, národnostní a náboženské konflikty ve světě - rozlišuje integrace států světa - hodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství - lokalizuje hlavní surovinové a energetické zdroje a energie budoucnosti - vymezuje kritéria pro hodnocení vyspělosti státu - hodnotí zahraniční obchod - lokalizuje vybrané regiony z hlediska cestovního ruchu v souvislosti s hospodářstvím	Česká republika - místní region - turistická mapa Praktický zeměpis Obyvatelstvo na Zemi - struktura a dynamika - sídla - migrace - politický zeměpis - hospodářské poměry současného světa	MKV - Princip sociálního smíru a solidarity

Životní prostředí - rozlišuje znaky a funkce přírodních a kulturních krajin - posuzuje vztahy mezi lidskou společností a životním prostředím - chápe význam ochrany životního prostředí - používá ekologické pojmy - navrhuje řešení ekol. problémů Terénní geografická výuka - zvládne základy topografie a orientace v terénu - vytvoří jednoduchý plánec území, náčrtek pochodové osy - využije mapy, průvodce, internet aj. pro přípravu výletů - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě v krajině - uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Globální problémy lidstva - krajina a životní prostředí - společenské a hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí - pohyb podle mapy a buzoly - zeměpis v praxi - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	EV - Vztah člověka k prostředí EV - Základní podmínky života Poznámka: výstupy budou naplněny v rámci branného dne

Umění a kultura

Hudební výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Žáci se v hodinách **Hudební výchova** seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a jazykem hudebního umění. Učí se s nimi tvořivě pracovat a užívat je jako prostředky sebevyjádření a komunikace s ostatními. Seznamují se s vybranými uměleckými díly a učí se je chápat a prožívat.

Hudební výchova se realizuje prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností. Vede k aktivnímu zpěvu a vnímání hudby. Tyto činnosti jsou vzájemně propojeny a doplňují se tak, aby vedly k rozvoji hudebnosti žáka a tím přispěly k celkovému vývoji osobnosti. Navíc dávají žákům prostor k individuálnímu praktickému projevu.

Hudební dovednosti, kterými chceme žáka obohatit, jsou zpěv, rytmus, intonace, instrumentální doprovod, hudebně pohybové vyjádření, poslech, improvizace.

1. Vokální činnosti – práce s hlasem (umět zpívat hlavovým tónem),

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- kultivovanost pěveckého a mluvního projevu, správné pěvecké návyky
- intonace, hudební rytmus, vícehlas

2. Instrumentální činnosti – hra na jednoduché hudební nástroje (Orffův instrumentář, flétny)

- využití k doprovodům písně, skladby

3. Hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem

4. Poslechové činnosti – vnímání znějící hudby a prožitek z ní

- poznání hudby různých žánrových stylů současnosti a minulosti
- seznámení s nejvýznamnějšími českými a světovými hudebními skladateli, pochopení různorodé kultury různých národů a národností

Předmět hudební výchova se vyučuje ve všech ročnících 1 hodinu týdně.

Hudební dovednosti jsou osvojovány v hodinách hudební výchovy, při návštěvách výchovných koncertů a také individuálně v mimoškolních i mimoškolních aktivitách. V

1.období (1. – 3. ročník) je pak osvojování hudebních dovedností zařazováno v rámci relaxace do všech vyučovacích předmětů a poslechová a hudebně pohybová činnost je žákům umožňována i o přestávkách.

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k používání hudebních termínů, k vyhledávání a k propojování získaných znalostí do souvislostí
- učitel vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací, k používání odborné terminologie, k využití vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů, k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi, stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni k samostatnému a kritickému přemýšlení, k hledání spojitosti s vlastní hudební zkušeností , žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- učitel vede žáky k správným způsobům řešení problémů, s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k práci ve skupině, aby dokázali vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájili a tolerovali názor druhých
- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat, zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- žáci jsou vedeni k práci v týmu, k respektování názorů jiných, učí se respektovat pravidla
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k aktivnímu zapojení do kulturního dění, aby si vážili našich kulturních tradic
- učitel vytváří prostor pro žáky, aby respektovali společenské dění,
- vede žáky, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, vytváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem
- učitel vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Hudební výchova

Ročník: 1. – 3.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Vokální činnosti Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase Zvládne opěrné písně pro 1.- 5.stupeň První pokusy o vícehlas Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty Improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem Orientuje se v jednoduchém zápisu skladby Instrumentální činnosti Využívá jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře Hudebně pohybové činnosti Reaguje pohybem na znějící hudbu Pohybem vyjádří metrum tempo,	Vokální činnosti - rozvoj hlavového tónu - správné dýchání, výslovnost - rozšíření hlas. rozsahu (c1 –d2) - kánon - hlasová hygiena - hudební hry (deklamace, říkadla, hra na ozvěnu, otázka -odpověď) - hra na tělo (tleskání, luskání, dupání) - vytleská takt 2/4, 3/4 - notová osnova, houslový klíč, takt 2/4, 3/4 - nota čtvrt'ová, osminová, půlová pomlky Instrumentální činnosti - hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod hudby - taktování 2/4 a 3/4 taktů - hra na tělo	

dynamiku, směr melodie		
Poslechové činnosti Rozlišuje jednotlivé kvality tónů Rozpozná ve znějící hudbě změny tempa a dynamiky Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje Odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Poslechové činnosti - vlastnosti tónů (délka, síla, barva, výška) - zvuk – tón, souzvuk, akord - hudební nástroje - hudební styly (hudba taneční, pochodová, ukolébavka) - hudební žánry (hudba vážná, lidová, umělá)	

Ročník: 4. – 5.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Výstupy Vokální činnosti Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, vícehlase v dur i moll tóninách Při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti Volný nástup 1.-6. a 8. stupeň Rytmizuje a melodizuje texty Improvizace Intonace Orientuje se v zápisu písně, jednoduché skladby a podle svých individuálních schopností je realizuje Zná základní hudební pojmy,názvosloví Instrumentální činnosti Dovede doprovodit jednoduchou skladbu nebo píseň jednoduché melodie rytmem na hudební nástroj Orffova instrumentáře Rytmizace a melodizace,hudební improvizace Dle svých možností zahraje jednoduché předehry,mezihry a dohry	Učivo Vokální činnosti - rozvoj hlavového tónu - pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání,výslovnost) - nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena - rozšíření hlas. rozsahu h1-e2 - dvojhlas,kánon - intonace - opěrné písně pro 1.-6. a 8.stupeň hymna ČR - hudební rytmus (2/4,3/4,4/4) - použití opěrných písní, volné nástupy - hudební hry (otázka-odpověď) jednoduché melodie - nota jako grafický znak pro tón, notový zápis - zachycení melodie pomocí jednoduchého notového zápisu - zápis rytmu jednoduché písně - notový zápis jako opora při zvládnutí písně Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře, zobcové flétny, keyboard - reprodukce motivů, témat - tvorba předeher,meziher,	

Rozpozná hudební nástroje, dovede je rozdělit do skupin Hudebně pohybové činnosti Vytváří hudebně pohybovou improvizaci S využitím tanečních kroků dokáže ztvárnit hudbu pohybem	dohr na základě melodie písně - rytmický doprovod (těžká doba, ostinato) - jednoduchá písňová forma a-b, a-b-a, rondo, variace Hudebně pohybové činnosti - 2/4, 3/4, 4/4 takt - jednoduché lidové tance - taneční hry se zpěvy - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny - pantomima jako pohybové vyjádření hudby - pamětné uchování pohybů prováděných při tanci a hrách - reprodukce pohybů	

Ročník: 6.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- Rozpozná na základě individuálních schopností přednosti i nedostatky vlastního zpěvu i zpěvu ostatních. - Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu. - Rozlišit skladbu vokální a instrumentální - Umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu. - Charakterizuje hudbu jednotlivých slohů stylů a žánrů, - Seznámí se s vybranými skladbami - Dokáže podle svých	<u>Vokální činnosti</u> Informační cvičení → vzestupná a sestupná řada tónů, informace stupnic dur. Nácvik písní (vánoční koledy, Proč bychom se netěšili, Ukolébavka pro dcerku, Muzikanti, co děláte, Severní vítr, Zlaté Střevíčky) - Práce s notovým zápisem. - Říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně. - Rytmické hádanky <u>Poslechové činnosti</u> - Poznávání hudebních nástrojů – rozdělení do skupin. - Píseň lidová, umělá. - Vokální a instrumentální skladba. – Muzikál - Opera, opereta. - období baroko a G.F.Händel- - poslech skladeb	<u>MV – Vnímání autora mediálních sdělení</u>

individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky zpívat v jednohlase, popř. dvojhlas -Orientuje se v proudu znějící hudby,vnímá melodii,harmonickou i formální strukturu skladby,prožívá vztahy mezi tóny - Rozpozná na základě individuálních schopností přednosti i nedostatky vlastního zpěvu i zpěvu ostatních. - Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu -Správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje. -Má rytmické cítění a rytmickou paměť -Dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry. - Sluchem rozliší zvuk vybarvených hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat. - <u>Pohybem</u> vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus, -takt dvoučtvrt'ový , tříčtvrt'ový - Dokáže <u>pohybem</u> vyjádřit obsah písně	-J.S.Bach - období <u>klasicismu</u> (symfonie, opera, koncert) – J.Hayden - W.A.Mozart - L. van Beethoven - Období <u>romantismu</u> - B.Smetana - A.Dvořák <u>Instrumentální činnosti</u> - Reprodukce známých písní důrazem na první a druhou dobu taktu (Marnivá sestřenice,Tři kříže, Tráva neroste, Běží voda , běží, Malé kotě, Kočka na okně) - Rytmické hádanky, ozvěny, rytmická hra na tělo - Rytmické hudební formy: – pochod, polka <u>Hudebně pohybové činnosti</u> -Pochod, polka , valčík, - hra na dirigenta a orchestr - dramatizace písní .	<u>MV – Vnímání autora mediálních sdělení</u>

Ročník: 7.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>

- Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky. - Podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně Při poslechu využívá získané zkušenosti. - Spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností. - Rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti. - Rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby. - Zařadí skladbu do příslušného období. . - Pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků. - Dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení .	<u>Vokální činnosti</u> - Lidové a umělé písně: - dynamika - melodie - rytmus - výběr písní z různých období <u>Poslechové činnosti</u> -Pochod, tanec, vážná hudba k poslechu. - Výběr poslechových skladeb různých období. - <u>Středověk:</u> Hospodine, pomiluj ny, -Ktož jsou boží bojovníci, - Gregoriánský chorál. - <u>Renesance:</u> G. P.da Palestrina - <u>Baroko:</u> Johann Sebastian Bach - G.F. Händel - A.Vivaldi - <u>Klasicismus</u> J.Hayden, W.A.Mozart, L.V. Beethoven – Óda na radost. - <u>Romantismus:</u> B.Smetana A.Dvořák . - <u>Hudební žánry 20.st</u> - Leoš Janáček - Josef Suk <u>Instrumentální činnosti a pohybové činnosti</u> - Prolínají se do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku - Taktování , vlastní pohybové ztvárnění. - Choreografie (polka, valčík, mazurka, moderní tanec, dramatizace v hudební projektu k příležitosti Vánoc	<u>MV – Vnímání autora mediálních sdělení</u> <u>MV – Vnímání autora mediálních sdělení</u>

Ročník: 8.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu. - Zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně. - Respektuje dynamiku písničky. - Zná pojem akord. - Zná jednoduché kytarové akordy. - Rozliší durovou a mollovou stupnici. - Seznámení se s charakterickými prvky populární hudby. - Jazz (etapy). - Rock - Postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu. - Tvoří jednoduché doprovody - Dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova. - Umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější	<u>Vokální činnosti</u> -Hlasová a rytmická cvičení - Rytmický výcvik s oporou hudebních nástrojů. - Zpěv umělých písní (Yesterday, Snad jsem se to zavinil já, Řekni,kde ty kytky jsou, Chlupatý kaktus, Ezop a brabenec, Honky-tonky-blues, Dej mi víc své lásky). - Zpěv vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic) . - Akord <u>Poslechové činnosti</u> (neworleánský archaický jazz, tradiční j., swing, pop, soul, rock , jazz, L. Armstrong, D. Ellington, J.Ježek) - Semafor- Suchý, Šlitr - Osvobozené divadlo - Beatles, Olympic, Pražský výběr. - Poslech různých hudebních žánrů, srovnání , postihování charakterických rozdílů (Gerschwin, baroko, klasicismus, romantismus) <u>Instrumentální činnosti</u> - Hudební projekt k příležitosti vánočních oslav (pásmo reprodukovávané hudby , koled) - Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem. - Pochod pro bicí.	<u>MV – Vnímání autora mediálních sdělení</u> <u>MV – Vnímání autora mediálních sdělení</u>

rytmus. - Pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy.	- Píseň Život je jen náhoda. - Swing , boogie-woogie, blues. <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - Prolínání do ostatních hudeb. činností v průběhu celého školního roku. - Taktování , taneční kroky – polka, valčík, mazurka. - Dramatizace v hudeb. projektu k příležitosti Vánoc	

Ročník: 9.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu. - Podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písni různých žánrů. - Konfrontuje znějící skladbu	<u>Vokální činnosti</u> - Pěvecký a mluvený projev, rytmus řeči a hudební rytmus, orientace v notovém záznamu melodie, rozvoj hudebního představivosti, intonace, nácvik písní. - (Marnivá sestřenice, David a Goliáš Škoda lásky, Rosa na kolejkách, Není nutno, Podvod, Růže z papíru, Jsi můj pán, Den je krásný, Gaudeamus igitur, Co je na tom tak zlého) <u>Poslechové činnosti</u> - <u>Romantismus:</u> - (B.Smetana.A.Dvořák,	<u>MV – Vnímání autora mediálních sdělení</u>

s dalšími skladbami z hlediska jejich funkce, stylu, žánru - Vyhledává a všímá si souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění, rozpozná vliv kontextu na způsoby jejich utváření, interpretace a recepce. - Tvoří na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduchá aranžmá, improvizace s pomocí jednoduchých i složitějších hudebních nástrojů, interpretuje různé motivy, témata i části skladeb. - Volí vhodný typ hudebně pohybových prvků na základě reflexe poslouchané hudby. - Rozpozná některé z tanců různých stylových období.	F.Schubert, C.M. von Veber, G.Verdi, R. Wagner, F. Chopin, R. Schum Brahms) - Hudební směry 20.století - impressionismus -C.Debussy -expresionismus – Stravinskij, S. Prokofjev, - neoklasicismus - B.Martinů, - dodekafonie- II. Vídeňská škola - neoprimitivismus – C. Orff - opereta - (O.Nedbal, J: Strauss) - muzikál (světový- West Seid Story, Vlasy, Jesus Christ Superstar, Hello, Dolly, Evita český – Dracula, Hamlet, Johanka z Arcu, Tři Mušketýři) <u>Instrumentální činnosti</u> - Hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář, keybordy) - Záznam skladby a její realizace. - Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek. - Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy. <u>Pohybové činnosti</u> - Taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění. - Improvizace - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby (tempové, dynamické, harmonické) - Orientace v prostoru (pamětní uchování a reprodukce pohybů	<u>MV – Vnímání autora mediálních sdělení</u>

	prováděných při tanci či pohybových hrách)	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Základním rysem předmětu je propojování smyslových, citových a myšlenkových složek psychiky žáka se schopností hlubokého prožívání a osobitého vyjadřování jevů a vztahů v mnohotvárném vnějším i vnitřním světě. Propojováním obrazného a verbálního vnímání, citění, myšlení a projevu napomáhá výtvarná výchova vnitřní duchovní jednotě osobnosti, jejímu celistvému bytí a humanizaci světa.

- Výtvarná výchova rozvíjí specifické složky osobnosti orientované na vizuální vnímání, obraznost, vyjadřování a komunikaci.
- Odkrýváním skrytých podob skutečnosti a jejich výtvarně tvořivým vyjadřováním rozvíjí výtvarná výchova specifickou i obecnou představivost, fantazii a kreativitu.
- Plněním svých specifických cílů přispívá výtvarná výchova k rozvoji a formování citlivé, celistvé, otevřené lidské bytosti, schopné uvědomovat si sebe sama ve světě.
- Výtvarná výchova napomáhá k autentickému formulování a obhajování vlastních názorů a citlivému vnímání názoru jiných. Tím přispívá k výchově sebevědomé i sebekritické osobnosti, k výchově tolerance, sounáležitosti.

Vzhledem k nezastupitelnosti výtvarného projevu v životě každého člověka, nezastupitelnosti výtvarné kultury a umění v lidské kultuře a na jejich vzájemných vztazích – má výtvarná výchova specifické a nezastupitelné místo ve výchově a vzdělání.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – samostatná práce, skupinové vyučování, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

MV – 9. ročník – Vnímání autora mediálních sdělení
Tvorba mediálního sdělení

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 1.ročník - 1 hodiny týdně
- 2.ročník - 1 hodiny týdně

- 3.ročník - 1 hodiny týdně
- 4.ročník - 2 hodiny týdně
- 5.ročník - 2 hodiny týdně
- 6. ročník – 2 hodiny týdně
- 7. ročník – 1 hodina týdně
- 8. ročník – 2 hodina týdně
- 9. ročník – 1 hodiny týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebnách výpočetní techniky nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k řešení problému

- Žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek.
- Při zadání úkolu se snažíme, aby žák rozpoznal výtvarný problém a hledal nejvhodnější způsob řešení.
- Dbáme na uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce – i v citové oblasti.

Kompetence k učení

- Základním hlediskem je, aby žáci samostatně pozorovali, vnímali a experimentovali.
- Žáci při své vlastní tvorbě poznávají sami sebe, vnímají své pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací.
- Při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří a jsou jim předkládány takové učební materiály, které mohou i dále využívat pro své vlastní učení.

Kompetence komunikativní

- Při práci ve skupině žáky vedeme vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých.

Kompetence sociální a personální

- Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel při společné práci a svou pracovní činností tak kladně ovlivňovali kvalitu své práce.
- Klademe důraz na upevňování dobrých mezilidských a kamarádských vztahů.

Kompetence občanské

- Při naší činnosti respektujeme (žáci i vyučující) argumenty ostatních.
- Žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží.
- Snažíme se přispět u žáků k získání pocitu hrdosti na svou vlast a její historii a tradice.
- Snažíme se, aby žák - nejen z hlediska historie umění - uvažoval v evropských a celosvětových souvislostech.

Kompetence pracovní

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- Žáci jsou při samostatné práci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel.
- Kontrolujeme bezpečné používání výtvarných nástrojů a dodržování hygienických pravidel při práci s výtvarným materiálem.
- Žáci si vytvářejí pozitivní vztah k manuálním činnostem.

Výtvarná výchova

Ročník: 1. - 3.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Rozpozná, třídí a pojmenovává různé prvky vizuálně obrazného vyjádření, chápe rozdíly vnímání událostí různými smysly a pokouší se o jejich zachycení vhodnými výrazovými prostředky Uplatňuje své zkušenosti a zážitky při výtvarném vyjádření skutečnosti za použití výrazových prostředků jako je barva, tvar, linie a prostorové ztvárnění objektu Do své tvorby interpretuje realitu i představy a fantazii Seznamuje se s uměleckými díly a porovnává odlišné interpretace jejich osobitých vyjádření	Hra s barvou Kresba (rudka, dřívko-tuš, voskový pastel) Malba (vodové barvy, temperové barvy, křídly) Kombinované techniky, koláž, otisky, frotáž) Modelování Manipulace s objekty, prostorová tvorba Ilustrace dětských knih a časopisů Výstavy výtvarných prací	

Ročník: 4. – 5.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Při vlastní tvůrčí činnosti nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření a porovnává je na základě vztahů jako jsou barevné kontrasty, proporce, poměry světla apod. Pokouší se obrazně vyjádřit své pocity, prožitky i nálady, zapojuje fantazii založenou na smyslovém vnímání Rozvíjí vnímání skutečnosti všemi smysly Uspořádává prvky výtvar.	Kresba a malba respektující linie, tvary, barvy, světelné kontrasty, rytmus a objem Kombinované techniky Prostorové vytváření, manipulace s předměty Modelování	

vyjádření ve vztahu k celku: kontrasty barevné plochy, vzájemná velikost objektů, velikost vzhledem k prostoru, objemové vyjádření, skulptury		
Interpretuje a porovnává různá vizuálně obrazná vyjádření a přístupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Práce s ilustrací Umělecká výtvar. tvorba Návštěva výstavy Návštěva galerie	
Nalézá a do komunikace v sociál. vztazích zapojuje obsah svých výtvarných vyjádření	Leták, reklama Fotografie, film	

Ročník: 6. a 7.

**Počet hodin týdně: 6. roč. - 2
7. roč. - 1**

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků obrazných vyjádření a jejich vztahů - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností - získaných ostatními smysly - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě využívá digitálních médií	Tvorba jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů (přímka, křivka, linie, tvar, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování). Uvědomování si možností kompozičních přístupů a principů (horizontála, vertikála, symetrie, asymetrie, dominanta,...), využívání při experimentálním řazení tvarů a linií v ploše i prostoru. Příklady tematických okruhů: Organizmy a jejich proměny Život a podoby rozličných společností Jak vypadáme Postupné chápání výtvarné formy jako systému znaků a významů. Příklady tematických okruhů: Přírodní děje Já a moje rodina Vědomá volba nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření. Hodnocení a využívání	

- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vzchází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	výrazové možnosti barev a jejich kombinací (odstín – sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly) ve volné tvorbě i praktickém užití. Využití možností počítačové grafiky, fotografie,.. Příklady tematických okruhů: Člověk v krajině Člověk doma Charakteristické rysy stavby tvarů v prostoru i ploše, členění, rozkládání, syntetizování. Příklady tematických okruhů: Já a ty uvnitř Rozmanitost přírody Při práci s uměleckým dílem hledání a pojmenovávání základních obrazotvorných prvků a kompozičních přístupů. Porovnávání rozdílů výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické,...). Rozpoznávání díla malířského, sochařského, architektonického. Seznámí se se znaky lidového umění a jejich porovnání se znaky současné užitě tvorby. Seznámení se se znaky ilustrace. Hlavní architektonické znaky doby románské, gotické a renesanční. Příklady tematických okruhů: Člověk a umění Ověření si vlivu svých činností na okolí – vystavení své práce, podílení se na zlepšení prostředí školy.	

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- uplatňuje získané obrazné skutečnosti pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů a představ - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá digitálních médií	Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (např. zlatý řez, kontrast, harmonie,...). V přírodě i technických výtvorech hledání, analyzování skrytých a tušených zákonitostí výtvarných projevů, objevování a ověřování jednoty výtvarného, estetického a matematického řádu (např. výtv. geometrie ulit – spirál, labyrintů, ornamentů,...). Osvojování si různých možností vystižení přírodních tvarů – jejich stavby, barev, povrchů, struktur vhodnými výtv. technikami) např. otisky, montáže, stylizace, deformace, nadsázka,...). Cílené zkoumání vztahů vlastního těla a prostoru, estetiky pohybu, těla a pohybu v umění. Příklady tematických okruhů: Organizmy Komunikace Práce se světlem a barvou v konkrétním prostředí a prostoru (např. hra se stíny, noc,...). Uplatňování svých dovedností a vědomostí při návrzích designu jednoduchých předmětů. Příklady tematických okruhů: Vesmír Lidské bytosti, bytosti z mýtů minulých i budoucích Komunikace Vědomá volba výtvarných prostředků, přírodních a umělých materiálů, přístupů pro vlastní výtvarné vyjádření, kombinování a experimentování s nimi. Orientace na hlubší poznání a zvládnutí vybraných	MV- Tvorba mediálního sdělení

- porovnává a hodnotí účinky vlastního osobitého vyjádření s účinky již existujících vizuálně obrazných vyjádření - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu - vysvětluje své postoje na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vzchází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá	výtvarných technik. Zacházení s dostupnými zobrazovacími prostředky – PC, foto,... Příklady tematických okruhů: Lidské skupiny a společenství Byt, stavba, město Hlubší zkoumání charakteru a psychického účinku barev, jejich symbolických významů, prohlubování znalostí základních pojmů nauky o barvách (tón, jas, lomená barva, pestré a nepestré barvy,...). Příklady tematických okruhů: Svět předmětů Země dnes, včera a pozítří Seznámení se s různými typy zobrazení a jejich vnímání v historických souvislostech – rovnoběžné promítání, pohledy, perspektiva. Pozorování, porovnávání a zařazování do historických souvislostí základních stavebních prvků architektury (např. římsa, okno, portál, sloup, sgrafito, mozaika,...). Orientace v oblastech moderního výtvarného umění, seznámení se s hlavními trendy (např. instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění). Schopnost hodnotit, obhájit, zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď, vést o ní dialog, vyjadřovat se k tvorbě druhých a tolerovat ji. České a světové výtvarné umění 18. a 19. století Základní principy a znaky výtvarných směrů a proudů 20. století Podílení se na kultivaci školního prostředí, v týmu spoluvytváření koncepce výtvarného řešení jednotlivých prostor školy.	MV- Vnímání autora mediálních sdělení

vhodnou formu pro jejich prezentaci		

Člověk a zdraví

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět tělesná výchova je realizován jako samostatný předmět

1. třída	2 hodiny týdně
2. třída	3 hodiny týdně
3.- 5. třída	2 hodiny týdně
6.- 7. třída	2 hodiny týdně
8.- 9. třída	2 hodiny týdně

Prostředí: malá tělocvična, velká tělocvična, atletická dráha, sektor pro skok vysoký, daleký, vrh koulí, víceúčelové hřiště s umělým povrchem, travnaté hřiště, bazén, zimní stadion

Formy práce: frontální, skupinové, individuální, projektové, cvičení na stanovištích, video-programy, měření výkonů, turnaje, utkání, sportovní soutěže, diferencovaný přístup

Nedílnou součástí předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA jsou provozní řády jednotlivých sportovišť.

Přesto, že je tělesná výchova vyučována jako samostatný předmět, je nepřehlédnutelný vztah k ostatním předmětům /**Ma** - odhad vzdáleností, měření výkonů, **Ze** - práce s mapou, buzolou, znalost krajiny, **Př** - stavba těla, první pomoc, hygiena, pitný režim, **Ov** - spolupráce, kolektivní vztahy, péče o zdraví, znalost dopravních předpisů, **Vv** - diplomy, **Fy** – manipulace se stopkami, pásmem, **Pč** – zásady bezpečnosti při práci s náradím, manipulace s náradím, **ČJ** – zpracování článků o soutěžích a pohybových aktivitách, .../, je nezastupitelná v životě člověka a v péči o zdraví každého jedince.

Obsah vzdělávání:

a/ činnosti na podporu motorického učení - zásady chování a jednání, znalost pravidel, měření a porovnávání výkonů, respektování rolí, organizace pohybových činností, způsob komunikace v TV, prezentace ve školním časopise

b/ činnosti, které vedou k dosažení motorických dovedností - pohybové hry, motivační hry, sportovní gymnastika, sportovní hry, atletika,

c/ činnosti, které ovlivňují zdraví – příprava organismu na výkon, zdravotně orientované činnosti, význam pohybu pro zdraví, rozvoj různých forem rychlost, vytrvalost, síla, výbušnost, pohyblivost, koordinace, hygiena, bezpečnost, pitný režim, odmítání drog

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k řešení problému

žáci:

- jsou vedeni k vnímání problémových situací ve sportu i mimo něj
- jsou vedeni k uvědomělému zvládnutí pohybových činností, a odstraňování chyb
- jsou vedeni k vyhledávání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- jsou vedeni k uvědomění si následků svého rozhodnutí a schopností je obhájit

Kompetence k učení

žáci:

- jsou vedeni k poznání vlastních pohybových schopností a dovedností
- jsou vedeni k možnosti dalšího rozvoje
- pod vedením vyučujícího jsou vedeni ke schopnosti hodnocení výsledků svých i spolužáků
- u žáků vyžadujeme respektování pravidel her, soutěží a jednání v duchu fair play
- systematicky pracují na zvyšování své fyzické zdatnosti

Kompetence komunikativní

žáci:

- respektují jednotlivé pokyny vyučujícího nebo vedoucího družstva a jsou schopni podle nich pracovat
- jsou vedeni k prezentaci výsledků svých i školy
- jsou vedeni k orientaci v informačních zdrojích

Kompetence sociální a personální

žáci:

- jsou vedeni respektovat soupeře, spoluhráče opačné pohlaví
- dbáme, aby žáci respektovali svou úlohu ve družstvu, skupině
- jsou vedeni ke schopnosti a potřebnosti integrace handicapovaných spolužáků, národnostních etnik a menšin
- jsou vedeni ke schopnosti správné a účinné reakce na úraz svůj nebo spolužáka a schopnosti přivolat adekvátní pomoc

Kompetence občanské

žáci:

- jsou vedeni k podpoře potřebnosti zařazovat aktivní pohyb do denního programu
- jsou vedeni k respektování názorů druhých a k potřebnosti názory vyslechnout
- vyžadujeme u žáků základní hygienická pravidla a pitný režim
- seznamujeme žáky se škodlivostí drog a jejich následků na lidský organismus
- snažíme se u žáků vypěstovat uvědomění vážnosti reprezentace třídy, školy regionu, ...

Kompetence pracovní

žáci:

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- jsou vedeni k respektování pravidel bezpečnosti za všech okolností a na všech sportovištích
- dokáží zhodnotit úroveň svých výsledků a porovnat je v rámci skupiny
- jsou vedeni ke zvyšování vlastní tělesné zdatnosti a získávání dalších pohybových dovedností
- jsou vedeni k ochraně životního prostředí

- **Tělesná výchova**

Ročník: 1. a 3.

Ročník: 2.

Počet hodin týdně: 2

Počet hodin týdně : 3

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
dodržuje základní hygienické návyky a zvládá základy sebeobslužnosti (používá vhodné sportovní oblečení a obuv) dokáže dodržovat pitný režim během pohybové činnosti dodržuje pravidla chování a bezpečnosti při sportovních aktivitách v tělocvičně, na hřišti, v bazénu, v přírodě, na zimním stadionu i během sportovních soutěží přivolá pomoc při úraze zná a umí zareagovat na smluvené povely a pokyny k osvojované činnosti a její organizaci rozumí užívané terminologii	Základní hygiena při Tv Bezpečnost při pohybových činnostech Komunikace v Tv znalost smluvených povelů a pokynů při pohybových činnostech tělocvičné pojmy	
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím respektuje spolužáky se zdravotním handicapem, spolužáky jiné národnosti, opačné pohlaví využívá nabízené příležitosti k rozvoji další pohybové aktivity (využití volného času – nabídka sportovních aktivit ve škole i mimo školu) dokáže připravit a uklidit nářadí a náčiní (odpovídající možnostem žáka)	Význam pohybu pro zdraví znalost základních zdraví prospěšných cvičení (protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění – samostatně s pomocí učitele) Zásady jednání a chování fair play Vztah ke sportu, zdravý způsob života <u>Pohybové hry</u> různého zaměření s využitím netradičního náčiní,	

spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	pohybová činnost v družstvech <u>Sportovní hry</u> – manipulace s míčem nebo herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, spolupráce ve hře, průpravné hry <u>Gymnastika</u> – základy akrobacie (kotoul vpřed, kotoul vzad), přeskok, (odraz z můstku a z trampolínky), cvičení na žebřinách, lavičkách a hrazdě šplh na tyči (průpravná cvičení pro šplh na tyči) <u>Rytmické a kondiční formy cvičení</u> – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu <u>Atletika</u> – běžecká abeceda, rychlý běh na 20 – 50 m, motivovaný vytrvalý běh až do 10 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků), základy nízkého a polovysokého startu, skok do dálky z rozběhu – odraz z pásma širokého 50 cm, hod míčkem z chůze, hod míčkem z rozběhu, skok do výšky (průpravná cvičení pro skok do výšky z krátkého rozběhu) Plavání – průpravná cvičení pro orientaci ve vodě a pod vodou, pro osvojení plaveckých dovedností, dýchání do vody, splývání, skoky do vody z nízkých i vyšších poloh <u>Bruslení</u> – průpravná cvičení pro osvojení rovnováhy na bruslích, chůze s oporou i bez opory, skluz, jízda vpřed s oporou, bez opory	

Ročník: 4.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
respektuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí	bezpečnost při Tv	
dodržuje osobní hygienu včetně vhodného cvičebního úboru	hygiena při Tv	
je obeznámen s řádem užívaných sportovišť, dodržuje dopravní předpisy při cestách na sportovní	znalost provozních řádů sportovišť znalosti BESIP	

akce		
při pohybové činnosti užívá základní tělocvičné názvosloví, umí cvičit podle pokynů, podle jednoduchého nákresu či popisu cvičení	průpravná cvičení běh kondiční cvičení	
aktivně spolupracuje při realizaci pravidelného pohybového režimu, cíleně se snaží zlepšit svoji kondici	akrobacie atletika kompenzační cvičení	
zná pravidla her a soutěží uvědomuje si následky jejich porušení	florbal, vybíjená, kopaná	
dodržuje pravidla her, registruje přestupky a správně na ně reaguje	sportovní hry gymnastika	
při pohybových činnostech respektuje opačné pohlaví a spolužáky se zdravotním omezením	pohybové hry kondiční cvičení	
osvojuje si pohybové dovednosti, dle svých schopností pomáhá spolužákům	přihrávky, driblink	
reaguje na pokyny k vlastnímu provedení cvičení, je schopen jednoduše zhodnotit kvalitu pohybové činnosti spolužáka	odrazy skoky doskoky	
uplatňuje správné držení těla v různých pohybových činnostech, zaujímá správné cvičební polohy	rovnovážná cvičení akrobacie	
samostatně organizuje činnost ve skupině, je schopen střídát role	hry	
dokáže sledovat vývoj kvality vlastního výkonu, je schopen reálně zhodnotit své výkony v rámci třídy	atletika gymnastika	
ovládá techniku dvou	prsa, kraul	

plaveckých stylů		
správně reaguje na úraz svůj nebo na úraz svého spolužáka	poskytnutí první pomoci	
sleduje informace o dalších možných pohybových aktivitách	orientace na vývěškách orientace v nabídkách tisku	
lyžování - lyžování sjezdové, snowboarding (podle zájmu a podmínek), jízda na vleku	Lyžařský výcvik –učivo rozšiřující volitelné	

Ročník: 5.

Tv

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
respektuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí přiměřeně reaguje na úraz svůj nebo na úraz svého spolužáka	bezpečnost při Tv	
dodržuje osobní hygienu včetně vhodného cvičebního úboru	hygiena při Tv	
je obeznámen s řádem užívaných sportovišť, dodržuje dopravní předpisy cestou na sportovní akce	znalosti provozního řádu znalosti BESIP	
při pohybové činnosti užívá základní tělocvičné názvosloví, umí cvičit dle pokynů, cvičí podle nákrešů a popisů	průpravná cvičení, běh, překážkový běh komunikace v Tv	
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou dbá na správné dýchání a dodržuje zásady pohybové hygieny	příprava organismu k sportovnímu výkonu zdravotně přiměřená činnost	
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo svalovým oslabením dbá na správné držení těla	cvičení během dne kondiční formy	
zvládá kondiční cvičení s hudbou	rytmická cvičení – základy estetického pohybu	
zná pojmy z pravidel soutěží, je	základy sportovních her	

si vědom následků při porušení pravidel a umí adekvátně reagovat, dojde-li k jejich porušení, pozná a označí přestupky, respektuje opačné pohlaví, dokáže spolupracovat ve družstvu, uznává kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastní pohybové činnosti, zná zásady jednání fair play zná techniku hodů krik. míčkem, princip štafetového běhu, taktiku při běhu k metě, vytrvalostního běhu, umí skákat do dálky i skok z místa, účastní se atletických závodů, dokáže zorganizovat jednoduché pohybové činnosti ve skupině zvládá osvojené pohybové dovednosti uplave 50 m, zná plavecké styly kraul, prsa, znak	míčové hry pohybové hry základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, pohyblivost a koordinace pohybů, pohybová tvořivost základy gymnastiky – cvičení na nářadí zásady správného jednání a chování plavání, bruslení – základní techniky skoky do vody z nízkých i vyšších poloh bruslení – průpravná cvičení pro osvojené rovnováhy na bruslích, chůze s oporou i bez opory, skluz, jízda vpřed s oporou, bez opory	

Ročník: 6.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- dodržuje naučené základní hygienické návyky - používá vhodné sportovní oblečení a obuv - zná důležitost pitného režimu - zná PROVOZNÍ ŘÁDY jednotlivých sportovišť (tělocvičny, bazén, hřiště, zimní stadion, aquapark, ..) - dodržuje bezpečnost v šatnách a umývárkách - dodržuje pravidla bezpečného chování při pohybových	Hygiena při tělesné výchově seberegulace sebeorganizace Bezpečnost při pohybových činnostech - mezilidské vztahy sociální smír solidarita	OSV – Osobnostní rozvoj MKV – Lidské vztahy

aktivitách - při přesunech dodržuje pravidla silničního provozu - adekvátně reaguje při úrazu svém i úrazu spolužáka - při přípravě a úklidu náradí a náčiní respektuje pokyny vyučujících - využívá některé z nabízených možností pro pravidelný pohybový režim - uplatňuje vůli po zlepšení úrovně své tělesné zdatnosti - zná škodlivé účinky drog a jiných návykových látek - na základě znalostí svého zdravotního stavu zvládá dle pokynů vyučujícího jednoduchá speciální cvičení, která souvisí s vlastním oslabením - užívá a rozumí základnímu názvosloví a smluveným povelům - respektuje pravidla nebo zjednodušená pravidla her, závodů a soutěží - rozumí hodnotě změřeného výkonu a umí ji porovnat - respektuje spolupráci a jednoduchou taktiku ve družstvu - uznává olympijské myšlenky, respektuje opačné pohlaví, umí pomoci handicapovaným - žáci se učí osvojovat pohybové dovednosti při různých sportovních činnostech: pohybových hrách (honičky, štafetové hry, soutěže družstev – vše s využitím tradičního i netradičního náčiní) atletice (běžecká abeceda, běh stupňovaný, běh rychlý do 300 m, běh vytrvalý do 12 min, běh štafetový, start nízký a polovysoký, běh v dráhách - měření výkonů, skok daleký	Význam pohybu pro zdraví Znalost svého zdravotního stavu sebepoznání psychogiena Podpora pohybového učení poznávání lidí kooperace kompetice kreativita Osvojování pohybových dovedností řešení problémů rozhodovací dovednosti komunikace Pohybové hry – tradiční i netradiční Atletika – běh rychlý, vytrvalý, skok daleký, vysoký, hod míčkem, starty, štafety	VDO - občanská společnost, škola OSV-Osobnostní rozvoj OSV-Sociální rozvoj

skok vysoký určení odrazové nohy, nůžky, základy flopu, hod kriketovým míčkem –držení míčku, odhody z místa, rozběhové kroky, spojení rozběhu s odhodem - měření výkonů sportovních hrách - fotbal – technika kopů, přihrávky, zpracování míče, střelba, herní činnosti dvojic, hra - florbal – individuální práce s hokejkou, přihrávky, střelba, herní činnosti dvojic, základní činnosti brankaře, hra - basketbal – přihrávky, střelba, dvojtakt, dribling, streetball, hra - volejbal – odbíjení obouruč vrchem, spodem, spodní podání, hra sportovní gymnastice - akrobacie - kotoul vpřed, vzad, nácvik stoje na rukou, nácvik přemetu stranou - přeskok – skrčka, roznožka přes kozu, průpravná cvičení na trampolínce - hrazda – výskok do vzporu, sešín, přešvihy - kruhy – houpání, seskok v záhupu, svis vznesmo - šplh na tyči s přírazem - kladina – chůze, poskoky, obraty, rovnovážné polohy rytmických cvičeníh - základní taneční kroky, základní skoky – nůžky, čertík, kadet, sestava se švihadlem projektu OVOV branném kurzu - přesun do terénu a uplatňování pravidel silničního provozu, ochrana přírody, orientace v terénu, základy první pomoci, přežití v přírodě	Sportovní hry (fotbal, florbal, basketbal, volejbal) Sportovní gymnastika akrobacie, přeskok, hrazda, kladina, kruhy, šplh Estetické formy cvičení OVOV nácvik a plnění jednotlivých disciplín Turistika a pobyt v přírodě	OSV – Morální rozvoj

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- používá vhodný a čistý cvičební úbor, rozlišuje oblečení pro různé druhy sportů - do pitného režimu zařazuje vhodné nápoje - dodržuje pravidla bezpečného chování v zimní krajině /LVK/ - dodržuje základní pravidla bezpečnosti na vlecích a v dopravních prostředcích - dokáže přivolat adekvátní pomoc při úrazu spolužáka - při přípravě a úklidu náradí a náčiní respektuje pokyny vyučujících a vedoucích družstev - sleduje své výkony a tělesnou zdatnost a vyvíjí snahu o zlepšení - dokáže odmítat i společensky tolerované drogy (alkohol, cigarety) - v případě reprezentace školy chápe svou úlohu a uvědomuje si své postavení v družstvu - uvědomuje si škodlivost návyků při sezení, zařazuje další speciální cvičení pro zlepšení svého oslabení - aktivně užívá názvosloví a správně reaguje na povely - respektuje spolupráci ve skupině i roli ve družstvu - respektuje roli rozhodčího - zná hranice chování diváka při fandění - dokáže zorganizovat jednoduchý turnaj ve skupině - vystupuje v roli rozhodčího a časoměřiče - žáci se učí osvojovat pohybové dovednosti při různých sportovních činnostech: pohybových hrách (honičky, štafetové hry, soutěže družstev – vše s využitím tradičního i netradičního náčiní) atletice (běžecká abeceda, běh	Hygiena při tělesné výchově seberegulace sebeorganizace sebepojetí Bezpečnost při pohybových činnostech mezilidské vztahy princip sociálního smíru solidarity Význam pohybu pro zdraví Znalost svého zdravotního stavu sebepoznání psychogiena Podpora pohybového učení poznávání lidí kooperace kompetince kreativita Osvojování pohybových dovedností řešení problémů, rozhodovací dovednosti, komunikace Pohybové hry – tradiční i netradiční Atletika – běh rychlý,	OSV-Osobnostní rozvoj MKV – Lidské vztahy VDO - Občanská společnost, škola OSV-Osobnostní rozvoj OSV-Sociální rozvoj OSV-Morální rozvoj

stupňovaný, běh rychlý do 300 m, běh vytrvalý do 12 min, běh štafetový, štafetová předávka, start nízký a polovysoký, běh v dráhách - měření výkonů, skok daleký - z vyšší podložky a přes bezpečnou překážku - měření výkonů, skok vysoký - určení odrazové nohy, nůžky, základy flopu, hod kriketovým míčkem - držení míčku, odhody z místa, rozběhové kroky, spojení rozběhu s odhodem - měření výkonů sportovních hráčů - fotbal – technika kopů, přihrávky, zpracování míče, střelba, herní činnosti dvojic, herní kombinace, hra - florbal – individuální práce s hokejkou, přihrávky, střelba, herní činnosti dvojic, základní činnosti brankaře, herní kombinace, hra - basketbal – přihrávky, střelba, dvojtakt, vedení míče, herní kombinace, obranné činnosti, streetball, hra - volejbal – odbíjení obouruč vrchem, spodem, podání, nahrávka, nácvik smeče, hra sportovní gymnastice akrobacie - kotoul vpřed, vzad do různých poloh, stoj na rukou do kotoulu, nácvik přemetu stranou přeskok – skrčka, roznožka přes kozu, trampolínka hrazda - výskok do vzporu, výmyk, sešín, přešvih, podmet kruhy - výdrž ve shybu, houpání, seskok u záhupu, houpání s obraty, svis vznesmo kladina – chůze, poskoky, obraty, rovnovážné polohy, seskoky šplh s přírazem na tyči - měření výkonu žebřík, lavičky, žebřiny rytmických cvičení - základní taneční kroky,	vytrvalý, skok daleký, vysoký, hod míčkem, starty, štafety Sportovní hry – HČJ, herní kombinace (fotbal, florbal, basketbal, volejbal) Sportovní gymnastika akrobacie, přeskoky, hrazda, kruhy, kladina šplh Estetické formy cvičení	

základní skoky – nůžky, čertík, kadet, sestava se švihadlem, kondiční cvičení s hudbou úpolových cvičení přetahy, přetlaky, odpory, úpolové kotouly projektu OVOV lyžování - lyžování sjezdové i běžecké, snowboarding (podle zájmu a podmínek), jízda na vleku bruslení (volitelné, dle podmínek) - jízda vpřed, vzad, zastavení, překládání branném kurzu - žáci si ověřují praktické dovednosti z topografie, orientaci na mapě a práci s mapou, základy první pomoci a dalších branných prvků, přesun v terénu	Úpolová cvičení OVOV - nácvik a plnění jednotlivých disciplín LVK – učivo rozšiřující volitelné Bruslení Turistika a pobyt v přírodě	

Ročník: 8.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- používá vhodný a čistý cvičební úbor, rozlišuje oblečení pro různé druhy sportů, používá vhodnou obuv - dodržuje pitný režim - dodržuje pravidla bezpečného chování v přírodě - dodržuje základní pravidla bezpečnosti na vlecích a v dopravních prostředcích - přivolá adekvátní pomoc při úrazu spolužáka, umí poskytnout základní první	Hygiena při tělesné výchově seberegulace, sebeorganizace sebepojetí Bezpečnost při pohybových činnostech mezilidské vztahy sociální smír solidarita	OSV- Osobnostní rozvoj MKV – Lidské vztahy

pomoc - podle pokynů vyučujících samostatně připraví a uklidí nářadí a náčiní - sleduje své výkony a tělesnou zdatnost a vyvíjí snahu o zlepšení - dokáže odmítnout všechny drogy i společensky tolerované (alkohol, cigarety) - v případě reprezentace školy chápe svou úlohu a uvědomuje si svou úlohu ve družstvu - uvědomuje si škodlivost návyků při sezení, vědomě zařazuje další speciální cvičení pro zlepšení svého oslabení - aktivně užívá názvosloví a správně reaguje na povely a smluvené signály - respektuje spolupráci ve skupině i roli ve družstvu, zvládá změnu rolí - respektuje roli rozhodčího - vystupuje v roli rozhodčího a časoměřiče - zná hranice chování diváka při fandění - dokáže zorganizovat jednoduchý turnaj Žáci se učí osvojovat pohybové dovednosti při různých sportovních činnostech: pohybových hrách (honičky, štafetové hry, soutěže družstev – vše s využitím tradičního i netradičního náčiní) atletice (běžecká abeceda, běh stupňovaný, běh rychlý do 300 m, běh vytrvalý do 12 min, běh štafetový, start nízký a polovysoký, běh v dráhách – měření výkonů, odrazy pro skok daleký přes bezpečnou překážku, spojení rozběhu s odrazem - měření výkonů, skok vysoký – základy flopu, hod kriketovým míčkem a granátem – spojení rozběhu s odhodem, nácvik vrhu koulí sunem - měření výkonu	Význam pohybu pro zdraví Znalost svého zdravotního stavu sebezpoznání psychohygiena Podpora pohybového učení poznávání lidí kooperace kompetice kreativita Osvojování pohybových dovedností - řešení problémů, rozhodovací dovednosti, komunikace, kreativita Pohybové hry – tradiční i netradiční Atletika – běh rychlý, vytrvalý, překážkový, skok daleký, vysoký, hod míčkem a granátem, vrh koulí, starty, štafety	VDO- Občanská společnost, škola OSV-Osobnostní rozvoj OSV-Sociální rozvoj OSV – Morální rozvoj

výkonu bruslení (volitelné, dle podmínek) - jízda vpřed, vzad, zastavení, zatáčení, překládání, jednoduché obraty lyžování - lyžování sjezdové i běžecké (podle zájmu), jízda na vleku, snowboard – základy a zdokonalování (podle zájmu) branném kurzu - žáci si ověřují praktické dovednosti z topografie, orientaci na mapě a práci s mapou, základy první pomoci a dalších branných prvků, přesun se zátěží v terénu, zásady přežití v přírodě	Bruslení – zdokonalování Rozšiřující LVK (dle zájmu - doplnění kurzu 7. roč.) Turistika a pobyt v přírodě	

Ročník: 9.

Počet hodin týdně: 2

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- důsledně dodržuje hygienické návyky, uplatňuje základní hygienu po pohybových činnostech - rozlišuje vhodné sportovní oblečení a obutí pro jednotlivé druhy sportů a podle počasí - dbá na pitný režim - do pitného režimu zařazuje buď vodu nebo iontové nápoje - zná provozní řády jednotlivých sportovišť - dodržuje pravidla silničního provozu a pravidla bezpečného chování při sportovních aktivitách - poskytuje první pomoc a přivolá záchranku při úrazu, zná důležitá telefonní čísla - podle pokynů vyučujících manipuluje s tělocvičným nářadím a posuzuje bezpečnost jednotlivých stanovišť - sleduje, porovnává a vyhodnocuje své výkony a tělesnou zdatnost a vyvíjí snahu o zlepšení - dokáže odmítnout všechny drogy i společensky tolerované (alkohol, cigarety) - uvědomuje si význam	Hygiena při tělesné výchově seberegulace, sebeorganizace, sebepojetí Bezpečnost při pohybových činnostech mezilidské vztahy sociální smír solidarita Význam pohybu pro zdraví	OSV – Osobnostní rozvoj MKV- Lidské vztahy VDO - Občan, občanská společnost, škola

reprezentace školy a města - užívá základní názvosloví osvojených činností, reaguje na smluvené pokyny a signály - zvládne organizaci jednoduchého turnaje v rámci ročníku - respektuje pravidla her ve všech rolích - uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe i pro družstvo - pozná zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - samostatně získává informace z dostupných zdrojů - podílí se na informovanosti o sportovním dění ve škole prostřednictvím nástěnky Žáci se učí osvojovat pohybové dovednosti při různých sportovních činnostech: pohybových hrách (honičky, štafetové hry, soutěže družstev – vše s využitím tradičního i netradičního náčiní) atletice (běžecká abeceda, běh stupňovaný, běh rychlý do 300m, běh vytrvalý do 12 min, běh štafetový, start nízký a polovysoký, běh v dráhách – měření výkonů, skok daleký - spojení rozběhu s odrazem - měření výkonů, skok vysoký - základy flopu - měření výkonu, hod kriketovým míčkem a granátem - držení míčku, granátu, rozběhové kroky, spojení rozběhu s odhodem – měření výkonů, nácvik vrhu koule sunem – měření výkonu sportovních hrách - fotbal – technika kopů, přihrávky, zpracování míče, střelba, herní činnosti dvojic, herní kombinace a systémy, hra - florbal – individuální práce s hokejkou, přihrávky, střelba, herní činnosti dvojic, základní činnosti brankaře, herní	Podpora pohybového učení poznávání lidí kooperace kompetice kreativita Osvojování pohybových dovedností - řešení problémů, rozhodovací dovednosti, komunikace, kreativita Pohybové hry – tradiční i netradiční Atletika – běh rychlý, vytrvalý, překážkový, skok daleký, vysoký, hod míčkem a granátem, vrh koule, starty, štafety Sportovní hry –HČJ, kombinace (fotbal, florbal, basketbal, volejbal)	OSV – Sociální rozvoj OSV- Morální rozvoj

kombinace a systémy, hra - basketbal – přihrávky, střelba, dvojtakt, dribling, herní kombinace a systémy, streetball, hra - volejbal – odbíjení obouruč vrchem, spodem, podání, smeč, herní kombinace a systémy, hra ve sportovní gymnastice akrobacie - kotoul vpřed, vzad a jejich obměny, stoj na rukou do kotoulu, přemet stranou, jednoduché sestavy přeskok – koza – skrčka, roznožka, trampolína – nácvik odrazu hrazda - výskok do vzporu, výmyk, sešin, přešvih, podmet, toč jízdo kruhy - výdrž ve shybu, houpání, seskok u záhupu, houpání s obraty, svis vznesmo kladina – chůze, poskoky, obraty, rovnovážné polohy, seskoky, jednoduchá sestava šplh - šplh s přírazem, měření výkonu žebřík, lavičky, žebřiny rytmických cvičeních základní taneční kroky, základní skoky – nůžky, čertík, kadet, sestava se švihadlem, cvičení s obručí, kondiční cvičení s hudbou úpolových cvičeních - přetahy, přetlaky, odpory, úpolové kotouly projektu OVOV plavání (volitelné, dle podmínek) - kraul, znak, prsa, základy delfinu, plavecká vytrvalost do 200 m, měření výkonu bruslení (volitelné, dle podmínek) - jízda vpřed, vzad, zastavení, zatáčení, překládání, jednoduché obraty lyžování - lyžování sjezdové i běžecké (podle zájmu), jízda na vleku, snowboard – základy a	Sportovní gymnastika akrobacie, přeskoky, nářadí Estetické formy cvičení Úpolová cvičení OVOV - nácvik a plnění jednotlivých disciplín Plavání – zdokonalování techniky, branné plavání i záchranné, zdravotní prvky Bruslení – zdokonalování Rozšiřující LVK (dle zájmu - doplnění kurzu 7. roč.)	

zdokonalování (podle zájmu) branném kurzu - žáci si ověřují praktické dovednosti z topografie, azimutový závod, orientaci na mapě a práci s mapou, základy první pomoci a dalších branných prvků, přesun se zátěží v terénu, zásady přežití v přírodě, žáci zdokumentují tuto akci	Turistika a pobyt v přírodě	

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku jednu hodinu týdně. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s ochranou jeho zdraví. Rozvíjí poznatky o rodině a škole. Informuje o základních hygienických a stravovacích návycích. Varuje před škodlivými látkami, učí předcházet úrazům a chovat se za mimořádných okolností. Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz na praktické dovednosti. Život školy musí být ve shodě s tím, co z pohledu zdraví žáci potřebují. Později přistupuje důraz na větší samostatnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejícím se zdravím.

Průřezová témata:

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědného chování
 OSV - obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznání sebe a lidí ve
- specifických rolích a situacích
 - respektování názorů druhých, respektování jiných ras a menšin

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žáci - vyhledávají a třídí informace, využívají je v procesu učení
- učí se poznávat zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
 - pochopí zdraví jako vyvážený proces stavu tělesné, duševní i sociální pohody
 - poznávají člověka jako jedince závislého na způsobu vlastního jednání a rozhodnutí, na kvalitě prostředí
 - plánují, organizují a řídí vlastní učení

- Učitel: - zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zařazuje besedy a diskuze na daná témata
 - zařazuje metody, kdy dochází k závěrům a řešením problémů žáci sami

Kompetence k řešení problémů

- žáci získávají základní orientaci v názorech na to, co je zdraví a co může prospět, naopak i to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- jsou vedeni k ochraně zdraví a životů při mimořádných událostech i každodenních rizikových situacích, k využívání postupů spojených s řešením jednotlivých situací
- jsou vedeni k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí a své názory

Kompetence komunikativní

- žáci si osvojí kultivovaný projev
- aktivně se zapojují do diskuse
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy, jsou schopni rozpoznat rizikové faktory

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupinách
- podílí se na příjemné atmosféře v týmu
- dodržují pravidla slušného chování
- respektují názory druhých
- jsou vedeni k propojování činností a jednání souvisejících s mezilidskými vztahy, se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví a využívání prevence ochrany zdraví
- zodpovědně se umí rozhodnout podle dané situace a v zájmu ochrany zdraví
- chovají se ohleduplně ke druhým

Kompetence pracovní

- žáci si efektivně organizují vlastní práci
- aktivně se zapojují do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i ve městě
- využívají ITC, odbornou literaturu, encyklopedie
- řeší problémy dramatizací
- připravují si projekty a témata k jednotlivým diskuzím

Ročník: 9.

Počet hodin týdně : 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo – Praktická část</i>	<i>Průřezová témata</i>
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích, v železniční a silniční dopravě - umí předcházet situacím ohrožujícím zdraví a osobního bezpečí - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových	Bezpečnost a ochrana zdraví - rizika silniční a železniční dopravy - vztahy mezi účastníky provozu, agresivita - postup v případě dopravní nehody - reklamní vlivy Mimořádné situace - klasifikace mimořádných situací,	OSV – Osobnostní rozvoj

Výstupy	Učivo – Praktická část	Průřezová témata
situacích ohrožení, nebezpečí a mimořádných událostí - projevuje odpovědný vztah k sobě samému k vlastnímu dospívání - respektuje změny v období dospívání vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli - zařazuje do svého režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci - podporuje zdravý životní styl - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek	varovný signál - ochrana obyvatelstva, evakuace další způsoby varování - základní úkoly ochrany obyvatelstva - činnost po mimořádné situaci - prevence vzniku mimořádných situací Změny v životě člověka - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní, společenské změny - sexuální dospívání, zdraví reprodukční soustavy - sexualita – formování osobnosti - zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost - promiskuita, rizikové chování -těhotenství mladistvých, antikoncepce - sexuální orientace - pohlavní nemoci, cesty přenosu - sexuální zneužití - odborná pomoc - rodina, partnerství, zákon Zdravý způsob života - zásady zdravého stravování, pitný režim - poruchy příjmu potravin - vliv životních podmínek a stravování na zdraví - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví / kvalita vody, ovzduší, teplota, hluk, osvětlení.../ - denní režim – osobní, intimní, duševní hygiena - vyváženost práce a odpočinku, pohybový režim Rizika - stres, regenerace - psychická onemocnění - rizikové chování / alkohol, kouření – aktivní, pasivní, zbraně.../	VDO –Občanská společnost a škola OSV – Osobnostní rozvoj

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo – Praktická část</i>	<i>Průřezová témata</i>
a životní perspektivou mladého člověka - vysvětlí role členů komunity, pozitivní a negativní Vliv na kvalitu sociálního klimatu vyhledání odborné pomoci v případě potřeby	- nebezpečné látky, nebezpečný internet - násilné chování, těžké životní situace - zvládání - trestná činnost, dopink ve sportu - individuální násilí, zneužívání, šikana - kriminalita mládeže – odborná pomoc - komunikace – bezpečná, nebezpečná - sebeochrana a vzájemná pomoc - rizikové situace - kyberšikana Vztahy mezi lidmi - kamarádství, přátelství, láska, partnertství - manželství, rodičovství - soužití v komunitě – rodina, škola, obec Osobnostní a sociální rozvoj - sebepoznání, sebepojetí – vztah k sobě samému, ke druhým - utváření vlastní identity - seberegulace, sebeorganizace, sebekontrola - zvládání problémových situací - osobní cíle - sebehodnocení	

Plavání

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět plavání se vyučuje samostatně ve 3. až 7. ročníku jako povinný předmět dotovaný 1 hodinou týdně .

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- upevnění návyků v poskytování základní první pomoci rozšířené o záchranu tonoucího
- aktivní znalost všech plaveckých způsobů a pravidel plavání

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

Obsah je v nižších ročnících zaměřen na výuku techniky kraulu a znaku, ve vyšších ročnících pak na zdokonalování jejich techniky. Postupně jsou zařazovány základy techniky plaveckých způsobů delfin a prsa jak v rekreačním, tak i výkonnostním provedení.

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědného chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích (sportovce, rozhodčího) a situacích (strach z vody, strach z potápění, strach ze skoku do vody)
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy - pomoc sobě i druhým
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejruznější problémové situace a snaží se najít způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- formují si ní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,...)

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Ročník: 3. – 5. ročník

Plavání

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- adaptuje se na vodní prostředí	- adaptace na vodní prostředí, hry ve	

	vodě	
- zná hygienické návyky při plavání - zvládá s individuálními předpoklady dva plavecké způsoby kraul, znak - zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti, dopomoci tonoucímu - zvládá techniku startovního skoku - zvládá štafetové plavání - uplave 50 m vybraným způsobem - zná zásady bezpečnosti na koupalištích a přírodních vodních plochách	- hygienické návyky, vhodné plavecké oblečení, plavecké potřeby - základní plavecké dovednosti, správné dýchání, splývání, souhra rukou a nohou, dva plavecké způsoby (kraul, znak) - prvky sebezáchrany , bezpečnost prostředí pro sebe i ostatní - skoky do vody ze startovního bloku - štafety - vytrvalostní plavání - prvky bezpečnosti	

Ročník: 6. – 7.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>

- respektuje vyžadovaná pravidla oblečení na bazénu - správně používá terminologii - zvládá techniku plaveckých způsobů, starovních skoků, obrátek - zvládá a aspektuje organizaci a řízení hodin na bazénu - održuje pravidla fair play - dokáže samostatně splnit zadaný úkol - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti na břehu i ve vodě - rozvíjí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost	- hygienické návyky - hry ve vodě - dýchání do vody - skoky do vody - splývání - kraul a znak – zdokonalování techniky - startovní skok - obrátky - 50m na čas - rozvoj plavecké vytrvalosti - štafety - nácvik plaveckých způsobů prsa a delfin - orientace pod vodou - branné plavání - prvky zdravotního plavání - seznámení s plaveckými sporty	OSV- Osobnostní rozvoj EV – vztah člověka k prostředí

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

Předmět pracovní činnosti se vyučuje v 1. – 7. a 9. ročníku základní školy po jedné vyučovací hodině týdně.

Žáci se v něm seznamují a učí pracovat s různými materiály, nářadím a získávají základní pracovní dovednosti a návyky. Při rozvíjení a upevňování pracovních dovedností a návyků se v přiměřeném rozsahu a souladu s ostatními vyučovacími předměty seznamují s pracovní a výrobní technikou, s organizací a bezpečností při práci, učí se tvořivě pracovat samostatně i ve skupině.

Vyučovací předmět pracovní činnosti je součástí vzdělávacího oboru „Člověk a svět práce“ a je rozdělen do několika tematických okruhů:

Práce s materiálem

seznámení se s vlastnostmi

bezpečná práce s pracovními pomůckami a nářadím

základní pracovní postupy a organizace práce

opracování dřeva, plastu a kovu v ročnících druhého stupně

udržování lidových tradic a řemeslných dovedností

Konstrukční činnosti

konstrukční práce se stavebnicemi

sestavování modelů

péče o jízdní kolo /rozložení, složení, oprava/

práce s návodem, modelem dle jednoduchého návodu

zpracování jednoduchých technických výkresů

Pěstitelské práce a chovatelství

základní podmínky pro pěstování rostlin

půda, složení, druhy

péče o pokojové rostliny

pěstování rostlin ze semen, přísada

základní znalosti o léčivých bylinách, okrasných rostlinách

péče o drobné domácí zvířectvo

- pozorování přírody, záznamy a hodnocení výsledků
- pěstování zeleniny na školním pozemku
- péče o zelené plochy v okolí školy

Příprava pokrmů

základní pravidla správného stolování

příprava tabule, jednoduchá úprava stolu

práce s kuchyňskými spotřebiči

základní znalosti domácího hospodaření

Elektrotechnické práce

znát složení základního elektrického obvodu

umět zapojit na elektrické stavebnici jednoduché elektrické obvody

Svět práce

postupně seznamovat se základní náplní různých profesí

vést posouzení vlastních možností a předpokladů pro některé povolání

- spolupracovat s Úřadem práce

Údržba nářadí a drobné opravy

provádět drobné opravy a údržbu nářadí jak dílenského tak zahradního

umět opravit jednoduché závady v domácnosti /klika, vodovod, zámek apod./

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci se učí základním pracovním dovednostem a osvojují si návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel učí žáky používat různé materiály, pracovat s vhodnými nástroji a nářadím a pozoruje u žáků míru zdokonalování v těchto činnostech, kontroluje výsledky jejich práce
- žáci jsou vedeni k využívání svých znalostí v běžném životě, k chápání smyslu jednotlivých činností a hodnocení vlastní práce

Kompetence k řešení problémů

- učitel umožňuje žákům volbu různých postupů při práci, vede je k promýšlení pracovních postupů, výběru materiálu a nářadí, rozvíjí jejich tvořivost, motivuje k iniciativě a vyšší produktivitě

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k užívání správné terminologii v oblasti nářadí, materiálů a pracovních pomůcek
- učíme je popisovat pracovní postupy
- navykáme žáky ke stručnému a jasnému sdělení informace či dotazu
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, ohleduplnosti vůči ostatním, ke vzájemnému respektování nápadů
- jednotlivých žáků v pracovní skupině a dosahování kvalitních výsledků, přispívá radami a rozvíjí jejich sebedůvěru

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke kladnému vztahu k práci, k odpovědnosti za výsledky vykonaného díla
- umožňujeme žákům vlastní a vzájemné hodnocení výsledků práce a také prožití radosti z úspěšné činnosti
- učíme poskytnout první pomoc spolužákovi
- motivujeme k pochopení ekologických problémů výroby

Kompetence pracovní

- vedeme děti k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny, včetně k používání pracovních ochranných prostředků

1. období (1. – 3. roč.)

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo – Praktická část</i>	<i>Průřezová témata</i>

<u>Práce s drobným materiálem</u> Žák - dokáže vyrobit jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle předlohy a slovního návodu <u>Konstrukční činnosti</u> Žák - dokáže vytvořit jednoduché stavby při práci se stavebnicí <u>Pěstitelské práce</u> Žák - umí sledovat změny v přírodě - zná hlavní rozdíly v počasí jednotlivých ročních období - dokáže pečovat o nenáročné pokojové rostliny <u>Příprava pokrmů</u> Žák - se umí správně chovat při stolování - dokáže připravit stůl pro jednoduché stolování	- seznámení s vlastnostmi různých materiálů (přírodnin, modelovací hmoty, papíru, kartonu, textilu ...) - bezpečná práce s pracovními pomůckami - výroba jednoduchých výrobků podle slovního návodu a ukázky - práce montážní a demontážní s plošnými a prostorovými stavebnicemi - sestavení konkrétního předmětu - pozorování typických znaků jednotlivých ročních období - sledování počasí, odhadování následků náhlých změn počasí - seznamování se základními podmínkami pro pěstování rostlin - příprava stolu k obědu a slavnostní svačině (použití správných talířů, příborů, skleniček na nápoje a ubrousků) - zásady slušného chování a hygienických návyků při stolování	

Výstupy	Učivo – Praktická část	Průřezová témata
<u>Práce s drobným materiálem</u> Žák - dokáže jednoduchými operacemi a postupy a s využitím své představivosti vyrobit různé výrobky z daného materiálu - dokáže využívat různé materiály pro výrobu prvků lidových tradic - dokáže zvolit vhodné pracovní pomůcky a nástroje ve vztahu k použitému materiálu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - dokáže si uklidit pracovní místo, ohlásit úraz <u>Konstrukční činnost</u> Žák - provádí montáž a demontáž složitějších a náročnějších stavebnicových systémů - dokáže pracovat podle slovních návodů, obrazové předlohy, jednoduchých náčrtů - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, dokáže ohlásit úraz, přivolat pomoc <u>Pěstitelské práce</u> Žák - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - podle návodu dokáže pěstovat pokojové i jiné rostliny - dokáže zvolit správné pomůcky, nástroje a náčiní - zná zásady hygieny a bezpečnosti při pěstitelské práci, umí oznámit úraz, přivolat pomoc - ví o nebezpečných rostlinách, s kterými se může v běžném životě setkat	- poznávání dalších vlastností materiálů - vedení k volbě co nejjednodušších a nejvhodnějších pracovních postupů - spoluúčast na organizaci pracovní činnosti - udržování lidových tradic a základů lidových řemesel - sestavování modelů domů, modelů dopravních prostředků, nábytku... - práce s návodem, předlohou a náčrtem - základní podmínky pěstování rostlin, správná výživa rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti - pěstování rostlin ze sazenic venku - určování rozdílů mezi okrasnými rostlinami, léčivkami, kořením,	

<u>Příprava pokrmů</u> Žák - se seznámil se základním vybavením kuchyně dokáže vyrobit jednoduchý pokrm - naučil se pravidla správného stolování a společenského chování - umí si uklidit svou pracovní plochu - seznámil se s ekologickými čistícími prostředky používanými při práci v kuchyni - dodržuje zásady bezpečnosti práce, ví o nebezpečí nesprávného zacházení s elektrickými a plynovými spotřebiči, umí ohlásit úraz	zeleninou, ovocem... - péče o pokojové rostliny ve třídě a ve škole. - nebezpečné rostliny (jedovaté rostliny, drogy, rostliny nebezpečné pro alergiky - rostliny léčivé - pojmenovávání a používání kuchyňského nádobí a dalších kuchyňských potřeb - seznamování se základními potravinami a jejich skladováním - úprava stolu - přichystání jednoduché tabule - pojmenování jednoduchých kuchyňských spotřebičů - nebezpečí při manipulaci s elektrickými a plynovými spotřebiči - správné zacházení s vodou - ekologické mycí prostředky - první pomoc při různých úrazech - oznámení poruchy elektrického spotřebiče, vodovodu, odpadu	

Ročník: 6.

Počet hodin týdně: 1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák popíše základní pravidla pro dodržování bezpečnost a hygieny práce v dílnách, vhodně aplikuje v dalším průběhu šk. roku, umí poskytnout první pomoc. Vyjmenuje základní body řádu školní dílny a dovede je dodržovat. Uvědoměle pečuje o svěřené nářadí. Dokáže přečíst a doplnit rozprac. výkresy. Ovládá pojem kóta, kótovací čára, pozice, rozměr výrobku. Aplikuje normy technického výkresu. Umí jednoduché operace se dřevem. Dokáže rozpoznat základní druhy kovů, uvede příklady jejich vlastností. Organizuje, plánuje pracovní postupy Chápe význam pěstování rostlin pro člověka, učí se trpělivosti a vytrvalosti, volí vodné pracovní postupy při pěstování zeleniny Dokáže zpracovat půdu na podzim a na jaře před setím a výsadbou. Používá vhodné postupy, dovede zvolit odpovídající nářadí Seznámí se s netradičními druhy zeleniny. Dokáže vypěstovat zeleninovou sadbu pikýrováním. Rozliší způsoby pěstování zeleniny ze sadby a z přímého výsevu. Zvládá jednoduché postupy při pěstování vybraných druhů zeleniny na školním pozemku	Bezpečnost při práci Řád školní dílny Řád školní kuchyňky, Řád pěstitelských prací Technické kreslení Kótování Rozdělení čar Umístění vynášecích čar, šipek Práce se dřevem, orýsování Řezání a pilování Práce s kovem Měří, dovede orýsovat materiál, odděluje drát řezem, stříhem, piluje Jemné zpracování půdy Zelenina – druhy Základní dělení zeleniny: plodová, listová, kořenová, pletí, prokopávání Půda, složení, Druhy půd Kompost Zelenina Méně známé druhy zeleniny Pikýrování Příprava záhonů Pěstování přísady	EV-ochrana před chemickými látkami

Dodržuje technologické požadavky, používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu		

Ročník: 7.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Žák uvědoměleji než v nižších ročnících aplikuje zásady bezpečnosti a prohlubuje chápání jejich významu	Bezpečnost a hygiena práce a veškerá činnost v předmětu	
Dodržuje základní body řádu školní dílny, dovede nalézt tento nebo jiný podobný řád ve své literatuře	Vnitřní řád školní dílny a práce s materiály i v pěstitelství	
Zná význam a smysl pravoúhlého promítání v praxi. Umí.doplnit neúplný technický výkres. (Údaje popisového pole, kóty, kótovací čáry)	Technické kreslení, pravoúhlé promítání a kótování rozměrů složitější součástky	
Dokáže pochopit smysl výroby deskových dřevařských výrobků – využití dřevního odpadu.	Obrábění dřeva. Orýsuje materiál, dlabe, piluje, provádí povrchovou úpravu.	
Umí jednoduché operace obrábění kovů a plastů Organizuje a plánuje svou činnost	Obrábění kovu, plastů Výroba plastů, jejich vlastnosti, druhy. Termosety a termoplasty. Orýsuje kovový materiál, řeže piluje, brousí.	
Dovede zhodnotit význam léčivých rostlin. Podílí se na jejich sběru Uvede některé zástupce.	Léčivé rostliny-rozdělení dle účinků, dle užití.	
Orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví	Příprava pokrmů Zhotovení náročnějšího teplého	

nenáročný teplý pokrm, učí se pravidlům správného stolování, udržuje pořádek a čistotu základní principy stolování, společenského chování a zásady hygieny a bezpečnosti při práci. Dokáže poskytovat první pomoc při úrazech v kuchyni	pokrmu Základní vybavení kuchyně Jednoduchá úprava stolu	
Získává jednoduché znalosti z oblasti péče o drobná domácí zvířata	Chování drobných zvířat a péče o ně	

Ročník: 9.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Žák dodržuje základní bezpečnostní a hygienická pravidla	Bezpečnost a hygiena práce, dodržování ve všech oblastech předmětu	
Zná hlavní body řádu školní dílny, prací na školním pozemku, dovede nalézt tento nebo jiný podobný řád ve své literatuře	Řád školní dílny Pěstitelské práce Příprava pokrmu	
Žák si již dovede přibližně představit náplň práce v jednotlivých profesích, organizuje a plánuje svou činnost. Provádí jednoduché obrábění kovů /oceli/	Práce s materiálem V rámci práce na výrobku řeže ocel, piluje, vrtá a ohýbá. Výrobek dle materiálních možností.	
Chápe podstatu zobrazení řezu a průřezu jako usnadnění kótování neviditelných rozměrů	Technické kreslení Řez a průřez součástkou	
Žák umí používat i speciální části příborové sady, dovede upravit sváteční stůl, správně umístit další přístroje	Příprava náročnějšího teplého pokrmu s přílohou. Aranžování květin na sváteční stůl. Používání příborů, méně častých částí.	
Umí prosvětlit korunu stromu, odstranit letorosty, zná teoreticky i prakticky roubovat, uvede skupiny a zástupce okrasných rostlin, stromů a keřů podílí se na přípravě přísady,	Pěstitelské práce Ovocnářství Množení, šlechtění,	

sadby a pečuje o zeleninu Připravuje se k výběru povolání, střední školy, OU Dovede již provést drobné opravy v domácnosti Sestaví dle návodu, výkresu či plánu určený model, Dovede rozebrat a složit jednoduchou pomůcku v domácnosti Orientuje se v pracovních činnostech vybraných oborů. Posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace. Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti. Orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů. Provádí běžnou domácí údržbu. Poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem. Zná výhody spotřebičů A+++.	Svět práce Získává vědomosti o jednotlivých profesích, zjišťuje své předpoklady, Vyhledává odpovídající školy. Spolupracuje s Úřadem práce Drobné opravy v domácnosti zámek u dveří, výměna kliky, oprava vypínače na studeno, vyčistí vodovod. Opraví vodovod. baterii, vymění vložku u dveří apod. Montážní a demontážní práce Demontuje, opraví a znovu složí zařízení v domácnosti – vodovod, baterie, zámek, klika dveří, opraví vypínač, zásuvku (ne pod proudem) Svět práce Elektrotechnika v domácnosti -elektrická instalace -elektrické spotřebiče -elektronika, sděl. technika, -ovládání, údržba, bezpečnost, ekonomika provozu -nebezpečí úrazu el. proudem Elektronické stavebnice	

Volitelné předměty

Informatika

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Předmět Informatika je vyučován v 8. až 9. ročníku po hodině týdně. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací, webovských stránek, které publikují na Internetu. Obsahem předmětu je také práce se zvukovými a video soubory. Důležitou součástí je naučit žáky zabezpečit počítač pro případ zavirování a ochrany počítače proti napadení nežádoucích programů.

Všechny tyto činnosti se žáci učí používat pro zpracování informací, které vyhledávají na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu.

V hodinách jsou žáci seznamováni s novinkami v oblasti výpočetní techniky.

Předmět Informatika navazuje na povinný předmět Informatika, který se vyučuje v 5. až 8. ročníku (1h týdně).

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

Kompetence k učení

- využívání moderních informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- snažíme se, aby žáci byli schopni orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i praktickém životě.
- získání nejdůležitějších informací a poznatků při využívání digitálních přístrojů v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úkolů a projektů k tvořivému přístupu jejich řešení, při kterých se setkávají s problémy jež je nutné vyřešit.
- vyžadujeme, aby žáci byli schopni posoudit věrohodnost informačních zdrojů, aby dovedli své poznatky třídit, průběžně doplňovat, ukládat a přenášet

Kompetence sociální a personální

- při práci, řešení problémů, projektů jsou žáci vedeni k případné vzájemné pomoci, radě, učíme žáky pracovat v týmech, ve kterých si žáci rozdělují úkoly, které musí vykonat.
- využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce, při které se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních spolužáků.

Kompetence komunikativní

- rozvoji komunikace prostřednictvím počítačových sítí, Internetu

Kompetence občanské

- jsou vedeni k respektování práv duševního vlastnictví při využívání SW
- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony
- při zpracování informací jsou vedeni k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích.

Kompetence pracovní

- k šetrné práci s výpočetní technikou, dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel

Ročník: 8.

Počet hodin týdně: 1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Zná některé formáty grafických souborů (bmp, gif, jpg, png, wmf,...). -dovede naskenovat obrázek v předem stanovené kvalitě. -zná základní dovednosti, umí pracovat s rastrovým editorem, umí upravit fotografii, vytvořit obrázek. Umí pracovat s vektorovým editorem na pokročilejší úrovni. Umí upravit fotografii.	Grafika -formáty grafických dat -práce se skenerem, digitálním fotoaparátem -pojmy: jas, kontrast, rozlišení - vektorová a bitmapová grafika <u>Rastrovaná grafika</u> Rastrový editor Zoner Photo Studiu Vektorová grafika Vektorové grafické editory Zoner Calisto – pokročilá práce s programem Zoner Photo Studio – pokročilá práce s programem Zvuk a digitální technologie Formáty zvukových souborů Programy pro přehrávání zvukových souborů. Práce se zvukovými soubory, převody zvukových souborů Počítačová síť výhody, druhy sítí Topologie sítí, sběrnice, hvězda, kruh Soutvarové a hardwarové prvky sítě, Síťová karta, instalace, IP adresa, protokoly Síť peer- to- peer, klient- server, síťové protokoly	
Zná běžné zvukové formáty wav, mp3,midi,cda. Dovede na svém PC přehrát různé zvukové soubory. Umí převést zvukové soubory z jednoho formátu do druhého a zpět ve zvolené kvalitě.		
Ví co je to počítačová síť, zná její výhody a nevýhody, dovede rozdělit počítačové síť podle několika hledisek (velikost, topologie,...) Dovede stručně popsat sběrniceovou, hvězdicovou a kruhovou poč. síť. Zná základní hardwarové prvky sítě, Orientuje se v základních pojmech. IP adresa, protokol TCP/IP, Dovede s pomocí učitele připojit PC do sítě. Chápe rozdíl mezi základními dvěma		

poč. sítěmi - peer- to- peer a klient-server Dovede využít školní poč. síť Orientuje se v novinkách při přenosu dat. Vytvoří prezentaci (s animacemi, doprovodným zvukem) na zvolené téma zaměřené na výpočetní techniku a software v programu pro tvorbu prezentací PowerPoint.	Práce s počítačovou sítí , sdílení, zabezpečení Novinky ve světě počítačových sítí Prezentace, zpracování informací zpracování počítačové prezentace ... POWER POINT	MV- Tvorba mediálního sdělení MV-Práce v realizačním týmu. MV- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Ročník: 9.

Počet hodin týdně: 1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Dovede používat antivirový program pro ochranu PC před počítačovými viry. Umí PC prostřednictvím Firewallu a programů pro odstranění spywaru , adwaru, keyloggeru a dailery ochránit svůj počítač. Vytvoří prezentaci (s animacemi, doprovodným zvukem) na zvolené téma zaměřené na výpočetní techniku a software v programu pro tvorbu prezentací PowerPoint. Zná základní strukturu www stránky, dovede zapsat jednoduché části www stránek pomocí html kódu (písmo, odstavec, pozadí, obrázek,...) dovede použít jednotlivé jednoduché java skripty, vytvořit dynamické stránky zná některé editory www stránek a dovede pracovat s některým z nich Chápe pojem doména, a její nutnost registrace na Internetu	Ochrana počítače proti virům a spywaru Firewally Antivirové programy, ochrana před viry, nastavení a aktualizace Ochrana počítače před spywarem, adwarem, keyloggerem, dialery... Prezentace, zpracování informací zpracování počítačové prezentace ... POWER POINT Internet a www stránky Jazyk HTML, DHTML Java skripty Wysiwyg editory Nvu Doména a její registrace Princip vytváření www stránek, přenos stránek, uložení www stránek v síti Internetu Tvorba www stránek Přenos www stránek na web	MV- Tvorba mediálního sdělení MV-Práce v realizačním týmu. MV- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

chápe princip fungování, prezentace a přenos www stránek na Internetu Dovede prostřednictvím wysivyg editoru vytvořit vlastní projekt www stránek na Internet Umí přenést www stránky na web Dovede aktualizovat a upravovat své stránky na Internetu. - má pokročilejší znalosti o jednotlivých částí PC - rozlišuje pojem patice, sloty, porty - zná různé druhy procesorů - zná různé druhy operačních pamětí grafické karty, výrobce, vlastnosti Orientuje se v novinkách výpočetní techniky. Dovede použít pokročilejší dovednosti. Při vytváření textového dokumentu (použití odrážek, psaní do sloupců, textového pole, složitější struktura tabulek, vzhled stránek, okraje, odstavce, šablony, hromadná korespondence.	správa stránek na webu Počítač a jeho komponenty Druhy počítačových skříní tower,desktop, mini-, midi-, big-, Formát základních desek AT,ATX,microATX Základní deska-mainboard, slot, čip,procesor, patice, pin, port,čipset Druhy portů- seriové, paralelní,USB port, port PS/2, com.....FireWire Rozšiřující sloty zákl. desky – ISA, PCI, AGP, CNR Procesory, patice a sloty pro procesor Paměťové sloty, RAM paměť Grafické karty Novinky ve výpočetní technice Pokročilá práce ve Wordu Odrážky a číslování Psaní do sloupců Tabulátory, zarážky Práce se šablonami Záhlaví a zápatí Textové pole, konec stránky, vkládání symbolů Rozdělení buňky, sloučení buněk v tabulce Vzhled stránky, okraje, styly, odstavce. hromadná korespondence.	

PŘÍRODOVĚDNÉ PRAKTIKUM PŘÍRODOPIS, FYZIKA, ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

„Hlavním posláním geografického vzdělávání by se měla stát výchova občanů odpovědných za budoucí svět.“
(Mezinárodní charta geograf. vzdělávání IGU – Washington 1992)

Tento nový vzdělávací trend by měl být hlavním mottem tohoto předmětu. Měl by posílit rozvoj osobností žáků, vychovávat je k samostatnosti, sebedůvěře, odpovědnosti, výraznějšímu zaměření na kvalitu života společnosti. To vše splňuje především environmentální výchova, která zahrnuje vztah člověka k přírodním složkám krajiny, k sociálnímu prostředí i kvalitním hodnotám života.

Toto lze uplatnit ve výuce zeměpisu a přírodopisu v učivu o místním regionu. Žáky můžeme zapojit do různých činností, získávání a zpracování informací, vlastního navrhování řešení problémů, hledání souvislostí a důsledků působení různých jevů na životní prostředí a život lidí v místě bydliště. To vše by mělo přispět ke zvýšení zájmu žáků o místní region. Dále je třeba si uvědomit, že se náš život neodehrává ve školních lavicích, ale především v krajině (městské). Chceme-li krajinu šetrně využívat a neničit, musíme ji aktivně poznávat – učit se v terénu. Terénní geografická výuka a praktické činnosti spojené s pozorováním přírody, by měly být jednou z podstatných částí vzdělávání v zeměpisu a přírodopisu.

Její přínosy jsou:

- **žáci se dostávají do přímého kontaktu s vyučovanými jevy**
- **žáci aktivně poznávají problémy v místě bydliště, seznamují se s historií a současností města**
- **žáci se snaží navrhopvat řešení problémů**
- **žáci se učí základním geografickým a biologickým dovednostem (orientace v prostoru, práce s mapami, plány, informační materiály, klíči k určování přírodnin, mikroskopy, laboratorní technikou ...)**
- **žáci aplikují geografické a biologické poznatky z učebnic do denního života v místě bydliště, což přispívá k integraci teorie do praxe**
- **žáci využívají poznatky z jiných předmětů**
- **žáci si osvojí pojmy, laboratorních a vědeckých postupů ve fyzice**
- **žáci prohlubují a rozvíjí praktické fyzikální činnosti**
- **žáci užívají fyziku v reálných situacích**

Tento předmět je zařazen do 8. až 9. ročníku s hodinovou týdenní dotací.
Cílem by mělo být: „Globálně myslet – lokálně jednat.“

Formy a metody práce

- projektové úkoly
- skupinové práce (s využitím map, literatury, vlastního měření, pozorování...)

- laboratorní práce
- ankety s občany města
- diskuse a besedy
- návštěvy významných a zajímavých lokalit města a okolí
- individuální úkoly
- propojení s obory zaměřenými na prostředí města
- využívání prostředků výpočetní techniky
- poznání významu dlouhodobého pozorování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k řešení problému

- Snažíme se o rozvoj organizačních schopností, dovedností, plánování práce, návyků, časového rozvržení, což je nezbytné pro samostatnou a týmovou práci.

Kompetence k učení

- Naším cílem je stimulovat a rozvíjet nadšení pro učení v souladu s principy celoživotního vzdělávání

Kompetence komunikativní

- Chceme žáky vyprovokovat ke kladení otázek a hledání odpovědí
- Rozvoj vyjadřovacích schopností (ústních i písemných)

Kompetence sociální a personální

- Je třeba podporovat a rozvíjet sociální integraci žáků, dobré vztahy mezi žáky a učiteli při řešení problémů

Kompetence občanské

- Posilovat hrdost na své město
- Vést žáky k chápání principů občanského soužití různých sociálních a etnických skupin obyvatel města
- Vést žáky k chápání smyslu veřejně prospěšné práce, ochrany památek, ochrany životního prostředí ...

Kompetence pracovní

- Výuka je vedena tak, abychom využívali různé informační zdroje, různé metody
- pozorování a aby se žáci naučili zpracovat výsledky šetření

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Umí zpracovat protokol o cíli a výsledcích své experimentální práce. Umí poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři, dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí, vyhledá všechny podklady pro experimentální práci, umí vybrat vhodné pracovní postupy, přístroje pro měření Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek, pozná vybrané druhy rostlin a živočichů, určí jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů Zvládá práci s mikroskopem, zná základní metody úpravy botanických mikroskopických preparátů, popíše základní stavbu buňky a pletiv, vysvětlí stavbu a funkci jednotlivých rostlinných orgánů, samostatně nebo ve skupině zvládá založení jednoduchého pokusu a formuluje jednoduché závěry Připraví jednoduché zoologické mikroskopické preparáty, popíše základní stavbu živočišné buňky a tkání, vysvětlí stavbu a funkci jednotlivých orgánů, pozoruje živočichy v jejich přirozeném prostředí Vysvětlí stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav, umí poskytnout první pomoc	Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky Praktické metody poznávání přírody Významní biologové a jejich objevy Význam a zásady třídění organismů. Přehled základního dělení rostlin a živočichů Stavba rostlinného těla a těl hub a lišejníků Rostlinná buňka a pletiva, stavba a funkce rostlinných orgánů, rozmnožování rostlin, životní podmínky rostlin Stavba živočišného těla, živočišná buňka a tkáň, funkce živočišných orgánů, životní podmínky živočichů Biologie člověka, stavba a funkce orgánových soustav, zdravý životní styl, prevence onemocnění, první pomoc	

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<u>Ekosystémy místní krajiny</u> - pozorovanou krajinu zařadí do kategorie krajiny - aplikuje učivo o fyzicko-geografických sférách v místní krajině - zná geologickou stavbu místní krajiny - určí nejčastěji se vyskytující horniny a minerály - objasní vliv lidské činnosti - dokáže určit základní meteorologické prvky - vypočítá průměrnou teplotu - určí množství srážek - chápe důležitost ochrany ovzduší před znečištěním - získá představu o kvalitě podzemní vody - chápe význam čištění odpadních vod - uvědomuje si souvislosti ve vodním ekosystému - seznámí se s přírodními rezervacemi místní krajiny a výskytem chráněných rostlin a živočichů	- kulturní krajina - fyzickogeografická sféra - litosféra - atmosféra - hydrosféra	
<u>Terénní geografická výuka</u> - pozorovanou krajinu zařadí do kategorie krajiny - aplikuje praktické postupy při pozorování a zobrazování krajiny - ovládá základy topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu ve volné přírodě	- biosféra - kulturní krajina - jednoduché panoramat. náčrtky krajiny, situační plány - odhad vzdáleností, pohyb podle mapy a buzoly, pochodová osa - hodnocení přírodních jevů a ukazatelů v souvislosti s ochranou člověka při pobytu v přírodě	
<u>Zeměpis místního regionu</u> - určuje polohu bydliště, její výhody i nevýhody - pracuje s plány města - zná stručnou historii města a jeho památky	- geografická poloha	

- hodnotí současný vzhled města porovnává jej s minulostí i vzhledem jiných měst - chápe socioekonomickou situaci ve městě - formuluje a zdůvodňuje své představy o budoucnosti města z hlediska infrastruktury, turismu... - hodnotí životní prostředí města <u>Pohyb tělesa</u> - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles <u>Síla</u> - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů <u>Teplota</u> - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem <u>Elektrický proud</u> - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a	- historie a kultura - socioekonomická sféra - cestovní ruch - životní prostředí zkoumání pohybu různých těles ve svém okolí druhy pohybů relativita pojmů klid a pohyb relativní rychlost úlohy o rovnoměrném pohybu rovnováha sil na páce výpočty momentu síly Newtonovy zákony zkoumání otáčivých účinků síly na páku rozdíl v pojmech teplota a teplo tepelná výměna v závislosti na hmotnosti a druhu látky základní části elektrického obvodu užití základních	

analyzuje správně schéma reálného obvodu - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	schematických značek Ohmův zákon	

Sportovní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět sportovní výchova se vyučuje v 8. – 9. ročníku jako volitelný předmět 1 hodinu týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- aktivní znalost pravidel

Obsah je především zaměřen na hry, atletika a sportovní gymnastika je zařazována podle složení skupiny a zájmu žáků a plavání dle možností

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědného chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích /diváka, sportovce, rozhodčího/ a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy - pomoc sobě i druhým
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- vnímají nejružnější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- se účinně zapojují do diskuze

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Ročník: 8. – 9.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- volí odpovídající sportovní oblečení - správně používá terminologii - zvládá techniku sport. her - zná pravidla jednotlivých her - zvládá organizaci a řízení herních činností - umí použít různé herní systémy a kombinace - dodržuje pravidla fair play - dokáže zorganizovat školní turnaj - zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech - rozvíjí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost	- basketbal - florbal - volejbal - fotbal - kompenzační cvičení - disciplíny OVOV <u>Volitelné, dle podmínek:</u> - házená - tenis - stolní tenis - bruslení - baseball - plavání - běžecké lyžování	<u>OSV</u>- Osobnostní rozvoj <u>VDO</u> – Zásady slušnosti a tolerance <u>EV</u> – vztah člověka k prostředí

Výtvarný seminář – volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Základním rysem předmětu je propojování smyslových, citových a myšlenkových složek psychiky žáka se schopností hlubokého prožívání a osobitého vyjadřování jevů a vztahů v mnohotvárném vnějším i vnitřním světě. Propojováním obrazného a verbálního vnímání, citění, myšlení a projevu napomáhá výtvarná výchova vnitřní duchovní jednotě osobnosti, jejímu celistvému bytí a humanizaci světa.

Výtvarný seminář umožňuje žákům hlouběji poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznávání směřuje jednak k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti, jednak je zaměřeno na kultivaci schopností žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty, ty chránit, případně i množovat. Tím že žákům umožňuje, aby si v činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz, čímž významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 8. ročník – 1 hodina týdně
- 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebnách výpočetní techniky nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k řešení problému

- Žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek.
- Při zadání úkolu se snažíme, aby žák rozpoznal výtvarný problém a hledal nejvhodnější způsob vyjádření.
- Dbáme na uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce – i v citové oblasti.

Kompetence k učení

- Základním hlediskem je, aby žáci samostatně pozorovali, vnímali a experimentovali.
- Žáci při své vlastní tvorbě poznávají sami sebe, vnímají své pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací.
- Při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří a jsou jim předkládány takové učební materiály, které mohou i dále využívat pro své vlastní učení.

Kompetence komunikativní

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- Při práci ve skupině žáky vedeme vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých.

Kompetence sociální a personální

- Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel při společné práci a svou pracovní činností tak kladně ovlivňovali kvalitu své práce.
- Klademe důraz na upevňování dobrých mezilidských a kamarádských vztahů.

Kompetence občanské

- Při naší činnosti respektujeme (žáci i vyučující) argumenty ostatních.
- Žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží.
- Snažíme se přispět u žáků k získání pocitu hrdosti na svou vlast a její historii a tradice.
- Snažíme se, aby žák - nejen z hlediska historie umění - uvažoval v evropských a celosvětových souvislostech.

Kompetence pracovní

- Žáci jsou při samostatné práci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel.
- Kontrolujeme bezpečné používání výtvarných nástrojů a dodržování hygienických pravidel při práci s výtvarným materiálem.
 - Žáci si vytvářejí pozitivní vztah k manuálním činnostem.

Výtvarný seminář – volitelný předmět

Ročník: 8.- 9.roč.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
-diferencuje vizuální citlivost, vnímá a pojmenovává vizuální kvality (barvy, povrchy, textury, tvary ...) a jejich kombinace a elementy, z nichž jsou složeny -respektuje, že jakékoli obrazové vyjádření může subjekt vnímat jako dobré, krásné a pravdivé, i když je tato představa odlišná od obecného mínění	Porovnávání vjemů ostatních smyslů s vjemy zraku. Vytváření obrazových znaků na základě jiných než zrakových vjemů. Převádění získaných zkušeností do plošných i objemových i dynamických vyjádření. Vytváření systémů pro rozlišování barevných tónů a dalších světelných kvalit (světlosti, sytosti) na základě jejich porovnávání a hledání souvztažností jejich vlastností. Hledání obrazových znaků pro vyjádření pohybu či proměny kvalit. Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí a vytvářením škál a "map", postihujících výsledky těchto	

-aktivně se podílí na vyhledávání hodnot obrazového znaku - na základě poznání, že hodnoty obrazového znaku se tvoří v komunikaci, klade mimořádný důraz právě na jeho interpretaci - vyhledává a vytváří prostředky k vyjádření svých zážitků a zkušeností	hledání. Vytváření obrazových znaků na základě vlastních emocí, pocitů a nálad. Hledání a interpretace vzájemných souvislostí těchto vyjádření. Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí. Rozvíjení schopnosti rozlišovat, z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí a jakým způsobem ovlivňují životní praxi. Rozvíjení schopností prožívat obsahy obrazových znaků jako osobní a interpretovat je z pozice vlastních zkušeností, k nimž se vztahují. Rozvinutí schopnosti samostatného odhalování interpretačního kontextu vlastního i přejatého obrazového znakového vyjádření tak, aby byl srozumitelný pro ostatní. Vytváření racionálního přehledu interpretačních kontextů jak historických, tak současných, založených na pluralitě přístupů. Aktivní využívání nových informačních a komunikačních obrazových prostředků (zejména fotografie, videa a počítačové úpravy obrazů) v tomto procesu. Prohlubování schopnosti praktického zapojování vlastních děl i děl ostatních do komunikačního procesu v samostatně zvoleném kontextu. Zkoumání dadaistického principu náhodných setkání a náhodných konfigurací předmětů či jejich částí. Objasnění principu surrealistického (poetického) účinku v tvorbě nových metafor oproti zvykovému účinku zavedených znaků.

-dovede se stále přesněji obrazně vyjadřovat a vytváří dynamiku pohybu -ovládá a vytváří nový tvar postupným ozřejmováním struktury prvků v jejich vztazích - překonává mimovědomý, automatizovaný proces vizuálního vnímání a rozpoznávání celistvého tvaru jeho uvědomělým rozčleňováním na dílčí vjemy – strukturální výstavbu - využívá komplexních vztahů ve znakovém vyjádření	Budování složitějších symbolických světů. Uplatnění koláže v těchto symbolických cvičeních. Akční vyjádření jako mimoděčné budování či vymezování tvarového či barevného prostoru. Akční vyjádření jako výsledek koordinace tělesných rytmů (dechu, tepu) a pocitů (pocit tlaku, tepla apod.). Akční vyjádření jako komunikační prostor více subjektů. Akční dynamické jednání v koordinaci se zvuky a hudbou. Volba dominant a subdominant ve škálách jako základ k členění obrazového díla. Vytváření složitějších škál na základě kombinace jejich vzájemných relačních vztahů. Vytváření tvarových modulů jako základních tvarů k výstavbě celku. Práce z představy a práce na základě modulárních sestav (volba pouze jistých barev, tvarových modulů, apod.) Uplatnění modulů a jejich systematizace při tvorbě v grafickém editoru. Rekombinace složitých obrazových vyjádření s pomocí grafického editoru. Reinterpretace obsahu po zjednodušení díla odstraněním méně podstatných částí a uspořádáním podstatnějších do celku nově vytvářeného díla. Kombinace vztahově složitějších děl z jednotlivých, izolovaně získaných elementů. Využití základních principů renesančního prostorového vyjadřování (lineární perspektiva, lineární proporčnost, vzdušná perspektiva, překrývání,	

- využívá na PC výtvarných prostředků pro vyjádření jevů jako procesů	zvýšené rozlišení detailů v popředí apod.) ve vlastním obrazovém vyjádření. Tvorba časově návazných sérií obrazů, objektů, komiksů a dalších vyjádření, která pomáhají budovat představu žáka o časových souslednostech v různých úrovních existence (fyzikální chemická, biologická, psychologická, sociální apod.)	

Seminář z českého jazyka

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět Seminář z českého jazyka je zařazen na naší základní škole do 8. – 9. ročníku.

Výuka probíhá 1 hodinu týdně. Předmět je zaměřen především na aktivní čtenářské dovednosti a čtenářskou gramotnost. Velký důraz je kladen také na obohacování slovní zásoby. V tomto předmětu se pokoušíme vést žáky k vlastní tvorbě, ke schopnosti žáka vnímat umělecká díla z jiných oblastí / hudba, obraz,.. / a brát umění jako celek.

Důležitou součástí náplně vyučovacích hodin je posilování komunikačních dovedností.

V rámci tohoto předmětu je počítáno také s exkurzemi do knihoven různého typu a s návštěvou divadelních představení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- učitel vede žáky ke zdokonalování čtenářských dovedností
- učitel stále vytváří podmínky pro možnost vyhledávání informací a literatury
- žáci si osvojují základní informace o vývoji literatury a o literárních pojmech
- žáci hodnotí výsledky své práce

Kompetence k řešení problému:

- žáci si vzájemně radí, hodnotí se
- žáci řeší problémy na základě svých zkušeností i na základě zkušeností učitele a spolužáků
- žáci jsou učitelem vedeni k různým variantám řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- žáci se zapojují do diskuse, pokouší se obhájit své názory
- žáci se učí naslouchat jiným lidem, vnímat obsah literárního textu a diskutovat o něm
- učitel vede žáky ke kultivovanému projevu a k utříděnosti myšlenek v něm

Kompetence sociální:

- žáci se aktivně podílejí na vytváření atmosféry ve skupině
- dokáží se vzájemně respektovat, ale také si pomáhat
- své problémy řeší jednotlivci, ale ti také dokáží pracovat ve skupinách s tím, že si každý z nich uvědomí své postavení ve skupině a svou důležitost, zodpovědnost, případně nezastupitelnost v ní

Kompetence občanské:

- žáci mají zájem o uměleckou tvorbu a budují si kladný postoj k ní
- žáci využívají literatury k vytváření pozitivního postoje k planetě, k přírodě
- žáci si přes literární ukázky uvědomují nezastupitelnost tolerantního postoje různých ras lidí i národností
- žáci se učí respektovat názor jiných

Kompetence pracovní:

- učitel trvá na dodržování zásad hlasové hygieny
- dbá na dodržování estetické kvality žáky vytvořených prací
- učitel vyžaduje dodržování termínů zadaných prací, vyžaduje rovněž odpovídající kvalitu zadané práce

Ročník: 8

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
pokouší se doporučit určitý titul knihy rozlišuje základní znaky bulváru, definuje a zařazuje jednotlivé tituly, či články k podle zaměření a podle zpracování zamýšlí se nad výslovnostními homonymy, hraje si se slovy zpracovává jednoduché životní situace do scénáře pokouší se zrežirovat svůj vlastní scénář uvědomují si rozdíly a shody ve filmových, divadelních literárních zpracováních jednoho tématu uvědomuje si pestrost slovní zásoby, vyhledává synonymické	Samostatná orientace v různých typech knihoven, doporučení určitého titulu Orientace v typech sdělovacích prostředků, bulvár a jeho znaky Přesná výslovnost hlásek a hláskových skupin Tvorba vlastního scénáře na doporučené téma Pokus o vlastní režii Porovnání různého zpracování jedné literární předlohy Obohacování slovní zásoby	MeV

řady		
hledá adekvátní varianty cizích zlov – české alternativy	Význam častých přejatých slov, české alternativy	
vyhledá ve svém vlastním scénáři roli pro sebe	Dramatizace textu	

Ročník: : 9.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
-dokáže zařadit češtinu do systému jazyků, nacházet shody a rozdíly	Slovanské jazyky	MeV
-vytváří drobné jazykové hry a hlavolamy na procvičování slovní zásoby	Hra se slovy	
-je schopen vytvořit a provést vlastní interview	Hlubší orientace v tisku	
-zná nejdůležitější autory regionu	Region v literatuře	
-dokáže pracovat v týmu	Scénář akademie	
-dokáže tvořit samostatně na dané téma	Scénář akademie	
-orientuje se v nářečích	Folklór, lidová slovesnost	
-dokáže plynule a vhodně komunikovat na běžné téma a na odpovídající úrovni	Průběžně	

Seminář z matematiky

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Předmět *Seminář z matematiky* se vyučuje jako jednorodinový volitelný předmět v 9. ročníku.

Vzdělávání v *Semináři* je zaměřeno na užití matematických vědomostí v reálných situacích, osvojení pojmů a matematických postupů, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení, vede žáky k logickému a kritickému usuzování a využití matematických vědomostí v reálných a praktických situacích.

Předmět *Seminář* doplňuje výstupy z matematiky o goniometrické funkce, rozšiřuje učivo o lomených výrazech, žákům jsou matematické vědomosti získané v *matematice* podávány uceleně s důrazem na řešení aplikačních a praktických matematických úloh.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Ročník: 8.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- provádí početní operace s přir. čísla - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru přirozených čísel - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - zdůvodňuje a využívá metrické vlastnosti základních rov. útvarů při řešení slovních úloh a praktických problémů - zná jednotky délky a obsahu a umí je převádět - provádí početní operace s des. čísla - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru desetinných čísel - rozlišuje pojmy násobek, dělitel - využívá znaky dělitelnosti, vlastnosti prvočísla, největšího spol. násobku a nejmenšího spol. dělitele k řešení různých typů úloh - narýsuje a změří daný úhel - určuje velikost úhlů měřením a výpočtem - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů a využívá jejich vlastností k výpočtům	Přirozená čísla - početní operace - slovní úlohy Rovinné obrazce - čtverec, obdélník, trojúhelník - jednotky délky, obsahu - obvody a obsahy obrazců Desetinná čísla - početní operace - slovní úlohy Dělitelnost přir. čísel - násobek, dělitel - znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel Úhel a jeho velikost - rýsování úhlů - měření velikosti úhlů - typy úhlů	

- načrtne a sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti - pozná útvary osově souměrné - zná jednotky objemu a umí je převádět - umí načrtnout a vymodelovat kvádr a krychle - vypočítá objem a povrch kvádru a krychle - analyzuje a řeší aplikační geom. úlohy a praktické problémy - využívá kalkulátor - využívá vlastností trojúhelníků při řešení praktických problémů - umí sestrojit trojúhelník z daných prvků - dbá na přesnost rýsování - užívá logickou úvahu a úsudek při řešení úloh a uplatňuje získané vědomosti - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Osová souměrnost - osově sdružené a osově souměrné útvary Kvádr a krychle - jednotky objemu - zobrazování a sítě těles - povrch a objem kvádru a krychle - slovní úlohy na V, S kvádru a krychle Trojúhelník - vlastnosti, rozdělení - konstrukce trojúhelníku Zajímavá matematika - netradiční matematické úlohy	

Ročník: 9.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
- provádí početní operace s des. čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru desetinných čísel - využívá vlastností trojúhelníků při řešení praktických problémů	Desetinná čísla - početní operace - slovní úlohy Trojúhelník - vlastnosti, rozdělení - konstrukce trojúhelníku	

- umí sestrojit trojúhelník z daných prvků - dbá na přesnost rýsování - modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na des. čísla a naopak - porovnává zlomky - provádí početní operace s kladnými zlomky - analyzuje a řeší jednoduché problémy - pozná shodné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar - umí zobrazit kladná a záporná čísla na číselné ose - umí porovnat celá čísla podle Velikosti - provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy - porovnává a znázorňuje rac. čísla - provádí početní operace s rac. čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy - rozlišuje různé typy rovnoběžníků - umí načrtnout a sestrojít rovnoběžník - vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a trojúhelníku - umí načrtnout a sestrojít lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rov. útvarů při	Zlomky - početní operace - slovní úlohy Shodnost, středová souměrnost - shodnost trojúhelníků - středová souměrnost - útvary souměrné podle středu Celá čísla - početní operace Racionální čísla - početní operace Čtyřúhelníky - rovnoběžníky – vlastnosti, konstrukce, obvod a obsah - trojúhelník – obvod a obsah - lichoběžník – konstrukce, obvod a obsah - slovní úlohy	

řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - pracuje s měřítky map a plánů - vypočítá neznámý člen úměry - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti - umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - vypočítá povrch a objem hranolu - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy - účelně využívá kalkulátor - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent - řeší slovní úlohy - účelně využívá kalkulátor - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, pracuje s diagramy - řeší aplikační úlohy na procenta - užívá logickou úvahu a úsudek při řešení úloh a uplatňuje získané vědomosti - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje dovednosti z různých vzdělávacích oblastí	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - poměr, měřítko plánu a mapy - úměra, trojčlenka - přímá a nepřímá úměrnost - slovní úlohy Hranoly - povrch a objem - slovní úlohy Procenta - pojem, procentová část, počet procent, základ - procenta na diagramech - slovní úlohy Zajímavá matematika - netradiční matematické úlohy	

Technická praktika

Charakteristika předmětu

Je povinně volitelnou součástí oblasti Člověk a svět práce. Týdenní dotace je 1 hodina, vzhledem k efektivitě bude vyučování probíhat ve dvouhodinových celcích jednou za 2 týdny. Vyučování volitelného předmětu probíhá v 8. -9. ročníku.

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy
Úkolem bude rozšiřovat učivo praktických činností využíváním méně častějších postupů a nářadí a zdokonalovat dovednosti při obrábění materiálů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky novým méně častým pracovním postupům, využívání dalších nástrojů
- seznamujeme je s jinými materiály a jejich obráběním
- učíme je zhotovovat náročnější výrobky

Kompetence k řešení problémů

- směřujeme žáky ke vhodnému způsobu realizace problému
- vytváříme alternativní možnosti řešení praktických výrobků, vhodný výběr materiálu i nářadí
- vedeme k rozvíjení tvůrčího přístupu v jednotlivých etapách výroby produktu
- rozšiřujeme znalosti v oblasti profesionální orientace

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k používání správné terminologie v oblasti práce technické, pěstitelské i profesionální
- vedeme žáky ke spolupráci v rámci menší skupiny spolužáků
- umožňujeme zdůvodnit zvolený postup práce, resp. materiálu
- vytváříme prostor k prezentaci výsledků jejich práce, zdůvodnění v kolektivu ostatních

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke vzájemné pomoci
- rozvíjíme spolupráci v malé skupině
- směřujeme žáky k převzetí role vedoucího projektu
- směřujeme žáky k převzetí role podřízeného člena pracovní skupiny
- vedeme k ohleduplnému jednání vůči ostatním

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k pochopení významu dělby práce pro společnost
- směřujeme žáky k veřejně prospěšnému i charitativně občanskému vztahu k bližním
- rozvíjíme uvědomělý přístup k výsledkům práce dospělých v současnosti i minulosti

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k správnému a bezpečnému užití všech nástrojů a nářadí
- vedeme žáky k co nejproduktivnější práci, minimalizaci ztráty materiálu a poškozování nářadí

Ročník: 8

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Žák má poznatky o práci ve školních dílnách, dodržuje pravidla dané řádem Dokáže zacházet s nářadím a materiálem, zná pracovní a hygienické návyky, udržuje pořádek na pracovišti, dokáže zvolit správné nářadí pro konkrétní činnost. Rozumí základním pojmům elektrotechniky. Dokáže přečíst schéma el. obvodu. Zapojí el. obvod dle zadání.	Vnitřní řád dílen Zásady dodržování BOZP Práce se dřevem: - řezání broušení - vrtání - spojování - opracování překližky Práce s kovem: - stříhání - ohýbání - vrtání a spojování jednoduchý výrobek z kovu Schémata Elektrotechnických obvodů Montáž a demontáž elektro-stavebnic	

Ročník: 9.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
Žák dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci i po ní. Dovede poskytnout první pomoc postiženému spolužákovi, zavolat lékařskou pomoc Aktivně přistupuje k přípravě nářadí, samostatně dovede potřebné nářadí vybrat a opět sklidit bez podrobných	Bezpečnost a hygiena práce Řád školní dílny	VDO – uvědomělá činnost v oblasti spolupráce a pomoci jiným občanům, resp. spolupracovníkům

instrukcí učitele, respektuje předpisy a normy Žák ovládá dovednosti v opracování materiálů získané v předchozích ročnících. jak v pracovních činnostech tak v technických praktikách. Používá za přímé účasti učitele, /asistence u stroje/ elektrické nářadí /konkrétně zabudovanou stolní vrtačku /rozšiřující dovednost/. V podzimním a jarním období se podílí na hrubé přípravě půdy pro setí a sázení Zapojuje dráty a spojuje pomocí pájení. Spojuje „za studena“ bez elektrického proudu. Umí číst základní schéma elektrotechnických zapojení. Má zájem o manuální práci, dovede posoudit své zájmy i předpoklady pro zvolený obor	Práce s materiály Výrobek ze dřeva - dřevěné hrábě pro práci na školní zahradě. Výrobek z kovu – maticový klíč /dle tloušťky a šířky ocelové pásoviny/ Elektrotechnické práce Svět práce	VDO – profesionální orientace

Konverzace v anglickém jazyce – volitelný předmět

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Konverzace v anglickém jazyce si mohou žáci zvolit v 8. a 9. ročníku

Hlavním cílem tohoto předmětu je maximálně zaktivizovat žáky tak, aby se dokázali domluvit v běžných životních situacích, aby se zbavili ostychu v cizojazyčném projevu, aby se nebáli studovat z jednoduchých anglických textů.

Žáci si v průběhu roku budou uvědomovat blízkost, ale i odlišnost jazyků. Seznámí se s praktickou stránkou znalosti angličtiny / pokyny, návody u výrobku, pokyny – PC programy/.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- žáci vyhledávají informace z doporučených zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel zadává úkoly, které umožňují volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují se svými vrstevníky i s vyučujícím prostřednictvím angličtiny
- přiměřeně intonuje, dramatizuje

- žáci se učí komunikovat se svými vrstevníky z ciziny prostřednictvím počítačových sítí

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů
- žáci účinně spolupracují a podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci si vzájemně radí

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k vlastenectví, k lásce k rodnému jazyku
- uvědomují si výhodu znalosti cizích jazyků jako prostředků komunikace mezi národy

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- získané znalosti žáci ověřují v praxi

Konverzace z anglického jazyka

Ročník: 8

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života uvědomuje si význam znalosti cizího jazyka pro další	Druhy povolání Pracovní zkušenosti, schopnosti pro výkon určitého povolání Každodenní a aktuální aktivity Volnočasové a víkendové aktivity Dovolená, rekreace Pocity a emoce Lidé, které obdivuji Popis charakteru Známá města Místa ve městě a okolí Věci ve městě Cestování ve městě a druhy veřejné dopravy Dotaz na cestu Druhy zábavy, kultura Druhy hudby	

studium a život vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, stručně reprodukuje obsah promluvy i konverzace význam nových slov z kontextu textu je schopen dramatizovat přiměřeně náročný text	Ve škole, školní předměty Typy obchodů Nakupování Oblečení a móda Koníčky - sporty Cestovní plány a zkušenosti Příprava výletu Vaření – jídlo, pití, recepty	

Ročník: 9

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života uvědomuje si význam znalosti cizího jazyka pro další studium a život vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým	Druhy povolání Pracovní zkušenosti, schopnosti pro výkon určitého povolání Každodenní a aktuální aktivity Volnočasové aktivity – víkend, dovolená, rekreace Pocity a emoce Životní zkušenosti Životní události Lidé, které obdivuji Popis charakteru, vzhledu Zeměpisná místa Počasí a podnebí Ve škole, školní předměty Přání a vyjádření názoru Kulturní zvyky a tradice Oslavy, svátky Cestovní plány a zkušenosti Příprava výletu Město – části a místa Dotaz na cestu	

textům, stručně reprodukuje obsah promluvy i konverzace význam nových slov z kontextu textu	Veřejná doprava Kultura ve městě	
je schopen dramatizovat přiměřeně náročný text	Telefonování, typy telefonních záznamů – žádosti, nabídky	
	Druhy příběhů a vyprávění Novinové zprávy a články	

KREATIVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika předmětu

Je povinně volitelnou součástí oblasti Člověk a svět práce. Týdenní dotace je 1 hodina, vzhledem k efektivitě bude vyučování probíhat ve dvouhodinových celcích jednou za 2 týdny. Vyučování volitelného předmětu probíhá v 8. - 9. ročníku. Úkolem bude rozšiřovat učivo praktických činností a výtvarné výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pracovním postupům zaměřené především na práci v kuchyni a domácnosti
- učíme je efektivně zpracovat odpadové materiály v domácnosti a tak prodloužit jejich životnost

Kompetence k řešení problémů

- směřujeme žáky ke vhodnému způsobu realizace problému
- vytváříme alternativní možnosti řešení praktických výrobků, vhodný výběr materiálu i nářadí
- vedeme k rozvíjení tvůrčího přístupu v jednotlivých etapách pracovního postupu
- rozšiřujeme znalosti v oblasti profesionální orientace

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k používání správné terminologie v oblasti práce v domácnosti a profesní
- vedeme žáky ke spolupráci v rámci menší skupiny spolužáků
- umožňujeme zdůvodnit zvolený postup práce
- vytváříme prostor k prezentaci výsledků jejich práce, zdůvodnění v kolektivu ostatních žáků

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke vzájemné pomoci
- rozvíjíme spolupráci v malé skupině
- směřujeme žáky k převzetí role vedoucího projektu
- směřujeme žáky k převzetí role podřízeného člena pracovní skupiny
- vedeme k ohleduplnému jednání vůči ostatním

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k pochopení významu dělby práce pro společnost
- směřujeme žáky k veřejně prospěšnému i charitativně občanskému vztahu k bližním
- rozvíjíme uvědomělý přístup k výsledkům práce dospělých v současnosti i minulosti

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k správnému a bezpečnému užití základních nástrojů a náčiní
- vedeme žáky k co nejproduktivnější práci, minimalizaci ztráty materiálu a poškozování náčiní

Ročník: 8.

Počet hodin týdně: 1

<i>Výstupy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezové téma</i>
Žák dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci i po ní. Dovede poskytnout první pomoc postiženému spolužákovi, zavolat lékařskou pomoc Aktivně přistupuje k přípravě náradí, samostatně dovede potřebné náradí vybrat a opět sklidit bez podrobných instrukcí učitele, respektuje předpisy a normy	Bezpečnost a hygiena práce	VDO – uvědomělá činnost v oblasti spolupráce a pomoci jiným občanům, resp. Spolupracovníkům VDO – profesionální orientace
- umět pracovat podle daného receptu - umět správně odměřit množství potravin - umět správně používat kuchyňské nádobí a náčiní - zvládnout jednoduché způsoby tepelného zpracování potravin – vaření, smažení, dušení, pečení - zvládnout vypracovat a zpracovat těsta – litá, třená těsta - zvládnout vypracovat těsto na čajové pečivo - umět zpracovat čerstvou zeleninu ve formě salátů a pomazánek - zvládá základy stolničení	VAŘENÍ Kuchařské postupy	MUV - stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoliv jako zdroj konfliktu (mezinárodní kuchyně) OSV - Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)
- zvládnout práci s různým druhem papíru, textilu - umět využít odpadový materiál z domácnosti (plastové a papírové krabice, zavařovací sklenice, plastové a kovové nádoby, zbytky dřeva, zbytky látek, provázky, drátky,...)	BYTOVÉ DEKORACE	OSV – Kreativita cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských

		vztazích
- seznámení s vyšíváním, šitím nebo dalšími technikami.	ZÁKLADY RUKODĚLNÝCH PRACÍ	
- vytváří jednoduchá květinová aranžmá	FLORISTIKA	

Ročník: 9.

Počet hodin týdně: 1

Výstupy	Učivo	Průřezové téma
Žák dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci i po ní. Dovede poskytnout první pomoc postiženému spolužákovi, zavolat lékařskou pomoc Aktivně přistupuje k přípravě náradí, samostatně dovede potřebné náradí vybrat a opět sklidit bez podrobných instrukcí učitele, respektuje předpisy a normy	Bezpečnost a hygiena práce	VDO – uvědomělá činnost v oblasti spolupráce a pomoci jiným občanům, resp. Spolupracovníkům VDO – profesionální orientace
- umět pracovat podle daného receptu, normování, rozpočet - umět správně odměřit množství potravin - umět správně používat kuchyňské nádobí a náčiní - zvládnout jednoduché způsoby tepelného zpracování potravin – vaření, smažení, dušení, pečení - zvládnout vypracovat a zpracovat těsta – litá, třená těsta, kynutá těsta - zvládnout vypracovat těsto na drobné cukroví, jeho pečení a zdobení - umět zpracovat čerstvou zeleninu ve formě salátů a pomazánek - umí naaranžovat slavnostní tabuli	VÁŘENÍ Kuchařské postupy	MUV - stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoliv jako zdroj konfliktu (mezinárodní kuchyně) OSV - Kooperace a kompetice –rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)
- zvládnout práci s různým druhem papíru, textilu - umět využít odpadový materiál z domácnosti (plastové a papírové krabice, zavařovací sklenice, plastové a kovové nádoby, zbytky dřeva, zbytky látek, provázky, drátky,...)	BYTOVÉ DEKORACE	OSV – Kreativita cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

- seznámení se strojním šitím, háčkováním a pletením nebo dalšími technikami.	ZÁKLADY RUKODĚLNÝCH PRACÍ	
- vytváří jednoduchá květinová aranžmá	FLORISTIKA	

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků a autoevaluace školy

1. Pravidla, způsoby a kritéria hodnocení žáků

Pravidla a hlavní zásady a východiska pro hodnocení žáků

- ☐ hlavní cíl hodnocení vidíme v poskytnutí zpětné vazby ve smyslu informace žákovi o tom, jak zvládl danou problematiku, ve zmapování jeho pokroků, rovněž i nedostatků a navržení způsobu, jak je odstranit
- snažíme si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém
- známka nezahrnuje hodnocení žákova chování
- klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo, žáci mají dostatek času k pochopení a zažití učiva
- klademe důraz na motivační způsob hodnocení (v některých případech dobrovolnost výběru látky při zkoušení, možnost se nechat kdykoliv vyzkoušet, využívání pochvaly, hodnocení aktivity a snahy, dobrovolných domácích úkolů, dobrovolných referátů, písemné zkoušení na bázi méně znamená více, hledání toho, co žáci znají, a ne toho, co neznají, jasné zadání úkolu s jasným stanovením pravidel vypracování a hodnocení)
- snažíme se podporovat sebehodnocení založené na schopnosti posoudit svoji práci, vynaložené úsilí, osobní možnosti a nedostatky
- všechny písemné práce jsou včas oznámeny, žáci mají dostatek času se na ně připravit
- učitel své hodnocení žákovi vždy jasně zdůvodní a poukáže na klady a rezervy v práci žáka
- při ústním zkoušení výsledek hodnocení oznamuje vyučující ihned, hodnocení písemných prací nejpozději do 14-ti dní
- kontrolní písemné práce, testy i ústní zkoušení jsou rozvržené rovnoměrně na celé klasifikační období
- o výsledcích práce žáka jsou rodiče seznamováni zejména formou ŽK, se kterými se pracuje podle vnitřní směrnice
- výsledky souhrnných čtvrtletních prací žáků uschováváme po celou dobu školního roku až do konce září školního roku následujícího
- rodiče neprospívajících žáků jsou upozorňováni na prospěch svých dětí každé čtvrtletí prostřednictvím žákovských knížek a ještě měsíc před ukončením klasifikačního období vzhledem k možné nápravě
- součástí hodnocení žáka jsou i písemné pochvaly za úspěšnou práci
- pokud je žák déle než týden nepřítomen z důvodu nemoci, učitelé prostřednictvím spolužáků posílají jednoduché úkoly, které se vztahují k probírané látce, aby nemocný žák neztratil kontakt, v případě dlouhodobé nemoci škola postupuje podle školského zákona

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- podrobně se dále zabývá hodnocením žáků klasifikační řád a školní řád, které vycházejí ze zákona č.561/2004 Sb.,školského zákona a vyhlášky č.48/2005 Sb., o základním vzdělávání

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce, diktáty, testy, souhrnné čtvrtletní práce,ústní zkoušení a mluvený projev
- kvalita vypracovaných domácích úkolů, iniciativa v dalších samostatných aktivitách na základě podnětů učitele i vlastních nápadů žáka
- referáty, dobrovolné zpracování problémů
- laboratorní práce
- zájem žáka o předmět
- způsob práce žáka ve skupinách
- soustavné diagnostické pozorování žáka a jeho aktivní přístup k práci v hodinách
- zpracování projektů
- vědomostní a dovednostní testy Kalibro, Scio a Cermat (9.ročník)
- výtvarné práce, výrobky při praktických činnostech (zde je hlavním kritériem snaha a chuť řešit zadaný úkol)
- úroveň pohybových dovedností (opět je zásadní snaha o pokrok)

Způsoby hodnocení

- hodnotíme pomocí klasifikace, ale nabízíme rodičům také možnost slovního hodnocení
- při klasifikaci používáme 5 klasifikačních stupňů
- snažíme se stanovenou četností známek dosáhnout objektivitu hodnocení (čeština, jazyky, matematika nejméně 6 známek, naukové předměty 4 známky, výchovy a volitelné předměty nejméně 2 známky za klasifikační období)
- u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami využíváme kromě klasifikace také kombinaci obou způsobů

Způsob hodnocení u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- u žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka a doporučení ŠPZ
- u slovního hodnocení se zaměřujeme na to, co již žák dokázal, jaký je jeho pokrok, případně které nedostatky by měl ještě odstranit
- jestliže je žák hodnocen slovně a jakmile překoná nejvýraznější obtíže, můžeme po domluvě s rodiči přistoupit ke klasifikaci
- postupujeme velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci s rodiči
- při hodnocení se snažíme užívat i dalších různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb, uvedením počtu jevů, které žák zvládl
- sdělujeme vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
- při hodnocení využíváme individuálních vzdělávacích plánů

Kriteria hodnocení

Obecné zásady

- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...).
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období.
- Stupeň prospěchu se neurčuje jen na základě průměru klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat jednak známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům, ale vyučující přihlédne i k dalším okolnostem, které uzná za vhodné (přístup k předmětu, aktivita žáka, pečlivost při přípravě, zda trend znalostí vykazuje zlepšení či naopak apod.). I s těmito okolnostmi seznamuje průběžně žáka i rodiče žáka.
- Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě a prostřednictvím ŽK a zvláštních tiskopisů se informují zákonní zástupci zhoršeném prospěchu a chování.

Konkrétní kritéria :

Při stanovení konkrétních kritérií pro hodnocení žáků vycházíme ze vzdělávacích strategií školy a úrovně osvojování jednotlivých kompetencí při respektování individuálních rozdílů žáků a jejich možností.

Při hodnocení žáků přihlížíme k následujícím kritériím :

- Míra zvládnutí výstupů na základě požadovaného učiva, dovedností, zákonitostí a poznatků v jednotlivých vyučovacích předmětech v rámci individuálních možností dítěte tak, jak si ji stanoví každý vyučující ve svém předmětu
- Výsledky didaktických testů (Cermat, Kalibro, Scio)
- V některých předmětech úroveň žakovského portfolia
- Úroveň logického uvažování a umění hledat souvislosti
- Míra schopnosti porovnat svůj závěr s veřejně dostupnými zdroji se současným uvědoměním si reálnosti svých vývodů, myšlenek a závěrů

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

- Míra schopnosti pracovat tvořivě a smysluplně s uvědoměním si možnosti více správných řešení
- Míra zodpovědnosti a množství vynaloženého úsilí vzhledem k výsledkům své práce
- Jak hodně dokáže žák pracovat s chybou jako s nástrojem pro zlepšení výsledků své práce a zda na základě posouzení chyby dochází ke správnějšímu řešení (vždy, často, má snahu, ale ne vždy se mu to daří, nikdy)
- Kriteria úrovně čtení s porozuměním jako jednoho z nejdůležitějších nástrojů ze kterého se odvíjí další možnosti pro rozvoj kompetence k učení
 - míra samostatnosti při řešení úkolu a využití vlastního nápadu
 - spolupracuje s učiteli a ostatními žáky při přípravě projektů a dalších školních akcí (hodně, někdy, málo, výjimečně, vůbec)
 - schopnost argumentovat věcně, schopnost diskutovat a současně vážit argumenty druhých
 - kvalita písemného projevu
 - kvalita praktických a pracovních činností
 - kvalita estetických a uměleckých a pohybových činností

Žáci jsou hodnoceni dle „**zásad hodnocení vzdělávání žáků**“, které jsou součástí **ŘÁDU ŠKOLY**

2. Autoevaluace školy

Autoevaluace školy je založena na dlouhodobém pozorování, analýze a vyhodnocování pozorovaného. Napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole.

1. Oblasti autoevaluace

- Vzdělávací program a ŠVP
- Průběh vzdělávání , výsledky vzdělávání žáků, výsledky práce školy
- Vztah rodičů ke škole, vzájemné vztahy školy a žáků
- Podmínky ke vzdělávání, řízení školy, personální problematika , DVPP

2. Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

Hlavní oblasti	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Vzdělávací program	soulad výuky s ŠVP	hospitace	průběžně

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

		pozorování rozhovory schůzky MS a PK	
Průběh a výsledky vzdělávání	dosahování vzdělávacích cílů a cílů stanovených v ŠVP	žakovské práce testy srovnávací testy (ročníkové, celostátní,..) hospitace ankety žáků spolupráce s odborníky	1x ročně průběžně dle potřeby
		Rozbory písemných prací	4x ročně
		Rozbory dosažených znalostí, dovedností	1-2x ročně
		Prevence soc. pat. jevů	Besedy, vyhodnocení PSPJ
		Prevence rizik a škol. úrazy	Prevence – průběžně Vyhodnocení úrazů a přijatá opatření
Vztah rodičů ke škole	spolupráce	ankety spolupráce se Školskou radou třídní schůzky	1x za 1 –2 roky jednání ŠR období tř.schůzek
		Stížnosti rodičů	Vyhodnocení a způsob řešení
Vzájemné vztahy žáci a škola	klima školy	ankety, sebehodnocení žáků nabídka zájmového vzdělávání vztahy se žáky se spec. vzděl. potřebami a s mimořád. nad. žáky	1x za 1-2 roky průběžně
Podmínky vzdělávání	úroveň řízení školy	porady vedení pedag. rady	průběžně v období ped. rad

	klima školy DVPP Prostorové a materiální podmínky	porady vedení pedag. rady Schůzky MS a PK spolupráce s žákovskou samosprávou ankety pro žáky ankety pro učitele ankety pro zákonné zástupce pozorování rozhovory zákonné normy požadavky učitelů, žáků a zákonných zástupců	průběžně v období ped. rad průběžně průběžně 1x za 1 –2 roky průběžně

Přílohy

výstupy jsou:

1.

Elektronický odkaz na STANDARDY

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-skolstvi/opatreni-ministra-skolstvi-mladeze-a-telovychovy-kterym-se-4>

RVP ZV – CIZÍ JAZYK

1. stupeň – 2. období (5. ročník)

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů¹

formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, sms, vzkaz, pohlednice např. z prázdnin, žádost, omluva, popis, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, pokyn, příkaz, říkanka, básnička a písnička, pohádka, komiks

Tematické okruhy

domov, rodina, škola a vyučovací předměty, volný čas a zájmová činnost, město a venkov, názvy povolání, lidské tělo, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, oblékání, nákupy, jídlo a potraviny, příroda, roční období a počasí, tradice a zvyky, svátky, základní důležité zeměpisné údaje, děti a mládež v jiných zemích Evropy

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů
- množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času
- slovesa to be, have, can a známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase (prostý a průběhový), rozkazovací způsob
- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, otázky s „who/what/when/where/how/why“, vazba there is/ there are

¹ Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A1 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou také objevit v jazykových prostředcích.

Poznámky:

- 1) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
- 2) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům. Č CJ-5-2-01.1 V textech vyhledá požadované informace. Č CJ-5-2-01.2 Rozumí krátkým pokynům v textu. PO CJ-5-2-01.3 Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně. PO CJ-5-2-01.4 Rozumí základním číselným údajům. PO CJ-5-2-01.5 Rozumí pokynům učitele.
CJ-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci. Č CJ-5-2-02.1 V textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence. Č CJ-5-2-02.2 Vyhledá informace k tématu v časopise nebo na webových stránkách a tyto informace využije. PO CJ-5-2-02.3 Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
CJ-5-2-03 Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu. Č CJ-5-2-03.1 Srozumitelně vyslovuje čtený text obsahující známou slovní zásobu.
CJ-5-2-04 Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku. Č CJ-5-2-04.1 V textech vyhledá požadované informace. Č CJ-5-2-04.2 Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.
CJ-5-2-05 Používá dvojjazyčný slovník.

Č CJ-5-2-05.1

Vyhledá neznámé slovo v anglicko-české i česko-anglické části slovníku.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-5-3-01

Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.

P CJ-5-3-01.1

Napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální email kamarádovi.

P CJ-5-3-01.2

Sestaví gramaticky a formálně správně odpověď na sdělení.

P CJ-5-3-01.3

Vyplní osobní údaje ve formuláři.

CJ-5-3-02

Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.

P CJ-5-3-02.1

Písemně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.

P CJ-5-3-02.2

Shrne písemně obsah krátké slyšené konverzace.

M CJ-5-3-02.3

Ústně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.

M CJ-5-3-02.4

Shrne ústně obsah krátké slyšené konverzace.

CJ-5-3-03

Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.

Č CJ-5-3-03.1

Svémi slovy vyjádří smysl textu.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-5-4-01

Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.

M CJ-5-4-01.1

Na základě reálné situace jednoduše reaguje v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky, rozloučí se.

M CJ-5-4-01.2

Mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí.

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů²

oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, osobní dopis, email, formulář, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept, referát, ilustrovaný příběh, komiks, adaptované literární dílo

Tematické okruhy

domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce
- člen určitý a neurčitý, abstraktní podstatná jména, stupňování přídavných jmen, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a jejich složeniny), číslovky (řadové), příslovce (neurčitá), tvoření a stupňování příslovčí, předložky místa a času, spojovací výrazy
- slovesné časy – přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, předpřítomný čas prostý, modální slovesa, rod činný a trpný, podmiňovací způsob, základní slovesné vazby
- stavba věty, druhy vět dle postoje mluvčího (tvorba otázek a záporu)
- pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce

Poznámky:

- 3) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
- 4) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

² Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A2 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou objevit v jazykových prostředcích.

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-9-1-01 Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu. Č CJ-9-1-01.1 Při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu.
CJ-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. Č CJ-9-1-02.1 Rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů. Č CJ-9-1-02.2 V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. Č CJ-9-1-02.3 Pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.
CJ-9-1-03 Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci. PO CJ-9-1-03.1 Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech. PO CJ-9-1-03.2 Rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách. PO CJ-9-1-03.3 Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.
CJ-9-1-04 Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Č CJ-9-1-04.1 V textech rozumí významu klíčových slov.
CJ-9-1-05 Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku. Č CJ-9-1-05.1 Využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem.
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
CJ-9-2-01 Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy. P CJ-9-2-01.1

Sestaví písemné sdělení související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola.

M CJ-9-2-01.2

Ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty.

CJ-9-2-02

Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.

P CJ-9-2-02.1

Opisem vyjádří větu či krátký text.

P CJ-9-2-02.2

Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.

CJ-9-2-03

Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.

P CJ-9-2-03.1

Písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.

M CJ-9-2-03.2

Ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace.

CJ-9-2-04

Vyžádá jednoduchou informaci.

P CJ-9-2-04.1

Vyžádá písemně informaci týkající se známých témat a poděkuje za ni.

M CJ-9-2-04.2

V reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení klade doplňující otázky.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-9-3-01

Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.

M CJ-9-3-01.1

S kamarády se domluví na společném programu (co, kdy a kde budou dělat).

M CJ-9-3-01.2

Vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích.

M CJ-9-3-01.3

Adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem.

STANDARDY

ANGLICKÝ JAZYK

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z anglického jazyka ve složení:

Vedoucí:	Mgr. Štěpánka Legemzová, ZŠ Angel, Praha 12
Koordinátor za VÚP:	Mgr. Kamila Sladkovská, VÚP Praha
Členové:	Mgr. Ludmila Balíková, ZŠ Heyrovského, Olomouc PaedDr. Zdena Hartingerová, ZŠ SNP Hradec Králové PaedDr. Jana Hornová, ČŠI Mgr. Kateřina Janu, ZŠ Bakalovo nám., Brno Mgr. Petra Lexová, ZŠ Ostrčilova, Ostrava Mgr. Ludmila Mottlová, ZŠ Hořovice Mgr. Jana Sankotová, Gymnázium Pelhřimov

1. stupeň – 2. období (5. ročník)

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů³

formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, sms, vzkaz, pohlednice např. z prázdnin, žádost, omluva, popis, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, pokyn, příkaz, říkanka, básnička a písnička, pohádka, komiks

Tematické okruhy

domov, rodina, škola a vyučovací předměty, volný čas a zájmová činnost, město a

³ Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A1 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou také objevit v jazykových prostředcích.

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy
venkov, názvy povolání, lidské tělo, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, oblékání, nákupy, jídlo a potraviny, příroda, roční období a počasí, tradice a zvyky, svátky, základní důležité zeměpisné údaje, děti a mládež v jiných zemích Evropy

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů
- množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času
- slovesa to be, have, can a známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase (prostý a průběhový), rozkazovací způsob
- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, otázky s „who/what/when/where/how/why“, vazba there is/ there are

Poznámky:

- 5) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
- 6) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	CJA-5-2-01.1 V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.

Ilustrační úloha

Přečti si text a vyřeš následující úkoly.

Dear Peter,

My Grandpa's house is in the country. I stay there during the school holidays. There aren't many cars, and I ride my bike a lot. I go for long walks with Grandpa's dog. I like Grandpa's country home.

During the school term, I live with Mum and Dad in a flat in Liverpool. It's a big city. When I'm there, I go shopping with Mum. I go to the cinema with Dad. There are lots of cars so I don't ride my bike in the city. I play computer games.

Please write soon.

Love,
Amy

1. Vyhledej v textu, s kým chodí Amy na procházku.
Vyznač vhodný obrázek.

A ☐

B ☐

C ☐

2. Označ, čemu se Amy věnuje ve volném čase.

- A ☐ She goes for long walks with Grandpa's dog.
- B ☐ She plays the piano.
- C ☐ She draws pictures.
- D ☐ She plays computer games.

Řešení:

1C; 2A, D;

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy č.1:</u> žák vyhledá v textu informaci a označí odpověď pomocí obrázku Obrázek A – Amy na procházce sama. Obrázek B – Amy na procházce s dědečkem. Obrázek C – Amy na procházce se psem. (správné řešení) <u>typ úlohy č.2:</u> žák označí dvě správné možnosti z výběru <u>další možné typy úloh:</u> kategorizace, dichotomická úloha Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>zdroje:</u> google cliparts Učebnice Happy Earth 1, Oxford 2009 Správné odpovědi v tabulce označené zeleně.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	CJA-5-2-01.2 Rozumí krátkým pokynům v učebnici.

Ilustrační úloha	<u>Přečti slovesa a přiřaď k obrázkům.</u> WRITE CUT DRAW READ CLOSE THE BOOK 1. 2. 3. 4. 5. <u>Řešení:</u> 1. Draw 2. Write 3. Read 4. Cut 5. Close the book
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák přiřadí slovní spojení ke správnému obrázku Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>Zdroj obrázků:</u> Google cliparts

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným

	tématům.
Indikátor	CJA-5-2-01.3 Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
Ilustrační úloha	<u>Poslouchej. Přiřaď ke každému jeho oblíbenou věc.</u> Tim Mary Jane Peter A B C D <u>Tapescript:</u> 1. <i>Tim: Hi ! I'm Tim. My favourite thing is a guitar. I love music!</i> 2. <i>Teacher: What's your favourite thing, Mary?</i> <i>Mary: I like ice- cream ! Hmm, yummy!</i> 3. <i>Jane: Hello, my name's Jane. I like reading. My favourite thing is a book.</i> 4. <i>Peter: This is my favourite thing. It's a football. Oh, my name's Peter.</i> <u>Řešení:</u> Tim C Mary B Jane D Peter A
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> na základě poslechu audionahrávky žák přiřadí ke jménu správný obrázek popis obrázků: 1 – fotbalový míč, 2 – zmrzlina, 3 – kytara, 4 - kniha <u>další možné typy úloh:</u> dichotomická úloha, doplňování, výběr z odpovědí, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí <u>zdroj obrázků:</u> Google cliparts Nahrávka by měla být zopakována 2x.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	CJA-5-2-01.4 Rozumí jednoduchým číselným údajům.

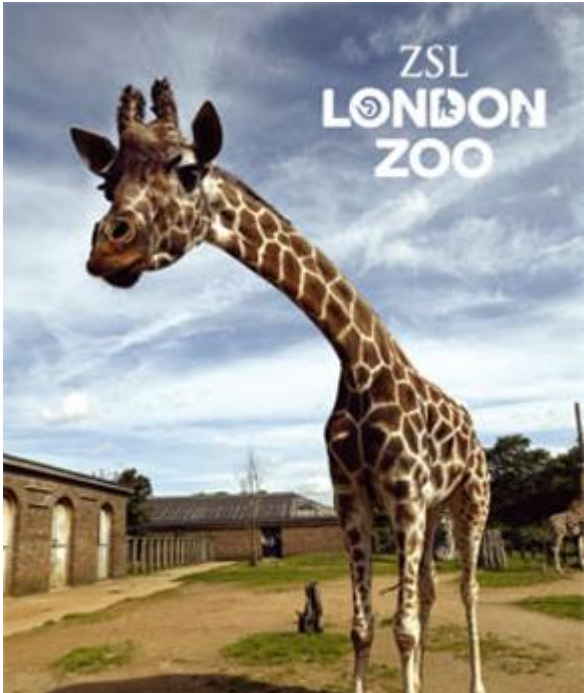
Ilustrační úloha	<u>Poslouchej. Dopln tabulku.</u>												
	<table><tr><th>Name</th><th>Age (How old?)</th><th>Address</th><th>Pets</th></tr><tr><td>Lucy</td><td>9</td><td>52 London Road</td><td>3 dogs</td></tr><tr><td>Emma</td><td></td><td>Park Road</td><td>rabbits and fish</td></tr></table>	Name	Age (How old?)	Address	Pets	Lucy	9	52 London Road	3 dogs	Emma		Park Road	rabbits and fish
	Name	Age (How old?)	Address	Pets									
	Lucy	9	52 London Road	3 dogs									
	Emma		Park Road	rabbits and fish									
	<u>Tapescript:</u>												
	Reporter: Hello, what's your name?												
	Lucy: Hello, I'm Lucy and this is my friend Emma.												
	Reporter: How old are you, Lucy?												
	Lucy: I'm nine years old.												
Reporter: And where do you live?													
Lucy: I live at number 52, London Road and I have got 3 dogs at home.													
Reporter: Thank you, Lucy. And how old are you, Emma?													
Emma: I'm 10.													
Reporter: Ok, and what's your address?													
Emma: My address is 25 Park Road.													
Reporter: Have you got any pets, Emma?													
Emma: Yes, I've got 4 rabbits and 1 fish.													
....													
<u>Řešení:</u>													
<table><tr><th>Name</th><th>Age (How old?)</th><th>Address</th><th>Pets</th></tr><tr><td>Lucy</td><td>9</td><td>52 London Road</td><td>3 dogs</td></tr><tr><td>Emma</td><td>10</td><td>25 Park Road</td><td>4 rabbits and 1 fish</td></tr></table>	Name	Age (How old?)	Address	Pets	Lucy	9	52 London Road	3 dogs	Emma	10	25 Park Road	4 rabbits and 1 fish	
Name	Age (How old?)	Address	Pets										
Lucy	9	52 London Road	3 dogs										
Emma	10	25 Park Road	4 rabbits and 1 fish										
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> na základě poslechu audionahrávky žák doplní do tabulky požadované údaje <u>další možné typy úloh:</u> výběr z odpovědí, psaní čísel podle nahrávky. Nahrávka by měla být zopakována 2x. <u>Zdroj poslechu:</u> Tracks 4 (Longman)												

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.

Indikátor	CJA-5-2-02.1 V jednoduchých textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence.
Ilustrační úloha	Přečti si komiks a označ obrázky čísly 1-6 podle smyslu textu. <u>Dva obrázky jsou již očíslované.</u> HERBIE A 1 B 5 C D E F

Poznámky k úloze	<u>Řešení:</u> C2, D4, E6, F3 <u>typ úlohy:</u> žák určí správné pořadí obrázků <u>další možné typy úloh:</u> přiřazování textu a obrázku, přiřazování nadpisu k textu, kategorizace, dichotomická úloha, doplňování chybějících slov nebo vět z nabídky, doplnění informace do tabulky, určení správného pořadí vět Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj: Text úlohy převzat z časopisu Ready for English, ELI Italy 1990.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	CJA-5-2-02.2 Vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije.
Ilustrační úloha	<u>Jedeš do Londýna a chceš navštívit zoologickou zahradu. Na adrese http://www.londonpass.com/london-attractions/london-zoo.html jsou užitečné informace. Přečti si je a odpověz na tyto otázky:</u> 1. What is the address of the zoo? (Regent's Park, London NW1) 2. When does the zoo open? (at 10) 3. When is the zoo closed all day? (Christmas Day/ 25th December/ 25/12) 4. How much is the ticket for you? (14.20) Visit ZSL London Zoo for free - saving £18! London Attractions > Places of Interest > London Zoo London Zoo

	View Map ADDRESS: Regent's Park London NW1 Tel: 020 7722 3333 020 7722 3333 Opening Times: Open daily at 10.00hrs. Closing times vary, please visit website or call for details. Closed: Christmas Day. Facilities: Please check with attraction regarding accessibility, mobility and other special issues. London Pass Benefits: Free entry to ZSL London Zoo with a London Pass Normal Ticket Price: Adult: £18.00 Child: £14.20 ZSL London Zoo in Regent's Park is the perfect fun-filled family attraction.
Poznámky k úloze	zdroj textu: http://www.londonpass.com/london-attractions/london-zoo.html (25. 2. 2011) <u>typ úlohy:</u> žák vyhledá informace v autentickém materiálu a odpoví na otázky Řešení je vyznačeno zeleně. Odpověď je považována za správnou i při formální nepřesnosti (např. odpověď “10” na otázku č. 2 nebo odpověď “14,20” na otázku č. 4). Adresa (otázka č. 1) musí být uvedena celá.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	CJA-5-2-02.3 Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
Ilustrační úloha	<u>Poslouchej. Přiřaď ke každému jménu správný obrázek.</u> Paul Simon Kate Mandy A B C D <u>Tapescript:</u> <i>Speaker A: Where are you going, Paul?</i> <i>Speaker B: I'm going to the beach. Where are my sunglasses? It's really hot today!</i> <i>Speaker C: Hi, I'm Simon and I'm in London today. The weather is not very nice, I need my umbrella!</i> <i>Speaker D: Is it hot outside, Kate?</i> <i>Speaker E: No, it isn't. It's cold today and it's cloudy.</i> <i>Speaker F: Look out of the window, Mandy! We can make a big snowman. Hurray!</i> <u>Řešení:</u> Paul B Simon A Kate D Mandy C

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: na základě poslechu audionahrávky žák přiřadí ke jménu správný obrázek <u>další možné typy úloh</u>: dichotomická úloha, doplňování, výběr z odpovědí, otevřené úlohy s krátkou odpovědí, určení správného pořadí, zápis do tabulky nebo formuláře Nahrávka by měla být zopakována 2x. zdroj obrázků: Google cliparts

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-04 Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.
Indikátor	CJA-5-2-04.1 V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.

Ilustrační úloha

Přečti si text a vyřeš následující úkoly.

John loves sports. He does some sport nearly every day. He goes swimming on Mondays after school. Then he goes running with some friends. He comes home for dinner. He also plays in two school teams – on Wednesdays he plays basketball and on Thursday evenings he plays in a football team. On Friday and Saturday mornings he goes running again. On Fridays he plays tennis with his father in the afternoon. He also cycles to school every day. Cycling is his favourite sport. On Sunday he has a free day.

1. Napiš správný název dne pod následující obrázky.

a) _____ b) _____ c) _____ d) _____

2. Označ správnou odpověď.

John doesn't do any sport _____.

- a. on Tuesdays
- b. on Thursdays
- c. on Sundays
- d. on Mondays

He does more than two sports _____.

- a. on Fridays
- b. on Saturdays
- c. on Thursdays
- d. on Sundays

He enjoys most.

- a. running
- b. basketball
- c. cycling
- d. tennis

3. Označ v tabulce správnou kolonku.

	Monday	Wednesday	Saturday	Friday
He does some				

	sport at school.		x		
	He does sports with a member of his family.				x
	He comes home for dinner.	x			
Řešení: 1. a) Thursday, b) Monday, c) Friday, d) Wednesday 2. c., a., c. 3. Správné odpovědi označené zeleně.					
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy č.1:</u> žák přiřadí ke každému obrázku den, ve kterém (zobrazená) aktivita probíhá Obrázek 1 – John hraje fotbal. Obrázek 2 – John plave. Obrázek 3 – John hraje tenis. Obrázek 4 – John hraje košíkovou. <u>typ úlohy č.2:</u> žák na základě textu vybere správnou odpověď <u>typ úlohy č.3:</u> žák na základě textu vybere a označí v tabulce správnou možnost <u>další možné typy úloh:</u> dichotomická úloha Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>zdroj obrázků:</u> www.clipartguide.com Text je upravený z Cambridge English for schools, Workbook Two, A. Littlejohn, D. Hicks, Cambridge University Press 1996 ISBN 0-521-42174-8				

Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti - čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-04 Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.
Indikátor	CJA-5-2-04.2 Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u> Tom Twitter is thirty years old. He lives in a small village called Kennington near Oxford. He drives a train. Every weekday he drives trains from Oxford to London. He likes driving a train. He wants to move to a big town because there is not much to do in the village. In his free time he plays football, he watches TV and he likes reading. 1. <u>Odpověz na otázky.</u> 1. Where does Tom live? In _____ 2. What is Tom's job? _____ 3. Does Tom enjoy living in the village? _____ 4. Does Tom work at the weekends? _____ 5. Does Tom like his job? _____ <u>Řešení:</u> 1. Kennington 2. train driver, he drives a train 3. no 4. no 5. yes
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázky Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>Zdroj:</u> přepracovaný text (Longman Group Ltd 1994)

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.
Indikátor	CJA-5-3-01.1 Napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi.
Ilustrační úloha	<u>Doplň pohlednici z prázdnin. Můžeš se inspirovat tímto obrázkem.</u> _____ Nicol, <i>I am _____! My holidays are</i> <i>super because _____</i> _____ <u>Love,</u> _____ <u>Nicol Smith,</u> <u>32 West St,</u> <u>Brighton,</u> <u>BN1 2 RT</u> <u>England</u>

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák dopíše pohlednici podle zadání <u>další možné typy úloh:</u> dopsání slov do blahopřání nebo dopisu Správné řešení posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení: a) obsahové splnění úkolu (tj. doplněné položky jsou smysluplné, případně je jejich smysl snadno odvoditelný z kontextu), b) gramatická správnost. Např. “in Mexico” (položka 2) vyhovuje obsahovému i gramatickému kritériu, “Mexico” (stejná položka) by splňovala pouze kritérium obsahové. Položka je taktéž považována za správnou i v případě pravopisné chyby, která nemění smysl (např. “swimm every day” – položka 3). Možné řešení: <table border="1" data-bbox="376 757 1388 1384"> <tr> <td data-bbox="376 757 967 1384"> <i>Dear Nicol,</i> <i>I am OK! My holidays are</i> <i>super because I swim every day,</i> <i>(it is hot and ice-cream is good).</i> <i>Love,</i> <i>[Žák napíše své jméno nebo přezdívkou apod.]</i> </td><td data-bbox="967 757 1388 1384"> <i>Nicol Smith,</i>_____ <i>32 West St,</i>_____ <i>Brighton,</i>_____ <i>BN1 2 RT</i>_____ <i>England</i>_____ </td></tr> </table> Text uvedený v pohlednici v kulaté závorce je ilustrační, aby žák úlohu splnil stačí za “because” uvést jeden důvod.	<i>Dear Nicol,</i> <i>I am OK! My holidays are</i> <i>super because I swim every day,</i> <i>(it is hot and ice-cream is good).</i> <i>Love,</i> <i>[Žák napíše své jméno nebo přezdívkou apod.]</i>	<i>Nicol Smith,</i>_____ <i>32 West St,</i>_____ <i>Brighton,</i>_____ <i>BN1 2 RT</i>_____ <i>England</i>_____
<i>Dear Nicol,</i> <i>I am OK! My holidays are</i> <i>super because I swim every day,</i> <i>(it is hot and ice-cream is good).</i> <i>Love,</i> <i>[Žák napíše své jméno nebo přezdívkou apod.]</i>	<i>Nicol Smith,</i>_____ <i>32 West St,</i>_____ <i>Brighton,</i>_____ <i>BN1 2 RT</i>_____ <i>England</i>_____		

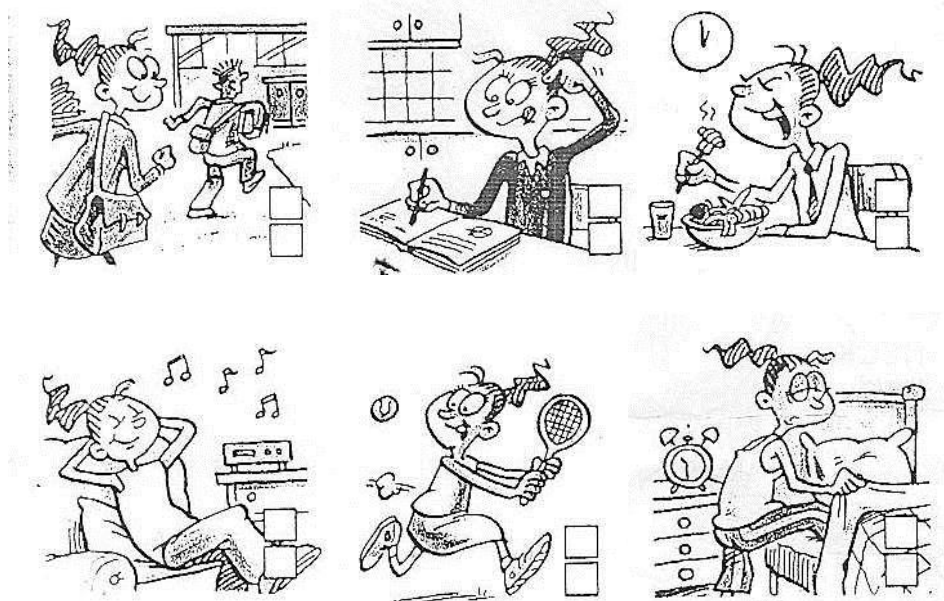
Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.
Indikátor	CJA-5-3-01.2 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchou odpověď na sdělení.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si Petrův e-mail. Poděkuj mu a odpověz, že přijdeš.</u> Dear Kim, It's my birthday next Saturday (4th February). Can you come to my party at 2 p.m.? It will be great fun! <i>Love,</i> <i>Peter</i>
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: žák stručně odpoví na e-mail, poděkuje a přijme pozvání Správné řešení posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení: a) obsahové splnění úkolu (poděkování a přijetí pozvání), b) stylistická správnost (oslovení a podpis, event. závěrečný pozdrav), c) gramatická a pravopisná správnost (pořádek slov, základní interpunkční pravidla – např. tečka za oznamovací větou, psaní velkých písmen). Největší význam je přitom přikládán obsahovému kritériu. Drobné formální nedostatky, které nemají vliv na obsahové splnění úkolu (např. “com” místo “come”), neznamenají ztrátu bodů. Možné řešení: Dear Peter, Yes, I can come. Thank you. (I am very happy.)

	Kim

Vzdělávací obor	Anglický jazyk																		
Ročník	5.																		
	Produktivní řečové dovednosti – psaní																		
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.																		
Indikátor	CJA-5-3-01.3 Vyplní osobní údaje ve formuláři.																		
Ilustrační úloha	<u>Doplň informace o sobě.</u> <table border="1"> <tr> <td>Name</td><td></td></tr> <tr> <td>Surname</td><td></td></tr> <tr> <td>Age</td><td></td></tr> <tr> <td>Birthday</td><td></td></tr> <tr> <td>E-mail</td><td></td></tr> <tr> <td>Address</td><td></td></tr> <tr> <td>I like:</td><td></td></tr> <tr> <td>I don't like:</td><td></td></tr> <tr> <td>I can:</td><td></td></tr> </table>	Name		Surname		Age		Birthday		E-mail		Address		I like:		I don't like:		I can:	
Name																			
Surname																			
Age																			
Birthday																			
E-mail																			
Address																			
I like:																			
I don't like:																			
I can:																			

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák vyplní formulář Správné odpovědi posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení: Sledováno je především obsahové kritérium s tím, že položka je obsahově splněna i v případě pravopisné nebo jiné formální chyby, která nebrání porozumění, např. odpověď “swim” k položce “I like”. Lze předpokládat, že u položky “Birthday” budou žáci nepřesně uvádět celé datum svého narození - i v tom případě je odpověď přijatelná, neboť obsahové kritérium je naplněno.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-02 Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
Indikátor	CJA-5-3-02.1 Písemně převypráví jednoduchý obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text .</u> <u>Napiš 5 vět o tom, co dělá Ann každé ráno. Obrázková osnova Ti pomůže.</u> Ann gets up at 7 o'clock. She has a shower in her bathroom and brushes her teeth. She has cereal and milk for breakfast. She likes it. After breakfast she goes to school. Usually she walks or takes a bus. Lessons start at quarter to nine. Her favourite lesson is Science. She likes animals a lot. She has lunch in the school canteen. She plays tennis on Tuesdays. On Fridays she has piano lessons. She likes music. Ann has dinner at half past six, after dinner she watches TV or listens to music. She goes to bed at nine, she reads books or comics for twenty minutes and then she goes to sleep.

**Poznámky
k úloze**

tp úlohy 1:

Žák doplní vynechaná slova do rámečků podle obrázkové osnovy.

typ úlohy 2.

žák popíše v jednoduchých kladných větách činnosti podle obrázkové osnovy.

Správné řešení posoudí hodnotitel.

Obměna:

1. žák může popsat den v 1. osobě jednotného čísla
 2. žák může napsat porovnání se svým denním režimem a s příběhem dle obrázku
- např. *I get up at 6 o'clock **but** Ann gets up at 7 o'clock.*

Vzdělávací obor	Anglický jazyk														
Ročník	5.														
	Produktivní řečové dovednosti - psaní														
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-02 Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace														
Indikátor	CJA-5-3-02.2 Shrne písemně jednoduchý obsah krátké slyšené konverzace.														
Ilustrační úloha	<u>Poslouchej. Co umí James dělat? Označ, co umí (✓) a co neumí (x).</u> <u>Napiš o Jamesovi 6 vět.</u> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>(✓) or (x)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>play the piano</td><td></td></tr> <tr> <td>speak English</td><td></td></tr> <tr> <td>draw with his left hand</td><td></td></tr> <tr> <td>swim</td><td></td></tr> <tr> <td>speak German</td><td></td></tr> <tr> <td>draw</td><td></td></tr> </tbody> </table> Tapescript: <i>"Every Saturday James has got a piano lesson. He can play the piano well. His sister, Clare, goes swimming, but James can't swim. In the afternoon, James does some art. He can draw horses and other animals. He draws with his left hand. His sister practises her German. She likes German. James can't speak German. He only speaks English."</i>		(✓) or (x)	play the piano		speak English		draw with his left hand		swim		speak German		draw	
	(✓) or (x)														
play the piano															
speak English															
draw with his left hand															
swim															
speak German															
draw															

Poznámky k úloze	<u>Řešení:</u> <table border="1" data-bbox="376 241 911 546"> <tr> <th></th><th>(√) or (x)</th></tr> <tr> <td>play the piano</td><td>√</td></tr> <tr> <td>speak English</td><td>√</td></tr> <tr> <td>draw with his left hand</td><td>√</td></tr> <tr> <td>swim</td><td>x</td></tr> <tr> <td>speak German</td><td>x</td></tr> <tr> <td>draw</td><td>√</td></tr> </table> <u>typ úlohy:</u> Na základě poslechu audionahrávky žák doplní tabulku, na základě které napíše 6 vět. <u>Správné řešení posoudí hodnotitel.</u> Předpokládáme, že žáci si nejsou schopni vypsát důležité informace jen na základě poslechu. Doplnění tabulky bude bráno jako pomocný krok. Hodnotitel hodnotí jen produkovaný text. Produkovaný text může obsahovat i údaje neobsažené v tabulce. Např. o Jamesově sestře. Text: vlastní		(√) or (x)	play the piano	√	speak English	√	draw with his left hand	√	swim	x	speak German	x	draw	√
	(√) or (x)														
play the piano	√														
speak English	√														
draw with his left hand	√														
swim	x														
speak German	x														
draw	√														

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-03 Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.
Indikátor	CJA-5-3-03.1 Svými slovy vyjádří smysl textu.

Ilustrační úloha	<u>Přečti si krátký text. Kde se rozhovor odehrává?</u> Peter: Hey, look! These T-shirts are really cool. Daniel: What? I'm sorry. I don't understand – what does “cool” mean? Peter: Oh, it means “great”. Assistant: Good morning. Can I help you? Peter: Yes, can I have a T-shirt, please? Assistant: Yes, of course. What colour do you want? Peter: Black, please. Assistant: Small, medium or large? Peter: Have you got a small one? Assistant: Yes, we have. Daniel: Small! Is it for you? Peter: No, it 's for Sue. It's her birthday on Wednesday.
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> Žák napíše kde se rozhovor odehrává Možnosti správných odpovědí In the shop/ at the shop; a shop; the shop; clothes shop; shop (chybějící předložka nebo člen není na závadu) Správné odpovědi posoudí hodnotitel. Zdroj: Shine, student's book, Macmillan 2003

2.stupeň (9.ročník)

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů⁴

oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, formální a neformální žádost, návrh a nabídka, zpráva, přání, souhlas/nesouhlas, telefonování, osobní dopis, email, formulář, dotazník, detailní popis osoby, věci a události, příkaz, zákaz a rada, recept, referát, ilustrovaný příběh, komiks, adaptované literární dílo

Tematické okruhy

domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, město, nákupy a móda, příroda a životní prostředí, počasí, člověk a společnost, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce
- člen určitý a neurčitý, abstraktní podstatná jména, stupňování přídavných jmen, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá a jejich složeniny), číslovky (řadové), příslovce (neurčitá), tvoření a stupňování příslovcí, předložky místa a času, spojovací výrazy
- slovesné časy – přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, předpřítomný čas prostý, modální slovesa, rod činný a trpný, podmiňovací způsob, základní slovesné vazby
- stavba věty, druhy vět dle postoje mluvčího (tvorba otázek a záporu)
- pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce

Poznámky:

- 7) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
- 8) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk

⁴ Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A2 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou objevit v jazykových prostředcích.

Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky.
Indikátor	CJA-9-1-02.1 Rozumí obsahu krátkých jednoduchých textů a s využitím vizuální opory obsahu jednoduchých neadaptovaných textů.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text a potom odpověz na otázky.</u> It was half past eight in the morning. The telephone rang and Mary went to answer it ‘Hello, who’s there?’ she asked. ‘It’s me – Peter.’ Peter was a friend of Mary’s eight-year-old brother, Johnny. ‘Oh, hello, Peter. What do you want?’ said Mary. ‘Can I speak to Johnny?’ ‘No,’ said Mary, ‘you can’t speak to him now. He is busy. He is getting ready for school. He is eating his breakfast. Grandmother is combing his hair. Our sister Jane is under the table, putting his shoes on. Mother is getting his books and putting them in his school bag. Goodbye, I’ve got to go now. I have to hold the door open. The school bus is coming.’ a. What time was it at the beginning of this story? b. Who was Peter? c. What was Johnny doing? d. What was Jane doing?

Poznámky k úloze	Správné řešení: a. (It was) half past eight (in the morning) b. Johnny's friend. c. Johnny was getting ready for school./ He was eating breakfast. d. Jane was putting his shoes on. Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj: Upravený text a obrázky volně podle L.A.Hill: Intermediate Stories for Reproduction (OUP1994, ISBN 0-19- 432542-3)

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky.
Indikátor	CJA-9-1-02.2 V jednoduchých textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text. Potom vypracuj následující úkoly.</u> Dear Dorothy Thank you very much for the book on weather. I am looking forward to reading it because we are studying climate at school. On Sunday I met my aunt Annie and uncle Ben and we had a great time together. We sat around and chatted for a while, and then we took a walk and saw some of the interesting sights. We also watched a Czech film on DVD in the evening. It was very funny! In the evening we went out for dinner to the new Chinese restaurant around the corner but the food wasn't very good. When you come to see me next time, we will have to go somewhere else! See you soon, Peter <u>1.Napiš, kterou větou Peter:</u> a) kritizoval kvalitu jídla v restauraci b) oznámil Dorothy, co probírají ve škole c) napsal, co dělal s tetou a strýcem v neděli večer. <u>2. Najdi slova v textu, která mají následující významy:</u> a) wind, temperature, sun, snow, rain b) places visited by tourists c) talked

	d) a place where two streets meet <u>3. Proč byl dopis napsán?</u> a) to invite Dorothy to visit Peter b) to say thank you for the book Řešení: 1. a) ... (but) the food wasn't very good. b) ...we are studying climate at school c) We (also) watched a (Czech) film (on DVD in the evening). 2. a) weather b) sights c) chatted d) corner 3. Proč byl dopis napsán? b) to say thank you for the book
Poznámky k úloze	<u>další možné typy úloh :</u> odpovědi na otázky Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk																				
Ročník	9.																				
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním																				
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky.																				
Indikátor	CJA-9-1-02.3 Pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.																				
Ilustrační úloha	<u>Přečti si informace z webové stránky a vyřeš následující úkoly:</u> Opening times The Tower of London is open to visitors throughout the year Visitor Information: The Royal Regiment of Fusiliers Museum is closed to visitors for refurbishment purposes. The transformed Museum will reopen around Easter 2011. The top floor of the White Tower will be closed from 01 to 31 March 2011, to install our latest exhibition. The rest of the White Tower will be open as usual. Opening times <table border="1"> <tr> <td colspan="2">Summer opening times</td></tr> <tr> <td colspan="2">01 March - 31 October</td></tr> <tr> <td>Tuesday - Saturday</td><td>09:00 - 17:30</td></tr> <tr> <td>Sunday - Monday</td><td>10:00 - 17:30</td></tr> <tr> <td>Last admission</td><td>17:00</td></tr> </table> <table border="1"> <tr> <td colspan="2">Winter opening times</td></tr> <tr> <td colspan="2">01 November - 28 February</td></tr> <tr> <td>Tuesday - Saturday</td><td>09:00 - 16:30</td></tr> <tr> <td>Sunday - Monday</td><td>10:00 - 16:30</td></tr> <tr> <td>Last admission</td><td>16:00</td></tr> </table> All internal buildings close 30 minutes after the last admission.	Summer opening times		01 March - 31 October		Tuesday - Saturday	09:00 - 17:30	Sunday - Monday	10:00 - 17:30	Last admission	17:00	Winter opening times		01 November - 28 February		Tuesday - Saturday	09:00 - 16:30	Sunday - Monday	10:00 - 16:30	Last admission	16:00
Summer opening times																					
01 March - 31 October																					
Tuesday - Saturday	09:00 - 17:30																				
Sunday - Monday	10:00 - 17:30																				
Last admission	17:00																				
Winter opening times																					
01 November - 28 February																					
Tuesday - Saturday	09:00 - 16:30																				
Sunday - Monday	10:00 - 16:30																				
Last admission	16:00																				

The Tower is closed 24-26 December (inclusive) and 1 January.

We recommend visitors allow at least 2-3 hours to see everything.

2. Doplň informace a odpověz na otázky.

1. You can't visit the top floor of the White Tower

from to

2. The Tower of London is open on Sundays

a) in summer (from – to)

b) in winter (from – to)

3. How long does it take to see it all?

.....

4. What are the opening hours at Christmas time?

.....

Řešení:

1. from March 1 to March 31 2011

2. in summer from 10 to 17,30; in winter from 10 to 16,30

3. 2-3 hours

4. It is closed.

**Poznámky
k úloze**

Text převzat z webové stránky

<http://www.hrp.org.uk/TowerOfLondon/planyourvisit/openingtimes.aspx>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-03 Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	CJA-9-1-03.1 Rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech.

Ilustrační úloha	<u>Nejprve si přečti otázky a možnosti odpovědí. Potom poslouchej nahrávku a vyber správnou odpověď. Nahrávku uslyšíš 2x.</u> <i>Mary's first job</i> 1. What time did she start working? a) at 7 am b) at 8 am c) at 9 am d) at 10 am 2. Where did she work? a) in a clothes shop b) at a hairdresser's c) in a bank d) at school 3. What did John want to buy? a) a cap b) a shirt c) trainers d) trousers 4. What did they do on the date? a) had dinner b) danced c) walked d) played tennis <u>Tapescript:</u> In 1996, I got my first job. I was eighteen. I worked from nine in the morning until eight at night in a fashion shop in Oxford Street, London. It was a really long day, but a lot of fun. I met my husband, John, in the shop. He came to buy orange trousers. He looked really silly in them but he was really funny and so when he asked me for a date, I said yes. We went dancing at the Roxy, a nightclub near my home. It was great. <u>Řešení:</u> 1. c 2. a 3. d 4. b

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy</u>: žák vybere správnou odpověď z více možností <u>další možné typy úloh</u>: dichotomická úloha, přiřazování správných odpovědí s výběrem, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí, určení správného pořadí vět či odstavců, dokončení vět, zápis do formuláře či tabulky

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-03 Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
Indikátor	CJA-9-1-03.2 Rozumí důležitým informacím v krátkých a jednoduchých nahrávkách.

Ilustrační úloha	<u>Přečti si věty vztahující se k předpovědi počasí a nabídku odpovědí: true (pravda) – false (lež). Potom poslouchej nahrávku a vyber správnou odpověď. Nahrávku uslyšíš 2x.</u> <i>The Weather Report</i> 1. Tonight it will be cold. a) True b) False 2. Tonight it will be windy. a) True b) False 3. Tomorrow it will be rainy. a) True b) False 4. The maximum temperature tomorrow will be 20 degrees. a) True b) False <u>Script:</u> And finally the weather forecast. Tonight it will be cold and cloudy in most parts of the country. The temperature will be around 11 degrees above zero. The wind will be strong overnight. Tomorrow the sky will be clear. The day will be sunny and hot all over. The temperature in the South will reach 23 degrees in the afternoon, but lower in the North. In the evening it will drop to around 15 degrees but still clear and warm. That's all. Good night. <u>Řešení:</u> 1. True 2. True 3. False 4. False
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák označí, zda výrok je pravdivý či nepravdivý <u>další možné typy úloh:</u> přiřazování správných odpovědí s výběrem, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí, dokončení vět, zápis do formuláře či tabulky, výběr z odpovědí

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-03 Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.

Indikátor	CJA-9-1-03.3 Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.
Ilustrační úloha	<u>Poslouchej a označ</u>, ve kterém rozhovoru je užit formální jazyk (např. s vyučujícím) a ve kterém neformální (např. při rozhovoru doma). Nahrávku uslyšíš 2x. Rozhovor 1: a) formální b) neformální Rozhovor 2: a) formální b) neformální <u>Script 1:</u> Malcolm: Hey, Mum. Mother: Yes, Malcolm, what is it? ... I'm in a bit of a hurry. Malcolm: You know there's a new nightclub opening in town. Mother: No, I don't. Malcolm: Well, it's going to be fantastic. Everyone's going to the opening night on Saturday. Is it OK if I go? Mother: But your gran's staying with us this weekend. Can't you go another time? Malcolm: But it's a special occasion. Mum, ... and everybody else is going. Mother: Oh, all right ... I'll let you go, if you don't come back too late. <u>Script 2:</u> Andrea: Excuse me, Mrs. Moor? Teacher (woman): Yes, Andrea. Andrea: Would it be all right if I brought you my project next week? Teacher: You've had an extra week already. Andrea: No, I haven't and I've had a cold all week. Teacher: OK, but make sure you give it to me on Monday morning. <u>Řešení:</u> 1. b 2. a
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním

Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-1-04 Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu				
Indikátor	CJA-9-1-04.1 V jednoduchých textech rozumí významu klíčových slov.				
Ilustrační úloha	<u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u> Blackbeard was a famous English pirate. He and his friends attacked many ships in the Carribean Sea between 1716 and 1718. Blackbeard was the most dangerous pirate of all. He was a tall man with a big, black beard and he always carried guns and knives with him. He was a very frightening man. The stories about him say he had fourteen wives. He also had four ships. The most famous of these was the Queen Anne’s Revenge. From this ship he and his men attacked other ships and stole foot, gold and guns. British soldiers tried very hard to catch him, but it was difficult. Then, in 1718, the Governor of Virginia promised to give Lieutenant Richard Maynard and his men money if they could kill Blackbeard. When they met him, they shot him, cut off his head and threw his body into the sea. However, his treasure was never found. In fact even today, people are still looking for Blackbeard’s treasure. 1. Najdi v textu slova opačného významu <table><tr><td>easy</td></tr><tr><td>lost</td></tr><tr><td>short</td></tr><tr><td>safe</td></tr></table> 2. Které slovo z textu znamená: hair on the face a married woman pistols, rifles, revolvers..... gold, coins, jewellery <u>Řešení:</u> 1. difficult, found, tall, dangerous 2. beard, wife, guns, treasure	easy	lost	short	safe
easy					
lost					
short					
safe					

Poznámky k úloze	<u>typ úlohy č.1:</u> žák vybere z textu slova opačného významu <u>typ úlohy č.2 :</u> žák najde v textu správná slova <u>typ úlohy č.3:</u> žák najde nesprávně napsané slovo, které mění význam sdělení <u>další možné typy úloh:</u> odpovědi na otázky, výběr z odpovědí Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>zdroj textu:</u> New Project Communicative Activities, OUP 2006 (text zkrácen a upraven)

Vzdělávací obor	Anglický jazyk																						
Ročník	9.																						
	Produktivní řečové dovednosti - psaní																						
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-01 Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.																						
Indikátor	CJA-9-2-01.1 Napíše e-mail související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, škola, prázdniny.																						
Ilustrační úloha	<u>Jsi na prázdninách.</u> <u>Napiš email kamarádovi Timovi do Anglie.</u> <u>V emailu uveď následující informace:</u> • místo svého pobytu, • s kým cestuješ, • jak ti chutná jídlo, • jaké je počasí, • co děláš. <table border="1" data-bbox="469 1028 1388 1518"> <tr> <td>From:</td><td></td></tr> <tr> <td>To:</td><td>Tim</td></tr> <tr> <td colspan="2">Dear Tim,</td></tr> <tr> <td colspan="2">.....</td></tr> <tr> <td colspan="2">.....</td></tr> <tr> <td colspan="2">.....</td></tr> <tr> <td colspan="2">.....</td></tr> <tr> <td colspan="2">.....</td></tr> <tr> <td colspan="2">.....</td></tr> <tr> <td colspan="2">Love,</td></tr> <tr> <td colspan="2">.....</td></tr> </table> <u>Možné řešení:</u> Dear Tim, It's great here in Croatia. I'm here with my parents and my sister. The weather is beautiful. It's very sunny. We're staying in a hotel near the sea. I love seafood here. We go swimming and snorkelling every day. We go for a walk every evening. Love, XYZ	From:		To:	Tim	Dear Tim,														Love,			
From:																							
To:	Tim																						
Dear Tim,																							
.....																							
.....																							
.....																							
.....																							
.....																							
.....																							
Love,																							
.....																							
Poznámky	<u>typ úlohy:</u> žák napíše email dle instrukcí																						

k úloze	Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní. Zadání obsahuje body, které žák do své práce zahrne a v jednoduchých větách rozpracuje. <u>další možné typy úloh:</u> volné psaní dopisu nebo pohlednice z prázdnin, dopis (email) o novém (případně nejlepším) kamarádovi nebo o rodině, na téma škola nebo koníčky. Správné řešení posoudí hodnotitel. Kritéria hodnocení: 1. Splnění zadání 0 - 3 body (3 – všechny body zadání jsou zmíněny, 2 – většina bodů je zmíněna, 1 – většina bodů není zmíněna, 0 – body nejsou zpracovány) 2. Slovní zásoba a pravopis 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) 3. Gramatika 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) Celkem: 9 bodů

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-02 Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.
Indikátor	CJA-9-2-02.1 Na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě.
Ilustrační úloha	Přečti si inzerát, ve kterém Peter hledá kamaráda/kamarádku k dopisování na internetu. Penfriend Wanted Name: Peter Brown Email: pbrown@zmail.nz From: Dunedin, New Zealand Age: 15 Gender: male Occupation: school student Languages: I can speak English and French. I'm not very good at French. Sports / hobbies: My interests are music, reading and sport. I like basketball. It's a fantastic game. I'm in the basketball club at my school, Cook High School. I love reading fantasy books. Favourities: My favourite school subject is P.E. I love <i>The Cranberries</i> and Sheryl Crow. I hate Britney Spears! I like the <i>Lord of the Rings</i> films and I love Liv Tyler! My favourite writer is J.R.R. Tolkien. Comments: I want to find a penfriend (age: 15-17) from Europe. Please email me soon! Napiš inzerát, ve kterém hledáš kamaráda/kamarádku k dopisování na internetu. Napiš o sobě a svých zájmech. Penfriend Wanted Name: Email:@..... From: Age: Gender: Occupation: Languages:

	 Sports/hobbies: Favourites: Comments: Please email me soon!
Poznámky k úloze	<u>Typ úlohy:</u> žák tvoří krátké sdělení (inzerát) o sobě a svých zálibách na základě vzorového textu a dané osnovy. Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. <u>Zdroj textu:</u> upravený text (New Opportunities Elementary, Students' Book, Pearson/Longman 2008) Správné řešení posoudí hodnotitel. Kritéria hodnocení: 4. Splnění zadání 0 - 3 body (3 – všechny body zadání jsou zmíněny, 2 – většina bodů je zmíněna, 1 – většina bodů není zmíněna, 0 – body nejsou zpracovány) 5. Slovní zásoba a pravopis 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) 6. Gramatika 0 - 3 body (3 – vyskytuje

	se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) Celkem: 9 bodů

Vzdělávací obor	Anglický jazyk								
Ročník	9.								
	Produktivní řečové dovednosti - psaní								
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-02 Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.								
Indikátor	CJA-9-2-02.2 Písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky.								
Ilustrační úloha	<u>Přečti si email od anglicky mluvícího kamaráda, který pobývá v naší zemi.</u> <table border="1"> <tr> <td>From:</td><td>Rob</td></tr> <tr> <td>To:</td><td></td></tr> </table> Hi there, Thanks for your invitation. I'd love to come to your party – but a few questions. What time does it start? Where is it? What shall I bring? Can I bring a friend? I've got a French friend staying at the moment. See you. Rob <u>Napiš kamarádovi email, ve kterém odpovíš na otázky.</u> <table border="1"> <tr> <td>From:</td><td></td></tr> <tr> <td>To:</td><td>Rob</td></tr> </table> Hi Rob, ... See you there! <u>Možné řešení.</u> Hi Rob,	From:	Rob	To:		From:		To:	Rob
From:	Rob								
To:									
From:									
To:	Rob								

	Of course you can bring a friend. The party starts at about 7 p.m. We're having a barbecue at my house. You don't have to bring anything – but some sausages would be great. See you there! XYZ
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák sestaví jednoduché písemné sdělení (email) jako reakci na krátké písemné sdělení obsahující otázky týkající se známého tématu. <u>další možné typy úloh:</u> písemné sdělení se může týkat dalších známých témat, např. hudba, sport, filmy, škola. Uvedená ilustrační úloha je založená na volném psaní. Úloha je usnadněna tím, že žák reaguje na otázky. Správné řešení posoudí hodnotitel.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	9.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-03 Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.
Indikátor	CJA-9-2-03.1 Písemně shrne hlavní myšlenky jednoduchého a krátkého textu nebo konverzace.
Ilustrační úloha	<u>Přečti si rozhovor a napiš šest vět o Petrovi a jeho rodině.</u> Peter is calling his friend, Anna. Anna Hello? This is Anna Vanek. Peter Hi, Anna. This is Peter from London. How are you? Anna Peter! It's great to hear from you. I'm fine. How are you? Peter We're all fine. My sister Sonia isn't here but she sends her best wishes. You know, it's her first day back at university. Anna That's great. When are you going to visit us here, in Prague? Peter Well, I'm phoning about that. How about next month? I can take two weeks' holiday in November. Anna That's fine. We could go sightseeing every day. I know you are interested in history and arts. Peter That sounds fantastic! I've never been to Prague. I'm looking forward to my visit. 0 Peter is from London. 1 2

	3 4 5 6 <u>Možné řešení:</u> Peter is from London. He's got a friend in Prague. Her name's Anna Vanek. He's got a sister. Her name is Sonia. She studies at university. Peter is going to visit Anna in Prague. He can take two weeks' holiday in November. He's interested in history and arts. He's never been to Prague.
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák shrne v krátkých větách to, co se z rozhovoru dozvěděl o Petrovi a jeho rodině <u>další možné typy úloh:</u> žák shrne hlavní myšlenky slyšeného jednoduchého textu nebo konverzace. Popis jednoduchého výchozího textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh. Zdroj textu: upravený text (New Opportunities Elementary, Language Powerbook, Pearson/Longman 2008) Správné řešení posoudí hodnotitel. Kritéria hodnocení: 7. Vyjádření myšlenek 0 - 6 bodů (1 bod za správnou myšlenku) 8. Slovní zásoba a pravopis 0 – 6 bodů (1 bod za každou větu, pokud chyby ve slovní zásobě a pravopisu neztěžují porozumění) 9. Gramatika 0 - 6 bodů (1 bod za každou větu, pokud chyby v gramatice zásadním způsobem nemění myšlenku) Celkem: 18 bodů

Vzdělávací obor	Anglický jazyk				
Ročník	9.				
	Produktivní řečové dovednosti - psaní				
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-04 Vyžádá jednoduchou informaci.				
Indikátor	CJA-9-2-04.1 Vyžádá písemně informaci/informace týkající se známých témat.				
Ilustrační úloha	<u>Přečti si tento krátký vzkaz od kamaráda. Některá slova jsou nečitelná.</u> Hi, There´s a good film on at the xxxxxxxx. It´s an action film with Bruce Willis! It´s on at xxxxxxxxx o´clock. The tickets cost xxxxxxxx. Would you like to come and see it with me this xxxxxxxx? It´s easy to get there on the bus. David <u>Napiš kamarádovi email a požádej ho o chybějící informace.</u> <table border="1"> <tr> <td>From:</td><td></td></tr> <tr> <td>To:</td><td>David</td></tr> </table> Hi David, ... See you.	From:		To:	David
From:					
To:	David				

	 <u>Možné řešení:</u> Hi David, Thanks for your invitation. I'd love to come but some words in the note are difficult to read. I have a few questions. <u>Where is the film on? What time is the film on? How much are the tickets? When can we see the film?</u> See you. XYZ
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák odpoví na vzkaz dle zadání Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní, zahrnuje poděkování za pozvání, žák pomocí otázek žádá o chybějící informace. <u>další možné typy úloh:</u> žák reaguje na inzerát nabízející k prodeji sportovní vybavení, např. lyže, sportovní tašku, kolečkové brusle. Požádá o informace, které se v inzerátu nedozvěděl (popřípadě si domluví schůzku). Správné řešení posoudí hodnotitel. Kritéria hodnocení: Splnění zadání 0 - 3 body (3 – všechny informace jsou vyžádány, 2 – většina informací je vyžádána, 1 – většina informací není vyžádána, 0 – informace nejsou vyžádány) Slovní zásoba a pravopis 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) Gramatika 0 - 3 body (3 – vyskytuje se málo chyb a pouze chyby, které neztěžují porozumění, 2 – chyby ojediněle ztěžují porozumění, 1 – chyby ve větší míře ztěžují porozumění, 0 – chyby brání porozumění) Celkem: 9 bodů

Vzdělávací obor	Anglický jazyk				
Ročník	9.				
	Produktivní řečové dovednosti - psaní				
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-9-2-04 Vyžádá jednoduchou informaci.				
Indikátor	CJA-9-2-04.2 Písemně sestaví zdvořilou žádost. nový indikátor				
Ilustrační úloha	<u>Jsi o prázdninách v Anglii na jazykovém kurzu. O víkendu chceš hrát tenis. Napiš anglickému kamarádovi Samovi email a požádej ho zdvořile o zapůjčení rakety a tenisových míčků. Poděkuj mu za pomoc.</u> <table border="1"> <tr> <td>From:</td><td></td></tr> <tr> <td>To:</td><td>Sam</td></tr> </table> Hi Sam, ...	From:		To:	Sam
From:					
To:	Sam				

	<u>Možné řešení:</u> Hi Sam, This weekend I've got a tennis game but I haven't got a tennis racket. Could I borrow yours, please? I also need tennis balls. Have you got any? Thanks for your help. XYZ
Poznámky k úloze	<u>typ úlohy:</u> žák napíše zdvořilou žádost o zapůjčení sportovního vybavení. Uvedená ilustrační úloha je založena na volném psaní, obsahuje zdvořilou žádost a poděkování za pomoc. <u>další možné typy úloh:</u> volné psaní – žádost o zapůjčení knihy, fotoaparátu, helmy, mapy, atd. Správné řešení posoudí hodnotitel.

STANDARDY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z českého jazyka a literatury ve složení:

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy
Vedoucí: Taťána Holasová, Gymnázium Opatov, Praha 4
Koordinátor za VÚP: Jitka Altmanová, VÚP v Praze
Členové: Eva Hájková, PedF UK Praha
Jana Nedvědová, ZŠ Kutná Hora
Zdeněk Košťál, ČŠI Praha
Jiřina Šichová, ZŠ Praha 4,
Vítězslava Hlaváčová, Gymnázium Voděradská, Praha 10
Dagmar Burdová, ZŠ Litomyšl

Preambule

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

1. Podle zadání zvážil pracovní tým očekávané výstupy podle RVP ZV a možnosti jejich elektronického testování. Vzhledem k tomu, že řada očekávaných výstupů se týká mluveného projevu žáků, popř. předpokládá tvořivé psaní, je jejich elektronické testování problematické. Z celkového počtu 23 očekávaných výstupů po 5. ročníku (2. období) je elektronicky testovatelných 15 očekávaných výstupů a z 27 očekávaných výstupů po 9. ročníku je testovatelných 20.
2. U všech elektronicky testovatelných výstupů jsme podrobně specifikovali, které učivo a dovednosti výstup zahrnuje, a stanovili jsme indikátory úloh pro autory testů. (Jednotlivé výstupy jsou opatřeny přiděleným kódem, indikátory jsou číslovány arabskými číslicemi.)
3. Domníváme se, že pro test z českého jazyka není vhodné požadavky atomizovat do samostatných úloh. Ty totiž budou vyžadovat řadu textů poskytujících nezbytný jazykový materiál pro řešení těchto úloh a rozsah testu neúměrně naroste, což je nevhodné zvláště pro žáky mladšího školního věku (týká se tedy především testu po 5. ročníku).
4. Připojujeme proto i modelovou ukázkou jediného výchozího textu (ukázkou pro test po 5. ročníku), k němuž se vážou jednotlivé úlohy. V horní části tabulky je přehled očekávaných výstupů, které jsou v uvedeném modelu testovány (výstupy jsou označeny příslušnými kódy), následuje přehled indikátorů úloh seřazených v pořadí odpovídajícím pořadí uvedených výstupů. Pod výchozím textem je řada úloh k němu, u každé úlohy je kromě jejího správného řešení pro přehlednost uveden i kód očekávaného výstupu, jež úloha testuje. Tímto navrženým postupem se minimalizuje rozsah testu při zachování mnohosti prověřovaných výstupů – úloha pro 5. ročník prověřuje 2/3 celkového počtu elektronicky testovatelných výstupů.

5. Podle zadání MŠMT jsou indikátory ověřitelné otevřenou úlohou označeny zeleně a indikátory elektronicky netestovatelné označeny červenou barvou.
6. Stále zůstává otevřená otázka zařazení písemné práce – souvislého textu, v němž by žáci mohli prokázat osvojení kreativních komunikačních dovedností i pravopisných vědomostí. Zařazení souvislé písemné práce doporučovali ostatně i oponenti předložených úloh.
7. Stávající zpracování úloh je pořád ještě v pracovní verzi, s korekturou textu, stylizačními a formálními úpravami se počítá.

1. stupeň

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
Indikátor	ČJL-5-1-01.1 Žák vybere z nabídky vhodný nadpis ČJL-5-1-01.2 Žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzení ČJL-5-1-01.3 Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu ČJL-5-1-01.4 Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku ČJL-5-1-01.5 Žák vystihne hlavní myšlenku textu
Příkladové úlohy	Výchozí text: Téměř všechny myšlenky a objevy učiněné během věků můžete nalézt v knihách. Kniha je jedním z největších lidských vynálezů. Existuje mnoho druhů knih – od beletrie (např. povídky a romány) po naučnou literaturu (např. příručky, slovníky, encyklopedie). První knihu zhotovili Egypťané před 5000 lety. Byla napsaná na papyrových svitcích. Římané vynalezli knihu, jak ji známe dnes; pro stránky použili upravenou zvířecí kůži – pergamen. Po staletí se knihy psaly ručně. Byly vzácné a drahé. V 8. století Číňané vynalezli knihtisk. Do Evropy se rozšířil během 15. století. Knihtisk umožnil vyrábět větší množství knih. Dnes se při výrobě knih využívají počítače, fotografické přístroje, stroje samy tisknou, skládají papír, sešívají jej a vážou do knihy. Vyber z nabídky nejvhodnější nadpis k uvedené ukázce: (A) Výroba novin (B) Z historie knih (C) Čtete rádi? (D) V knihovně Rozhodni o pravdivosti nebo nepravdivosti následujících tvrzení, vycházej z uvedeného textu: Dříve byly knihy vzácné a drahé, protože se psaly ručně. ANO – NE V knihách je zaznamenáno mnoho důležitých myšlenek a objevů. ANO – NE Knihtisk vynalezli Egypťané. ANO – NE Existuje málo druhů knih, většinou jsou to encyklopedie. ANO – NE Jak se nazývá upravená zvířecí kůže, kterou používali Římané pro stránky knih? _____ Co je podle tvého názoru smyslem uvedeného textu? (A) text má čtenáře varovat před nevhodným obsahem některých knih (B) text čtenáře přesvědčuje o tom, aby se chovali ke knihám šetrně (C) text seznamuje čtenáře s tím, jak vznikly knihy a jak se vyvíjela jejich výroba (D) text se snaží nalákat čtenáře k návštěvě knihovny
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je z Dětské ilustrované encyklopedie Svět kolem nás Řešení:

	Nejvhodnější nadpis: (B) Z historie knih Pravdivost tvrzení: ANO, ANO, NE, NE Jak se nazývá upravená zvířecí kůže: pergamen Smysl uvedeného textu: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
Indikátor	ČJL-5-1-02.1 Žák vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu ČJL-5-1-02.2 Žák rozhodne, které informace v textu jsou <u>nepodstatné</u> pro smysl (vyznění) textu ČJL-5-1-02.3 Žák vypíše požadovanou informaci z textu ČJL-5-1-02.4 Žák utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta
Příkladové úlohy	Která informace (věta) je pro popis kočky domácí nepodstatná? Číslo nedůležité věty napiš: 1. Kočka má pružné a svalnaté tělo dokonale přizpůsobené lovu. 2. V kohoutku je vysoká asi 30 cm, délka těla včetně ocasu činí kolem 80 cm. 3. Má ostré zatažitelné dráčky a vynikající zrak, sluch a čich. 4. Černé kočky prý přinášejí smůlu. 5. Kůže kočky je pokryta srstí. 6. Kočičí tlapky jsou zakončeny měkkými polštářky. Mezi slovy pod textem škrtněte slovo, které k následujícímu textu nepatří, významem z něho nevyplyvá: Zelená jablka patří k méně oblíbeným druhům jablek, svou chutí však mnohdy předčí jablka s červeným líčkem. Dlouhou tradici v pěstování jablek má tradiční odrůda Zelené průsvitné dozrávající časně, a to na přelomu června a července. K novějším druhům patří například Idared. Pěstování ovoce, jablka, jaro, zelená jablka, časně zrající. Z textu o jablkách vypište název starší odrůdy jablek: _____
Poznámky k úloze	Řešení: Nepodstatná informace pro popis: věta číslo 4 Slovo, které významem nepatří k textu: jaro Starší odrůda jablek: Zelené průsvitné

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení
Indikátor	ČJL-5-1-03.1 Žák sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) ČJL-5-1-03.2 Žák posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí
Příkladové úlohy	Přiřaď k názvu slohového útvaru číslo ukázky: zpráva _____ pozvánka _____ oznámení _____ vzkaz _____ 1. Zápis do mateřských škol v Kutné Hoře na školní rok 2011/2012 proběhne na počátku měsíce května. Přihlášky dětí se přijímají do 30. 4. 2011. (Kutnohorské listy) 2. Vážení rodiče, srdečně vás zveme na představení školní akademie s názvem Zpátky v čase, které se koná v pátek 22. 4. 2011 od 18 hodin v aule školy. Těšíme se na setkání s vámi. (školní webová stránka) 3. Ve čtvrtek pomáhali slovenští horští záchranáři ve Vysokých Tatrách 55leté české horolezkyni. Žena měla zraněnou nohu a potřebovala lékařskou pomoc. Zraněná Češka byla účastnicí horolezeckého soustředění, které se konalo na Zbojnické chatě. (Mladá fronta DNES) 4. Moniko, prosím tě, až půjdeš dnes na trénink, stav se pro mě, budu na tebe doma okolo čtvrté hodiny čekat! (hlasová schránka) Vyber z nabídky, který údaj chybí v uvedené pozvánce: (A) název akce (B) časový údaj (C) místo konání (D) program Vážení rodiče, srdečně vás zveme na vánoční besídku, která se koná v naší třídě. Přijďte si s námi chvilku posedět, zazpívat vánoční koledy a popovídat. Kdo by našel ještě o trochu více času, může se jít vánočně bavit i do auly, kde vystoupí žáci naší školy s pohádkami a koledami. Poté můžete navštívit naši vánoční prodejní výstavu. Její výtěžek bude věnován na nákup učebních pomůcek. Těšíme se na setkání s vámi. Paní učitelka a žáci III. B.
Poznámky k úloze	Indikátor ČJL-5-1-14.1 je z důvodu elektronického testování zjednodušený z úkolu žák sestaví jednoduchý slohový útvar na úkol rozliší slohový útvar Řešení: zpráva - 3, pozvánka - 2, oznámení - 1, vzkaz - 4 chybějící údaj v pozvánce: (B) časový údaj

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení
Indikátor	ČJL-5-1-03.3 Žák sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení ČJL-5-1-03.4 Žák vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce
Příkladové úlohy	1. „Když jsem byl mlád,“ pravil král dvěma synům, když se byli před ním shromáždili, „zapomněl jsem v malé hospůdce v daleké zemi klobouček. Měl jsem za kloboučkem sojčí pérko. 2. Král měl tři syny, zavolať však pouze dva, neboť třetího syna, Honzu, nebral vážně. 3. Dnes už vím, co leží za všemi moři, za horami a lesy. A je mi smutno z vědění. 4. Nemohl jsem se tehdy vrátit, musel jsem spěchat podívat se, co bylo za lesem, co bylo za horou, která byla za lesem, co za mořem, které bylo za horou, co za pouští, která byla za mořem. 5. Je zajímavé, že Honzové často nejsou bráni vážně, ačkoliv, jak se ukáže i v této pohádce, nakonec si účtu vynutí. Vyber z nabídky správné pořadí úryvků tak, aby postupovaly podle časové a příčinné souvislosti (aby tvořily příběh): (A) 1, 2, 5, 4, 3 (B) 5, 2, 1, 3, 4 (C) 2, 5, 1, 4, 3 (D) 4, 5, 3, 1, 2 Která z následujících vět by mohla tvořit závěr k dané ukázce? (A) Vzdechl a utřel si vlažnou slzu. (B) Vždycky jsem byl zvědavý. (C) Bylo jednou jedno království. (D) Král mu mával z okna na rozloučenou.
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je z Čítanky pro 4. ročník (Nová škola) J. Werich: Král měl tři syny Řešení: Pořadí úryvků: (C) Závěr ukázky: (A)

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
Indikátor	ČJL-5-1-04.1 Žák vyslechne sdělení a reprodukuje / napíše jeho obsah /smysl ČJL-5-1-04.2 Žák vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě
Příkladové úlohy	ČJL-5-1-04.1 Žák vyslechne ukázkou (popřípadě sám přečte) a reprodukuje / píše její obsah. Příklady textů (rozsah okolo 100 slov): Náš pes Ben je moc milý a přítulný. Vždycky, když přijedeme na chatu, běhá radostně po okolí a hraje si s pejsky, kteří sídlí se svými páníčky v okolních chatách. Jednou během této hry jsme uslyšeli ránu a vzápětí bolestivé kňučení našeho pejska. Když jsme přiběhli, viděli jsme na jeho boku malou ránu, ze které tekla krev. Někdo našeho Bena postřelil! Jeli jsme k veterináři, který mu brok z těla vyjmul, ránu zašil a vyčistil. Když se Beník probíral z narkózy, byl jako opilý a smutně na nás koukal. Dnes už je úplně v pořádku. Toho, kdo Bena postřelil, jsme nikdy neodhalili. Při svých cestách světem překročil Fík jednoho dne sedmero hor a sedmero řek, a tím pádem se samosebou ocitl rovnou v pohádkové zemi. Poznal to už podle hradu potaženého černým sukem. „No, tak to je jasný,“ řekl si, „mají tady šíleně smutnou princeznu.“ Šel rovnou ke králi a povídá jasnozřivě: „Maucta. Tak vaše princezna se nechce smát, co?“ Král jen smutně přikyvoval. „A čekáte na Honzu, že ano?“ „Kdepak,“ řekl král ještě smutněji. „Ten už tu byl a taky nic nepořídil.“ „Ale jděte, vždyť je to tak jednoduché!“ řekl Fík. Olízl princezničce tvář svým růžovým jazykem a holka se nemohla udržet smíchy. (Rudolf Čechura: Maxipes Fík) Nové pololetí jsme ve škole začali romanticky – 14. 2. jsme oslavili svátek svatého Valentýna. Už s předstihem byly v budově školy rozmístěny krabice, do nichž děti mohly vhažovat dopisy a vzkazy pro své kamarády a oblíbence. Po otevření valentýnských krabic bylo zjištěno, že jste odeslali více než 250 dopisů, vzkazů a přáníček. Dopisy dostávala převážně děvčata - z toho usuzujeme, že kluci byli při tvorbě asi pilnější. Nejvíce vzkazů se posílalo mezi žáky prvního stupně, na druhém stupni byla nejžádanější třída VI. C. Dodatečně přejeme hodně lásky i my a doufáme, že v příštím roce bude zájem o valentýnské krabice minimálně stejně velký jako letos. (školní časopis) ČJL-5-1-04.2 Přečti si vzkaz od Pavla a řekni ho spolužákovi: Tondo, prosím tě, máš zítra odpoledne přijít ve dvě hodiny za Pavlem na hřiště. Chce

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy

	si s tebou zahrát vybíjenou a pak byste mohli jít k jeho babičce. Nemáš se bát, prý se nezdržíte, do pěti budete určitě doma. Babička ale zaručeně upeče něco dobrého, třeba tvarohové buchty.
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
Indikátor	ČJL-5-1-05.1 Žák na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-05.2 Žák posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná ČJL-5-1-05.3 Žák změní dialog na vzkaz apod.
Příkladové úlohy	ČJL-5-1-05.1 Na základě uvedených informací vedou dva žáci dialog: 1) Odpoledne se chtějí jít koupat, jeden nemůže, musí jít pomáhat babičce, domluví se, že půjdou další den 2) návštěva kina - pátek - 18 hodin - sraz půl hodiny před představením na náměstí 3) pondělí – 17 hodin – koncert – Obecní dům Praha – Antonín Dvořák 4) Martina mi řekla, abych s ní šla odpoledne na koupaliště. Odpověděla jsem, že nemohu, protože musím jít pomáhat babičce na zahradu. Martina se mě zeptala, jestli bych nemohla jít pomáhat babičce zítra. Odpověděla jsem, že ne, protože babička jde zítra k lékaři a nebude doma. Kromě toho už jsem jí to slíbila. Martina navrhuje, že půjdeme zítra, já souhlasím. Témata na telefonní hovor (pozdrav, představení se, krátký rozhovor, rozloučení): pozvání na narozeniny, přání k svátku, omluva ve škole, zavolání lékařské pohotovosti, omluva z dohodnuté schůzky, akce, oznámení dopravní nehody, požáru apod. Témata na zanechání vzkazu: - pro maminku: zdržíš se u kamaráda - pro kamaráda: zítra odpoledne k němu nepřiďeš - pro spolužáka: jaký úkol máte na další den do školy - pro babičku: zítra po škole se u ní stavíš apod. ČJL-5-1-05.2 Je uvedený telefonický rozhovor úplný nebo něco chybí? V případě, že ano, řekni, co chybí! A: Tady Petr Novotný. B: Ahoj Petře, co děláš? Jedu na kole na hřiště, nechceš jet se mnou?

	A: Možná bych jel. Jak dlouho tam chceš být a kdo tam bude? B: Budu tam asi hodinu, pak musím domů. Budou tam určitě kluci z naší třídy, zahrajeme si fotbal A: Tak já pojedu, stav se pro mě asi za čtvrt hodiny, zatím ahoj. B. Ahoj, uvidíme se. Napiš, co chybí v uvedeném vzkazu na záznamníku: Jé, to je škoda, že nejsi doma. Zítra tě zvu do cukrárny, sejdem se ve dvě hodiny. Tak ahoj, už se těším. ČJL-5-1-05.3 Uvedený dialog maminky a paní učitelky změň na vzkaz pro paní učitelku: Maminka: Dobrý den, paní učitelko. Paní učitelka: Dobrý den, paní Šťastná. Ráda vás slyším. Potřebujete něco? Maminka: Chci omluvit naši Martinu. Je nemocná, celou noc měla teplotu a stěžuje si, že ji bolí v krku. Půjdeme teď dopoledne k paní doktorce. Paní učitelka: Dobře paní Šťastná, omluvím ji. Dejte mi prosím vědět, jak dlouho bude Martina stonat. Pro úkoly se stavíte? Maminka: Určitě, řeknu našemu Ondřejovi, aby se za vámi zastavil, pošlete je prosím po něm. Děkuji vám. Paní učitelka: Zařídím to, spolehněte se. Mějte se hezky a pozdravujte Martinu. Na shledanou. Maminka: Na shledanou.
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
Indikátor	ČJL-5-1-06.1 Žák vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka ČJL-5-1-06.2 Žák vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout
Příkladové úlohy	Který text informuje a který nás navíc chce přimět k nákupu? A: Firma Čistota uvedla na trh nový prací prostředek vhodný pro ruční praní i praní v automatických pračkách. Složení pracího prášku zaručuje dobrý prací výsledek v měkké i tvrdé vodě. K dispozici je balení po 2 kg, 4 kg i 8 kg. B: Firma Čistota přichází s novým vynikajícím pracím prostředkem, který vám zaručí, že vaše prádlo bude vždycky čisté. Vyzkoušejte jeho unikátní složení. V nabídce je úsporné dvoukilové balení, balení 4 kg, cenové zvýhodnění vás však nejvíc potěší u balení 8 kg. Přepište následující text jako reklamu. Milena Čokoládová tyčinka 46 g Vyrábí: Orion Nestlé Česká republika
Poznámky k úloze	Úloha Přepište následující text jako reklamu patří k elektronicky netestovatelným. Řešení: Text A informuje, text B ovlivňuje rozhodování

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
Indikátor	ČJL-5-1-07.1 Žák na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení - oznámení, příkaz, prosbu, omluvu – a respektuje při tom rozdílného adresáta ČJL-5-1-07.2 Žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému
Příkladové úlohy	ČJL-5-1-07.1 Řekni větu Jano, běž do obchodu, kup rohlíky a neztrať peněženku! tak, aby podle intonace bylo poznat, že jde o prosbu. Dokonči následující věty a řekni je tak, aby podle tvé rozdílné intonace bylo poznat, kdy se jedná o prosbu, příkaz nebo omluvu: Prosím vás Buďte tak hodná, ... Promiň Žádáme tě Oznam spolužákovi / paní učitelce, že máš zítra narozeniny a že ho / ji zveš na oslavu Dokonči následující oznámení a představ si, že je říkáš ve školním rozhlasu: Fotografujete rádi? Časopis pro děti Sluníčko vypisuje soutěž o nejlepší obrázek na téma: Můj čtyřnohý kamarád. Jak se omluvíš v následujících situacích? Vytvoř alespoň dvě věty, kterými se omluvíš v následujících situacích. 1) zapomeneš si domácí úkol (paní učitelka/pan učitel) 2) rozbiješ míčem sousedovi okno (soused) ČJL-5-1-07.2 Představ se vhodnou formou v následujících situacích (2–3 věty): - přišel jsi do nové školy – představ se nejprve panu řediteli a pak svým novým spolužákům - změnil jsi sportovní oddíl – představ se novým spoluhráčům a trenérovi - jdeš na recitační soutěž – představ se a porotě
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
Indikátor	ČJL-5-1-08.1 Žák rozliší <u>ve slyšené ukázce</u> spisovnou a nespisovnou výslovnost (sme, dyž vo tom apod.) ČJL-5-1-08.2 Žák při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost
Příkladové úlohy	ČJL-5-1-08.2 Možné komunikační situace: - zeptat se v obchodě prodavačky na cenu zboží (kde nalézt určité zboží) - v knihovně na další knihu svého oblíbeného autora - v autobuse řidiče, zda staví na určité zastávce - omluvit se učiteli za nevypracovaný úkol - přivítat rodiče na školní besídce apod.
Poznámky k úloze	Nabízená fonetická transkripce je z didaktického hlediska pro mladší školní věk naprosto nevhodná. Nelze propagovat nespisovnou výslovnost, je možné se domluvit na sledování vytypovaného pořadu, ve kterém by žáci měli za úkol vyhledávat nespisovnou výslovnost, případně využít např. archiv ČT apod.

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
Indikátor	ČJL-5-1-09.1 Žák píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění ČJL-5-1-09.2 Žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu ČJL-5-1-09.3 Žák napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi ČJL-5-1-09.4 Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí
Příkladové úlohy	ČJL-5-1-09.1 Možné náměty pro vypravování: Témata vycházející z vlastní zkušenosti dětí - jejich vlastní zážitky, příběhy se zvířaty apod. Vytvoř krátké vypravování s následujícími slovesy (v jakýchkoli osobách a časech): běžet, poskakovat, jít, pochodovat, vykračovat si (obměna: žák si sám vybere 5 slov – podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, příslovce, číslovka – která použije ve vypravování) Dokonči vypravování: Sedím v houpacím křesle na verandě chaty a čtu si knížku. Jsem tu sám, klid, pohoda. Venku prší, déšť bubnuje do střechy, už se stmívá. Najednou slyším za oknem kroky. Přibližují se a vzdalují. A znovu. ČJL-5-1-09.2 Možné náměty pro tvorbu popisu: Popis předmětu, zvířete, osoby - hračka, dům, dětský pokoj; domácí mazlíček - pes, kočka; kamarád, člen rodiny (nutný vizuální vjem - obrázek, fotografie, popisovaný předmět,...) Popis pracovního postupu - oblíbený recept, přesazování rostliny, jednoduchý výrobek, čištění zubů, ... (činnost, kterou děti samy vykonávaly) Pozorně si přečti následující text. Kuchař si popletl, co má při výrobě palačinek udělat nejdříve, co potom...Pomoz mu a napiš popis pracovního postupu ve správném pořadí! 1) Upečené horké palačinky potřeme džemem, zatočíme je nebo složíme a posypeme moučkovým cukrem. 2) Vejce pečlivě rozmícháme, rozředíme mlékem a za stálého míchání přisypeme polohrubou mouku. 3) Na přípravu palačinek potřebujeme 3 vejce, 500 ml mléka, 250 g polohrubé mouky, tuk na smažení, džem a cukr. 4) Přejeme vám dobrou chuť. 5) Z hotového hladkého těstíčka pečeme na pánvi potřené tukem tenké palačinky (pečeme je po obou stranách).

	ČJL-5-1-09.3 Které věty můžeš použít do úvodu dopisu, které na závěr? Posílám ti srdečný pozdrav.... Zdravím Vás a čekám Vaši rychlou odpověď... Přeji ti hezký víkend ... Zdravím tě a posílám pusu... Těším se na brzkou shledanou... Omlouvám se, že jsem se dlouho neozval... Možné náměty pro psaní dopisu: dopis z prázdnin rodičům, babičce, kamarádovi, dopis sourozenci na školu v přírodě, krátký dopis chlapci nebo děvčeti, se kterým si chceme dopisovat
Poznámky k úloze	Vypravování – úvod, vlastní vypravování a závěr, rozsah okolo 50–80 slov, vypravování je možné tvořit i podle obrázkové osnovy. Využívána je přímá řeč, slovesa, která výrazně postihují děj, a krátké věty k navození dějového napětí. Popis – úvod, vlastní popis, závěr, u popisu je akcentována uspořádanost, u pracovního postupu dodržení časové posloupnosti, možno tvořit i podle obrázkové nebo otázkové osnovy. Dopis – místo a datum, oslovení, sdělení, zakončení, podpis, adresa

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
Indikátor	ČJL-5-1-09.4 Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí
Příkladové úlohy	Vyber z nabídky, co chybí v ukázce dopisu: (A) oslovení a podpis (B) P. S., místo a datum (C) nechybí nic (D) místo a datum, podpis Maminko, tatínku, posílám Vám vzpomínku z letního tábora, jistě víte, že vám píše vaše dcera Barbora. Strava se nedá jíst, dneska byl jen zelný list, polívka studená, co v ní plavou místo nudlí číslice a písmena. Myslela jsem prostě, že budou různé soutěže, slíbili bojovku, pak jsme hráli vybíjendu, na ovce a na schovku. Štefan, hlavní vedoucí, chodí s naší vedoucí, která je příšera, scházejí se, líbají se u totemu za šera. Proč jsem se nenarodila o pár let dřív? Dneska bych krásně chodila se Štefanem, co říká si Steve. Proč jste mě prostě neměli o pár let dříve? Řekla bych: nebuď nesmělý, líbej mě, Steve. Závěrem dopisu ještě trochu popisu: ta bréca vedoucí je tlustá jak dvě normální oddílové vedoucí. Když běží po lese, všechno na ní třese se. Užívá make-upu, co na ní ten Štefan vidí, to já prostě nechápu. P. S. Pošlete dvě tři sta, jsem bez peněz dočista.
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je text písně Z. Svěráka a J. Uhlíře Dopis z tábora Řešení: V ukázce dopisu chybí: (D) místo a datum, podpis

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti
Indikátor	ČJL-5-1-10.1 Žák k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech) ČJL-5-1-10.2 Žák zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo
Příkladové úlohy	V létě o prázdninách se Michal a Radek rozhodli, že přenocují ve stanu na zahradě u babičky. Odpoledne postavili stan a teď v něm leží zachumlaní do spacáků. Když se kluci odpoledne stěhovali do stanu, babička se strchovala: „Nebudete se tam, hoši, bát?“ „My a bát se?“ zlobili se kluci. „To nás máš, babi, za strašpytle?“ Ale teď tu leží a nemůžou usnout. Napjatě poslouchají podivné šelesty a neznámé zvuky. Cítí, jak jim buší srdce. Pár kroků za plotem zahrady začíná les. Nikdy nevěřili na strašidla, ale teď je napadá – co kdyby přece? Každou chvíli přejede po plachtě stanu větev, jak se komíhá ve větru. Nebo to není větev? Kluci se začínají potit a oči mají dokořán. Napínají uši. Venku se zvedá vítr. Co to tak strašidelně šelestí v korunách stromů? A teď to venku zafunělo, teď to škrábe po plachtě! Co se to dobývá dovnitř? Venku se ozvalo zakňučení a nové škrábání. „Vždyť je to náš Mates!“ zvolal Michal. A už se kluci hrabou ven a otvírají stan. Dědečkův pes se hrne dovnitř jako velká voda. Kluci si oddychli. Netrvalo dlouho a všichni tři spokojeně spali. Chundelatý psí kožich kluky krásně hřál, a i když se venku čerti ženili, vítr hučel a padal déšť, chlapeci o ničem nevěděli. Sestav jednoduchou osnovu vyprávění v heslech o čtyřech bodech: _____ _____ _____ _____ Z vyprávění o chlapcích vypaď následující text. Na které místo v příběhu bys ho zařadil? Vyber větu z uvedené nabídky, na niž by vhodně navazoval. Kluci si představují divokého kance nebo zježenou hlavu s ohnivýma očima. Na stan dolehlo nějaké těžké tělo. „Mamí!“ vyjekl Radek. (A) „Nebudete se tam, hoši, bát?“ (B) Pár kroků za plotem zahrady začíná les. (C) Co se to dobývá dovnitř? (D) Dědečkův pes se hrne dovnitř jako velká voda.
Poznámky k úloze	Řešení: Text navazuje na větu: (C) Co se to dobývá dovnitř?

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (nauka o slově – lexikální význam)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
Indikátor	ČJL-5-2-01.2 Žák vybere z nabídky slovo, které má významem nejblíže k zadanému slovu ČJL-5-2-01.3 Žák nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným ČJL-5-2-01.4 Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy ČJL-5-2-01.5 Žák rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)
Příkladové úlohy	Jak král pravil, tak se také stalo. Které z uvedených slov má svým významem nejblíže ke slovu pravil? (A) zakřičel (B) popřel (C) řekl (D) vysvětlil Náš pan učitel je dobrý člověk. Nahrad' slovo dobrý slovem významem protikladným - _____ slovem významem podobným - _____ slovem citově zabarveným - _____ Která z následujících vět obsahuje slovo vícevýznamové? (A) Prohra ho zarmoutila. (B) Monika dostala nový míč. (C) Zelenina je zdravá, měli bychom ji jíst každý den. (D) Ve škole na chodbě jsem našel korunu. Vysvětlí další významy tohoto slova: _____ Která z následujících možností obsahuje slova s protikladným významem? (A) skromný – nenáročný (B) milý – nesoustředěný (C) šťastný – nešťastný (D) líný – nešikovný
Poznámky k úloze	Řešení: pravil: (C) řekl Věta s vícevýznamovým slovem: (D) Ve škole na chodbě jsem našel korunu. Další významy slova koruna: panovníkova koruna, koruna stromu (stačí tyto dva významy, jakkoli volně popsány)

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Stavba slova)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
Indikátor	ČJL-5-2-02.1 Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou ČJL-5-2-02.2 Žák rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova ČJL-5-2-02.3 Žák rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne ČJL-5-2-02.4 Žák k danému slovu uvede slova příbuzná
Příkladové úlohy	Výslovnost, nevýslovně, slovník, slovíčka, proslov, oslovení, vyslovit je skupina slov příbuzných se slovem slovo Urči stavbu slova nevýslovně část předponová _____ kořen slova _____ část příponová _____ Které z následujících slov obsahuje předponu i příponovou část? (A) proslov (B) ledový (C) nestartovat (D) lékařka Roztříd' následující skupinu slov na slova příbuzná se slovem les a na tvary slova les: lesník, lesa, zalesnit, lesní, lesu, prales, lesem, pralesní slova příbuzná se slovem les: _____ tvary slova les: _____ Český jazyk je náš jazyk národní. Které z následujících slov není příbuzné se slovem český? (A) čeština (B) nečeský (C) Čech (D) česat
Poznámky k úloze	Řešení: Stavba slova nevýslovně: část předponová: nevý-, kořen slova: slov, část příponová: -ně Slovo s předponou i příponovou částí: (C) nestartovat Slova příbuzná se slovem les: lesník, zalesnit, lesní, prales, pralesní Tvary slova les: lesa, lesu, lesem Se slovem český není příbuzné slovo: (D) česat

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Slovní druhy)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech
Indikátor	ČJL-5-2-03.1 Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) ČJL-5-2-03.1.2 Žák vybere z krátkého textu větu, která obsahuje / neobsahuje určený slovní druh ČJL-5-2-03.3 Žák určí u podstatného jména rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu. ČJL-5-2-03.4 Žák rozliší přídavné jméno tvrdé a měkké, ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavného jména jeho pád, číslo, rod a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu ČJL-5-2-03.5 Žák určí osobu, číslo, způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu ČJL-5-2-03.6 Žák rozliší, zda věta je/není napsaná gramaticky správně
Příkladové úlohy	S počtivostí nejdál dojdeš! Urči slovní druh vyznačeného slova ve větě: (A) podstatné jméno (B) příslovce (C) zájmeno (D) sloveso Která z následujících vět <u>neobsahuje</u> příslovce? (A) Hlavní město naší republiky je Praha. (B) Můj kamarád Petr běhá nejrychleji z celého mužstva. (C) Cestovatel vyprávěl zážitky z cest velmi zajímavě a poutavě. (D) V pět hodin budu už určitě doma. <i>Ve městech je bohužel často vidět volně pobíhající psy.</i> Ve kterém z následujících příkladů je podstatné jméno ve stejném pádě, čísle a rodě jako podstatné jméno psy v uvedené větě? (A) namaluju sousedy (B) mluvím o příteli (C) sejdeme se s kamarády (D) nemáme rádi chyby Rozhodni, která z nabízených vět není napsaná správně – zaměř se na spojení podstatného a přídavného jména: (A) Žabí stehýnka jsou vyhlášena pochoutka. (B) Noví žáci se ve třídě rychle spřátelili. (C) Hluchý lidé potřebují naši pomoc. (D) V zoologické zahradě se vylíhla sokolí mlád'ata. Ve které větě je sloveso uvedeno ve 3. osobě čísla jednotného? (A) Proč se mnou nemluvíte? (B) Učení mě baví. (C) Při fotbale nás soupeři vždy porazí. (D) Rádi pozorujeme noční oblohu.

Poznámky k úloze	Řešení: nejdál: (D) příslovce Věta, která neobsahuje příslovce: (A) Podstatné jméno ve stejném pádě, čísle, rodě: (A) sousedy Věta, která není napsaná pravopisně správně: (C) Věta se slovesem ve 3. osobě čísla jednotného: (B)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura						
Ročník	5.						
Tematický okruh	Jazyková výchova (Tvarosloví)						
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary						
Indikátor	ČJL-5-2-04.1 Žák vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným (doporučujeme pro autory testů rozložit na dvě úlohy na sebe navazující: v 1. kroku žák vyhledá/nevyhledá, ve 2. kroku vyhledané nahradí/nenahradí) ČJL-5-2-04.2 Žák doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně (1. a 4. pád rod mužský životný).						
Příkladové úlohy	Která z následujících vět obsahuje pouze slova spisovná? (A) Mičuda mi spadla za plot k sousedům. (B) To je fakt hustý! (C) Adéla ode mě pořád vopisuje! (D) Dnes máme domácí úkol z angličtiny. Když jsme četli Malého prince, tak mi například vadilo, že spad z jiný planety. „To je přeci nesmysl,“ říkal jsem Kimovi. „Jak to, že ti to nevadí?“ A on, že je to pohádka. A tak jsem si pak znovu přečet o milionářovi, co pořád počítal peníze a na nic jiného neměl čas, a o tom králi, kterej prikazoval jen to, co šlo splnit, a o tom, jak se ochočuje liška, a najednou jsem to pochopil. Doopravdy se v Malém princí říká lidem o nich samejch, i když je to pohádka myšlená pro děti. (V. Stýblová: Můj brácha) Vypiš z textu do tabulky dva nespisovné tvary slov a nahrad' je tvary spisovnými: <table border="1"> <tr> <td>nespisovný tvar</td><td>spisovný tvar</td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> </table> Doplň do věty podstatné jméno ze závorky ve správném tvaru tak, aby byla mluvnicky a pravopisně správně: Velké vzdálenosti jsou dnes překonávány moderními _____ (letadlo). Děti jely na školu v přírodě se svými _____ (učitel). Na poli si vesele hráli ušatí _____ (králík). Při výtvarné výchově jsme malovali vodovými _____ (barva).	nespisovný tvar	spisovný tvar				
nespisovný tvar	spisovný tvar						
Poznámky k úloze	Řešení: Věta obsahující pouze spisovná slova: (D) Nespisovné tvary např.: Malého, kterej; spisovně: Malého, který Podstatná jména ve správném tvaru: letadly, učitelé, králíci, barvami						

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Skladba)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-05 vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
Indikátor	ČJL-5-2-05.1 Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) ČJL-5-2-05.2 Žák vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie)
Příkladové úlohy	Českým zemím kdysi vládli králové. Která z následujících dvojic slov je základní skladební dvojice uvedené věty? (A) českým zemím (B) kdysi vládli (C) zemím vládli (D) králové vládli Tatínek při žehlení pečlivě narovnal rukávy košile. Která z následujících skladebních dvojic není utvořena správně? (A) tatínek narovnal (B) tatínek při žehlení (C) narovnal při žehlení (D) narovnal pečlivě Která z možností A-D je základní skladební dvojicí věty? _____ Stany postavily nečekaně rychle děti z prvního oddílu. Která z následujících možností je podmět uvedené věty? (A) stany (B) postavily (C) oddílu (D) děti Která z následujících vět má několikanásobný podmět? (A) První přišel na hřiště Jirka. (B) Včera celý den pršelo. (C) Na zahradě zpívají kosi, sýkorky a pěnkavy. (D) Proč se na mě tak díváš?
Poznámky k úloze	Řešení: Základní skladební dvojice věty: (D) králové vládli Nesprávně utvořená skladební dvojice: (B) tatínek při žehlení, základní skladební dvojice: (A) tatínek narovnal Podmět uvedené věty: (D) děti Věta s několikanásobným podmětem: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Skladba)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí
Indikátor	ČJL-5-2-06.1 Žák rozliší větu jednoduchou a souvětí ČJL-5-2-06.2 Žák rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku
Příkladové úlohy	Která z následujících vět je větou jednoduchou? (A) Koťata běhala vesele po domě i po dvoře. (B) Jedno se někam zaběhlo, nemohli jsme ho nalézt. (C) Máma kočka truchlila a odmítala jíst. (D) Bylo nám jí líto, ale pomoci jsme jí nemohli. Který z nabízených větných vzorců odpovídá následujícímu souvětí? Lev zoufale řval a bránil se ze všech sil, ale nemohl se ze sítě vymotat. (A) V1, V2, ale V3. (B) V1, ale V2. (C) V1 a V2, ale V3. (D) V1 a V2, V3.
Poznámky k úloze	Řešení: Věta jednoduchá: (A) Větný vzorec: (C)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Skladba)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
Indikátor	ČJL-5-2-07.1 Žák nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován ČJL-5-2-07.2 Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu
Příkladové úlohy	Liška celou hodinu běhala a skákala, ale na hrozny nedosáhla. Kterým z následujících spojovacích výraz můžeš nahradit spojku ale, aby smysl sdělení zůstal zachován? (A) když (B) i (C) potom (D) avšak Správný člověk je věrný svým přátelům. Stojí při nich za všech okolností. Kterým z nabízených spojovacích výrazů lze vhodně spojit věty jednoduché v souvětí? (A) který (B) i když (C) a (D) kde
Poznámky k úloze	Spojovací výraz nahrazující spojku ale: (D) avšak Spojovací výraz, který spojí vět jednoduché v souvětí: (C) a

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Pravopis)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
Indikátor	ČJL-5-2-08.1 Žák správně píše/doplňuje i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných ČJL-5-2-08.2 Žák píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického
Příkladové úlohy	Které z následujících slovních spojení není napsané pravopisně správně? (A) viděli jsme vysoké kopce (B) květinám usychají lístečky (C) mile se usmívala (D) do třídy přibíl Zbyněk Do kterého spojení doplníš pouze i/í, aby bylo napsané pravopisně správně? (A) tatínek sl-b-l koupit l-že (B) umět v-jmenovaná slova je v-hra (C) dům nev-padal ob-dleně (D) z kůry stromů v-sely l-šejníky Bratranec chová čtyři (pes). Který tvar slova pes z nabídky můžeš doplnit do uvedené věty tak, aby byla napsaná správně? (A) psi (B) psy (C) psové (D) psa
Poznámky k úloze	Řešení: (D), (D), (B)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Pravopis)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
Indikátor	ČJL-5-2-09.1 Žák na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu ČJL-5-2-09.2 Žák doplní správně čárky do zadaného textu (oslovení, několikanásobný větný člen)
Příkladové úlohy	Ve které z následujících vět je chyba ve shodě přísudku s podmětem? (A) Do zoologické zahrady přibyly nová zvířata. (B) Šli jsme se na ně odpoledne podívat. (C) Chlapci se nejdéle zdrželi v pavilonu šelem. (D) Dívky zase nejvíce zaujaly žirafy. Doplň správně čárky mezi slovy v následujících větách (pokud chybí): (A) Milý Petře pracoval jsi opravdu moc dobře. (B) Na výlet se vydala celá naše rodina – tatínek maminka sestra i já. (C) Na smlouvanou schůzku přišli Karel Petr Ondřej a Filip. (D) V létě jsme procestovali Itálii a Rakousko.
Poznámky k úloze	Řešení: Věta s chybou ve shodě přísudku s podmětem: (A) Věty s doplněnými čárkami: (A) Milý Petře, pracoval jsi opravdu moc dobře. (B) Na výlet se vydala celá naše rodina – tatínek, maminka, sestra i já. (C) Na smlouvanou schůzku přišli Karel, Petr, Ondřej a Filip. Věta (D) je napsaná správně.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
Indikátor	ČJL-5-3-01.1 Žák zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku ČJL-5-3-01.2 Žák řekne, jak na něj vyslechnutá / přečtená ukázka působí
Příkladové úlohy	ČJL-5-3-01.1 Záznam o přečtené knize (rozsah minimálně 50 slov): - autor, název knihy, ilustrátor, rok vydání, nakladatelství - stručně, o čem kniha je - proč se čtenáři líbila / nelíbila – zdůvodnění - doporučení ostatním – zdůvodnění - případně jednající postavy, hlavní postava - přečtení vybrané ukázky (zdůvodnit svůj výběr) Žák prezentuje ostatním spolužákům, ti se ho ptají na další informace o knize, které je zajímají. Žáci zpracovávají záznamy o knihách do čtenářských deníků nebo na volné listy papíru, které zakládají do svých portfolií. ČJL-5-3-01.2 Na základě vyslechnutého textu (přednes učitele, audiozáznam) žák stručně vyjádří hlavní myšlenku ukázky, zda se mu ukázka líbila / nelíbila, své tvrzení zdůvodní (dialog, diskuse).
Poznámky:	Žák je schopen se stručně, jasně a srozumitelně vyjádřit o přečtené knize nebo přečtené / slyšené ukázce.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
Indikátor	ČJL-5-3-02.1 Žák přednese a volně reprodukuje text ČJL-5-3-02.2 Žák vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma ČJL-5-3-02.3 Žák napíše pohádku, bajku
Příkladové úlohy	ČJL-5-3-02.1, 2, 3 - reprodukce básní a textů z čítanky - dokončení textu - vypravování vlastních zážitků (např. z výletu) - pohádka, bajka – tvorbu lze dětem usnadnit např. zadáním postav, ponaučení k bajce apod. Vyber si jedno z následujících přísloví a použij ho jako ponaučení ke krátké bajce: Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá. Bez práce nejsou koláče. Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá. Můžeš využít např. následující dvojice postav: vlk a zajíc, kočka a myš, vrána a liška Vytvoř pohádku s následujícími postavami – drak, princezna, lakomý král,... Moderní verze – pohádka na téma čištění zubů, vaření čaje,....
Poznámky:	Rozsah vytvořených textů: okolo 50–80 slov

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura										
Ročník	5.										
Tematický okruh	Literární výchova										
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů										
Indikátor	ČJL-5-3-03.1 Žák rozhodne, z kterého druhu / žánru je úryvek – řešení v nabídce (úryvek z poezie, komiksu, z naučného textu – encyklopedie, z návodu k použití, z pohádky)										
Příkladové úlohy	1. Máma smaží bramborák, nad pánví se zvedá mrak, modrý mrak se z pánve zvedá, už se tvoří kůrka hnědá, a té vůně po kuchyni! Až to dělá v puse sliny. 2. brambor, lilek hlíznatý, až 1 metr vysoký, u nás jednoletá užitková rostlina, z čeledi lilkovitých s namodralé bílými květy a zelenými bobulemi; všechny zelené části jsou jedovaté, pochází z Jižní Ameriky 3. „I jakpak ji nemám bít, když umí jen z konopí zlaté nitky příst,“ odpověděla matka. „Nu, když umí z konopí zlaté nitky příst, tedy mi ji prodejte“ – řekl kníže. „Ráda, co mi za ni dáte?“ „Půl měřice zlata.“ 4. Sejměte kryt baterie. Připojte konektor baterie k nabíječce. Nabíječku připojte k zásuvce. Nabíječka baterií není hračka – nabíjení musí být vždy prováděno dospělou osobou. Přiřaď v tabulce k typu textu číslo odpovídajícího úryvku: <table border="1"> <thead> <tr> <th>typ textu</th><th>číslo úryvku</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pohádka</td><td></td></tr> <tr> <td>návod k použití</td><td></td></tr> <tr> <td>naučný text z encyklopedie</td><td></td></tr> <tr> <td>poezie</td><td></td></tr> </tbody> </table>	typ textu	číslo úryvku	pohádka		návod k použití		naučný text z encyklopedie		poezie	
typ textu	číslo úryvku										
pohádka											
návod k použití											
naučný text z encyklopedie											
poezie											
Poznámky k úloze	Řešení: pohádka: 3, návod k použití: 4, naučný text: 2, poezie: 1										

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura								
Ročník	5.								
Tematický okruh	Literární výchova								
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy								
Indikátor	ČJL-5-3-04.1 Žák rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka ČJL-5-3-04.2 Žák rozhodne, zda ukázka je poezie, nebo próza								
Příkladové úlohy	1. V lese pod Kavčí horou se brouzдал v bukovém mokřadisku zlý kanec samotář, který způsobil lidem z okolních vesnic četné škody; obilí na polích rozválel, mnoho loveckých psů roztrhal a na jezdce vyskakoval tak zuřivě a tak vysoko, že koním rozerval břicho. A na toho kance jednou vyrazil muž z rodu Štrosova, syn Sudivojův jménem Bivoj. 2. Vrána dychtivě strčila hlavu do džbánu, ale měla příliš krátký zobák. Věděla, že kdyby džbán převrátila, voda by vytekla a vsákla se do země. Vtom něco vránu napadlo. Začala zobákem sbírat se země kamínky a házet je do džbánu. Jak kamínků přibývalo, zvedala se i hladina vody, až se z ní mohla vrána pohodlně napít. 3. Ale Vaněk nechtěl o žádné jiné odměně ani slyšet a řekl: „Král slíbil, že kdo způsobí, aby dcera jeho zas mluvila, bude jejím manželem. Královské slovo je zákon; a chce-li král, aby jiní zákony jeho šetřili, musí je sám napřed zachovávat. A proto mi král musí svou dceru dát. Přiřaď k pojmům v tabulce číslo úryvku: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Pojem</th><th>číslo úryvku</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pohádka</td><td></td></tr> <tr> <td>bajka</td><td></td></tr> <tr> <td>pověst</td><td></td></tr> </tbody> </table> Rozhodni, který úryvek je poezie a který próza: 1. Je zimní večer. Venku tiše sněží. Mráz na okna kreslí zimostřád. Zimní večer. Na zámecké věži odbíjejí hodiny svůj čas. V krbu hoří. Z lampy padá záře. Dnes má radost hostitel i host. Jasně oči, rozesmáté tváře - Baron Prášil pozval společnost 2. Daleko široko do všech stran dohlédli dalekohledem za toho jasného, zářivého dne. Nikde však stopa po lidech, jen pohádková scenerie přírody, svěží a nedotčená lidskou rukou. Pan Braun byl vzrušen. Toužil po lidech, hledal, ale nenašel je. Zato objevil kousek světa, který mu připomínal ráj, jak si jej v dětských letech	Pojem	číslo úryvku	pohádka		bajka		pověst	
Pojem	číslo úryvku								
pohádka									
bajka									
pověst									

	představoval. 1. _____ 2. _____
Poznámky k úloze	Řešení: pohádka: 3, bajka: 2, pověst: 1 poezie: 1, próza: 2

Komplexní příkladová úloha

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematická oblast	Komunikační a slohová výchova (KaSV) Jazyková výchova (JV); Literární výchova (LV)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-01 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (KaSV) ČJL-5-1-02 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk a podstatné informace zaznamenává (KaSV) ČJL-5-2-01 Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (JV) ČJL-5-2-02 Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (JV) ČJL-5-2-03 Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech (JV) ČJL-5-2-05 Vyhledá základní skladební dvojici (JV) ČJL-5-2-06 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí ČJL-5-2-07 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (JV) ČJL-5-2-09 Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (JV) ČJL-5-3-03 Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (LV)
Indikátor	ČJL-5-1-01.1 Žák vybere k textové ukázce vhodný nadpis ČJL-5-1-02.2 Žák rozhodne, které informace v textu jsou <u>nepodstatné</u> pro jeho smysl (vyznění) ČJL-5-2-01.3 Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy ČJL-5-2-02.1 Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou a koncovku ČJL-5-2-03.1 Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) ČJL-5-2-05.1 Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) ČJL-5-2-06.3 Žák rozhodne, který z nabízených větných celků odpovídá zadanému větnému vzorci. ČJL-5-2-07.2 Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu ČJL-5-3-03.1 Žák rozhodne, který literární druh / žánr reprezentuje použitá ukázka literárního textu .
Příkladová úloha	Výchozí text: Poznáte mě? Patřím ke známým obyvatelům našich lesů. 2. Hnízdo si stavím z malých větviček, uschlých travin a šedivých lišejníků v korunách stromů. 3. Jako skvělý akrobat šplhám po štíhlých kmenech. 4. Tohle mé umění se často snaží napodobit mnozí malí kluci, ale marně. 5. Nebojím se ani smělých skoků v korunách stromů. 6. Hbitě se pohybuji i na slabých smrkových, jedlových a borových větvičkách. 7. Dokonalým kormidlem je můj dlouhý huňatý ocas. 8. Celý rok si schraňuji zásoby potravin ve vykotlaných stromech na odlehlých místech v lese. 9. Mám tam mnoho jedlých hub, lískových oříšků a jedlových borových a smrkových šišek. 10. Ráda si pochutnám i na čerstvých pupenech stromů

	a někdy vyberu i hnízda zpěvavých ptáků. 11. Nemohou mě ohrozit ani draví obyvatelé lesa. 12. Zachráním se před nimi rychlým útekem. 13. Až se mihne na stromech v lese nebo parku můj rezavý nebo tmavý kožíšek, poznáte mě? Úlohy k textu: A) Napiš, o které zvíře se jedná. (veverka) B) Která věta nebo věty pro jeho poznání nejsou důležité? Napiš jejich číslo. (4) C) Vypiš z vět číslo 2, 3 a 5 podstatnou informaci o hledaném zvířeti. Např.: Podle věty číslo 1 napíšeme – žije v lese. D) Ve větě č. 2 vyhledej slovo vícevýznamové (koruna) E) Z věty č. 5 vypiš slovo s předponou (nebojím) F) Pokud je v 1. větě přídavné jméno měkké, vypiš je. (není) G) Které z těchto slov je podmětem věty č. 2: hnízdo, pták, já, obyvatel. (já) H) Vypiš číslo větného celku, který odpovídá vzorci: V1 a V2. (10) I) Kterým spojovacím výrazem by bylo možné spojit věty č. 11 a č. 12? (protože) J) Vyber z nabídky jiný vhodný název pro výchozí text (C): A) Náš les B) Mé oblíbené zvířátko C) Hádanka D) Z ptačí říše K) Výchozí text je úryvek z (5) 3. pohádky 4. encyklopedie 5. populárně naučné knížky pro děti 6. pověsti L) Vyber z nabízených řad jen tu, která je pravopisně správně: - Na visokém komíně stály dva čápi. - Pravý včelí med se plní do sklenic. - Dívky vyrobyly věnečky z pampelišek. - V sichravém podzimním dnu náš Tomáš nerad vstává.
Poznámky k úloze	Na jedné výchozí ukázce se ověřuje většina elektronicky testovatelných očekávaných výstupů.

2. stupeň

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-01.1 Žák po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu ➤
Příkladové úlohy	„Školáci mají tisíce informací z internetu, knížek jsou plné regály, ale co číst? Mám možná mylnou a bláhovou představu, nestydím se za ni – přečte-li někdo zkrácenou verzi, bude mít třeba chuť přečíst neupravenou verzi... Žijeme rychle, ne nebezpečně, pohodlně; knížku nic nenahradí, kdo nečte, okrádá se o možnost pěstovat fantazii a bez fantazie nastupuje nuda, otupělost a hlupství.“ <i>(názor V. Duška z článku Mušketýři či Bídníci na pár stránkách, deník Metro)</i> Které z následujících tvrzení je nejbližší názoru autora? A) Školákům chybějí informace z internetu. B) Kdo nečte, nepěstuje fantazii. C) Číst je nuda. D) Školáci by neměli číst zkrácené verze knížek.
Poznámky k úloze	➤ Řešení: B ➤ ➤ Žák analyzuje předložený text. Úloha ověřuje v jednom indikátoru, zda žák je schopen odlišit ve čteném textu názor autora od zavádějících možností. ➤ (Poznámka pro zadavatele – je potřeba respektovat věkové zvláštnosti) Pokud by žák pracoval bez výběru možností, kriticky s textem a své soudy by konfrontoval s dalšími zdroji, úloha se stává elektronicky netestovatelnou.(viz připomínky z diskuse na portálu RVP)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-03.1 Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem ➤ ČJL-9-1-03.2 Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu ➤ ČJL-9-1-03.3 Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek ➤ ČJL-9-1-03.4 Žák zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci ➤ ČJL-9-1-03.5 Žák vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu ➤
Příkladové úlohy	Přijmeme aktivní, komunikativní zaměstnance do mladého kolektivu. Pevná pracovní doba od 9–15:00h. nebo od 13–21:00h, 20 000Kč + provize. <i>(deník Metro)</i> Která informace byla zájemcům o zaměstnání záměrně <u>skryta</u>? A) Zaměstnanec bude mít pevnou pracovní dobu. B) Zaměstnanec bude dostávat k platu provize. C) Zaměstnavatel požaduje pouze mladé lidi. D) Zaměstnanec by měl umět komunikovat s lidmi. Která z následujících možností nejspíše vedla zaměstnavatele ke skrývání této informace? A) Zaměstnavatel nechtěl otevřeně uvést tuto informaci v inzerátu. B) Zaměstnavatel tuto informaci skryl nevědomky. C) Zaměstnavatel použil formulaci, která se běžně používá v inzerátech. D) Zaměstnavatel chtěl ušetřit peníze za inzerát.
Poznámky k úloze	Řešení: (C), (A) Úloha ověřuje v pěti indikátorech, zda žák je schopen rozpoznat manipulativní komunikaci a zaujmout k ní stanovisko.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-03.1 Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem ➤ ČJL-9-1-03.2 Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu ➤ ČJL-9-1-03.3 Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek ➤
Příkladové úlohy	Park zůstane parkem Pondělní jednání občanského sdružení Ochrana památek přineslo novou naději všem občanům Dolních Břežan. Bylo věnováno palčivému problému modernizace městského parku. Vedení města navrhlo totiž řešení skupiny architektů kolem Jana Nováka. Studii, která likviduje charakteristický romantický ráz parku a počítá s jeho otevřením pro bruslaře a cyklisty, členové sdružení v diskusi odsoudili. Svůj postoj vyjádřili také podepsáním dopisu radě města. 1. Kdo je pravděpodobně autorem textu? A) Žák místní základní školy B) Starosta Dolních Břežan C) Člen sdružení Ochrana památek D) Turista projíždějící městem 2. Co bylo obsahem dopisu radě města? A) Žádost o rozšíření parku B) Nesouhlas se zřízením stezky pro in-line bruslaře v parku C) Obvinění architektů z podplácení vedení města D) Výzva k vysazení nových dřevin v parku 3. Jaké manipulace se autor textu dopouští? A) Tvrdí, že žádný z obyvatel města nechce, aby do parku mohli cyklisté a bruslaři. B) Obviňuje vedení města, že se s občany o modernizaci parku nebaví. C) Připomíná občanům, že starosta neplní svůj předvolební slib a nedbá o rozvoj cyklostezek. D) Upozorňuje na špatnou péči města o stromy v parku.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. C, 2. B, 3. A Indikátory jsou zaměřené na čtenářskou gramotnost.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
Indikátor	➤ ČJL-9-1-04.1 Žák najde slovo nevhodně užitě v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné ➤ ČJL-9-1-04.2 Žák posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci ➤ ČJL-9-1-05.1 Žák vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce ➤
Příkladové úlohy	Po obědě přišla první túra, která našim nohám dala co proto. Již před túrou se začaly na některých spolužácích projevovat jisté zdravotní výmoly, které byly oceněny žertíky místní obsluhy hotelu: „No jo, Pražáci, ty na tohle klima nejsou zvyklí!“ (ze školního časopisu Prima želva ZŠ Bítovská) Která z následujících úprav výchozího textu odstraňuje nevhodné užití slova? A) místo <i>Pražáci</i> má být <i>Pražané</i> B) místo <i>výmoly</i> má být <i>problémy</i> C) místo <i>projevovat</i> má být <i>ukazovat</i> D) místo <i>túra</i> má být <i>kúra</i> Která z následujících možností je spisovnou variantou přímé řeči v textu: A) „No jo, Pražáci, ty na tohle klima nejsou zvyklí!“ B) „Ano, Pražáci, ty na tohle podnebí nejsou zvyklí!“ C) „Ano, Pražáci, ti na toto klima nejsou zvyklí!“ D) „No jo, obyvatelé Prahy, ty na tohle klima nejsou zvyklí!“
Poznámky k úloze	Řešení: (B), (C) K úkolu na odlišení spisovného a nespisovného projevu by bylo potřeba vypnout automatické opravy, které chyby podtrhávají.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
Indikátor	➤ ČJL-9-1-05.2 Žák v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými ➤ ČJL-9-1-05.3 Žák k vybraným výrazům najde vhodná synonyma ➤ ČJL-9-1-05.4 Žák rozhodne o vhodnosti / nevhodnosti použití nespisovného výrazu v textu ➤
Příkladové úlohy	Kolem druhé hodiny poblíž železniční stanice v Chrástu přešel vlak neznámého <u>muže</u> ležícího na kolejích. Mašinfíra už nemohl reagovat a několikátunový <u>kolos</u> tělo rozdrtil. (www.novinky.cz 20. 5. 2004)
	1. Nahrad'te nespisovný výraz ve výchozím textu výrazem spisovným: 2. Podtržená slova nahrad'te synonymem. Muž Kolos 3. Posuďte vhodnost nespisovného výrazu: A) Výraz je vhodný B) Výraz není vhodný
Poznámky k úloze	Řešení: 1. mašinfíra – strojvedoucí, 2. Muž – chlap, člověk, pán Kolos – obr, gigant 3. výraz mašinfíra je v textu nevhodný

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-08.1 Žák vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou ➤ ČJL-9-1-08.2 Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplyvá z textu ➤ ČJL-9-1-08.3 Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku ➤
Příkladové úlohy	Co vlastně pijí ryby? Tekutiny potřebují pouze ryby žijící ve slané vodě. Proč? Příčinou je tzv. osmotický zákon. Princip je následující: Tělesné tekutiny ryb žijících ve slané vodě obsahují mnohem méně soli než mořská voda, která je obklopuje. Z tohoto důvodu je kůží těchto ryb neustále vylučováno určité množství tekutiny. Toto množství musí ryby pitím neustále doplňovat. <i>Podle časopisu Claudia č. 28 z 11. 7. 2006</i> 1. Která z následujících možností obsahuje dva víceslovné názvy z výchozího textu? (A) tekutiny, slaná voda (B) tělesné tekutiny, kůže ryb (C) hardware, software (D) osmotický zákon, tělesné tekutiny 2. Která z následujících vět nejvíce vystihuje hlavní myšlenku výchozího textu? (A) Ryby vůbec nemusí pít. (B) Všechny ryby si doplňují množství soli v těle. (C) Pít potřebují pouze ryby žijící ve slané vodě. (D) Na otázku v názvu textu se nedá odpovědět.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. D, 2. C

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-09.1 Žák uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost ➤ ČJL-9-1-09.2 Žák seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou (hodnocení od nejlepšího po nejhorší) ➤
Příkladové úlohy	1. Děj vypravování nezachovává časovou posloupnost. Očísluj věty tak, jak se příběh odehrál: ----- Loni jsem dostala k Vánocům lyže. ----- Tatínek proto s námi jel na týden do Krkonoš. ----- Můj bratr Pavel už uměl lyžovat, ale já se teprve začínala učit. ----- Pak následovala během týdne celé řada dalších pádů. ----- Chtěla jsem se zachránit a honem jsem se chytila tatínka kolem krku. ----- Měla jsem z dárku velikou radost. ----- Ubytovali jsme se a hned vyrazili na stráň. ----- Sotva mi tatínek poprvé připevnil lyže na boty, začaly se mi rozjíždět nohy. ----- Oba dva jsme ztratili rovnováhu a svalili se do sněhu. ----- Když jsme v neděli odjízďeli domů, měla jsem skvělý pocit, že už umím celkem dobře lyžovat. 2. Seřaď číslicí (1–5) hodnocení od nejlepšího po nejhorší: dobrý horší nejhorší ne zcela dobrý výborný
Poznámky k úloze	Řešení: úloha č. 1 (1, 4, 3, 9, 7, 2, 5, 6, 8, 10) úloha č. 2 (2, 4, 5, 3, 1) K úkolu doporučujeme použít poznámkový papír. Převzato z ČJ pro 6. r., Fraus

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-1-10.1 Žák najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou. ➤ ČJL-9-1-10.2 Žák najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb ➤
Příkladové úlohy	Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a tam jsem se rozhodla, že z něj budu maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. 1. Která úprava souvětí nejlépe odstraňuje nedostatek v jeho výstavbě? A) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora, a proto jsem se rozhodla, že z něj budu maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. B) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a tam jsem se rozhodla z něj maturovat a pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. C) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora, a proto jsem se rozhodla, že ze zeměpisu budu nejen maturovat, ale dokonce budu pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. D) Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora a zde jsem se rozhodla z něj maturovat a dále pokračovat v jeho studiu na vysoké škole. V úvodním textu je záměrná pravopisná chyba. 2. Která z následujících možností je napsána bez pravopisné chyby? A) Zeměpis mě bavil už od základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora. B) Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gimnáziu jsme měli skvělého pana profesora. C) Zeměpis mě bavil už od Základní školy. Na gymnáziu jsme měly skvělého pana profesora. D) Zeměpis mě bavyl už od základní školy. Na gymnáziu jsme měli skvělého pana profesora.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. (C), 2. (A) K úkolu na ověření poznatků z gramatiky by bylo potřeba vypnout automatické opravy, které chyby podtrhávají.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
Indikátor	➤ ČJL-9-1-10.3 Žák analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu ➤ ČJL-9-1-10.4 Žák dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít.
Příkladové úlohy	Doplňte následující texty tak, abyste vždy dodrželi daný slohový útvar: Vážený pane řediteli, omluvte prosím mou dceru... Jenže to jsme se přepočítali. Alice naším nápadem nebyla vůbec nadšená. Ba právě naopak. A tak ... O víkendu se v Dolní Lhotě konal již šestý ročník populární soutěže.....
Poznámky k úloze	Úloha ověřuje, zda žák je schopen rozpoznat jednotlivé funkční styly a na malé ploše použít své znalosti o jejich charakteristických prvcích v jednotlivých slohových útvarech.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Ortoepie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.1 Žák umí vybrat správnou výslovnost z uvedené nabídky ➤
Příkladové úlohy	Označte spisovnou výslovnost (zapsanou v hranatých závorkách) uvedené věty. Díval se oknem na nejjasnější hvězdu na noční obloze. a) [d'íval se voknem na nejjasnější hvjezdu na noční vobloze] b) [d'íval se oknem na nejasnější hvjezdu na noční obloze] c) [d'íval se oknem na nejjasnější hvjezdu na noční obloze]
Poznámky k úloze	Řešení: c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura						
Ročník	9.						
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)						
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.						
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.1 Žák umí rozlišit způsoby tvoření slov ➤						
Příkladové úlohy	Doplňte správně do tabulky, jak byla utvořena tato slova. Zeměpis, JAWA, Sazka, ČR, papírenský, lesník, pradědeček, horolezec <table><tr><td>odvozováním</td><td></td></tr><tr><td>skládáním</td><td></td></tr><tr><td>zkracováním</td><td></td></tr></table>	odvozováním		skládáním		zkracováním	
odvozováním							
skládáním							
zkracováním							
Poznámky k úloze	Řešení <table><tr><td>odvozováním</td><td>Papírenský, lesník, pradědeček</td></tr><tr><td>skládáním</td><td>Zeměpis, horolezec</td></tr><tr><td>zkracováním</td><td>JAWA, Sazka, ČR</td></tr></table> U zkratkových slov je třeba dbát na rozšířenost slova v běžné SZ (např. Čedok).	odvozováním	Papírenský, lesník, pradědeček	skládáním	Zeměpis, horolezec	zkracováním	JAWA, Sazka, ČR
odvozováním	Papírenský, lesník, pradědeček						
skládáním	Zeměpis, horolezec						
zkracováním	JAWA, Sazka, ČR						

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.2 Žák k danému slovesu doplní slovesa odvozená ➤
Příkladové úlohy	➤ Doplň vhodnou předponu ke slovesům. 1. Sed', tebe jsem –volal. 2. Petra dnes učitel –volal z matiky. 3. Svědek původní výpověď –volal. 4. Svým přáním jsem –volal déšť.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. Sed', tebe jsem ne volal. 2. Petra dnes učitel vy/od volal z matiky. 3. Svědek původní výpověď od volal. 4. Svým přáním jsem při volal déšť. Indikátor ČJL-9-2-02.2 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.3 Žák napíše, jak se nazývá krajina ➤
Příkladové úlohy	Doplň správně podle vzoru: Krajina v okolí města Mostu se nazývá Mostecko. Krajina v okolí města Liberec se nazývá Krajina v okolí řeky Sázavy se nazývá Krajina pod horou Ještěd se nazývá
Poznámky k úloze	Řešení: Liberecko, Posázaví, Podještědí Úloha patří k obtížným. Indikátor ČJL-9-2-02.3 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.4 Žák rozliší i vytváří slova složená ➤
Příkladové úlohy	1. V textu podtrhni slova složená. V dějepise jsme se dozvěděli, že rodokmeny některých panovnických rodů mohou být sáhodlouhé. 2. Vyjádři slovem složeným: Název místa, kde se vyrábí pivo. Název vyučovacího předmětu, který se zabývá státy i světadíly. Název činnosti, při níž se chytají ryby.
Poznámky k úloze	Řešení 1. Dějepis, rodokmeny, sáhodlouhé. 2. Pivovar, zeměpis, rybolov. Indikátor ČJL-9-2-02.4 lze testovat i otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.5 Žák nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty
Příkladové úlohy	Nahrad' vyznačená slova slovy českými se shodným významem. Součást českého jazyka tvoří gramatika. Ve volném čase hraji fotbal. Mám čas maximálně dvě hodiny. Půjdeme do centra města.
Poznámky k úloze	Řešení: Mluvnice, kopanou, nejvýše, středu. Úloha patří k obtížným pro vysoký nárok na bohatost SZ. Indikátor ČJL-9-2-02.5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.6 Žák vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování
Příkladové úlohy	Která z následujících vět obsahuje základní význam slova oko? a) Milena objevila oko na punčoše. b) Bratr rád jí koprovou omáčku s volským okem. c) Na polévce se objevila mastná oka. d) Oko je orgánem zraku..
Poznámky k úloze	Řešení: d)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.7 Žák prokáže znalost významu přeneseného pojmenování
Příkladové úlohy	Která z následujících možností představuje přenesené pojmenování ke slovu oheň ? a) divoký bažant b) červený kohout c) kropenatá slepička d) rudý mák
Poznámky k úloze	Řešení: b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Lexikologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
Indikátor	➤ ČJL-9-2-02.8 Žák ovládá zásady tvoření slov ➤
Příkladové úlohy	Ve kterém bodě je správně proveden slovtvorný rozbor slova „ <i>odborník</i> “? a) odbor – kořen, - ník – přípona b) od – předpona, -bor- kořen, - ník – přípona c) odbor – kmen, - ník – přípona d) od – předpona, - bor- kmen, -ník - přípona
Poznámky k úloze	Řešení: b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
Indikátor	➤ ČJL-9-2-03.1 Žák se orientuje v odborném textu ➤
Příkladové úlohy	Předložky s a z Předložky s a z se v písmu rozlišují podle toho, s kterým pádem se ve větě pojí, a to bez zřetele k výslovnosti. 1. Se 7. pádem Se 7. pádem se pojí předložka s (se). Např. <i>s bratrem, s přítelem, s matkou, s prací, se psem, s nimi.....</i> 2. S 2. pádem S 2. pádem se pojí předložka z (ze). <i>Té je možno využít ve spojení s 2. pádem vždy. Např. (jíst) z talíře, (vyjít) z domu, (vstát) ze židle, z postele, (sebrat) z podlahy...</i> Pozn. Jen v případě, kdy píšíci považuje za potřebné naznačit předložkou východisko pohybu z povrchu pryč, popř. po povrchu dolů, může zvolit přeložku s, např. <i>(vzít) se stolu, se skříně.</i> (Pravidla českého pravopisu) 1. Doplňte správně předložky s (se), z (ze) Spadnout stromu, rozejít se ... přítelem, vrátit se ...hor, radovat se nimi. 2. Určete, zda je následující zápis předložek bezchybný. Večeřel jsem se sestrou v restauraci. Při odchodu nejprve smetla smítko se své sukně a potom se se mnou rozloučila. ano/ne
Poznámky k úloze	Řešení: 1. ze (stromu), s (přítelem), z (hor), s (nimi) 2. ano Úloha prověřuje, zda žák dokáže poznatky z odborného textu aplikovat v praxi.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	➤ ČJL-9-2-04.1 Žák vybere z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem ➤
Příkladové úlohy	Obsahuje uvedené souvětí všechny slovní druhy? Ano mám rád, když se u mé nohy ozve to milouneké mňau. a) ano b) chybí částice c) chybí číslovka
Poznámky k úloze	Řešení: c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	➤ ČJL-9-2-04.2 Žák určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu ➤
Příkladové úlohy	Která z řad slov odpovídá přesně uvedenému pořadí slovních druhů? Sloveso, příslovce, podstatné jméno, přídavné jméno d) lesník, zalesnit, lesnictví, nezalesněný e) strašit, strašně, strašidlo, strašící f) zavodnit, vodní, podvodník, vodnický
Poznámky k úloze	Řešení: b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	➤ ČJL-9-2-04.3 Žák doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.)
Příkladové úlohy	Slova uvedená v závorce správně doplňte do věty: Dědeček postavil celou chatu (vlastní ruka). Týká se to pouze mne a mých (dvě kamarádka). Pánev se (tři vejce) stála na kraji stolu.
Poznámky k úloze	Řešení: Dědeček postavil celou chatu <u>vlastníma rukama</u>. Týká se to pouze mne a mých <u>dvou kamarádek</u>. Pánev se <u>třemi vejci</u> stála na kraji stolu. Indikátor ČJL-9-2-04.3 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Morfologie)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
Indikátor	➤ ČJL-9-2-04.4 Žák určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo ve větě může mít platnost různých slovních druhů) ➤
Příkladové úlohy	1. Vyberte z nabídky správné pořadí slovních druhů slov označených v textu. Ona <i>má</i> pravdu. Je to od vás <i>překvapení</i>. Je to <i>má</i> nejmilejší kniha. <i>Překvapení</i> lidé začali tleskat. a) Zájmeno, podstatné jméno, sloveso, podstatné jméno b) Sloveso, podstatné jméno, sloveso, přídavné jméno c) Podstatné jméno, sloveso, podstatné jméno, zájmeno d) Sloveso, podstatné jméno, zájmeno, přídavné jméno 2. Ve které větě/větech je slovo <i>kolem</i> neohebným slovním druhem? a) Chlubil se novým <i>kolem</i>. b) Projel <i>kolem</i> mne. c) Všude <i>kolem</i> se černal hustý les. 3. Která řada slov obsahuje pouze slova ohebná? a) Věšet, věrně, stojan, haf. b) Peče, maže, dobře, špatně. c) Tento, oheň, hoch, lhát. d) Zdalipak, klid, bouře, svůj.
Poznámky k úloze	Řešení 1. d) 2. b), c) 3. c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.1 Žák určí ve větách vyznačená slova jako větné členy. ➤
Příkladové úlohy	Určete větné členy, nezapomeňte na druh příslovečného určení a typ přívlastku: A) V závěru prochází stezka Milíčovským lesem. B) V závěru prochází stezka Milíčovským lesem. C) Závody v plavání se konají v sobotu. D) V Liberci uspořádali pro děti základních škol závody v lehké atletice.
Poznámky k úloze	Řešení: A) Pks B) PU místa C) Po D) Pt Indikátor ČJL-9-2-06.1 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.2 Žák rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku. ➤
Příkladové úlohy	1. Doplněte do vět výrazy v daném významovém poměru. Užijte vhodné spojovací prostředky. a) Dnes navštívím bratra.....(sestra, otec - slučovací) b) Zápas nevyhrála Slavie.....(Sparta – odporovací) c) Zlobí se na tebe nejen bratr..... (kamarád – stupňovací) 2. Rozhodněte, kde doplníte čárku: a) Zmrzlina byla výborná avšak předražená. b) Naše družstvo se rozhodne buď pro bílé nebo pro modré dresy. c) Rozkvetly žluté bílé i červené tulipány. d) Je již teplé a proto příjemné jaro.
Poznámky k úloze	Řešení: 1. Doplněte vhodné spojovací prostředky: a) Dnes navštívím bratra, sestru a otce. b) Zápas nevyhrála Slavie, ale Sparta. c) Zlobí se na tebe nejen bratr, ba dokonce i kamarád. 2. Rozhodněte, kde doplníte čárku: a) Zmrzlina byla výborná, avšak předražená. b) Naše družstvo se rozhodne buď pro bílé, nebo pro modré dresy. c) Rozkvetly žluté, bílé i červené tulipány. d) Je již teplé, a proto příjemné jaro. Indikátor ČJL-9-2-06.2 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.3 Žák doplní sloveso podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen.(podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu) ➤
Příkladové úlohy	Doplňte věty podle nápovědy a napište, jaké větné členy jste doplnili. Tuto neděli upeču dort. (jaký dort?) Tuto neděli upeču dort..... . (dort pro koho?) Tuto neděli upeču dort. (jak upeču?)
Poznámky k úloze	Řešení Tuto neděli upeču výborný dort. přívlastek shodný Tuto neděli upeču dort mamince. předmět Tuto neděli určitě upeču dort. příslovečné určení způsobu Indikátor ČJL-9-2-06.3 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.4 Žák vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem. ➤
Příkladové úlohy	Užijte vhodně větný ekvivalent při: A) Vyslovení nesouhlasu. B) Přivolání kočky. C) Upozornění na nebezpečí. D) Vyjádření obsahu věty: Počkejte na mě!
Poznámky k úloze	Řešení A) Ne. B) Čiči. C) Pozor! D) Počkat na mě! Počkat! Indikátor ČJL-9-2-06.4 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.5 Žák užije uvedené sloveso ve větách, které vypovídají něco o povětrnostních podmínkách jako větu jednočlennou a jako větu dvojčlennou (maximum) ➤
Příkladové úlohy	Vyjádřete obsah věty vhodnou větou jednočlennou. Venku tiše padá sníh. Vyjádřete obsah věty vhodnou větou dvojčlennou. V prosinci se brzy stmívá.
Poznámky k úloze	Řešení Venku tiše sněží. V prosinci je brzy tma. Indikátor ČJL-9-2-06.5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Syntax)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí.
Indikátor	➤ ČJL-9-2-06.6 Žák vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí) ➤
Příkladové úlohy	Vyberte pro následující souvětí jeho grafickou stavbu z nabízených možností: 1. Náš Petr, který právě přijel z hor, musí jít zítra k zubaři. a) 1VH, 2VV, 3VH b) 1VH, 2VH, 3VH c) 1VHa, 2VV, 1VHb 2. Buď se ke všemu přiznáš, nebo všem řeknu, jak ses zachoval! a) 1VV, 2VH, 3VV b) 1VH, 2VH, 3VV c) 1VH, 2VV, 3VH
Poznámky k úloze	Řešení 1. c) 2. b)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Gramatika)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfológický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí
Indikátor	➤ ČJL-9-2-07.1 Žák vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba ➤
Příkladové úlohy	Opravte všechny pravopisné chyby v níže uvedených větách: Na stěně vysí vyřezávané hodiny s pozlacenými ručičkami, které jsem zdědil po dědečkovy, a které odbýjejí čas zcela přesně. Pověš mi, jak myslíš, že ti to bude trvat. O velikonocích bychom rádi opět lyžovali v alpských zimních střediskách. Obilí se sváží do sýpek, kde čeká na další zpracování. Byli bychom rádi, kdybyste nám včas ohlásily, kdy přijedete. S tímto úkolem mě musíš pomoci. Mám nové auto které jsem si přála. Náš soused rád rozdmíchává rozmíšky. Zbyňkovi se nejvíce líbily Čapkovi moderní pohádky.
Poznámky k úloze	Řešení: Na stěně visí vyřezávané hodiny s pozlacenými ručičkami, které jsem zdědil po dědečkovi a které odbíjejí čas zcela přesně. Pověz mi, jak myslíš, že ti to bude trvat. O Velikonocích bychom rádi opět lyžovali v alpských zimních střediskách. Obilí se sváží do sýpek, kde čeká na další zpracování. Byli bychom rádi, kdybyste nám včas ohlásili, kdy přijedete. S tímto úkolem mně/mi musíš pomoci. Mám nové auto, které jsem si přála. Náš soused rád rozdmýchává rozmíšky. Zbyňkovi se nejvíce líbily Čapkovy moderní pohádky. V provedení korektury žák prokáže, jak ovládá pravopis. Uvedené příklady jsou maximum. Doporučujeme, aby se v dané úloze sledoval pouze jeden typ pravopisného jevu.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	➤ ČJL-9-2-08.1 Žák v krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného ➤
Příkladové úlohy	Při každých lyžařských závodech koukaj všechny, aby byli dyž né perní, teda aspoň mezi těma nejlepčíma. (Podle J. Buchara) a) Při každých lyžařských závodech se všichni snaží, každý chce stát na bedně. b) Při každých lyžařských závodech se všichni dívají, aby byli když ne první, tak alespoň druhý. c) Při každých lyžařských závodech se všichni snaží vyhrát, nebo být aspoň mezi nejlepšími.
Poznámky k úloze	Řešení: c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	➤ ČJL-9-2-08.2 Žák přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka ➤
Příkladové úlohy	K uvedeným větám přiřaďte z nabídky správné označení útvaru národního jazyka, ve kterém je daný úryvek napsán: 1. Tomáš byl tasenej z dějáku a dostal čtverec. 2. Bojí se vejšek, ale prej to bude dobrý. 3. „Šak víš, že su vychovaná mezi lidima,“ připomínala Bystrouška Zlatohřbítkoví. 4. Davy turistů se vypravily do Kutné Hory. a) Spisovná čeština b) Slang c) Obecná čeština d) Nářečí (dialekt)
Poznámky k úloze	Řešení 1. b) 2. c) 3. d) 4. a) Slang na některých ZŠ neprobírají – muselo by se vynechat. Otázkou je, zda nerozlišovat pouze spisovný/nespisovný jazyk. Otázku lze upravit: a) Spisovná čeština b) Nespisovná čeština Řešení 1. – b) 2. – b) 3. – b) 4. – a)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Obecné poučení o jazyce)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	➤ ČJL-9-2-08.3 Žák vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce ➤
Příkladové úlohy	K uvedeným větám přiřaďte z nabídky vhodné označení tohoto úryvku: 1. Já dneska oki a ty?? 2. Seznam zájemců o prezidentský post se rozrůstá. 3. Na některý zamerzlý louži sme vodmetli sních a už tu byla klouzačka a už sme jezdili sem tam. 4. Zájmena lze rozdělit podle trojího typu skloňování. a) Veřejnoprávní rozhlasové/televizní zpravodajství b) SMS zpráva pro kamaráda c) Odborný učební text d) Využití podkrkonošského nářečí ve vypravování 1. 2..... 3..... 4.....
Poznámky k úloze	Řešení 1. – b) 2. – a) 3. – d) 4. – c)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ➤ ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
Indikátor	➤ ČJL-9-3-06.1 Žák určí k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text. ➤ ČJL-9-3-01.1 Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav ➤ ČJL-9-3-01.4 Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku ➤
Příkladové úlohy	Pátek, 2. ledna SVÁTEK VE SKOTSKU, ÚPLNĚK Dneska mi bylo mizerně. Může za to matka, protože si ve dvě v noci zpívala na schodech. To už je můj osud, že mám takovou matku. Je tu jistá naděje, že se z mých rodičů stanou alkoholici, a tak bych se příští rok mohl dostat do dětského domova. Pes už se otci pomstil. Vyskočil, shodil mu model lodi a potom utekl do zahrady. Otec bez přestání a pořád dokolečka opakoval: „Tříměsíční práce je v tahu.“ Uher na bradě se zvětšuje. Může za to matka, protože neví nic o vitamínech. (Vzhledem k povaze úlohy není určen zdroj) 1. Vyber z následující nabídky, o který literární útvar se jedná: A) bajka B) tragédie C) deník D) balada 2. Kdo je vypravěčem (vyber správnou odpověď): A) Dívka, která má ráda svého psa. B) Maminka, kterou trápí nezvedený syn. C) Pes v rodině alkoholiků. D) Chlapec v pubertě. 3. Která z následujících možností vyjadřuje hlavní myšlenku úryvku: A) Tatínek je nešťastný, že se mu rozbila loď. B) Maminka si ráda ve dne zpívá. C) Chlapec je výrazně kritický k oběma svým rodičům. D) Pes si rád hraje.

Poznámky k úloze	Řešení: 1. C, 2. D, 3. C Úloha ověřuje ve třech indikátorech, zda je žák schopen porozumět vybraného úryvku z uměleckého textu, pochopit jeho strukturu a odhadnout hlavní myšlenku.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
Indikátor	➤ ČJL-9-3-01.1 Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav ➤ ČJL-9-3-01.2 Žák správně určí básnické prostředky ozvlášťující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafory, metonymie) ➤ ČJL-9-3-01.3 Žák doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu ➤ ČJL-9-3-01.4 Žák vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku ➤
Příkladové úlohy	Návrh možných příkladových úloh: Pro indikátor 9-3-01.1 – úryvek ze známé prózy, kde je jasně patrná řeč autorská a řeč postav Pro indikátor 9-3-01.2 – úryvek (nebo krátká báseň), kde se objeví jeden z navrhovaných jevů (nejlépe personifikace či metafora) Pro indikátor 9-3-01.3 - v téže básni vynechat jeden rým, který žák doplní Pro indikátor 9-3-01.4 – nejlépe čtyři ucelené úryvky, ze kterých žák vybere a vypíše hlavní myšlenky (úryvky nejlépe prozaické či z epické poezie)
Poznámky k úloze	Všechny čtyři indikátory zkoumají, zda žák je schopen pochopit literární text, do jisté míry mu porozumět a zároveň zda je schopen se i v rámci uvedených textů k textům souvisle vyjádřit.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
Indikátor	➤ ČJL-9-3-02.1 Žák vybere z ukázek A–E takovou, která svým obsahem odpovídá názvům uvedených knih. Přiřadí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázkou ➤ ČJL-9-3-02.2 Seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly ➤
Příkladové úlohy	Návrh možných příkladových úloh: Pro indikátor 9-3-02.1 – žák vybírá na jedné straně z pěti názvů knih a na straně druhé z pěti úryvků – přiřazuje názvy knih k jednotlivým úryvkům – je třeba vybrat známé úryvky a také čtené autory – je možné např. i ze zahraničních literatur Pro indikátor 9-3-02.2 – žák vybírá k uvedeným úryvkům obdobně jednotlivá období vzniku – k několika navrženým obdobím (POZOR MĚLA BY BÝT JASNĚ ODLIŠNÁ) – žák přiřazuje texty (DOBŘE BY BYLO ZVOLIT VÝRAZNĚ ODLIŠNÉ TEXTY I PO STRÁNCE JAZYKOVÉ, OBDOBÍ NESPECIFIKOVAT NA LETOPOČTY, ALE SPÍŠE NA EPOCHY)
Poznámky k úloze	Oba indikátory zkoumají, jak se žáci orientují nejen v individuálním stylu autorů, ale jaké mají povědomí o jednotlivých etapách dějin literatury

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
Indikátor	ČJL-9-3-03.1 Žák popíše v dopise ve 150–180 slovech film, který vznikl na základě literárního díla ČJL-9-3-03.2 Žák zformuluje alespoň tři důvody, proč se mu určitá kniha nelíbila ➤ ČJL-9-3-03.3 Žák na základě návštěvy divadelního představení v dopise kamarádovi či kamarádce sdělí dojmy ze zhlédnutého představení ➤
Příkladové úlohy	1) Alternativa č. 1 Písemná slohová práce: a) rozsah 150–180 slov b) téma: Můj dojem z filmu / divadelního představení, které jsem viděl/a Kniha, kterou jsem přečetl/a v poslední době c) útvar: dopis kamarádovi/kamarádce 2) Alternativa č. 2 a) Otázka: Které filmové (divadelní) představení jsi viděl/a v poslední době? b) Uveď alespoň jedno jméno herce, který v tebou uvedeném filmu (div. představení) vystupoval c) Napiš alespoň tři důvody, proč se ti film (divadlo) líbil d) Napiš titul knihy, kterou jsi naposled přečetl/a e) Jak se jmenuje její autor? f) Zformuluj ve třech větách, jaký dojem v tobě kniha zanechala
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda jsou žáci schopni jasně a srozumitelně zachytit dojmy ze zhlédnutých představení či přečtených knih.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
Indikátor	➤ ČJL-9-3-04.1 Žák vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání (v nabídce básně, bajka, pohádka) ➤
Příkladové úlohy	Alternativa č. 1 Žák napíše podle zadání (uvést rozsah – min. 80 slov) krátkou básničku, bajku nebo úvod k pohádce Alternativa č. 2 (pouze jedna z nabízených možností) A) Žákovi je předložen text (pohádka, bajka), který není ukončen a žák ho dopíše (opět rozsah min. 50 slov) B) Žákovi je předložena báseň (nejlépe psaná volným veršem) a žákův úkol je ji dokončit jednou strofou (min. rozsah 25 slov)
Poznámky k úloze	Indikátor zkoumá, zda jsou žáci schopni alespoň náznaků tvůrčího psaní. Lze testovat jedinečně písemnou prací, u bajky není nutné, aby obsahovala mravní ponaučení.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
Indikátor	➤ ČJL-9-3-05.1 Žák rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře
Příkladové úlohy	Alternativa č. 1 Žákovi je předložen jeden text tzv. „brakové - bulvární“ literatury a jeho úkolem je zdůvodnit na vybraných jazykových a stylistických prostředcích, proč se jedná o konzumní literaturu. (Např. text: „<i>Smithi, dostal jsem vás už podruhé a dříve, než jsem si myslel. Uznáváte to? „Dávám vám za pravdu, Paruko.“ „To mě těší. Já to ale věděl, že jste soupeř, kterého si musím vážit, a to je taky příčinou, proč jste ještě živý. Měl jsem dosud co dělat ponejvíce se zbabělci a zrádci, víte? Pro ty byla smrt pouhým vykoupením. Sahal jsem k ní rád - a vám, ač nerad, ji také dopřeji. Ale dříve, než vás pošlu z tohoto světa, nedám si ujít příležitost, abych se s vámi nepobavil po mém.“</i> 2) Alternativa č. 2 Žákovi jsou předloženy dva texty – jeden z tzv. „brakové“ literatury a druhý z literatury klasické a žák by měl dokázat, v čem je zásadní rozdíl (Např. k uvedenému textu jako protiklad tento text: „Prokop: Proč mne potkalo tolik věcí? Dědeček: To se jen zdá. Co člověk potkává, vychází z něho. Prokop: Dědečku, jednal jsem špatně? Dědeček: Špatně, nešpatně. Lidem jsi ublížil.“
Poznámky k úloze	Indikátor zkoumá, zda jsou žáci schopni rozeznat literaturu špatnou od kvalitní. Pracovní skupina důrazně upozorňuje, že tento očekávaný výstup by měl být podroben revizi. Navíc tento typ literatury se neučí na základních školách ani není obsažen v dosud vydaných čítankách.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	➤ ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ➤
Indikátor	➤ ČJL-9-3-06.1 Žák přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů ➤
Příkladové úlohy	1. Sbohem galánečko Sbohem galánečko já už musím jít Kyselé vínečko podalas mně k pití Sbohem galánečko rozlučme sa v pánu Kyselé vínečko podalas mně v džbánu 2. Kolegiátní přisedící Kovaljov se probudil dosti časně a odfrkl si „Brrr“, což dělával vždycky, když se probudil, ač si sám nedovedl vysvětlit, jaký k tomu má důvod. Kovaljov se protáhl a dal si podat malé zrcadlo, které stálo na stole. Chtěl se podívat na uhřík, který se mu včera udělal na nose; ale ke svému nejvyššímu údivu zjistil, že tam, kde obvykle mívá nos, má teď docela hladké místo! Kovaljov se zděsil, poručil, aby mu podali vodu, a protřel si ručníkem oči – ale skutečně, nos byl pryč! Začal se štípat, aby se přesvědčil, jestli nespí, ale vypadalo to, že nespí. Vyskočil tedy z postele, vytřepal na sobě noční oděv, ale nos nikde! Poručil, aby mu okamžitě přinesli šaty, a rozběhl se rovnou k vrchnímu policejnímu komisaři. 3. KRÁL: Tak dost. Podívejte se, já mám zakletou dceru. BYSTROZRÁKÝ: Tohle chcete rýmovat? KRÁL: Co? Rýmovat? A sakra, já zapomněl. VŠEVĚD: Co jsi říkal? KRÁL: Říkal jsem, mám zakletou dceru. VŠEVĚD: No, a dál? KRÁL (<i>tiše k Bystrozrakému</i>): Honem, porad'! BYSTROZRÁKÝ: Dceru, dceru, to je taky slovo! Co s tím? JASOŇ: Já bych věděl... BYSTROZRÁKÝ: Já taky, ale to nemůžeme použít. 4. Nápis na psí hrob Za věrné služby pozemskému pánu

	– a že se, Pane, nadřel dost – do psiho ráje otevři mu bránu a podstrč mu tam občas kost. (Vzhledem k povaze úlohy nejsou určeny zdroje) Vyberte z následující nabídky literární druhy/žánry a přiřadte je k vybraným úryvkům: A) Báseň B) Komédie C) Povídka D) Píseň.....
Poznámky k úloze	Řešení: A) Báseň 4 B) Komédie 3 C) Povídka 2 D) Píseň... 1 Úloha ověřuje, zda je žák schopen v krátkém úryvku z uměleckého textu podle kompozice textu, případně užitých jazykových a stylistických prostředků odhadnout vybraný literární druh/žánr.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
Indikátor	➤ ČJL-9-3-07.1 Žák zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů ➤ ČJL-9-3-07.2 Žák popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce ➤
Příkladové úlohy	Návrh možných příkladových úloh: 1) Jména tří autorů (typických představitelů lit. směrů – např. Mácha, Jirásek, Dante apod.) přiřadit ke třem literárním směrům 2) Typická ukázka vybraného díla a žák z ní vypíše základní znaky literárního směru (např. Máchům Máj, Nezvalova Abeceda, jedna z Wolkerových balad apod.)
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda žáci ovládají základní literární směry a jejich znaky. Pracovní skupina doporučuje tento očekávaný výstup revidovat.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
Indikátor	ČJL-9-3-08.1 Žák převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře. ČJL-9-3-08.2 Žák porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl ➤
Příkladové úlohy	Návrh možné příkladové úlohy: 1) Jakýkoliv prozaický úryvek, kde je užita řeč autorská a řeč postavy, žák převede do divadelního (filmového) scénáře Např.: „Tak ještě tu máme tyhle dva pány na holení,“ ukázala Pamela prstem na Ignáce s Oskarem a potom spočinula dvěma významnými, dlouhými pohledy na Hynkovi a na Maxovi, „a po nich přijde to nejzajímavější!“ Bylo zřejmé, že si neomalenost svého výroku — nejen vůči oběma Maxovým kamarádům, ale koneckonců vůči všem, kteří se až dosud představili — vůbec neuvědomuje. „S námi se nezdržujte, slečno průvodkyně,“ řekl hlasitě Ignác, aniž si — jako dosud jediný — stoupl. „My jsme jenom dva úplně bezvýznamní homosexuálové.“ Oskar pozoroval pláž a moře. „My jsme jenom dva řadoví teplajzníci,“ zasmál se Ignác. Max k němu vzhledl s jistou obavou, ale jeho smích mu připadal v pořádku: byl uvolněný a lehkomyšlný. Osvobozující. Ostatní rekreanti se zvýšeným zájmem vzhlíželi k jejich stolu. „Ale jděte,“ řekla Pamela. S nejistým úsměvem se rozhlédla. „Já to říkal,“ řekl Jarda. Nepřátelsky si Ignáce měřil. „No jo. A co je horší: My nejenže nemáme největší životní sen,“ řekl pochmurně Ignác a pohlédl na Irmu s Denisou, „my dokonce nemáme ani koníčky!“ „To zas nelži,“ osmělil se Oskar, „ty přece hrozně rád pozoruješ vosy!“ „V koši,“ řekl Pamele Max. „Abychom byli přesní.“ Jídlnou zavládl všeobecný informační chaos, jehož přímým důsledkem byl rádobydiskrétní šepot. Šarlota s Helgou se zvědavě postavily. „Oni jsou homosexuálové?“ zeptala se Zuzana šepem svého muže. „Ano,“ řekl Hynek. Přál by si, aby se jeho žena tvářila jinak. Pokud možno méně udiveně. Kde žije? Jakub nevěřil svým uším: Takže oni jsou taky homouši — a docela klidně o tom nahlas mluví! Dokonce se ještě smějí! Nechápal, jak to dokážou — a záviděl jim. Nemohl od nich odtrhnout oči. Přemýšlel, jestli by to taky měl říct.“ Po zpracování textu do podoby scénáře žák určí rozdíly mezi zpracovaným scénářem a prozaickým textem 2) Protože se jedná v tomto případě o notoricky známou scénu z románu Účastníci zájezdu, žák by měl být schopen určit i rozdíl mezi literárním a filmovým zpracováním v širších souvislostech celého díla

Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají, zda jsou žáci schopni rozeznat rozdíly v jednotlivých formách uměleckých výpovědí. Doporučujeme vybrat takové texty, kde je užitá řeč autorská a řeč postav a kde je potlačen popis krajiny nebo situace. Pracovní skupina doporučuje tento očekávaný výstup revidovat.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
Indikátor	ČJL-9-3-09.1 Žák vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně ČJL-9-3-09.2 Žák na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera apod.)
Příkladové úlohy	Návrh možné příkladové úlohy: 1) Žák v předložené encyklopedii (např. Slovník české literatury po r. 1945, Slovník českých spisovatelů apod.) vypíše základní údaje o určitém autorovi a jeho díle 2) Na základě prostudovaného materiálu žák sám vytvoří encyklopedické heslo o některém autorovi (podle vlastního výběru)
Poznámky k úloze	Indikátory zkoumají nejen, jak se žáci jsou schopni orientovat v encyklopedických příručkách, ale zkoumají také, jak jsou schopni porozumět informacím, které jsou v nich obsaženy. Pokud by měla být úloha zadána, je třeba zabezpečit dostatek příruček.

STANDARDY

MATEMATIKA

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z matematiky ve složení:

Vedoucí: Eduard Fuchs, Přírodovědecká fakulta MU Brno

Koordinátor za VÚP: Eva Zelendová, VÚP v Praze

Členové: Helena Fučíková, ZŠ Praha-Hostivař
Dag Hrubý, Gymnázium Jevíčko
Hana Lišková, VOŠP a SPgŠ Litomyšl
Michaela Pažoutová, ZŠ Praha 4,
Dagmar Ryčlová, ZŠ Jesenice
Jitka Topičová, ZŠ a MŠ Sadov

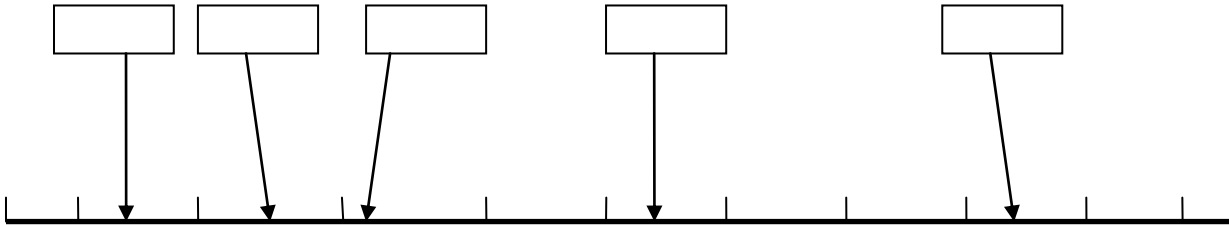
1. stupeň

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-01 Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
Indikátory	1. žák z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky 2. žák využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu 3. žák využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek 4. žák využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek
Ilustrační úloha	
Doplň chybějící čísla: $8 \times \square = 40$ $8 + 8 \times \square = 40$ $(8 + 4) \times 5 = \square$	
Poznámky⁵	M-5-1-01.1 Je-li rámeček vložen vlevo od rovnítka, musí žák pro výpočet zvolit inverzní početní operaci, aby získal výsledek do příslušného rámečku. To je náročnější varianta, než kdyby byl rámeček vpravo od rovnítka. Nutno ponechat oba typy.

⁵ U každého očekávaného výstupu jsou v Poznámkách uvedeny indikátory, které testuje ilustrační úloha. U některých ilustračních úloh jsou pod indikátory uvedeny poznámky pro autory testových úloh. U některých očekávaných výstupů je uvedeno upozornění na to, který indikátor je testovatelný pouze otevřenou úlohou (vyznačeno zelenou barvou) a který testovat elektronicky nelze (vyznačeno červenou barvou).

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-02 Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. žák správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel 2. žák aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády 3. žák využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojčíferným číslem 4. žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku 5. žák dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel
Ilustrační úloha	
Vypočítej, do rámečků doplň chybějící číslice: $\begin{array}{r} 929 \\ + 28 \\ \hline \square \square \square \end{array}$ $\begin{array}{r} 437 \\ - 154 \\ \hline \square \square \square \end{array}$ $\begin{array}{r} 328 \\ \times 7 \\ \hline \square \square \square \end{array}$ $19\,209 : 8 = \square \square \square \text{ zb.}$	
Poznámky	M-5-1-02.1 M-5-1-02.2 M-5-1-02.3 Tyto úlohy, které vyžadují elementární dovednosti, je nutné zařadit do každého testu.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-03 Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. žák přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy 2. žák využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě 3. žák porovnává čísla do milionů 4. žák zaokrouhluje čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování 5. žák užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel 6. žák se orientuje na číselné ose a jejích úsecích 7. žák provádí číselný odhad a kontrolu výsledku
Ilustrační úloha	
Odhadni a vepiš čísla uvedená v nabídce do rámečků nad číselnou osou. Nabídka čísel: 149 999 852 011 250 100 549 900 308 000 0 100 000 200 000 300 000 400 000 500 000 600 000 700 000 800 000 900 000 1 000 000	
Poznámky	M-5-1-03.6

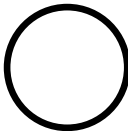
Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-04 Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru
Indikátory	1. žák porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) 2. žák přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací 3. žák zformuluje odpověď k získanému výsledku 4. žák přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života) 5. žák tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření
Ilustrační úloha	
Přiřaď k jednotlivým úlohám odpovídající matematické vyjádření: $36 + 4 =$ $36 - 4 =$ $36 \times 4 =$ $36 : 4 =$ Úlohy vyřeš. 1. Mamince je 36 let. Její dcera je čtyřikrát mladší. Kolik let je dceři? Matematické vyjádření <i>Odpověď: Dceři je _____ roků.</i> 2. Pavel měl ve sbírce 36 modelů letadel. Od dědečka dostal 4 nové modely. Kolik modelů letadel má nyní celkem? Matematické vyjádření <i>Odpověď: Pavel má nyní celkem _____ modelů.</i> 3. V počítačové učebně bylo původně 36 počítačů. 4 počítače však již byly zastaralé a poruchové, proto byly z učebny odstraněny. Kolik počítačů v učebně zůstalo? Matematické vyjádření <i>Odpověď: V učebně zůstalo _____ počítačů.</i> 4. Ve školní jídelně připravovala kuchařka 4 mísy s jablky. V každé míse bylo 36 jablek. Kolik jablek měla kuchařka celkem? Matematické vyjádření <i>Odpověď: Kuchařka měla celkem _____ jablek.</i>	
Poznámky	M-5-1-04.1 M-5-1-04.2 Záměrně jsou použita stejná čísla, aby nebylo možné přiřadit úlohu k matematickému vyjádření jen na základě shody číselných údajů. Indikátory 3 a 5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

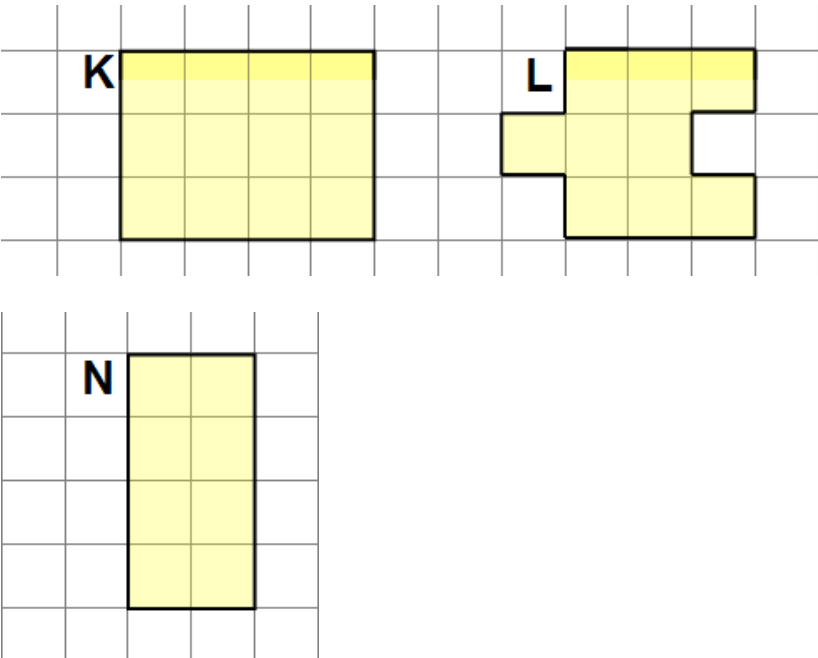
2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Vzdělávací obor	Matematika								
Ročník	5.								
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty								
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-2-01 Žák vyhledává, sbírá a třídí data								
Indikátory	1. žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) 2. žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria 3. žák posuzuje reálnost vyhledaných údajů								
Ilustrační úloha									
V tabulce je uveden počet diváků, kteří se během uvedených tří dnů přišli podívat do pražských kin na film <i>Kuky se vrací</i> .									
<table><tr><td>DEN</td><td>středa</td><td>pátek</td><td>neděle</td></tr><tr><td>POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ</td><td>490</td><td>1 509</td><td>1 954</td></tr></table>		DEN	středa	pátek	neděle	POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ	490	1 509	1 954
DEN	středa	pátek	neděle						
POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ	490	1 509	1 954						
1. O kolik bylo návštěvníků v pátek víc než ve středu? _____									
2. Kolik návštěvníků celkem vidělo film v uvedených dnech? _____									
3. Je z údajů možné určit, kolik návštěvníků vidělo tento film v sobotu? ANO – NE (zakroužkuj pravdivou odpověď)									
Poznámky	M-5-2-01.2 Indikátor 1 nelze testovat elektronicky.								

Vzdělávací obor	Matematika								
Ročník	5.								
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty								
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-2-02 Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy								
Indikátory	1. žák doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu 2. žák vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram 3. žák vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.) 4. žák používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %) 5. žák používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech								
Ilustrační úloha – minimální obtížnost									
Na informační tabuli o příjezdech vlaků jsou tyto údaje:									
<table><tr><th>Číslo vlaku</th><th>Směr</th><th>Pravidelný příjezd</th><th>Zpoždění v minutách</th></tr><tr><td>Os 1</td><td>Kolín – Český Brod</td><td>12:35</td><td>70</td></tr></table>		Číslo vlaku	Směr	Pravidelný příjezd	Zpoždění v minutách	Os 1	Kolín – Český Brod	12:35	70
Číslo vlaku	Směr	Pravidelný příjezd	Zpoždění v minutách						
Os 1	Kolín – Český Brod	12:35	70						
Vyber z nabídky, v kolik hodin přijede zpožděný vlak									
a) 19:35 b) 13:45 c) 13:35 d) 13:05									
Poznámky	M-5-2-02.3 Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.								

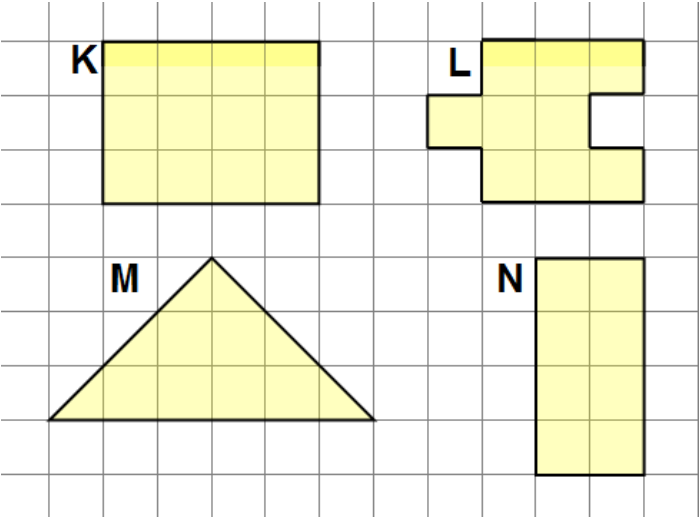
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-01 Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce
Indikátory	1. žák rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) 2. žák využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran 3. žák charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru 4. žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) 5. žák využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec) 6. žák narýsuje kružnici s daným poloměrem 7. žák narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran 8. žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic 9. žák dodržuje zásady rýsování
Ilustrační úloha	
K popisu rovinných útvarů přiřaď správný název a obrázek (A, B, C,D). 1. Útvar má 4 strany. Všechny sousední strany jsou kolmé. Všechny strany mají stejnou délku. _____ 2. Útvar má 4 vrcholy. Protilehlé strany jsou vždy rovnoběžné. Sousední strany mají různou délku. _____ 3. Útvar má 3 strany a 3 vrcholy. _____ 4. Útvar nemá žádnou stranu ani vrchol. _____ Nabídka názvů: kružnice obdélník trojúhelník čtverec A B C D	
Poznámky	M-5-3-01.1 M-5-3-01.3 Indikátory 6 – 9 nelze testovat elektronicky.

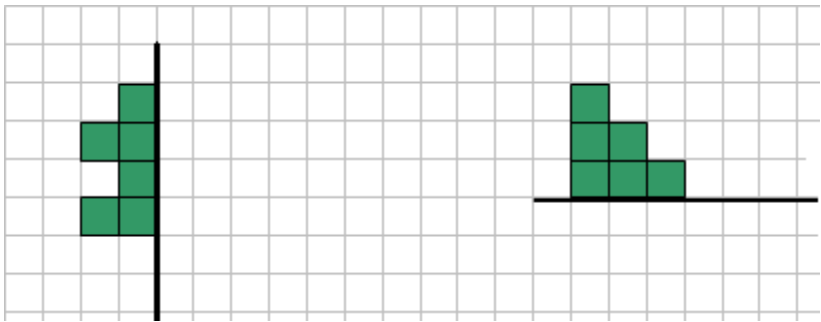
Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-02 Žák sčítá a odčítá <i>graficky</i> úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
Indikátory	1. žák rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru 2. žák s pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) 3. žák porovnává obvody rovinných útvarů 4. žák graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky 5. žák určí délku lomené čáry graficky i měřením 6. žák převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km)
Ilustrační úloha	
Na obrázku jsou tři rovinné útvary K, L, N. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda platí (ANO), nebo neplatí (NE). 1. Obdélníky K a N mají stejný obvod. ANO ☐ NE ☐ 2. Obdélník K má větší obvod než útvar L. ANO ☐ NE ☐	
Poznámky	M-5-3-02.1 M-5-3-02.2 M-5-3-02.3 Nutno vložit jako podklad celého obrázku čtvercovou síť. Indikátory 4 a 5, částečně 2 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika

Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-03 Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice
Indikátory	1. žák vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině 2. žák načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti 3. žák narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou
Ilustrační úloha	
Rozhodněte o každém z následujících tvrzení o úsečkách na obrázku, zda platí (ANO) , nebo neplatí (NE) .	
Úsečky AD a HG jsou kolmé	ANO ☐ NE ☐
Úsečky EH a EG jsou rovnoběžné	ANO ☐ NE ☐
Úsečky EF a AD jsou rovnoběžné	ANO ☐ NE ☐
Úsečky AH a FA jsou kolmé	ANO ☐ NE ☐
Poznámky	M-5-3-03.1 Nutno vložit jako podklad celého obrázku čtvercovou sítí. Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-04 Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
Indikátory	1. žák určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků 2. žák porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů 3. žák používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění
Ilustrační úloha	
Na obrázku jsou čtyři rovinné útvary K, L, M, N. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (ANO), nebo nepravdivé (NE). 1. Obdélníky K a N mají stejný obsah. ANO ☐ NE ☐ 2. Útvary L a M mají stejný obsah. ANO ☐ NE ☐ 3. Obdélník K má větší obsah než útvar L. ANO ☐ NE ☐	
Poznámky	M-5-3-04.1 M-5-3-04.2

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.

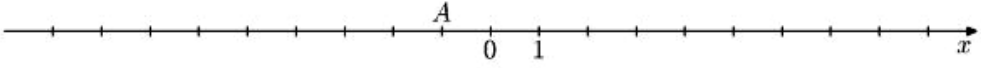
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-05 Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
Indikátory	1. žák pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) 2. žák určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru 3. žák vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky
Ilustrační úloha	
Doplň obrázky tak, aby vznikly osově souměrné útvary podle vyznačené osy souměrnosti. 	
Poznámky	M-5-3-05.3 Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.

Základní škola Moravská Třebová, Palackého 1351, okres Svitavy
4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	<i>M-5-4-01 Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i>
Indikátory	1. žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák volí vhodné postupy pro řešení úlohy 3. žák vyhodnotí výsledek úlohy
Ilustrační úloha	
Maminka chce upéct perník. Troubu musí předehřát 15 minut a potom 40 minut bude perník péci. Perník má být upečený v jedenáct hodin. Kdy nejpozději musí maminka troubu zapnout? a) 10:05 b) 10:15 c) 10:25 d) 10:55	
Poznámky	<i>M-5-4-01.1 M-5-4-01.2 M-5-4-01.3</i>

2. stupeň

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-01 Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
Indikátory	1. žák provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly 2. žák dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel, využívá vlastností operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů 3. žák vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné 4. žák užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) 5. žák určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě 6. žák provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, zjednoduší složený zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, určí převrácené číslo, počítá se smíšenými čísly) 7. žák určí absolutní hodnotu celého čísla a využívá její geometrickou interpretaci
Ilustrační úloha	
Vypočítejte hodnoty B, C, D, E a jejich obrazy umístěte na číselné ose podobně jako obraz čísla A. Vzor: $A = 10 \cdot 12 - 11^2 = 120 - 121 = -1$ $B = 2^2 - 2 \cdot 3$ $C = -\left(\frac{3}{4}\right) \cdot \sqrt{16}$ $D = \sqrt{(-5)^2 - 4^2}$ $E = \sqrt{(-4) \cdot (-9)}$ 	
Poznámky	M-9-1-01.3 M-9-1-01.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-02 Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
Indikátory	1. žák zaokrouhluje čísla s danou přesností 2. žák využívá pro kontrolu výsledku odhad 3. žák účelně a efektivně využívá kalkulátor
Ilustrační úloha	
Vypočítejte hodnoty A, B a výsledek zaokrouhlete na jedno desetinné místo: $A = 0,6 \cdot 5 - 1,2^2 =$ $B = 3\sqrt{16} + (6 - 4,7)^2 =$	
Poznámky	M-9-1-02.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-03 Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
Indikátory	1. žák rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek (určí je pro skupinu dvou nebo tří přirozených čísel) 2. žák najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou přirozených čísel 3. žák využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100) 4. žák řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti 5. žák vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti
Ilustrační úloha	
Určete všechny společné dělitele čísel 100 a 150. Určete všechny společné násobky čísel 12 a 45, které jsou menší než součin obou čísel.	
Poznámky	M-9-1-03.2 Indikátor 5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-04 Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
Indikátory	1. žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem 2. žák navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část
Ilustrační úloha	
Abychom dané číslo zvětšili o 5 % musíme je vynásobit číslem A) 0,05 B) 0,95 C) 1,05 D) 1,5	
Poznámky	M-9-1-04.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-05 Žák řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
Indikátory	1. žák využívá daný poměr (včetně postupného poměru) v reálných situacích 2. žák stanoví poměr ze zadaných údajů 3. žák využívá měřítko mapy, plánu k výpočtu 4. žák umí odvodit měřítko mapy, plánu ze zadaných údajů 5. žák používá při řešení úloh úměru a trojčlenku 6. žák řeší modelováním situace vyjádřené poměrem
Ilustrační úloha	
V jakém měřítku je zakreslena mapa, je-li na ní znázorněna 15km trasa od nádraží ke zřícenině čarou délky 30 cm? A) 1 : 2 000 B) 1 : 5 000 C) 1 : 20 000 D) 1 : 50 000	
Poznámky	M-9-1-05.1 M-9-1-05.4 Indikátor 6 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-06 Žák řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
Indikátory	1. žák vyhledá v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu 2. žák určí počet procent, je-li dána procentová část a základ 3. žák určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ 4. žák určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část 5. žák používá procentového počtu při řešení úloh z jednoduchého úrokování 6. žák ověří správnost výsledku aplikační úlohy na procenta
Ilustrační úloha	
Doplňte chybějící hodnoty. 40 % ze 60 mincí je mincí. 40 % ze je 60 mincí. 40 mincí je ze 160 mincí.	
Poznámky	M-9-1-06.1 M-9-1-06.2 M-9-1-06.3 M-9-1-06.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-07 Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Indikátory	1. žák řeší zadané slovní úlohy pomocí proměnných 2. žák tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných 3. žák využívá při úpravě výrazů sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů (výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně) 4. žák vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných 5. žák využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ 6. žák sestaví číselný výraz podle slovního zadání
Ilustrační úloha	
Je dán výraz $2x(3m - 1) - m(5x - 2) - 2(m - x)$. Za proměnnou m dosadte nulu ($m = 0$) a výraz upravte. Upravte původní výraz pro $x = -2$.	
Poznámky	M-9-1-07.3 M-9-1-07.4 Indikátor 2 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-08 Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
Indikátory	1. žák sestaví rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých ze zadaných údajů 2. žák vyřeší rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých pomocí ekvivalentních úprav 3. žák provádí zkoušku rovnice nebo soustavy dvou rovnic o dvou neznámých 4. žák ověří správnost řešení slovní úlohy 5. žák přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu 6. žák rozhodne, zda rovnice nebo soustava rovnic má řešení a ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru
Ilustrační úloha	
Šest rohlíku stojí stejně jako pět housek. Rohlík je o padesát haléřů levnější než houska. Kolik korun postačí na nákup deseti rohlíku a pěti housek? A) stačí 30 korun B) 30 korun je málo, ale 35 korun postačí C) 35 korun je málo, ale 40 korun postačí D) nestačí ani 40 korun	
Poznámky	M-9-1-08.2 M-9-1-08.3 M-9-1-08.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Číslo a proměnná
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-1-09 Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Indikátory	1. žák vytvoří matematický model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel - žák využívá při řešení konkrétních situací matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - žák vyhodnotí výsledek řešení úlohy
Ilustrační úloha	
Parta kopáčů vyhloubí za osmihodinovou směnu příkop dlouhý 32 metrů. Jak dlouhý příkop vyhloubí parta za pětidenní pracovní týden? Jak dlouhý příkop parta vyhloubí za jednu hodinu? Za kolik hodin vyhloubí parta 150 metrů příkopu?	
Poznámky	M-9-1-09.1 M-9-1-09.2 M-9-1-09.3 Indikátor 1 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace														
Ročník	9.														
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty														
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-01 Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data														
Indikátory	1. žák vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu 2. žák vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) 3. žák zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy 4. žák pracuje s intervaly a časovou osou 5. žák převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak 6. žák převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem 7. žák samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu a kriticky hodnotí jejich reálnost														
Ilustrační úloha															
Lucka se starala o králíka a pravidelně ho každý měsíc vážila. Hodnoty si zapisovala do tabulky. <table><tr><td>Měsíc</td><td>únor</td><td>březen</td><td>duben</td><td>květen</td><td>červen</td><td>červenec</td></tr><tr><td>Hmotnost [v gramech]</td><td>200</td><td>400</td><td>750</td><td>1 050</td><td>1 300</td><td>1 500</td></tr></table> Určete, jaký je největší měsíční přírůstek hmotnosti králíka. Vypočtěte, jaký je průměrný měsíční přírůstek hmotnosti králíka. Zjistěte, kolik kilogramů bude vážit králík za dalších 5 měsíců, bude-li průměrně přibývat už jen 120 g měsíčně.		Měsíc	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	Hmotnost [v gramech]	200	400	750	1 050	1 300	1 500
Měsíc	únor	březen	duben	květen	červen	červenec									
Hmotnost [v gramech]	200	400	750	1 050	1 300	1 500									
Poznámky	M-9-2-01.1 M-9-2-01.2														

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-02 Žák porovnává soubory dat
Indikátory	1. žák porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy 2. žák interpretuje výsledky získané porovnáváním souborů dat

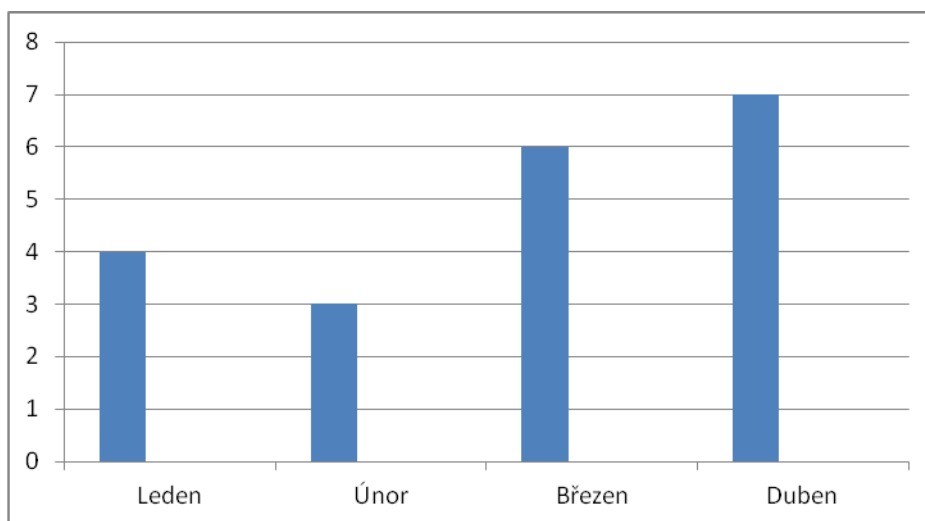
Ilustrační úloha

V tabulce je uveden počet domácích úloh z matematiky ve čtyřech po sobě jdoucích měsících v 9. A, diagram udává počet úloh, které ve stejných měsících dostali žáci 9. B.

9. A

leden	únor	březen	duben
3	4	9	5

9. B

- Která třída dostala v uvedených měsících více úloh?
- Jaký byl největší počet úloh za měsíc v jednotlivých třídách?
- Jaký byl průměrný počet úloh za měsíc ve třídě A a ve třídě B?

Poznámky	M-9-2-02.1 M-9-2-02.2

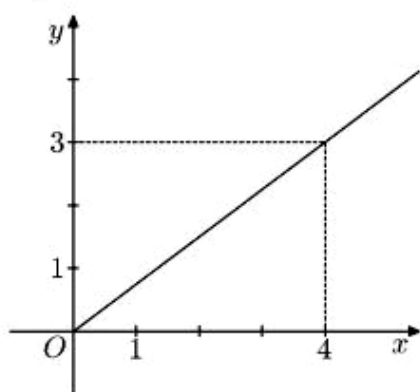
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace										
Ročník	9.										
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty										
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-03 Žák určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti										
Indikátory	1. žák vytvoří tabulku, graf a rovnici pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy 2. žák určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice 3. žák využívá při řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost										
Ilustrační úloha											
Milan si přivydělává v reklamní agentuře přepisováním údajů z dotazníků do počítače. Počet zpracovaných dotazníků (d) je přímo úměrný počtu minut (m) strávených u počítače. Milan si změřil, že za 20 minut přepíše 8 dotazníků. V tabulce doplňte čas, který Milan potřebuje k vyplnění uvedeného počtu dotazníků. V tabulce doplňte počet dotazníků, které Milan přepíše v uvedeném čase. <table><tr><td>Počet minut (m)</td><td></td><td>20</td><td>30</td><td></td></tr><tr><td>Počet dotazníků (d)</td><td>6</td><td>8</td><td></td><td>20</td></tr></table>		Počet minut (m)		20	30		Počet dotazníků (d)	6	8		20
Počet minut (m)		20	30								
Počet dotazníků (d)	6	8		20							
Poznámky	M-9-2-03.2 M-9-2-03.3										

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-04 Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
Indikátory	1. žák pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice 2. žák vytvoří graf pro funkční závislost danou tabulkou či rovnicí 3. žák přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak 4. žák přiřadí lineární funkci vyjádřenou rovnicí k příslušnému grafu nebo tabulce a naopak 5. žák vyčte z grafu význačné hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými

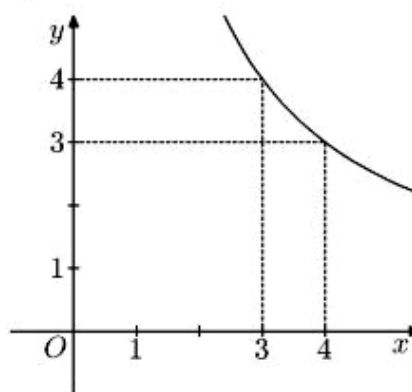
Ilustrační úloha

Na kterém z obrázků A–D je sestaven graf funkce předepsané vztahem $y = \frac{3}{4}x$?

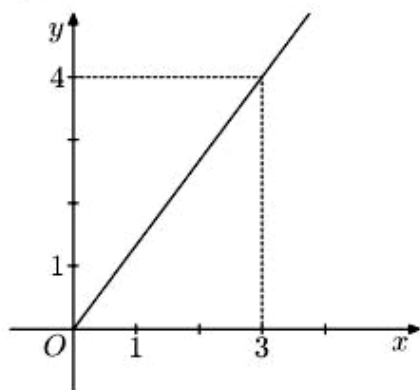
A)

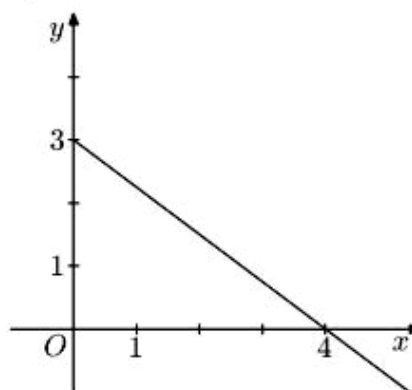
B)

C)

D)

Poznámky

M-9-2-04.3

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-2-05 Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
Indikátory	1. žák odhalí funkční vztahy v textu úlohy 2. žák řeší úlohu s využitím funkčních vztahů 3. žák vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace
Ilustrační úloha	
Za 1 hodinu nastoupí na vlek celkem 240 lidí. Cesta vlekem nahoru spolu s návratem po sjezdovce do fronty trvá jedné osobě asi 20 minut. V pátek dopoledne se ve frontě stálo průměrně 10 minut. Jaký byl průměrný počet jízd, které uskutečnil jeden lyžař během 3 hodin pátečního dopoledne?	
Poznámky	M-9-2-05.2 M-9-2-05.3

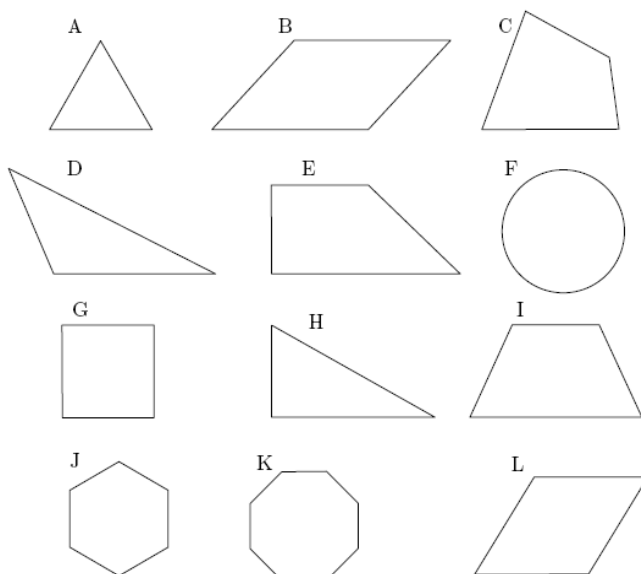
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-01 <i>Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</i>
Indikátory	1. žák využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely - žák využívá polohové a metrické vlastnosti (Pythagorova věta, trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky) k řešení geometrických úloh - žák řeší geometrické úlohy početně - žák využívá matematickou symboliku
Ilustrační úloha	
Dvě strany trojúhelníka mají délky 21 cm a 24 cm. Užitím trojúhelníkové nerovnosti rozhodněte, která z uvedených hodnot nemůže představovat délku třetí strany tohoto trojúhelníka. A) 44 cm B) 42 cm C) 5 cm D) 3 cm	
Poznámky	M-9-3-01.2 M-9-3-01.3 Indikátor 1 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-02 Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
Indikátory	1. žák pozná základní rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kružnice, kruh 2. žák rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), dvojice úhlů (souhlasné, střídavé, vedlejší, vrcholové), typy trojúhelníků a čtyřúhelníků 3. žák využívá vlastností základních rovinných útvarů (vlastností úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost)

Ilustrační úloha

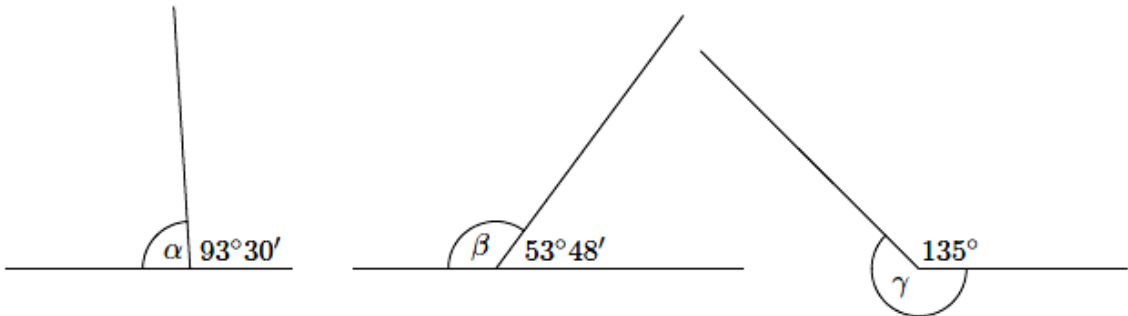
Rovinné útvary v obrázku jsou označeny symboly A–L.

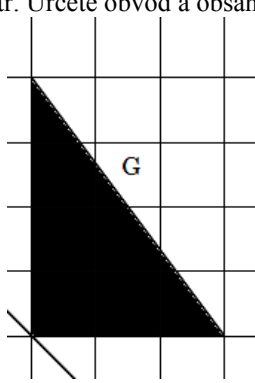

V tabulce je uveden název obrazce a odpovídající symbol. Doplňte co nejpřesněji chybějící údaje.

Pravoúhlý trojúhelník	H		J
Kosodélník		Kružnice	
	E	Čtverec	
Rovnostranný trojúhelník			I
	L	Pravidelný osmiúhelník	
Různoběžník			D

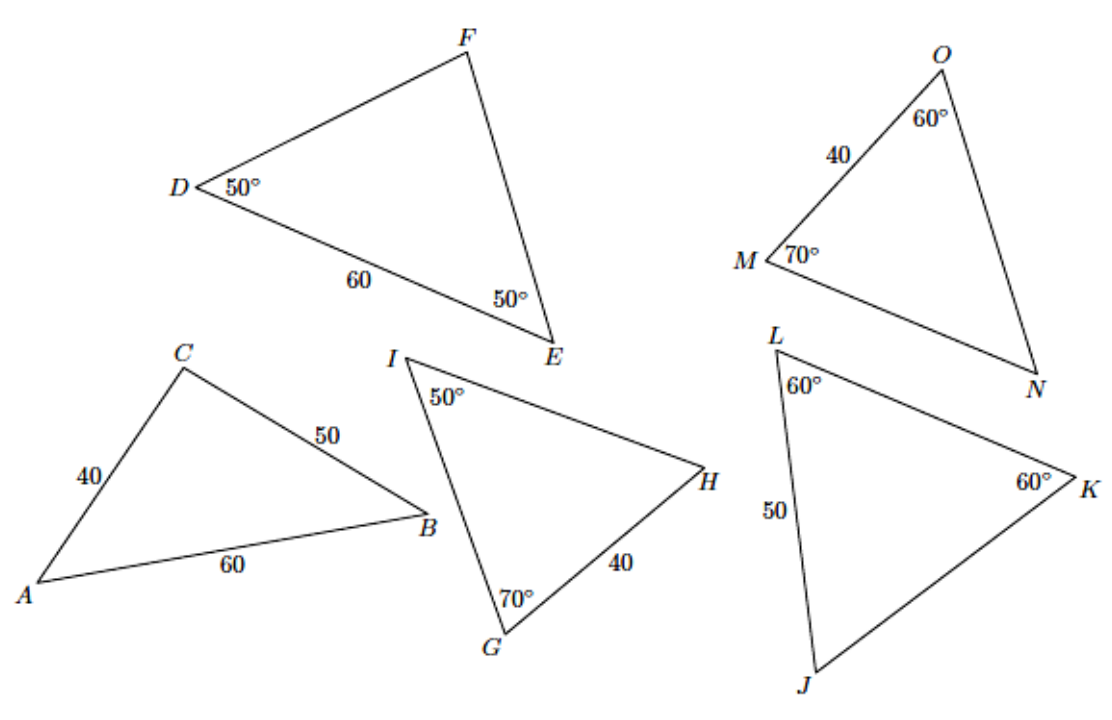
Poznámky
M-9-3-02.1
M-9-3-02.2

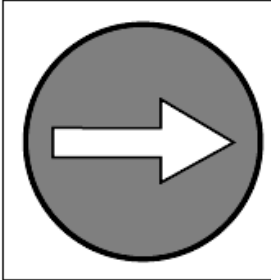
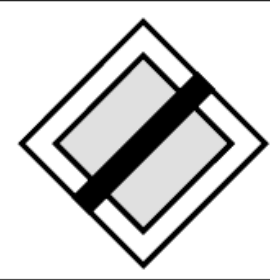
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-03 Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
Indikátory	1. žák sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (s využitím převodu stupňů a minut) 2. žák využívá při výpočtech vlastností dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších, vrcholových) a součtu úhlů v trojúhelníku 3. žák určuje velikost úhlu pomocí úhloměru
Ilustrační úloha	
Vypočítejte velikosti vyznačených úhlů α, β, γ. Své výpočty odůvodněte. 	
Poznámky	M-9-3-03.1 M-9-3-03.2

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-04 Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
Indikátory	1. žák odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě 2. žák určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 3. žák určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 4. žák používá a převádí jednotky délky 5. žák používá a převádí jednotky obsahu
Ilustrační úloha	
Délka strany čtverce v mřížce je jeden centimetr. Určete obvod a obsah trojúhelníku G. 	
Poznámky	M-9-3-04.2 M-9-3-04.3 M-9-3-04.4 M-9-3-04.5

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-05 <i>Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</i>
Indikátory	1. žák pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice) 2. žák využívá množiny všech bodů dané vlastnosti při řešení úloh
Ilustrační úloha	
Co je množinou všech bodů v rovině, které mají od dvou různých bodů A, B stejnou vzdálenost? A) kružnice se středem v bodě A a poloměrem rovným polovině délky úsečky AB B) přímka rovnoběžná s úsečkou AB C) osa úsečky AB D) kružnice se středem ve středu úsečky AB procházející body AB	
Poznámky	M-9-3-05.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-06 Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary
Indikátory	1. žák převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku) 2. žák popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí 3. žák určí počet řešení konstrukční úlohy 4. žák ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání
Ilustrační úloha	
Sestrojte rovnostranný trojúhelník ABC o délce strany 5 cm. Sestrojte a vybarvěte rovinný útvar, jehož každý bod X má od každého z vrcholu trojúhelníka ABC vzdálenost menší nebo rovnu 4 cm. Popište jednotlivé kroky konstrukce.	
Poznámky	M-9-3-06.1 M-9-3-06.2 Indikátory 1 – 4 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-07 <i>Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</i>
Indikátory	1. žák využívá při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 2. žák využívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků 3. žák určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak
Ilustrační úloha	
Vyhledejte mezi trojúhelníky dva shodné a shodnost zapište. 	
Poznámky	M-9-3-07.1

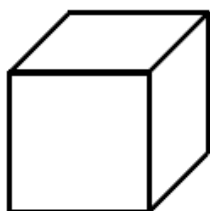
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-08 Žák <i>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</i>
Indikátory	1. žák rozhodne, zda je útvar osově souměrný 2. žák určí osy souměrnosti rovinného útvaru 3. žák rozhodne, zda je útvar středově souměrný 4. žák určí střed souměrnosti 5. žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti
Ilustrační úloha	
Na obrázcích jsou dopravní značky. O každé značce rozhodněte, je-li středově souměrná, nebo osově souměrná. Správné odpovědi vybírejte z nabídky A–D. A) Značka je souměrná jen podle svislé osy. B) Značka je souměrná jen podle vodorovné osy. C) Značka je středově souměrná. D) Značka není ani středově ani osově souměrná.	
Poznámky	M-9-3-08.1 M-9-3-08.3 Indikátor 5 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-09 Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
Indikátory	1. žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule) 2. žák používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka 3. žák využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech a rotačních tělesech 4. žák pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnů a rotačních těles

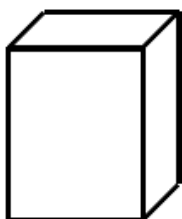
Ilustrační úloha

Doplňte tabulku:

1

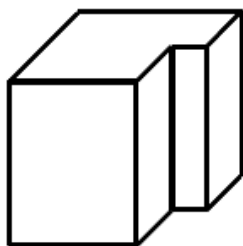

2

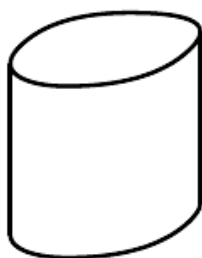

Název tělesa	Číslo obrázku
	1
rotační kužel	
	5
	2
	4
kolmý šestiboký hranol	

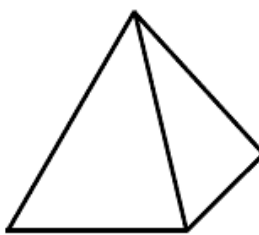
3

4

5

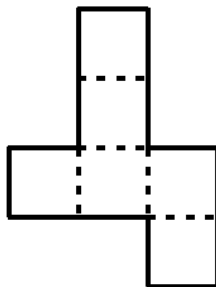
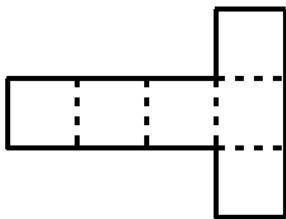
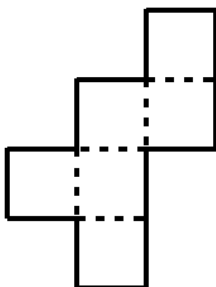
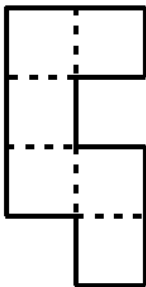
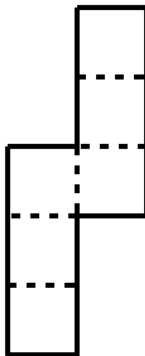
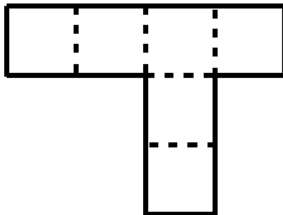
6

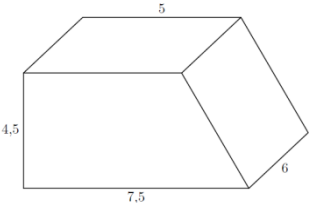

Poznámky

M-9-3-09.1

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-10 <i>Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</i>
Indikátory	1. žák odhaduje a vypočítá povrch mnohostěnů a rotačních těles 2. žák odhaduje a vypočítá objem mnohostěnů a rotačních těles 3. žák používá a převádí jednotky objemu
Ilustrační úloha	
Jaký bude výsledný objem V, smícháme-li kapaliny o objemech 3 hl a 200 dm^3? A) $V = 0,32 \text{ m}^3$ B) $V = 0,50 \text{ m}^3$ C) $V = 23 \text{ hl}$ D) $V = 5 \text{ m}^3$	
Poznámky	M-9-3-10.3

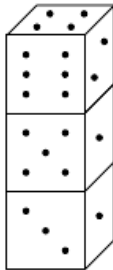
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace	
Ročník	9.	
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru	
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-11 Žák načrtne a sestrojí síť základních těles	
Indikátory	1. žák objasní pojmy síť tělesa, plášť, podstava 2. žák rozpozná síť základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel) 3. žák načrtne a sestrojí síť základních těles	
Ilustrační úloha		
U následujících šesti obrázků zakroužkujte ANO, pokud útvar představuje síť krychle. Pokud se z útvaru nedá složit krychle, zakroužkujte NE a do obrázku označte křížkem čtvercové plochy, které by se při sestavování tělesa překryly.		
1.1 ANO-NE	1.2 ANO-NE	1.3 ANO-NE
1.4 ANO-NE	1.5 ANO-NE	1.6 ANO-NE
Poznámky	M-9-3-11.2 Indikátor 1 lze testovat pouze otevřenou úlohou. Indikátor 3 nelze testovat elektronicky.	

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-12 Žák <i>načrtne a sestrojí</i> obraz jednoduchých těles v rovině
Indikátory	1. Žák rozpozná z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno 2. Žák <i>načrtne a sestrojí</i> obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání
Ilustrační úloha	
 Popiš, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno.	
Poznámky	M-9-3-12.1 Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-3-13 Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
Indikátory	1. žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy 3. žák vyhodnotí výsledek úlohy
Ilustrační úloha	
Tenisové míčky o průměru 7 cm se prodávají ve válcových krabičkách po třech. Vypočítejte objem krabičky. 	
Poznámky	M-9-3-13.1 M-9-3-13.2

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-4-01 <i>Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</i>
Indikátory	1. žák provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák zvolí vhodný postup řešení 3. žák provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálnosti výsledku 4. žák zformuluje odpověď na zadaný problém
Ilustrační úloha	
Šachového turnaje se zúčastnilo pět hráčů. Kolik bylo sehráno partií, když hrál každý s každým jednou?	
Poznámky	M-9-4-01.1 M-9-4-01.2 M-9-4-01.4

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Ročník	9.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	M-9-4-02 Žák řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Indikátory	1. žák určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině 2. žák popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru podle jeho obrazu v rovině 3. žák využívá získané poznatky a dovednosti při řešení úloh z běžného života
Ilustrační úloha	
Hrací kostky jsou zvláštním případem krychlí s tečkami na stěnách, pro něž platí následující pravidlo: Celkový počet teček na dvou protilehlých stěnách je vždy sedm. Vpravo jsou tři hrací kostky postavené na sobě. Je vidět, že 1. kostka má nahoře čtyři tečky. Kolik teček je celkem na pěti vodorovných stěnách, které nejsou vidět (spodek 1. kostky, spodek a vršek 2. a 3. kostky)? A) 17 B) 15 C) 16 D) jiný počet 1. kostka 2. kostka 3. kostka	
Poznámky	M-9-4-02.1 M-9-4-02.2

